

PROGRAMMABEGROTING 2018 - 2021

Colofon

Samenstelling:	Hoofdafdeling Financiën
Informatie:	0492 - 58 72 37, www.helmond.nl
Ontwerp:	Outputcentrum gemeente Helmond
Fotografie:	Pressvisuals.com, afdeling Communicatie
Druk:	Outputcentrum gemeente Helmond

Inhoudsopgave

1	Beleidsamenvatting	1
1.1	Algemene inleiding	1
1.2	Behandelprocedure	7
1.3	Autorisatie en opzet begroting	7
2	Budgettair kader en financiële ontwikkelingen	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Budgettair kader	9
2.3	Nieuwe ontwikkelingen	11
2.4	Investerings	20
2.5	Rioolrecht en OZB	24
2.6	Rentekosten grondbedrijf	24
	Beleidsbegroting	25
3	Beleidsprogramma's	25
3.1	Programma's	25
3.1.1	Programma 01: Veiligheid en handhaving	25
3.1.2	Programma 02: Werk en inkomen	35
3.1.3	Programma 03: Zorg en welzijn	45
3.1.4	Programma 04: Jeugd en onderwijs	53
3.1.5	Programma 05: Cultuur	63
3.1.6	Programma 06: Sport en recreatie	71
3.1.7	Programma 07: Economisch beleid en werkgelegenheid	79
3.1.8	Programma 08: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	91
3.1.9	Programma 09: Stedelijke vernieuwing	101
3.1.10	Programma 10: Verkeer en mobiliteit	109
3.1.11	Programma 11: Openbare ruimte en natuurbescherming	115
3.1.12	Programma 12: Milieu	121
3.1.13	Programma 13: Bestuur en organisatie	129
3.2	Algemene dekkingsmiddelen	137
4	Verplichte paragrafen	143
4.1	Paragraaf lokale heffingen	145
4.2	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	153
4.3	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	165
4.4	Paragraaf financiering	169
4.5	Paragraaf bedrijfsvoering	175
4.6	Paragraaf verbonden partijen	181
4.7	Paragraaf grondbeleid	197
	Financiële begroting	199
5	Totaaloverzicht lasten en baten	199
5.1	Overzicht van baten en lasten	199
5.2	Uiteenzetting van de financiële positie	200
5.3	Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld	201
6	Meerjarenperspectief	203
6.1	Meerjarig overzicht van baten en lasten	203
6.2	Uiteenzetting van de financiële positie (balans)	204

7	Bijlage	205
7.1	EMU-saldo.....	205
7.2	Overzicht incidentele lasten en baten	207
7.3	Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	208
7.4	Reserves en voorzieningen.....	209
7.5	Investeringsprogramma (IVP)	213
7.6	Kansrijke investeringen 2019-2021	214
7.7	Lijst van afkortingen.....	215

1 Beleidssamenvatting

1.1 Algemene inleiding

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2018 inclusief meerjarenbegroting tot en met 2021 aan. Het is de laatste begroting van deze raadsperiode. Met deze begroting beogen we de nieuwe gemeenteraad, zoals die na de verkiezingen aantreedt, voldoende handvatten te geven om de kansen voor onze stad te verzilveren, alsook om de structurele uitdagingen van onze stad het hoofd te bieden. Daarbij staat voor ons het versterken van de sociaaleconomische basis en de uitbouw van onze economische kracht centraal, waarbij we de investeringen en impulsen blijven koppelen aan een verantwoord en solide financieel beleid, zoals we ook de afgelopen jaren hebben gedaan.

Voorafgaand aan deze begroting is in juni jl. de Voorjaarsnota 2017 aan uw raad gepresenteerd. Nadat uw raad de Voorjaarsnota 2017 unaniem heeft aangenomen, zijn de daarin vastgestelde kaders in deze Programmabegroting verder uitgewerkt.

Helmond, stad van het doen en van samenwerking

Helmond is een stad met oog voor zijn inwoners, zijn ondernemers en maatschappelijke instellingen. Een stad die zich voortdurend ontwikkelt, zelfbewust en vanuit eigen kracht. Een stad met ruim 90.000 inwoners in het hart van de Brainportregio en daarmee een stad die zich, net als die regio, doorontwikkelt. In Helmond komen de menselijke maat en de grote maatschappelijke uitdagingen samen. Voor beiden zetten we onze innovatieve en creatieve kracht in. Enerzijds werken we aan een stad die aantrekkelijk is om in te wonen, te leven, te werken en te recreëren. Een stad waarin plaats is voor iedereen, ook voor mensen die minder makkelijk meekomen in de dynamiek en snelheid van de huidige samenleving. Anderzijds ontwikkelen we via onze economische speerpunten 'Slimme Mobiliteit', 'Food Tech' en 'Slimme Maakindustrie' (deel)oplossingen voor de grote uitdagingen van de toekomst op het gebied van mobiliteit, gezondheid en voedselvoorziening. Daarmee richten we ons nadrukkelijk op de (generaties van de) toekomst.

Onze agenda is ambitieus. Maar juist door de afzonderlijke ambities en de verschillende schaalniveaus waarop de vraagstukken zich bevinden met elkaar te verbinden, ontstaat een rode draad en een koersvast samenhangend beleid. De Strategische Agenda 2016-2020 "Helmond, Stad van het Doen" vormt hiervoor de basis. Bij het uitvoeren van die agenda kijken we om ons heen en zoeken we, vanuit onze kracht, nadrukkelijk naar samenwerking. Oftewel: De ligging van Helmond vraagt niet om een keuze voor óf de ene óf de andere partner. De ligging biedt de kans om naar beide zijden (Stedelijk Gebied Eindhoven en de Peel) duidelijk te maken wat Helmond in welke rol op welke tafel wenst te realiseren, samen met de betreffende partners.

Werk, werk, werk!

In 2018 staat opnieuw de economie als motor van onze stad centraal. Hoewel onze sociale status gestaag stijgt en daarmee onze inwoners het vizier hebben op een betere toekomst, kent Helmond nog altijd een relatief hoog percentage laag opgeleiden en een hoge werkloosheid. Door meer banen te creëren en te investeren in het ondernemersklimaat kunnen we de werkloosheid laten dalen en daarmee het gemiddeld inkomen per huishouden vergroten. Op die manier werken we aan de 'economische en sociale positie' van onze stad. Wij zijn ervan overtuigd dat dit een positief effect heeft op de uitstraling van onze stad en onze positie op de landelijke sociaaleconomische lijstjes.

Investeren in de stad

Met de Strategische Agenda 'Helmond, stad van het doen' hebben wij een lange termijn agenda voor onze stad ontwikkeld. In 2018 houden wij deze koers vast. Wij investeren zowel in onze economie als

de aantrekkelijkheid van de stad, omdat wij ervan overtuigd zijn dat het versterken van de sociaal-maatschappelijke structuur en het uitbouwen van onze economische positie twee kanten van dezelfde medaille zijn.

De Braak

De ontwikkeling van de Sport- en (be)leefcampus De Braak moet ook in dat licht worden gezien, waarin onderwijs, gezondheid, breedtesport en topsport geïntegreerd en verbonden worden. Deze functies versterken elkaar waardoor het Multifunctionele Stadion het middelpunt voor de omliggende wijken en de stad vormt. Door de campus De Braak toegankelijker te maken, de infrastructuur te verbeteren, nieuwe openheid te geven, door dwarsverbanden te maken in gebruik en door een plek te creëren waar geleerd en gewerkt kan worden, wordt het gebied De Braak veel meer dan een sportpark. Het brengt een sociale impuls voor heel Helmond. Een impuls die het meedoen, het elkaar ontmoeten en een gezonde leefstijl bevordert. We investeren hiermee, samen met Ons Middelbaar Onderwijs (OMO), de BVO Helmond Sport, én samen met onze maatschappelijke partners en verenigingen, in de toekomst van de stad.

Glasvezel

Voor de toekomst van de stad is ook het aanleggen van glasvezelnetwerken voor snel digitaal dataverkeer van belang. Inwoners van Helmond moeten kunnen beschikken over een robuust en toekomstbestendig glasvezelnetwerk. Dat is niet alleen nodig omdat we in de innovatieve Brainportregio liggen, maar ook omdat naar de toekomst toe steeds meer digitaal ondersteund gaat worden. Denk aan modern onderwijs en innovatieve zorg en ondersteuning. Onze gemeenschapsaccommodaties en de openbare ruimte kennen voorzieningen die steeds meer dataverkeer met zich meebrengen, zoals moderne stoplichten (verkeersregelinstallaties), camera's en pompgemalen. We willen als gemeente regie voeren op de toegankelijkheid van het glasvezelnetwerk, waarbij het belang voor de inwoners van Helmond voorop staat.

Sociale Stad

Wij willen dat onze inwoners maximaal kunnen meedoen, rondkomen en vooruitkomen. We beogen daarom zoveel mogelijk inwoners betaald werk te laten verrichten. Wanneer betaald werk niet tot de mogelijkheden behoort, zorgen we voor een betekenisvolle daginvulling met (begeleid) vrijwilligerswerk. Een sociale stad biedt ook een (tijdelijk) vangnet aan inwoners die het financieel niet redden, niet rondkomen met hun inkomen, met (beginnende) schulden kampen of die uit eigen beweging niet voldoende kunnen meedoen in onze samenleving.

Wij streven naar een sociaal domein waarbij verbinding wordt gezocht tussen participatie en inkomen, onderwijs, schulddienstverlening, veiligheid en (jeugd)hulp. Steeds meer willen we de synergie tussen de verschillende programma's beter benutten en afstemmen.

In de afgelopen jaren is veel in gang gezet. De transitie van de decentralisaties in het sociaal domein is goed gegaan. We hebben hiermee waardevolle ervaringen opgedaan waarmee we in 2018 de ondersteuning aan onze inwoners dichterbij gaan brengen, verder gaan verbeteren (persoonlijker, meer maatwerk) en het beleid doorontwikkelen. Het Stadsleerbedrijf en het Stadslab staan aan de basis hiervan, om innovatie te stimuleren en aan te jagen. We gaan in 2018 hiermee verder. De dienstverlening van het Stadsleerbedrijf ontwikkelt zich door met onder meer de inzet van ontwikkelcoaches en stagiaires en de ontwikkeling van groepsprojecten.

In 2018 wordt samen met onze partners vorm en inhoud gegeven aan de adaptieve uitvoeringsagenda in het sociaal domein. Met het adagium 'talent voor ieder werk' wordt ingezet op een verbeterde aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt en het terugdringen van de mismatch van vraag

en aanbod op de arbeidsmarkt. Daarnaast worden binnen deze uitvoeringsagenda via de impuls werkgelegenheid nieuwe concepten ontwikkeld om de werkgelegenheid in onze stad duurzaam te vergroten. Uitgangspunt hierbij is 'werk voor ieder talent'.

De reeds ingezette transformatie om de zorg en ondersteuning van kwetsbare mensen te vereenvoudigen, zetten we in 2018 door. Vanuit de Wmo/Jeugdzorg organiseren wij een adequaat vangnet voor inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van een passende werkplek en/of het realiseren van bestaanszekerheid. Vanaf 1 januari 2018 stellen wij de zogeheten 'Sociale Teams' in waar onze inwoners terecht kunnen voor ondersteuningsvragen. Daarnaast zetten we in 2018 extra in op onder meer een doorgaande lijn van 18- naar 18+ om te voorkomen dat jongeren niet de juiste ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.

Tevens focussen we ons op een adaptieve agenda op het gebied van "rondkomen" met aandacht voor het doorbreken van generatiearmoede. De opgedane ervaringen en inbreng van de professionals tijdens de twee armoedeconferenties gaan we verder uitwerken tot een ketenaanpak die bijdraagt aan het doorbreken van de generatiearmoede in Helmond. Vanaf 2018 krijgen de professionals van de sociale teams een belangrijke functie bij de (vroeg) signalering van problematische schulden. We intensiveren de ondersteuning bij beginnende problematische schulden.

Food Tech & Slimme Maakindustrie

Een dynamische economie is dé randvoorwaarde om meer banen te kunnen creëren. Hiervoor bouwen we aan een zo optimaal mogelijk ondernemersklimaat en zorgen we voor een ecosysteem waarin onze economische speerpunten goed gedijen. Een ontwikkeling die binnen dit spectrum in 2018 onze aandacht vraagt is die van de slimme maakindustrie. Het 'internet of things' is niet meer weg te denken in onze maatschappij en biedt oneindig veel mogelijkheden. Tegelijkertijd brengt het voor de van oudsher in Helmond aanwezige maakindustrie vraagstukken met zich mee over de wijze waarop zij moeten omgaan met automatisering en digitalisering. Voor het bedrijfsleven is het cruciaal om de kansen van deze ontwikkelingen te zien en te benutten en zo te transformeren tot een innovatieve maakindustrie. Op die manier blijft de werkgelegenheid voor Helmond behouden en kan deze zelfs groeien. Dit cluster Slimme Maakindustrie ontwikkelen we in 2018 in nauwe verbinding met Brainport Development en het Innovatiehuis De Peel.

In 2018 gaat onze bijzondere aandacht uit naar het versterken van het Food Tech cluster. Onze ambitie is om nieuwe technologieën en bedrijven aan dit cluster toe te voegen en daarmee de marktpositie (inter)nationaal te verstevigen. Door gericht acquisitiebeleid en structurele aandacht voor starters en groeiers binnen deze sector, beogen we een stijging te realiseren in het aantal bedrijfsvestigingen binnen de food sector en de werkgelegenheid te vergroten. Ondersteunend hieraan werken we in 2018 aan een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op het gebied van Food Tech. In samenwerking met Brainport, Fontys, de HAS en het ROC ter Aa zetten we in op het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen.

Automotive, Bereikbaarheid & Smart Mobility

Helmond vervult een koplopperspositie als het gaat om Smart Mobility. We zetten hierbij niet louter en alleen in op Smart Mobility, maar ontwikkelen een pakket met samenhang tussen de thema's Automotive, Bereikbaarheid en Smart Mobility. Deze aanpak versterkt het positieve imago van Helmond als de stad van Smart Mobility en draagt bij aan het vergroten van de werkgelegenheid en de economische structuurversterking. Immers voor dit laatste is een goede bereikbaarheid cruciaal. Daar waar mogelijk passen we slimme mobiliteitsoplossingen toe. In 2018 en verder blijven wij investeren in de doorontwikkeling van de Automotive Campus zodat wij onze internationale en

ationale positie als dé stad van Smart Mobility kunnen blijven waarmaken. Daarbij lossen wij ook onze stedelijke en regionale bereikbaarheidsvraagstukken naar de nabije toekomst op met kennis en kunde die wij op de Automotive Campus ontwikkeld hebben. Aanvullend zetten wij in 2018 concreet in op de realisatie van het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost Brabant. Er wordt gestart met de uitvoering van het eerste maatregelenpakket. Daarnaast starten we met de aanleg van de oostelijke entree en een groene middenzone op de Automotive Campus. Tot slot willen we in 2018 de N279 uitwerken in het Provinciaal Inpassingsplan en tevens de bijbehorende leefbaarheidsmaatregelen oppakken.

Wonen

Naar de toekomst neemt de vraag naar woningen in Helmond toe. De aard van de woningen waaraan behoefte is verandert echter. Naast het herstel van de woningmarkt is er een sterke groei van het aantal eenpersoonshuishoudens te zien. Bovendien groeit het aantal 65-plussers in onze stad met een kleine 25%. Om op deze veranderende vraag in te spelen, evalueren wij in 2018 het woningbouwprogramma. Met in acht name van de in 2017 gemaakte afspraken binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven, kan het programma worden bijgesteld. Wij streven hierbij naar een goede afstemming van vraag en aanbod, spreiding over de stad en differentiatie in woonmilieus. Concreet betekent dit in 2018 meer aandacht voor het verduurzamen van de woningvoorraad, toegankelijke en betaalbare woningen en levensloopbestendige woningen en huisvesting van de bijzondere doelgroepen. De woningbouw in Brandevoort is goed aangetrokken. Vanaf 2018 zullen in die wijk weer zo'n 200 woningen per jaar worden gerealiseerd.

Bijzondere interesse gaat daarnaast uit naar de ontwikkeling van Brainport Smart District: een wijk die niet alleen op het gebied van woningbouw en duurzaamheid 'slim' is, maar tevens op het vlak van mobiliteit, gezondheid, veiligheid en sociale samenhang. In 2018 wordt het routeplan om te komen tot realisatie van deze wijk verder uitgerold.

Daarnaast vraagt de herstructurering en transformatie van wijken onverminderd aandacht. In de Binnenstad Oost (inclusief de Leonarduswijk) en Helmond West loopt de integrale herstructurering reeds vele jaren. De transformatie van Suytkade tot een multifunctionele wijk als onderdeel van de centrumzone heeft na de ontmanteling van de GEM een nieuwe impuls gekregen. In 2018 zullen daar circa 250 woningen in uitvoering worden genomen. Voor het centrum is in 2017 een centrumperspectief vastgesteld dat richting gaat geven aan de renovatie en woningbouwopgave in dit gebied, inclusief de Waart en het AH-terrein. Voor de Annawijk zal in 2018 gestart worden met de uitvoering van het wijkontwikkelingsprogramma. Ten slotte zijn we in gesprek met de woningbouwcorporaties om te bezien hoe de revitalisering van Helmond-Oost en Helmond-Noord vanaf 2018 worden ingevuld.

Centrum

Het belang van het centrum als kloppend hart van Helmond is groot. Inwoners hebben bij het opstellen van het centrumperspectief aangegeven dat het versterken van het kernwinkelgebied belangrijk is, maar dat ook de verblijfskwaliteit van grote invloed is op de beleving van het centrum. De verdere inrichting van het Havenpark draagt hieraan in belangrijke mate bij. De inrichting van het park krijgt in 2018 en 2019 een vervolg. Verder werken we aan meer kleinschalige vergroening op diverse plekken in het centrum, alsook aan de verbindingen van en naar het centrum. Met de herinrichting van De Waart en het project Oranjekade, en de kwalitatief hoogwaardige woningen die daarbij wonen, geven we het centrum een extra kwaliteitsimpuls. We werken daarnaast nauw samen met ondernemers, het centrummanagement en Helmond Marketing om het ondernemerschap in de binnenstad te versterken en de binnenstad zelf te promoten. Met een gericht acquisitiebeleid willen we de leegstand in ons centrum verminderen en winkelformules aantrekken die het aanbod in onze stad versterken.

Duurzame en Gezonde Stad

Als stadsbestuur zetten wij ons in voor de toekomstige generaties. Samen met onze inwoners en ondernemers blijven we onverminderd voornemens om onze ambitie om in 2035 klimaatneutraal te zijn te realiseren. De energietransitie in onze stad krijgt in 2018 concreet inhoud en vorm door aardgasloos bouwen, de toepassing van geothermie en de voorbereiding voor duurzame warmtenetten. We werken door aan de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen, bedrijven en sportaccommodaties. Dit laatste doen we onder meer door de buitenverlichting middels LED-verlichting te verduurzamen.

Vanuit de aangenomen motie 'Klimaatbegroting' wordt voor de komende vier jaar gekeken naar de vermindering van de CO₂-uitstoot (en mogelijk andere indicatoren), met een doorkijk voor de periode daarna. Hierbij wordt uitgegaan van de kaders zoals deze in de Versnellingsagenda Duurzaamheid staan, met als vraag hoe beleid en individuele projecten bijdragen aan de doelstelling voor 2035. Deze klimaatbegroting zal in oktober 2017 worden gepresenteerd.

Duurzaamheid gaat hand in hand met gezondheid. Gezonde verstedelijking en gezond ontwerpen heeft ook in 2018 de aandacht. We laten in meerdere wijken de scans 'Gezonde Stad' en 'Klimaatadaptatie' uitvoeren. Op basis hiervan komt enerzijds een concreet maatregelenpakket beschikbaar om de desbetreffende wijken klimaatbestendig en gezond te maken. Anderzijds leidt dit tot een wijkgerichte aanpak met als focus hoe om te gaan met veranderende weersomstandigheden. Het project '2000 bomen' maakt hiervan onderdeel uit. Tot slot bevorderen we de gezondheid in onze stad door in samenwerking met Helmondse scholen te bouwen aan een onderwijsaanbod waarin naar de kwaliteit van de omgeving en voeding als ook naar sport en beweging, natuur en milieu en weerbaarheid wordt gekeken.

Veilige Stad

De introductie van een volledig op Helmond gericht Aanvalsplan Veiligheid in 2016 heeft inmiddels zijn vruchten afgeworpen. Op vrijwel alle 'high impact crimes' laten we dalende criminaliteitscijfers zien, waarbij de inmiddels ruim 40 buurtpreventieteams een doorslaggevende rol van betekenis spelen. Toch zijn er nog vele uitdagingen. Tegenover de afnemende zichtbare criminaliteit staat de opkomst van cybercriminaliteit en van de georganiseerde, ondermijnende misdaad. Ons lik-op-stukbeleid is effectief, maar er is meer gevraagd om als collectieve overheid weer echt de baas te worden. Daarom willen we verder intensiveren, waarbij een optimale combinatie van de beschikbare data essentieel is. Door onze gegevens te combineren met die van veiligheidspartners en het sociaal domein, ontstaat een beter beeld van verdachten, van wijken en van onze stad. Via de inrichting van een 'Urban Crime Room' zijn we beter in staat elke dag opnieuw onze prioriteiten te bepalen. Dit sluit goed aan op de toekomstvisie van onze stadswachten (SSH), die nog integraler moet werken. Voor echte veiligheid zijn we immers allemaal verantwoordelijk.

Blik naar buiten

In 2018 is onze organisatie nog volop in beweging. Onze organisatie transformeert naar een moderne overheidsorganisatie met een groot adaptief vermogen om zodoende invulling te geven aan de veranderende relatie tussen overheid en samenleving. We willen een flexibele speler zijn die werkt vanuit coproductie en in coalities, en daarin steeds meer een faciliterende en ondersteunende rol speelt. Wel staan daarbij altijd de strategische agenda en doelen voor onze stad centraal. Alleen dan kunnen we in de toekomst blijvend van meerwaarde zijn voor onze inwoners, organisaties en bedrijven. Maatwerk is daarbij van belang; als we de stad Helmond op buurt-, straat- en in sommige gevallen zelfs persoonsniveau kennen, kunnen we bouwen aan een maximaal effect van ons werk. We blijven in gesprek met onze inwoners, en betrekken hen nauw bij het zoeken naar lokale oplossingen voor de lokale behoeften. Binnen alle programma's is ruimte voor innovatie en

experimenten, en zo nodig wijzen we inwoners, bedrijven en instellingen ook expliciet op hun eigen verantwoordelijkheid.

Netwerkstad in Brainport

De vraagstukken waarvoor wij staan, zijn veelal niet louter Helmonds. Of het nu gaat om duurzame en slimme bereikbaarheid, circulaire economie, de realisatie van Brainport Smart District of de deeloplossingen voor de mondiale voedselopgave; ze zijn bij voorbaat grensoverschrijdend.

Netwerken en ecosystemen maken onlosmakelijk deel uit van onze samenleving en de maatschappelijke opgaven. Vanuit die optiek is het belangrijk om volledig open te staan voor de regio om ons heen en hierin vanuit onze eigen kracht proactief te acteren. Hierbij stellen wij telkens de inhoud voorop, en kijken we op basis van de uitdagingen waar zich onze meest natuurlijke samenwerkingspartners bevinden. Daarin zijn we graag flexibel en zoeken we telkens opnieuw naar partners om de uitdagingen optimaal in te vullen.

De in 2017 vastgestelde visie 'Helmond, slimme stad naar de toekomst' vormt de onderlegger voor ons (boven)regionaal handelen in de komende jaren met als doel de beste resultaten te halen voor onze stad, inwoners, bedrijven en instellingen. Tegelijkertijd nemen wij onze verantwoordelijkheid in de regio en leveren we een toegevoegde waarde. Vanuit onze economische speerpunten, en vanuit onze regionale uitstraling, dragen we fundamenteel bij aan de agenda van Brainport. Niet voor niets zijn we partner binnen het opstellen en het uitvoeren van de Brainport Nationale Actieagenda, waarin de bijdrage aan mondiale uitdagingen wordt benadrukt. Als partner binnen zowel de Metropoolregio Eindhoven, als in twee subregio's (het Stedelijk Gebied Eindhoven en De Peel) voelen wij een extra verantwoordelijkheid in het bevorderen van de samenhang in de totale regio. Met de doorontwikkeling van zowel de Metropoolregio Eindhoven (MRE) als het Stedelijk Gebied Eindhoven (met de nog vast te stellen nieuwe samenwerkingsagenda 2018 - 2025) en de oprichting van het Innovatiehuis De Peel is onze insteek in 2018 vooral gericht op het verduidelijken van de specifieke taken en verantwoordelijkheden, alsook op het verbeteren van de slagkracht en slagvaardigheid van deze samenwerkingsverbanden.

Voor de versterking van de eigen positie kijkt Helmond ook verder dan de regio. We zijn en blijven in 2018 actief partner in BrabantStad. Doel is de netwerkkracht van het collectief – en daarmee van de steden afzonderlijk – te vergroten, en zodoende krachtiger te staan in de lobby richting Den Haag en Brussel. Slimme Mobiliteit en Brainport Smart District zijn voorbeelden van programma's en projecten waarin deze samenwerking al vruchten heeft afgeworpen in de vorm van subsidies en deelname in Europese ontwikkelingsprojecten. Daarnaast wordt in 2018 binnen BrabantStad-verband toegewerkt naar een stedelijke agenda BrabantStad die ook positieve effecten op Helmond zal hebben.

1.2 Behandelprocedure

Ook dit jaar wordt er een hooravond gehouden voor inwoners van Helmond en vertegenwoordigers van verenigingen en instellingen. Zij krijgen op woensdag 25 oktober 2017 de gelegenheid om hun mening te geven aan de raadsleden over de Programmabegroting 2018-2021. Insprekers dienen zich vooraf te melden bij de Griffie. Raadsleden krijgen aansluitend hieraan op woensdag 25 oktober 2017 de gelegenheid om technische vragen te stellen. Beantwoording op de vragen vindt plaats door de leden van het directieteam van de gemeente Helmond.

Tijdens de raadsvergadering van donderdag 2 november 2017 wordt de Programmabegroting 2018-2021 inhoudelijk behandeld.

1.3 Autorisatie en opzet begroting

Autorisatie

Met deze begroting autoriseert de raad het college op het niveau van programma's voor het doen van uitgaven. Dit geldt voor het totale begrotingsbudget per programma, het investeringsbudget per programma, de bijbehorende mutaties over reserves en de instelling van dekkingsreserves. Het college is daarmee bevoegd uitvoering te geven aan de doelstellingen van het betreffende programma. Voorwaarde daarbij is dat het college bij de besteding van de budgetten binnen de grenzen van de geautoriseerde budgetten blijft.

Binnen deze grenzen is het college bevoegd om de wijze van besteding van een programmabudget aan te passen (uiteraard wel met inachtneming van de te bereiken resultaten van het betreffende programma). Bij de jaarrekening legt het college verantwoording af aan de raad over de uitvoering (en dus de besteding van de budgetten en de bereikte resultaten) van het betreffende programma. Tussentijds wordt hierover gerapporteerd bij de bestuursrapportages (Beraps). De Programmabegroting is opgesteld conform de vernieuwingen in het Besluit begroting en verantwoording (hierna BBV).

N.B. Voor de invoer van indicatoren (strategisch en tactisch) zijn we als gemeente Helmond afhankelijk van landelijke cijfers aangeleverd door diverse partijen. Indien deze cijfers niet beschikbaar zijn gesteld zijn deze indicatoren niet altijd (volledig) gevuld.

Budgettaire kader en financiële ontwikkelingen

2 Budgettair kader en financiële ontwikkelingen

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het meerjarige budgettair kader geschetst, inclusief de financiële ontwikkelingen die hierop van invloed zijn. Dit kader is gebaseerd op de vorige meerjarenbegroting die uw Raad in november 2016 heeft vastgesteld en waarop u (via Berap, afzonderlijke raadsvoorstellen e.d.) inmiddels een aantal wijzigingen heeft aangebracht.

De verwerkte financiële ontwikkelingen zijn gebaseerd op de kaders en ontwikkelingen uit de Voorjaarsnota 2017 en de ons bekende ontwikkelingen na het verschijnen van de Voorjaarsnota, zoals de meicirculaire van het Rijk. Wij presenteren u daarmee het geactualiseerde budgettair kader 2018-2021.

In dit hoofdstuk zijn de budgettaire voorstellen weergegeven, inclusief de budgettaire ontwikkelingen in de Voorjaarsnota 2017. Deze zijn ook in de afzonderlijke hoofdstukken verwerkt. De toelichtingen per individueel voorstel zijn over het algemeen in de verschillende programmahoofdstukken opgenomen.

2.2 Budgettair kader

2.2.1 Gewijzigd budgettair beeld na Voorjaarsnota

Op 1 juni 2017 heeft uw gemeenteraad ingestemd met de Voorjaarsnota 2017 als leidraad voor het opstellen van de Programmabegroting 2018-2021. Ten opzichte van de Voorjaarsnota is het budgettaire beeld iets gewijzigd.

(bedragen x € 1.000)

Budgettair beeld	2018	2019	2020	2021
Saldo budgettair beeld bij Voorjaarsnota	479	604	23	-18

Nieuwe ontwikkelingen

Ontwikkelingen Gemeentefonds	1.907	2.694	2.732	3.125
Bijstelling nominale ontwikkelingen loon en prijs	-1.200	-1.700	-2.200	-3.250
Incidentele ruimte	2.610			

Saldo gewijzigd budgettair beeld	3.796	1.598	555	-143
---	--------------	--------------	------------	-------------

Ten opzichte van het gepresenteerde budgettaire beeld in de Voorjaarsnota laat het geactualiseerde budgettaire beeld 2018-2021 een positief beeld zien voor de jaren 2018-2020 en een iets negatiever beeld voor het jaar 2021. Dit wordt vooral veroorzaakt door de ontwikkelingen in het gemeentefonds en de doorwerking hiervan in de nominale loon- en prijsaanpassingen. Daarnaast is de incidenteel berekende ruimte voor 2018 opgenomen. Deze wordt gevormd door de inzet van het jaarrekeningresultaat 2016.

2.2.2 Samenvattend budgettair beeld Programmabegroting

Het actuele budgettaire beeld uit de bestaande begroting is vanaf 2017 meerjarig sluitend. In de bovenste regels van de tabel is de aansluiting met de vorige Programmabegroting gegeven. De bedragen van de reeds door de Raad geaccordeerde begrotingsmutaties (Berap, individuele raadsvoorstellen) die structureel hun doorwerking hebben in het budgettaire beeld staan daaronder vermeld. Hierover heeft dus al besluitvorming plaats gevonden.

(bedragen x € 1.000)

Budgettair beeld	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Stand ontwerpbegroting 2017-2020				
Lasten	333.563	334.765	326.845	317.377
Baten	333.563	334.765	326.845	317.377
Saldo ontwerpbegroting 2017-2020	0	0	0	0

Tussentijdse neutrale bijstellingen

Amendementen	150	150	150	150
Doorwerking eerste Berap	110	110	110	110
Verwerkte raadswijzigingen	-900	-900	-900	-900

Actueel beeld begroting 2017-2020

Lasten	332.923	334.125	326.206	316.738
Baten	332.923	334.125	326.206	316.738
Actueel beeld begroting 2017-2020	0	0	0	0

Nieuwe ontwikkelingen begroting 2018-2021

Lasten

Beleidsintensivering	2.471	1.980	695	395
Gemeentefonds	3.244	4.490	6.208	8.366
Kapitaallasten	0	680	1.009	1.313
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	2.870	2.870	2.866	2.866
Onontkoombare knelpunten	758	910	835	510
Overige technische mutaties	11.320	5.294	-4.195	492
Saldo lasten	20.663	16.224	7.418	13.942

Baten

Beleidsintensivering	893	402	467	467
Gemeentefonds	5.096	6.753	7.428	8.929
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	245	245	245	245
Onontkoombare knelpunten	353	325	250	0
Overige technische mutaties	14.076	8.499	-972	4.301
Saldo baten	20.663	16.224	7.418	13.942

Saldo nieuwe ontwikkelingen begroting 2018-2021	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Stand ontwerpbegroting 2018-2021

Lasten	353.586	350.350	333.624	330.680
Baten	353.586	350.350	333.624	330.680
Saldo ontwerpbegroting 2018-2021	0	0	0	0

In de tabel zijn de nieuwe ontwikkelingen per categorie weergegeven. Hier zijn ook de in de Voorjaarsnota 2017 geschetste ontwikkelingen meegenomen. In de volgende paragrafen wordt een korte toelichting gegeven op de verschillende regels van de tabel onder het kopje "nieuwe ontwikkelingen".

De hogere lasten en baten in de jaarschijf 2018 worden vooral veroorzaakt door incidentele posten zoals de vrijval van reserves die in het beeld verwerkt zijn en de onttrekking aan bestemmingsreserves (verhoging lasten en baten) in vooral deze jaarschijf. Daarnaast zijn er aanpassingen in de kasstromen van grondexploitaties doorgevoerd in de jaarschijf 2018.

2.3 Nieuwe ontwikkelingen

Onontkoombare knelpunten

In de Voorjaarsnota zijn de onvermijdelijke knelpunten in het budgettaire kader verwerkt die zich zeker voordoen en niet via een maatregel op het betreffende terrein te compenseren of te vermijden zijn. Onderstaand een overzicht van de in de Voorjaarsnota opgenomen onontkoombare knelpunten en reeds door uw raad besloten initiatieven, die nu in de Programmabegroting 2018-2021 zijn verwerkt.

Onontkoombare knelpunten

(bedragen x € 1.000)

Prog	Ontwikkelingen PB 2018-2021	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2018	2019	2020	2021
<i>Invlechten Stichting Stadswacht Helmond</i>					
01	Totale lasten		255	180	180
01	Dekking saldo eigen vermogen SSH		75		
<i>Bijdrage uitvoeringskosten Senzer</i>					
02	Totale lasten	452	452	452	PM
02	Dekking reserve achtervang I-deel	283	250	250	PM
AD	Dekking Gemeentefonds Participatiewet*	-119	-152	-152	PM
02	Reguliere begroting (lastenmindering)*	-50	-50	-50	PM
<i>AED</i>					
03	Totale lasten (incidenteel)	70			
03	Dekking reserve achtervang Wmo	70			
03	Totale lasten (structureel)		20	20	20
03	Reguliere begroting (lastenmindering)*		-20	-20	-20
<i>Voetbalcoördinator</i>					
06	Totale lasten	85	85	85	
06	Reguliere begroting (budget verenigingsondersteuning)*	-10	-10	-10	
<i>Innovatiehuis De Peel</i>					
07	Totale lasten	30	30	30	30
<i>Fietsenstalling station</i>					
11	Totale lasten	300	300	300	300
Totaal lasten (netto)		758	910	835	510
Totaal baten		353	325	250	0
Saldo onontkoombaar		405	585	585	510

* leidt tot lastenvermindering; wordt opgevangen binnen bestaande begroting

Hieronder volgt een korte samenvatting per onontkoombaar knelpunt.

Invlechten Stichting Stadswacht Helmond

In verband met de versterking van de regierol en de sturing m.b.t. het integraal veiligheids- en nalevingsbeleid is het wenselijk dat de Stichting Stadswacht Helmond wordt ingevlochten binnen de Afdeling Veiligheid en Naleving van de gemeente Helmond. De kosten voor deze ontwikkeling worden geraamd op incidenteel € 75.000 en structureel € 180.000. De incidentele kosten kunnen worden gefinancierd uit het positief eigen vermogen van de huidige stichting.

Bijdrage uitvoeringskosten Senzer

De financiering van de uitvoeringskosten van de Participatiewet geschiedt op basis van de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden. In de komende jaren verwachten we een stijgend aantal uitkeringsgerechtigden met als gevolg een hoger benodigd uitvoeringsbudget van € 452.000. Een deel van deze kosten kan worden bekostigd uit de reguliere begroting (€ 50.000) en de Participatiewet middelen Gemeentefonds (€ 119.000 in 2018 en € 152.000 in 2019 en 2020). Het restant (€ 283.000 in 2018 en € 250.000 in 2019 en 2020) wordt onttrokken aan de algemene reserve i-deel.

AED

Om te komen tot een dekkend automatische externe defibrillator (AED) netwerk conform aangenomen motie is een incidentele uitgave nodig van € 70.000 voor de aanschaf van 47 AED's. Naast de aanschaf is het noodzakelijk dat burgerhulpverleners worden opgeleid. De opleidings- en onderhoudskosten bedragen jaarlijks € 20.000. De incidentele kosten worden gedekt uit het strategisch programma Sociale Stad, de structurele uitgaven uit het budget Versterken Lokale Netwerken.

Voetbalcoördinator

Een van de doelstellingen van de in mei 2017 vastgestelde visie op amateurvoetbal is "vitale voetbalverenigingen". Een tijdelijke voetbal coördinator is een van de actiepunten uit deze visie. De tijdelijke aanstelling voor maximaal 3 jaar van een voetbalcoördinator biedt de mogelijkheid de vitaliteit van de verenigingen te verhogen en de samenwerking te versterken. Voorgesteld wordt om jaarlijks een extra bijdrage van € 75.000 te leveren aan de voetbalcoördinator.

Innovatiehuis De Peel

Om tot uitvoeringskracht in de Peel te komen op het gebied van economie (o.a. Automotive, Food, Slimme Maakindustrie) is gezamenlijk met het bedrijfsleven, het Waterschap en de Peeltgemeenten het Innovatiehuis De Peel opgericht. Deze netwerkorganisatie gaat er aan bijdragen de Brainportambitie waar te maken. Iedere deelnemer draagt € 30.000 bij. Na twee jaar evalueren we de aanpak en organisatie.

Fietsenstalling station

Met de NS is ten tijde van de stationsontwikkeling een contract gesloten tot en met 2019 voor het beheer van de fietsenstalling. Tot en met 2017 waren hiervoor subsidiemiddelen beschikbaar. Voor de beheerslasten vanaf 2018 is structureel € 300.000 nodig die ten laste worden gebracht van het budgettaire beeld. Bekeken wordt in hoeverre het mogelijk is om de kosten in de toekomst te beperken. De uitkomst hiervan zal in toekomstige begrotingen worden verwerkt.

Beleidsintensivering

In onderstaande tabel zijn de beleidsintensiveringen opgenomen. De uitgebreidere toelichtingen zijn opgenomen in de betreffende programmahoofdstukken. De nieuwe ontwikkelingen t.o.v. de Voorjaarsnota worden onder de tabel kort toegelicht.

Beleidsintensivering

(bedragen x € 1.000)

Prog.	Ontwikkelingen PB 2018-2021	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2018	2019	2020	2021
<i>Verduurzaming wijkaccommodaties</i>					
03	Correctie exploitatiebudget (lasten)	-150	-150		
03	Vervallen van huurverhoging (baten)	22	33	33	33
13	Overheveling van exploitatie naar investeringsprogramma verduurzaming wijkaccommodaties (zie programma 3)	128	117	-33	-33
<i>Aanvullende subsidie wijkaccommodaties</i>					
03	Lasten	75	75	75	75
03	Dekking budget versterking lokale netwerken (lasten)	-75	-75	-75	-75
<i>Jeugdgezondheidszorg</i>					
04	Lasten	50	50	50	50
AD	Extra middelen Sociaal Domein Meicirculaire (lasten)	-50	-50	-50	-50
<i>Opening Speelhuis</i>					
05	Lasten	100			
05	Dekking uitvoering strategische agenda	-100			
<i>Expositie Lucas Gassel</i>					
05	Lasten	46	280		
05	Vermindering lasten Museum Lucas Gassel (lasten)	-6	-120		
05	Dekking evenementenbudget international events	-40	-160		
<i>Cacaofabriek</i>					
05	Lasten		150	150	150
<i>Uitvoering doorontwikkeling Food Tech Brainport</i>					
07	Lasten	125	PM	PM	PM
07	Dekking uitvoering strategische agenda	-125	PM	PM	PM
<i>Smart Mobility</i>					
07	Lasten	750	750	PM	PM
<i>Huisvesting NCAD op Automotive Campus</i>					
07	Lasten	26			
07	Dekking culturele aangelegenheden (lasten)	-26			
<i>Economische impuls bedrijventerreinen</i>					
07	Lasten	300	300	300	
<i>Invoering omgevingswet</i>					
08	Lasten	150	PM	PM	PM
<i>Brainport Smart District Brandevoort</i>					
08	Lasten	350	PM	PM	PM
08	Dekking uitvoering strategische agenda	-350	PM	PM	PM
<i>Waboleges</i>					
08	Verwachte extra opbrengsten (baten)	-250	-250	-500	-500

Uitbreiding buurtbeheerders van 6 naar 8

09	Lasten	150	150	150	150
----	--------	-----	-----	-----	-----

Revitalisering Helmond-Noord en Helmond-Oost

09	Lasten	125	125	PM	PM
----	--------	-----	-----	----	----

Revitalisering Annawijk

09	Lasten	100	100		
----	--------	-----	-----	--	--

Aanplant 200 bomen

12	Lasten	125	125		
----	--------	-----	-----	--	--

Formatie Griffie

13	Lasten	128	128	128	128
----	--------	-----	-----	-----	-----

Opstartkosten urban data center

13	Lasten	50	25		
13	Dekking reserve automatisering	-50	-25		

<i>Totaal lasten</i>		2471	1980	695	395
<i>Totaal baten</i>		893	402	467	467
Saldo beleidsintensivering		1578	1578	228	-72

Hieronder volgt een korte samenvatting per beleidsintensivering.

Verduurzaming wijkaccommodaties

Bij de begroting 2017 zijn voor de jaren 2017 - 2019 extra middelen opgenomen voor energiebesparende maatregelen in wijkhuizen. De afgesproken € 450.000 blijft beschikbaar maar de voorziene huurverhoging vervalt. Aangezien de maatregelen die genomen moeten worden investeringen zijn worden bij deze begroting de exploitatiebudgetten gecorrigeerd en opgenomen als investeringsvoorstel.

Aanvullende subsidie wijkaccommodaties

Sinds enkele jaren zien de gemeentelijke gesubsidieerde wijkaccommodaties de exploitatie verslechteren. Verschillende wijkaccommodaties teren momenteel in op reserves en/of ontvangsten al eenmalig aanvullende exploitatiesubsidies om betalingsproblemen te voorkomen. Alhoewel de wijkaccommodaties over het algemeen steeds meer activiteiten organiseren en veel inwoners bereiken, zien we de inkomsten niet in voldoende mate toenemen. Dat heeft voor een deel te maken met de geringe bestedingsruimte van inwoners op dit moment. Bovendien heeft conform ons accommodatiebeleid (gratis) verhuur voor activiteiten voor en door de wijk bij de programmering voorrang op verhuur voor andere doelstellingen (zoals (semi-)commerciële organisaties). Dit zet de mogelijkheden om uit verhuur inkomsten te genereren onder druk. De verwachting is dat met gelijkblijvende subsidies de exploitatietekorten voorlopig niet zullen afnemen. Wijkaccommodaties zonder reserves raken dan in betalingsproblemen. Indien niet wordt ingegrepen gaan ze failliet en moeten ze sluiten. Voor 2018 vroegen de wijkaccommodaties 't Brandpunt, de Fonkel, Westwijzer en de Lier meer subsidie aan dan ze in 2017 ontvingen. Wij stellen een bedrag van € 75.000 beschikbaar om de exploitatietekorten op te vangen.

Jeugdgezondheidszorg

In 2016 is een bezuiniging doorgevoerd op de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van € 150.000. Deze bezuiniging blijkt bij nader inzien niet realistisch en is nog niet volledig gerealiseerd. In het algemeen bestuur van de GGD is het traject invoering JGZ 0-18 jaar gestagneerd. Op dit moment kan alleen nog verder verantwoord worden bezuinigd op de huisvestingskosten van de Zorgboog. Hiermee kan niet de gehele bezuiniging gerealiseerd worden, vandaar de voorgestelde intensivering met € 50.000.

Opening Speelhuis

Eind september / begin oktober 2018 is de herbouw van theater Speelhuis gereed. De kosten voor de reeks van spectaculaire openingsactiviteiten bedragen € 100.000. Voorgesteld wordt deze kosten te dekken uit de reserve uitvoering strategische agenda.

Expositie Lucas Gassel

In 2019 is het 450 jaar geleden dat de van oorsprong Helmondse schilder Lucas Gassel overleed. Ter ere hiervan zal een overzichtsexpositie in Museum Helmond worden georganiseerd. De kosten hiervoor bedragen € 326.000. De bekostiging vindt plaats vanuit de post internationale evenementen (€ 200.000) en vanuit de reguliere middelen van het museum (€ 126.000).

Cacaofabriek

De Cacaofabriek heeft in de afgelopen jaren zijn culturele waarde voor de stad aangetoond. Onze wens is om het ambitieniveau structureel (minimaal) overeind te houden en zo mogelijk licht te laten stijgen. Voor de jaren 2015-2018 is een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar gesteld om de aanloopkosten te kunnen financieren. Op dit moment blijkt een extra exploitatiesubsidie voor de jaren daarna (2019-2021) van € 150.000 per jaar nog noodzakelijk. In 2021 of zoveel mogelijk eerder zal opnieuw worden bekeken of een aanvullende exploitatiesubsidie benodigd is.

Uitvoering doorontwikkeling Food Tech Brainport

In lijn met de ambitie van de Strategische Agenda om meer banen te creëren, zetten we ook in 2018 in op het versterken en uitbreiden van de Food Tech sector in Helmond. Door de speerpunten goed te positioneren in samenwerking met onze partners wordt Helmond zichtbaar als innovatieve stad op het gebied van food. Om dit traject vanuit de gemeente Helmond te ondersteunen is in 2018 € 125.000 aan procesmiddelen nodig. Dit bedrag wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve uitvoering strategische agenda.

Smart Mobility

De ambitie is om de koploperspositie op het gebied van Smart Mobility binnen Nederland en de vooraanstaande rol binnen Europa te behouden. Het waarmaken van deze ambitie vraagt van de gemeente Helmond zowel inhoudelijke als financiële inzet. Voorgesteld wordt om daarvoor vooralsnog zowel in 2018 als in 2019 € 750.000 beschikbaar te stellen. Naast inzet die samenhangt met het behoud van de koploperspositie is de inzet nadrukkelijk gericht op het vinden van slimme oplossingen voor het optimaliseren van de benodigde mobiliteit. Voorbeelden van onze inzet zijn Beter Benutten 2, ITS-bureau, telpunten, bevorderen van het fietsgebruik en het slimmer inregelen van laatste deel van de reis naar de bestemming.

Het Nederlands Centrum voor Autohistorische Documentatie (NCAD)

Het NCAD, gevestigd op de Automotive Campus, heeft een culturele ANBI-status en beheert diverse archieven op gebied van auto's. Het NCAD heeft aangegeven dat de continuïteit van NCAD in gevaar is, omdat de organisatie het financieel zwaar heeft. Voorgesteld wordt om eenmalig een bijdrage aan het NCAD te verstrekken uit de middelen voor Automotive in programma 7. Na 2018 zal in overleg met partners naar een oplossing worden gezocht.

Economische impuls bedrijventerreinen

Samen met de Stichting Bedrijventerreinen Helmond (SBH) investeren we in de bestaande bedrijventerreinen om de beschikbare ruimte maximaal te benutten en deze terreinen kwalitatief op peil te houden of te brengen (veilig, schoon en duurzaam). Het eerste (driejarige) Actieplan Bedrijventerreinen is in 2017 succesvol afgerond. Het bedrijfsleven wil samen met de gemeente ook

de komende jaren blijven investeren in de bestaande bedrijventerreinen. Om projecten op deze terreinen gezamenlijk met Stichting Bedrijventerrein Helmond en individuele ondernemers te kunnen realiseren, stellen we voor om jaarlijks € 300.000 aan een nieuw actieplan onder de titel “economische impuls bedrijventerreinen” beschikbaar te stellen tot en met 2020.

Invoering Omgevingswet

Naar verwachting zal eind 2019/begin 2020 de nieuwe Omgevingswet in werking treden. In 2018 worden de extra middelen ingezet om te kunnen anticiperen op en/of experimenteren met de Omgevingswet, voorinvesteringen te kunnen doen op het gebied van informatisering/automatisering, opleidingen te kunnen organiseren en nog nader in te vullen aspecten te kunnen financieren op basis van het implementatieplan.

Brainport Smart District Brandevoort

Brainport Smart District Brandevoort wordt de slimste wijk. Een belangrijk deel van de dekking is onderdeel van de reguliere grondexploitatie of zal door onze partners worden ingebracht. Echter ook voor de gemeente Helmond zal deze ambitie leiden tot een extra investering, in ieder geval als cofinanciering. Voor 2018 wordt voorgesteld om hiervoor € 350.000 beschikbaar te stellen ten laste van de reserve uitvoering strategische agenda.

Waboleges

Met het aantrekken van de economie en een aantal grote bouwaanvragen de komende jaren (o.a. De Braak) wordt verwacht dat de legesinkomsten de komende jaren weer gaan stijgen.

Uitbreiding buurtbeheerders van 6 naar 8

De uitbreiding van buurtbeheerders is opgepakt naar aanleiding van de behandeling van de begroting 2017. Uw Raad is hierover geïnformeerd middels raadsinformatiebrief 2017 026. In overleg met de gezamenlijke corporaties is onderzocht hoe uitbreiding kan gaan plaatsvinden. Helmond kent momenteel nog zes buurtbeheerders. Ze zijn in dienst van 3 corporaties. De fysieke vragen op het terrein van “schoon, heel en veilig”, blijven een belangrijk onderdeel van het werk, maar gelijktijdig zien we vooral een toename (ook in zwaarte) op het vlak van sociaal-maatschappelijke vraagstukken die in de wijk of achter de voordeur spelen. Met de aanstelling van twee buurtbeheerders bij de corporaties kan de capaciteit in Helmond West worden versterkt en kan ook in Mierlo Hout een buurtbeheerder worden ingezet. Voor de wijken Brandevoort en Stiphout-Warande kan incidentele inzet plaatsvinden. Er is draagvlak bij de corporaties voor deze uitbreiding. De totale bijdrage van de gemeente aan buurtbeheerders wordt met deze uitbreiding structureel verhoogt met € 150.000. Daarmee kan de gemeentelijke bijdrage per buurtbeheerder worden verhoogt tot circa 43% van de kostprijs. De overige kosten blijven de corporaties voor hun rekening nemen.

Revitalisering Helmond-Noord en Helmond-Oost

Woonpartners is voornemens om de herontwikkeling van Helmond-Noord en Helmond-Oost op te pakken in samenwerking met de gemeente Helmond. Hiertoe zal in zowel 2018 als in 2019 een bedrag van € 125.000 voor de voorbereiding nodig zijn.

Revitalisering Annawijk

Als resultaat van gerichte gesprekken met wijkbewoners en in de wijk actieve professionals is de noodzaak onderkend om tot een gezamenlijke integrale aanpak van de Annawijk te komen. Voor planontwikkelings- en communicatiekosten is € 100.000 nodig in zowel 2018 als in 2019.

Aanplant 200 bomen

In het Programmaplan Duurzame en Gezonde stad is de ambitie opgenomen om tot en met 2035

2.000 bomen te planten in de stad. Deze ambitie staat bovenop het reguliere herplantingsprogramma. Daarom planten we in 2018 en 2019 200 bomen aan. In gesprek met de stad en wijkraden worden de locaties bepaald.

Formatie Griffie

Door de verdere professionalisering van uw Raad neemt het beroep op de Griffie toe. Op grond van een inventarisatie van taken zou de formatie van de Griffie uitgebreid dienen te worden met 2 fte.

Opstartkosten urban data center

De gemeente Helmond investeert in digitale informatievoorziening. Een van de bepalende trends voor de toekomst is big data (datascience). Enerzijds investeren we in kennisopbouw op dit thema binnen de gemeentelijke organisatie. Anderzijds willen we dit een extra impuls geven door samen te werken met het CBS in een zogenaamde Urban Data Center Helmond. Hiervoor is een bedrag aan opstartkosten nodig van € 75.000 over de jaren 2018 en 2019. Voorgesteld wordt om de benodigde middelen te onttrekken aan de bestemmingsreserve automatisering.

Gemeentefonds

(bedragen x € 1.000)

Ontwikkelingen PB 2018-2021	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021

Lasten

Mutaties algemene uitkering sept-dec circulaire 2016 (conform VJN)	2.469	3.370	3.791	4.858
Mutaties Sociaal Domein sept-dec circulaire (conform VJN)	-1.137	-1.129	-1.088	-1.100
<i>Taakmutaties meicirculaire</i>				
- Beëindigen bijdragen derden (VNG)	280	280	280	280
- Mutatie Wmo	287	287	289	295
- Gezond in de stad (ophoging 2018-2021)	97	97	97	97
- Mutatie MO t.o.v. september 2016	-63	-63	-63	-63
- Mutatie armoedebestrijding kinderen t.o.v.	11	11	11	11
<i>Totale taakmutaties meicirculaire</i>	612	612	614	620
Loon- en prijs compensatie	1.200	1.700	2.200	3.250
Mutaties Sociaal Domein	1.244	1.205	1.379	1.426
Inzet t.b.v. nieuwe ontwikkelingen zoals opgenomen in de VJN	-1.144	-1.269	-688	-688
Saldo lasten	3.244	4.490	6.208	8.366

Baten

Mutaties algemene uitkering sept-dec circulaire 2016 (conform VJN)	2.469	3.370	3.791	4.858
Mutaties Sociaal Domein sept-dec circulaire (conform VJN)	-1.137	-1.129	-1.088	-1.100
Baten gemeentefonds onderdeel algemene uitkering	2.520	3.307	3.346	3.745
Baten gemeentefonds integratie-uitkering sociaal domein	1.244	1.205	1.379	1.426
Saldo baten	5.096	6.753	7.428	8.929

Over de gevolgen van de september- en decembercirculaire 2016 bent u reeds afzonderlijk geïnformeerd via raadsinformatiebrief 081 (septembercirculaire) en via de voorjaarsnota 2017 (september- en decembercirculaire). De financiële gevolgen hiervan zijn in deze begroting verwerkt. In de nu voorliggende begroting worden tevens de gevolgen van de meicirculaire 2017 gepresenteerd.

Ten opzichte van de raming bij de Voorjaarsnota laat de meicirculaire 2017 een positief beeld zien. Dit komt met name door een hogere loon- en prijsontwikkeling op de rijksbegroting en een compensatie voor de gestegen pensioenpremies ABP. Dit betekent dat wij als gemeente ook rekening moeten houden met hogere uitgaven voor loon- en prijsbijstellingen. Na verrekening hiervan resteert een incidenteel voordeel voor de jaren 2018 - 2020 en in 2021 ontstaat een licht nadeel (zie paragraaf 2.2.1).

Naast de bijstellingen voor loon- en prijscompensaties zijn in de meicirculaire ook taakmutaties opgenomen van afgerond € 600.000 op jaarbasis. Omdat deze gekoppeld zijn aan een zeker doel worden de beschikbare middelen - maar ook kortingen op deze uitkeringen- conform Helmonds beleid doorvertaald naar de betreffende producten. Het effect hiervan op het budgettaire beeld is daardoor nihil. Over de afzonderlijke effecten hiervan bent u reeds geïnformeerd via de raadsinformatiebrief die naar aanleiding van de meicirculaire 2017 naar u verzonden is. Aanvullend wordt ten laste van de uitkering gemeentefonds nog € 60.000 extra ingezet voor het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (totaal beschikbare middelen voor Gezond in de Stad wordt hierdoor € 157.000).

De positieve bijstelling van het budget voor het Sociaal Domein wordt in belangrijke mate veroorzaakt door een ophoging van de budgetten Wmo en Participatie en bestaat o.a. uit het toepassen van loon- en prijscompensatie, een aanpassing in verband met volumegroei op het onderdeel Wmo, een correctie voor de uitname herinstromers Wlz en het toevoegen van een extra tranche voor extramuralisering.

Kapitaallasten

Onder de nieuwe ontwikkelingen worden de kapitaallasten (rente en afschrijving) over de nieuwe investeringen weergegeven. Binnen de gemeente Helmond is het beleid m.b.t. rente en afschrijvingen vastgelegd in de nota investeringsbeleid 2017. Daarin staat opgenomen dat er afgeschreven wordt een jaar ná gereedmelding van de investering en dat de rente wordt berekend over de boekwaarde van het actief per 1 januari. Dit betekent dat rente en afschrijving voor de nieuwe investeringen over 2018 pas vanaf 2019 worden berekend.

Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)

Onder nominale ontwikkelingen worden de loon- en prijsontwikkelingen verstaan die in het budgettaire beeld meegenomen moeten worden om tegemoet te kunnen komen aan de verwachte stijging van de personele lasten als gevolg van cao-aanpassingen en aan de verwachte bijstelling van het prijsniveau. Ook de stijging van de werkgeverslasten als gevolg van hogere pensioenlasten van ruim € 1,3 miljoen is hierin opgenomen. Hiermee wordt het meerjarige budgettaire kader naar het verwachte loon- en prijsniveau van het jaar 2018 gebracht. De meegenomen loon- en prijsaanpassingen worden gefinancierd uit de in het gemeentefonds hiervoor opgenomen middelen en door het laten stijgen van onze belastingen en tarieven met de inflatiecorrectie.

Overige technische mutaties

De overige technische mutaties komen voort uit diverse wijzigingen uit de autonome mutaties in de individuele begrotingsjaren. De voornaamste mutaties hebben betrekking op de volgende elementen:

- Ramen van de autonome mutaties in de diverse grondexploitatieprojecten;
- Mutaties als gevolg van het inbrengen van de financieringsfunctie.
- De verrekening met diverse door uw raad geautoriseerde bestemmingsreserves in de meerjarenbegroting. In bijlage 7.4 reserves en voorzieningen is een overzicht opgenomen van alle verrekeningen met reserves.

Inzet incidentele middelen

Ieder jaar wordt gekeken naar incidentele ruimte die er is om incidentele knelpunten, wensen en ambities te kunnen financieren. In 2018 wordt incidenteel € 2,61 miljoen ingezet vanuit de reserve die gevormd is uit het jaarrekeningresultaat 2016. De inzet is ter dekking van 3-tal investeringen, te weten: Fietsagenda, Asbestsanering Kasteel en Bereikbaarheidsagenda/Flankerende maatregelen N279.

2.4 Investerings

De onderstaande investeringsvoorstellen voor de jaarschijf 2018 worden opgenomen in het IVP 2018. De investeringsvoorstellen m.b.t. de jaren daarna komen op de lijst met "kansrijke investeringen". Besluitvorming hierover vindt pas plaats nadat de voorstellen goed uitgewerkt zijn ten tijde van het Overdrachtdossier 2018. Een uitzondering hierop betreft de investering in Sportpark de Braak. Door de lange voorbereidingstijd en afspraken met partners vindt besluitvorming van deze investering die pas is in 2019 start in deze begroting plaats.

		Bedragen x € 1.000				
Prog	Ontwikkelingen PB 2018-2021	2018	2019	2020	2021	18-21
	Vervangingsinvesteringen					
4	Programma onderwijshuisvesting (incl. Taalbrug)	3.700	2.750	2.750	2.500	11.700
4	Speelvoorzieningen	80	80	100	170	430
11	Vervanging VRI's		400	400	400	1.200
12	Rioleringszorg	2.735	2.552	2.677	2.189	10.153
13	Reguliere vervangingssystemen automatisering	650	1.500	1.350	150	3.650
13	Toekomstvisie huisvesting (Stadskantoor)		PM	PM	PM	PM
	Totaal vervangingsinvesteringen	7.165	7.282	7.277	5.409	27.133
	Nieuw Beleid					
3	Verduurzaming wijkhuizen	150				150
5	Asbestsanering Kasteel	800				800
6	Knelpunten voetbal (omvorming)		PM	PM		PM
6	Knelpunten voetbal (aanleg 2 kunstgrasvelden)	500	500			1.000
6	Sportpark de Braak		4.000	4.000	8.500	16.500
9	Revitalisering Annawijk	325	325			650
9	Centrumontwikkeling (o.a. Havenpark)	2.150				2.150
10	Bereikbaarheidsagenda /Flankerende maatregelen N279	800	1.350	1.400	1.400	4.950
10	Fietsagenda	1.075	PM	PM	PM	1.075
11	24/7 parkeren Doorneind en Boscotondo	450				450
11	Vervanging sluis 9			3.650	3.650	7.300
12	Verduurzaming sportaccommodaties	150	150	130		430
13	Glasvezel	PM	PM	PM	PM	PM
13	Automatisering Portfolioplan D&D	1.400				1.400
	Totaal nieuw beleid	7.800	6.325	9.180	13.550	36.855
	Eindtotaal	14.965	13.607	16.457	18.959	63.988

Het totaal voorziene investeringsvolume in 2018 bedraagt € 15 miljoen. De kapitaallasten van bovengenoemde investeringen worden gedekt binnen het door de raad vastgestelde kapitaallastenplafond, de inzet van bestemmingsreserve of het rekeningresultaat 2016.

De investeringsvoorstellen vanaf 2019 zijn te zien als een groslijst van kansrijke voorstellen. Over de jaarschijf 2019 wordt bij de programmabegroting 2019 bepaald of deze voldoende zijn uitgewerkt om

tot besluitvorming over te kunnen gaan. Voor zover de kansrijke investeringsvoorstellen niet passen binnen het kapitaallastenplafond zullen er keuzen gemaakt moeten worden.

Een 4-tal investeringsvoorstellen moet nu wel volledig worden vastgesteld. Als akkoord gegaan wordt met de eerste tranche in 2018 (en 2019 inzake Sportpark de Braak), kunnen de latere tranches immers niet achterwege blijven. Het betreft de volgende vier investeringsvoorstellen:

- Programma onderwijshuisvesting periode 2018-2022 € 14,2 miljoen
- Revitalisering Annawijk 2018-2019 € 650.000
- Verduurzaming sportaccommodaties 2018-2020 € 430.000
- Investering Sportpark de Braak 2019-2022 € 24,95 miljoen

NB in 2016 zijn in de Programmabegroting 2017-2020 ook een aantal investeringen volledig vastgesteld, het betreft de onderstaande investeringen:

- Vervanging sluis 8 (€ 7 miljoen);
- Aanpak omgeving De Waart (€ 1 miljoen);
- Herinrichting Mierloseweg (€ 1,825 miljoen).

Hieronder volgt een korte samenvatting per investering.

Programma Onderwijshuisvesting (incl. Taalbrug)

De gemeente Helmond stelt in samenwerking met de schoolbesturen een geactualiseerd Integraal Onderwijs Huisvestings Plan (IHP) op voor de jaren 2018-2025. Het IHP is een gezamenlijke beleidsvisie en toekomstperspectief van de gemeente en schoolbesturen voor de schoolgebouwen in Helmond. Het Integraal Huisvestingsplan 2018-2025 is in de raad van 29 augustus 2017 vastgesteld. De raad heeft op 29 maart 2017 ingestemd met de uitbreiding van de Taalbrug voor € 200.000.

Speelvoorzieningen

Vanaf 2020 bereikt een aantal speelvoorzieningen het einde van de technische levensduur. Om een adequaat voorzieningen niveau in stand te houden dienen vanaf 2020 middelen beschikbaar gesteld te worden. De jaren 2018 en 2019 worden gebruikt voor een eerste pilot van het zogenaamde 'natuurlijk spelen' en het voorbereiden van de uitrol voor de hele stad vanaf 2020.

Vervanging VRI's

Binnen de begrotingssystematiek t/m 2017 verloopt een deel van de vervanging van de verkeersregelinstallaties (VRI's) via het Investeringsprogramma (IVP) en een deel via de reguliere begroting. Vanaf 2019 willen we alle VRI's vervangen via vervangingsinvesteringen, voor een structureel jaarlijks bedrag van € 400.000.

Rioleringszorg

Het betreft reguliere jaarlijkse investeringen om te kunnen voldoen aan de wettelijke gemeentelijke zorgplichten op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater ('rioleringszorg'). De bedragen komen uit het door de raad in maart 2016 vastgestelde nieuwe kostendekkingsplan en worden voor de jaarschijven t/m 2021 opgenomen.

Reguliere vervangingssystemen automatisering

In 2018 worden (vervangings)investeringen gedaan die noodzakelijk zijn voor het in stand houden van de bestaande ICT infrastructuur en daarmee de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Toekomstvisie huisvesting (Stadskantoor)

De reorganisatie van de ambtelijke organisatie, de bouwkundige staat van de gebouwen als de verduurzamingsambities vragen om een nieuwe visie op de gemeentelijke huisvesting (Stadskantoor). Op basis van deze nieuwe visie zullen vervangingsinvesteringen noodzakelijk zijn. In afwachting van deze visie is deze investering als PM-post opgenomen.

Verduurzaming wijkhuizen

Bij de begroting 2017 zijn voor de jaren 2017 - 2019 extra middelen opgenomen voor energiebesparende maatregelen in wijkhuizen. De afgesproken € 450.000 blijft beschikbaar maar de voorziene huurverhoging vervalt. Aangezien de maatregelen die genomen moeten worden investeringen zijn worden bij deze begroting de exploitatiebudgetten gecorrigeerd en opgenomen als investeringsvoorstel.

Asbestsanering kasteel

In december 2015 is de asbestsanering in het kasteel uitgevoerd. In het voorjaar van 2016 is opnieuw asbest aangetroffen. Voor het saneren van de nieuw aangetroffen asbest is een extra investering nodig. Hierover is de Raad geïnformeerd middels de raadsinformatiebrief 2016 045.

Knelpunten voetbal (omvorming)

We werken toe naar 6 robuuste sportparken voor voetbal, dit vraagt ook om goede accommodaties. De komende periode wordt gewerkt om o.a. doelgroepenbeleid van de grond te tillen en meisjesvoetbal en G-voetbal op de kaart te zetten. Om die reden zijn in de jaarschijven 2019 en 2020 PM posten opgenomen.

Knelpunten voetbal (aanleg 2 kunstgrasvelden)

In de visie amateurvoetbal is vastgelegd de komende jaren de focus te leggen op zes sportparken waar voetbal plaatsvindt. Op twee van deze parken, in Stiphout en Brandevoort, is sprake van ondercapaciteit. Voorgesteld wordt deze ondercapaciteit op te lossen door op beide locaties een nieuw kunstgrasveld aan te leggen.

Sportpark de Braak

Voor de ontwikkeling van een multifunctionele sportcampus op de Braak is in de Programmabegroting 2017 reeds in een eerste gemeentelijke investeringsbijdrage voorzien van € 9 mln voor de komende jaren. In voorliggende programmabegroting is dit bedrag verder verhoogd omdat er nu meer inzicht bestaat in de omvang van de totale gemeentelijke investering. De investering is voor een deel rendabel omdat hier tegenover huuropbrengsten staan van partners die aan de ontwikkeling deelnemen.

Revitalisering Annawijk

Als resultaat van gerichte gesprekken met wijkbewoners en in de wijk actieve professionals is de noodzaak onderkend om tot een gezamenlijke integrale aanpak van de Annawijk te komen. Deze aanpak zal gebaseerd zijn op een op te stellen wijkontwikkelingsprogramma. Voor de herinrichting van de openbare ruimte is € 650.000 nodig.

Centrumontwikkeling (o.a. Havenpark)

In 2018 werken we op projectniveau verder aan de versterking van de detailhandel in het Centrum en het aantrekkelijker maken van het centrum. Dit realiseren we door de aanleg van het Havenpark, het realiseren van nieuwe of vernieuwde stedelijk woonmilieus (Oranjekade en de Waart), het verbeteren van de het aanbod van de detailhandel, het terugdringen van de leegstand op pandniveau en op straatniveau en de verbetering van de verblijfskwaliteit in het centrum en van de verbindingen.

Bereikbaarheidsagenda/flankerende maatregelen N279

Zowel voor het uitvoeren van de Bereikbaarheidsagenda als voor toekomstige flankerende maatregelen is inzet van middelen mogelijk. De bijdragen aan de Bereikbaarheidsagenda worden uitgewerkt op regionaal niveau waarna besluitvorming kan plaatsvinden. De MER-studie voor de N279 levert inzicht in de wenselijke toekomstige flankerende maatregelen.

Fietsagenda

Om de vastgestelde (regionale) ambities op het gebied van goede fietsvoorzieningen te realiseren is een schaa sprong noodzakelijk. Voor het realiseren van de fietsagenda zijn middelen benodigd voor de investeringen in de fiets-infrastructuur. Dit betreft ook de vervanging van de fietsbrug op Janus Meulendijks pad. Voor de overige jaren zijn nog geen financiële middelen beschikbaar.

24/7 parkeren Doorneind en Boscotondo

Om het wonen in het historische centrum (bestaand vastgoed) te stimuleren en tegelijkertijd de leegstand van winkelruimten en parkeergarages terug te brengen is het van belang dat ook bewoners kunnen parkeren in de gemeentelijke parkeergarages. Tegelijkertijd is er sprake van noodzakelijke vervanging van verouderde en afgeschreven apparatuur. Het 24 uur per dag, 7 dagen in de week toegankelijk maken van de parkeergarages, kan door de apparatuur te vernieuwen, nu dat technisch gezien toch noodzakelijk is. Ook in kader van een onderzoek naar de parkeergarage van de toekomst is dit gewenst. Hieruit voortvloeiende kapitaallasten worden opgevangen binnen de parkeerexploitatie.

Vervanging sluis 9

De vervanging van sluis 9 is noodzakelijk omdat de technische staat van de sluis onvoldoende is om de veiligheid op termijn te waarborgen. De sluisen zijn in eigendom en beheer van de gemeente.

Verduurzaming sportaccommodaties

Ten behoeve van het verduurzamen van de buitenverlichting op de gemeentelijke sportaccommodaties zijn tot op heden geen middelen gereserveerd. Het verduurzamen betreft alle lichtmasten én armaturen, 172 in totaal (excl. De Braak). Het plan van aanpak om gefaseerd de sportveldverlichting aan te pakken wordt in 2018 opgesteld. Gestart zal worden met de sportverlichting van de wiel- en atletiekbaan en de korf- en handbalvelden. Aansluitend zal op de overige gemeentelijke sportparken, (voetbal) m.u.v. de Braak de verlichting gefaseerd vervangen worden. De totale investering bedraagt € 430.000.

Glasvezel

Voor de toekomst van de stad is ook het aanleggen van glasvezelnetwerken voor snel digitaal dataverkeer van belang. Inwoners van Helmond moeten kunnen beschikken over een robuust en toekomstbestendig glasvezelnetwerk. We willen als gemeente regie voeren op de toegankelijkheid van het glasvezelnetwerk, waarbij het belang voor de inwoners van Helmond voorop staat.

Automatisering portfolioplan D&D

De organisatie van Helmond investeert stevig in noodzakelijke modernisering van de organisatie. Via een 50-tal projecten wordt een stevige impuls gegeven aan de Dienstverlening en Digitalisering van de organisatie. De daarmee gepaard gaande kosten kunnen gedekt worden uit de hiervoor bestemde reserves.

2.5 Rioolrecht en OZB

Als gevolg van de wijzigingen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is de rentetoerekening als kostenpost voor rioleringen ingaande 2017 beperkt tot de gemiddelde rente (omslagrente). Tot nu toe werd de rente aan riolering toegerekend op basis van historische rente. Doordat lagere kosten bij riolering één op één worden doorvertaald in een verlaging van de rioolrechten voor de inwoners leidt deze wijziging tot een budgettair nadeel van structureel € 600.000. Dit nadeel wordt feitelijk gecompenseerd door een ophoging van de OZB bovenop de inflatie correctie. Wij houden daarbij vast aan het uitgangspunt in het Coalitieakkoord dat de gemeentelijke lastendruk (OZB, riool- en afvalstoffenheffing) voor de inwoners in zijn totaliteit - exclusief de inflatiecorrectie - in deze bestuursperiode niet omhoog zal gaan. Voor het jaar 2018 wordt het hiervoor genoemde percentage voor de inflatiecorrectie, zijnde 0,4% toegepast. De stijging van woonlasten is het laagste van deze coalitieperiode.

2.6 Rentekosten grondbedrijf

Door de wijziging van het BBV is de toerekening van rentekosten aan grondexploitaties sinds 2016 gemaximeerd. Hier tegenover staat dat ook aan de voorziening verlieslatende grondexploitaties een lagere rente wordt toegerekend. Dit levert per saldo een nadeel op, op de dekking van de rentekosten en een voordeel op de grondexploitaties. Op basis hiervan is bij de Programmabegroting 2017-2020 besloten om tot en met 2020 voorlopig dit nadeel jaarlijks te verrekenen met de algemene reserve grondbedrijf. In de Voorjaarsnota 2017 is dit ook voor wat betreft het jaar 2021 voorgesteld in afwachting van een structurele oplossing. Rekening houdend met de verdere afwikkeling van de lopende grondexploitaties en daarmee teruglopende financiering wordt vanaf 2021 rekening gehouden met een financieel tekort van € 1,5 miljoen structureel.

Voorgesteld wordt om € 0,3 miljoen structureel op te lossen door het verlagen van de begrote post "rentelasten". Uit een analyse is gebleken dat deze post al enige tijd te hoog wordt begroot en dat de gerealiseerde rentelasten ieder jaar lager uitvallen. Dit heeft vooral te maken met de feitelijke vertraging in het uitvoeren van opgenomen investeringsprojecten, waardoor de rentelasten doorschuiven naar latere jaren.

Voor het resterende bedrag van € 1,2 mln structureel stellen we voor om ieder jaar opnieuw te bezien in hoeverre we jaarlijks € 300.000 kunnen afzonderen van de reële ruimte uit het Gemeentefonds, waardoor dit probleem in 2022 structureel is opgelost. Voor zover dit in enig jaar niet mogelijk mocht blijken omdat de reële ruimte dit niet toestaat, kan een alternatief voorstel worden ingebracht of kan worden besloten om te temporiseren waardoor het oplossen van het probleem langer duurt.

Programma 1

Veiligheid en handhaving

Beleidsbegroting

3 Beleidsprogramma's

3.1 Programma's

3.1.1 Programma 01: Veiligheid en handhaving

3.1.1.1 Wat willen we bereiken?

De gemeente Helmond zet in op een vergroting van de objectieve en subjectieve veiligheid. Daartoe hanteren we de volgende ambities:

- verdere daling van het aantal geweldsdelicten de komende jaren;
- verdere afname van het aantal woninginbraken en van ervaren woonoverlast;
- verminderen van recidive van jeugd die zich schuldig maakt aan strafbare gedragingen;
- georganiseerde criminaliteit in Helmond trachten te weren door versterkte regionale samenwerking en versterking van de (interne) informatiepositie;
- reduceren van ongelukken in het verkeer en het bieden van een veilige ruimte voor mobiliteit;
- afname van ervaren overlast, veroorzaakt door drank- en drugsgebruikers;
- afname van het aantal fietsendiefstallen en vergroten van aangiftebereidheid;
- borgen van een goede veiligheid bij evenementen;
- preventie van polarisatie en radicalisering.

Voor een belangrijk deel van bovenstaande ambities geldt dat hier enkele randvoorwaarden onder liggen die in onze optiek noodzakelijk zijn voor het kunnen realiseren van de genoemde ambities:

- verhogen van de betrokkenheid van inwoners door een groei van het aantal buurtpreventieteams en wijkgericht werken door de gemeentelijke organisatie;
- creëren van een compleet, integraal en dynamisch beeld van de stad, zodat snel op ontwikkelingen kan worden geanticipeerd.

Meerjarig beleidsperspectief

Ontwikkeling nieuwe visie integrale veiligheid gemeente Helmond 2019-2022

Nieuwe (technologische) ontwikkelingen stellen ons in staat om op een andere wijze naar het veiligheidsvraagstuk te kijken. Bovendien wordt steeds duidelijker dat beleid alleen effectief is als hierbij voldoende partners (inclusief inwoners) betrokken worden. Vanuit die achtergronden zal in het najaar van 2017 en het voorjaar van 2018 integraal worden gewerkt aan het opstellen van een nieuwe veiligheidsvisie gemeente Helmond voor de langere termijn (periode 2019-2022). Dit doen we samen met onze inwoners en ondernemers, en uiteraard met onze partners binnen de veiligheidsketen. Aangezien innovatie wordt versterkt door samenwerking, kijken we met partners als Brainport Development, de B5 steden en de Peelgemeenten waar we elkaar kunnen versterken.

Veel nieuwe ontwikkelingen vragen om adaptatie, waarbij het telkens zaak is om criminaliteit, overlast en handhavingproblematiek adequaat en innovatief te lijf te gaan. Hierin zijn we ambitieus. Onze achtergrond en stedelijke problematiek zijn bepalend voor de thema's waarop we prioriteren:

Regionaal/subregionaal:

- De aanpak van de ondermijnende criminaliteit, via de Taskforce Brabant Zeeland.

- Integrale en georganiseerde aanpak van handhavingsvraagstukken en overlast, via het Peelland Interventie Team (PIT).
- Een controlerende en adviserende rol richting doorontwikkeling van de Veiligheidsregio.

Lokaal:

- Versterken van de sociale structuur van de stad, vanuit een integrale benadering door de afdeling Veiligheid & Naleving en het Sociaal Domein;
- Verder inzetten op een combinatie van preventie en repressie, met nadruk op de jeugd;
- Het delen, combineren en inzichtelijk maken van informatiestromen (zoals nu al binnen het Informatieknooppunt) om te komen tot een geavanceerde Urban Crime Room.

Bij het opstellen van het toekomstige veiligheidsbeleid van de gemeente Helmond is het belangrijk om niet alleen van de huidige situatie uit te gaan, maar aan te sluiten bij ontwikkelingen om ons heen.

Bewegingen die invloed hebben op vele vormen van beleid, die moeten worden meegenomen, zijn:

- De veranderende rol van de gemeente, die in de huidige netwerksituatie ook binnen het domein van veiligheid steeds meer een regierol inneemt;
- Technische ontwikkelingen, die zowel zorgen voor kansen als voor bedreigingen (zoals cyber criminaliteit)
- De evaluatie van de Nationale Politie in 2018. Ontwikkelingen en veranderingen die zich n.a.v. deze evaluatie voordoen, kunnen een effect hebben op capaciteit, kwaliteit (in zowel mankracht als technische middelen), en daarmee ook op de aanpak van criminaliteit.
- De verschuiving van zichtbare naar onzichtbare criminaliteit, en de aandacht die dit vraagt bij inwoners en andere maatschappelijke partners.
- De ontwikkeling van de regio waarin Helmond zich bevindt. Brainport heeft de Mainportstatus, behoort daarmee tot de drie landelijke economische kernregio's en wordt beschouwd als de meest kennisintensieve regio van Nederland. In deze regio wordt het verschil gemaakt in grote maatschappelijke uitdagingen. Veiligheid is zonder twijfel één van die uitdagingen.

De nieuwe visie op veiligheid gemeente Helmond moet gepaard gaan met een gedegen financiële paragraaf. Waar de afgelopen jaren is 'geplust' op prioriteiten via het Aanvalsplan Veiligheid, moet de nieuwe kadernota aantonen welke structurele middelen de komende jaren nodig zijn. Essentieel daarbij is dat we ons geld ook echt inzetten voor die prioriteiten die de veiligheid in Helmond vooruit brengen.

Bij het opstellen van de nieuwe kadernota kijken we ook om ons heen. Binnen veiligheid werken we op bepaalde vlakken nauw samen met Gemert-Bakel, Asten, Laarbeek, Someren en Deurne. We delen diverse prioriteiten, en zijn georganiseerd binnen het Basisteam (politie) en de Driehoek Peelland en het Peelland Interventie Team. Tegelijkertijd is Helmond als enige Peelgemeente een stad. Met haar stedelijke problematiek. Naast de gezamenlijke prioriteit vraagt dit om een gemeentelijke veiligheidsvisie voor de periode 2019-2022.

Om de prioritering goed te kunnen stellen, is een uitgebreid traject nodig. Alleen als thema's gedragen worden, bestaat voldoende basis onder investeringen. Kijkend naar de huidige problematiek en naar de actuele ontwikkelingen, kunnen we al enkele piketpalen slaan. Dit zijn:

- Wijk- en buurtgericht werken; veiligheid en sociaal domein gaan hand in hand
- Aandacht voor de generatie van de toekomst; preventieve aandacht voor onze jeugd
- Zichtbare veiligheid en veiligheidsperceptie; hoe veilig voelen onze inwoners zich?
- Criminaliteitsbestrijding via big data; hoe zijn we criminelen telkens te slim af?
- De Stadswachten van de toekomst; handhaving en naleving, in samenspraak met de stad.

Huidige Kadernota integrale veiligheid 2015-2018

Over de hele linie bekeken is Helmond nu een beduidend veiligere stad dan vijf jaar geleden. Het absolute aantal misdrijven is afgenomen en in de meeste wijken groeit het veiligheidsgevoel. Toch zien we nog voldoende uitdagingen. Tegenover de afnemende zichtbare criminaliteit staat de opkomst van onzichtbare en georganiseerde, ondermijnende misdaad. Overheden worden bedreigd door beïnvloeding vanuit de onderwereld en het is van groot belang expliciet beleid uit te voeren in het tegengaan van die verwevenheid. Dit kunnen we alleen doen door proactief en sterk actiegericht te handelen. Essentieel hiervoor is de kwaliteit van de informatievoorziening. Door onze gegevens te combineren met die van veiligheidspartners én het sociale domein, ontstaat een beter beeld, vaak zelfs op wijk- en buurtniveau. Net als de politie spelen ook de stadswachten van de SSH hierin een grote rol, omdat zij – samen met de inwoners uit buurtpreventieteams – onze ogen en oren in de wijken zijn. Hun signalen en informatie brengen we samen, bijvoorbeeld in onze ‘Urban Crime Room’, waardoor we beter in staat zijn elke dag opnieuw onze prioriteiten te bepalen. Dit is een ontwikkeling die niet termijn gebonden is. Om een voorloper te kunnen blijven, moeten we nu al anticiperen.

In het beleidsjaar 2018 staan de eerder vastgestelde prioriteiten centraal. Op deze prioriteiten, die staan beschreven in de Kadernota Integrale Veiligheid Peelland/Helmond 2015-2018, valt nog veel winst te behalen. Daarop aansluitend zijn via het Aanvalsplan Veiligheid “Grenzen stellen, Perspectief bieden” – op basis van recente ontwikkelingen en cijfers – enkele accentverschuivingen aangebracht.

Prioriteiten in 2018 zijn:

- het verminderen van criminaliteit en overlast in Helmond, waarbij wordt ingezoomd op de aanpak van High Impact Crimes
- het verminderen van de onveiligheidsgevoelens bij inwoners;
- het tegengaan van verwevenheid tussen onder- en bovenwereld en nieuwe criminaliteit (cyber);
- het tegengaan van drugscriminaliteit;
- het op een acceptabel niveau houden van de fysieke risico's.

De effecten die we in ieder geval willen bereiken, worden hieronder genoemd.

Invulling in 2018 van prioriteiten in de Kadernota Integrale Veiligheid Peelland/Helmond 2015-2018

Geweld

Overvallen, straatroof, uitgaansgeweld, geweld tegen werknemers met een publieke taak en relationeel geweld zijn binnen het delict “geweld” als prioriteit gekozen. Deze geweldsdelicten hebben één duidelijke overeenkomst: de grote impact op de slachtoffers. Voor 2018 is het doel om het aantal geweldsdelicten verder te laten dalen. Ook zetten we in op het creëren van bewustwording en versterken van weerbaarheid onder kwetsbare groepen, zoals ouderen en ondernemers.

In het kader van Veilige Publieke Taak zetten we in op het zichtbaar, bespreekbaar en hanteerbaar maken van agressie en geweld tegen medewerkers, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Randvoorwaardelijk werken we in 2018 aan:

- inzetten op bewustwording bij medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie;
- opstellen van een nieuw agressieprotocol (hoe te handelen op riskante momenten?);
- aanbieden van opleidingen voor het Bedrijfsinterventie Team.

Woninginbraken

Aangezien woninginbraken een grote impact op het slachtoffer hebben, blijft de aanpak hiervan ook de komende jaren een belangrijke prioriteit. Wel zijn we ons ervan bewust dat de daling zal afnemen, omdat we al veel winst hebben geboekt. Voor 2018 blijft het doel om de awareness over

woninginbraken en de impact hiervan te vergroten. Via de inzet van de Buurttent, communicatiemiddelen en buurtpreventieteams wordt ingezet op preventie. Daarbij benutten we de nieuwe mogelijkheden die de technologie ons biedt. Kwetsbare woningen worden uitgerust met innovatieve lok- en detectiemiddelen waardoor de pakkans groter wordt. We continueren onze helingaanpak. Begin 2018 start de gemeente Helmond met de voorbereidingen voor het kunnen opleggen van een last onder dwangsom als er inbraakgereedschap wordt vervoerd op of aan de openbare weg. We verwachten dat door de inzet van dit bestuursrechtelijke handhavinginstrument (en een begeleidende campagne), een preventieve werking uitgaat naar plegers van woninginbraken.

Problematische jeugd en jeugdgroepen

We zien jongeren die onveiligheid veroorzaken, en buurbewoners en hulpverleners bedreigen of intimideren. In de aanpak van deze problematiek moeten zorgketen en veiligheidsketen nog nauwer samenwerken. Voor 2018 blijft het doel om via de Integrale aanpak Preventie Criminele Jeugd (IPCJ) enkele jongeren met veel problemen intensief te begeleiden. Bovendien krijgt hun gezin aandacht, en wordt daarmee ook ingezoomd op de toekomst van broertjes en zusjes. Deze aanpak, die nauwgezet aansluit op de PGA-aanpak voor 18+'ers, moet ertoe leiden dat jongeren die het verkeerde pad zijn ingeslagen alsnog zicht op een goede toekomst krijgen. Ook via campagnes en gastlessen op scholen wordt het thema veiligheid onder de aandacht gebracht.

Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

Het gevaar van vermenging van "onderwereld en bovenwereld" vraagt meer bestuurlijke interventiemogelijkheden en handhaving. De ondermijning op Peelland-niveau wordt onder andere via het Peelland Interventie Team (PIT) bestreden. In het PIT werken de partners hieraan integraal samen. Voor 2018 zal de ondermijning op Peelland-niveau via het Peelland Interventie Team (PIT) blijvend worden bestreden. De programmalijnen worden in 2018 verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

Op (sub)provinciaal niveau zijn wij nauw betrokken bij de Taskforce Brabant Zeeland, een belangrijke aanjager van de aanpak van de ondermijnende criminaliteit, die sinds 2017 een derde fase is ingegaan. Belangrijke ambitie binnen is om het bewustzijn rondom ondermijning binnen de hele organisatie te laten landen en ook partners in de samenleving meer bewust te maken van de risico's. Als gemeente kunnen we ook rekenen op ondersteuning vanuit het RIEC.

Informatie Knooppunt Helmond 2018

De afgelopen jaren is steeds meer het besef gegroeid dat veiligheidsvraagstukken moeten worden opgepakt waar ze het sterkst gevoeld worden; op lokaal niveau. Om als gemeente de regie te kunnen nemen is een goed veiligheidsbeeld noodzakelijk. Dit hangt samen met een goede informatiepositie, waarbij we inzoomen op wijk- en buurniveau en die bij voorkeur ook nog eens realtime is. Om adequaat zicht op veiligheid te krijgen, moet de gemeente Helmond gegevens uit interne bronnen (zoals de Basis Registratie Systemen) en externe bronnen (zoals het Kadaster en de Belastingdienst) kunnen raadplegen en analyseren. Hierdoor kunnen barrières tegen ondermijnende criminaliteit worden opgeworpen, kan specifieke en inhoudelijke casuïstiek worden opgepakt en kan er realtime, 24/7 op veranderingen in het veiligheidsbeeld worden gereageerd en indien nodig worden geïntervenieerd. De doelstelling van het informatieknooppunt Helmond is het "op een gestructureerde, gecentraliseerde en geregisseerde manier ontsluiten en visualiseren van de gemeentelijke gegevens".

De gemeente Helmond gaat in enkele processen al voorop in de strijd. Zo participeren wij in:

- De ontwikkeling van VIK (Veiligheidsinformatieknooppunt) in samenwerking met VNG King;
- De City Deal "Zicht op ondermijning" (samen met de andere B5 gemeenten);

- De ontwikkeling van de 'Urban Crime Room'. De Urban Crimeroom wordt een realtime Data Center waar alle benodigde informatie wordt gebundeld en van waaruit we operationele acties coördineren. Hiermee sluiten we naadloos aan op de mogelijkheden van 'big data'.

In onze ambitie om meer data gestuurd, maar ook wijk- en buurtgericht te werken, is een nauwere samenwerking met andere domeinen en afdelingen binnen de gemeente essentieel. De koppeling met andere prioritaire programma's, zoals 'Sociale Stad' en 'Centrumontwikkeling' kan leiden tot nieuwe inzichten en kansen. Telkens geldt dat een goed beeld van 'de staat van de stad' noodzakelijk is om adequaat te kunnen interveniëren en investeren in de toekomst. Bovendien geldt dat zorg en veiligheid elkaar kunnen versterken. Als verloedering, normloosheid en problemen in de openbare ruimte vroegtijdig kunnen worden gesignaleerd, kan grotere problematiek veelal worden voorkomen. Begin 2018 zullen in alle wijken (geclusterd) periodieke overleggen worden gepland over de veiligheids- en handhavingsthema's in deze wijken. Preventie en de gedragsbeïnvloeding van inwoners en bedrijven spelen een grote rol in deze overleggen. Onze visie op naleving geeft aan dat we samen met de stad kijken welke zaken prioriteit verdienen. Dat betekent niet dat inwoners zelf bepalen of er wel of niet op overtredingen wordt gehandhaafd, maar wel dat maatwerk mogelijk en nodig is.

Verkeersveiligheid

Doel is het reduceren van ongelukken in het verkeer, maar ook het reduceren van onderling ervaren verkeersoverlast. Belangrijk is om hierin aan te sluiten bij het prioritaire programma 'Automotive, Bereikbaarheid & Smart Mobility' en de mobiliteitsvisie 'Helmond Verbonden'. In 2018 staat het thema 'snelheid' centraal. Het maatregelenpakket bestaat uit een combinatie van interventies in infrastructuur, gedragsbeïnvloeding, educatie én handhaving.

Drank- en Drugsoverlast

Drank en drugs hebben een grote invloed op de subjectieve veiligheid en leefbaarheid. Ze behoren tot de belangrijkste factoren die bijdragen aan uitgaansoverlast en uitgaansgeweld. Ook de opkomst van nieuwe soorten drugs en de normalisering van drugsgebruik is een zorg. Door inzet van preventieve maatregelen (programma 4) willen we dit middelengebruik terugdringen. Het effect dat we willen bereiken is een afname van de ervaren overlast. Voor 2018 zetten we in op de aanpak van illegaal bezit, handel en gebruik. Zo willen we voorkomen dat de problematiek verschuift en de overlast zich verplaatst naar andere locaties.

Woonoverlast

Steeds meer mensen blijven langer zelfstandig wonen en dit geeft meer kans op botsende leefstijlen. We zien een toename van woonoverlast-incidenten waarbij verwarde mensen en/of mensen met psychiatrische stoornissen zijn betrokken. De aanpak van de problemen die hierdoor ontstaan vragen om een samenwerking van de instanties die zich bezig houden met zorg en welzijn en met veiligheid. Voor 2018 richten wij ons bij de 'aanpak' van deze problematiek op het verbeteren van samenwerking tussen ketenpartners. Verder onderzoeken we de beschikbare ondersteuningsvormen om te beoordelen of deze nog voldoende en passend zijn. Per 1 juli 2017 is de "Wet Aanpak Woonoverlast" in werking getreden. Naar verwachting zullen we dit instrument in 2018 - uiteraard alleen indien noodzakelijk - regelmatig inzetten.

Fietsendiefstal

Voor 2018 richt de aanpak van fietsendiefstal zich op de locaties en gelegenheden waar de diefstallen plaatsvinden en op het toezicht op deze locaties. In 2018 zal een verder vervolg worden gegeven aan een bewustzijns campagne tegen fietsendiefstal voor inwoners. Onder het motto: in het zicht, in het licht en dubbel op slot.

Evenementen en veiligheid

Veiligheid bij evenementen krijgt landelijk en lokaal steeds meer aandacht en is ook in Helmond één van de speerpunten. Daarbij is het uitgangspunt dat evenementen altijd kunnen worden georganiseerd, maar dat we niet bezuinigen op de veiligheid. De regionale handreiking van de VRBZO is leidend. Daarnaast werken we landelijk met de in 2017 uitgebrachte Nederlandse Handreiking Evenementenbeleid. Het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft deze opgesteld met een vertegenwoordiging van de gemeenten, waaronder de gemeente Helmond.

Polarisatie en radicalisering

Door mondiale ontwikkelingen blijft radicalisering een groot probleem. Net als in voorgaande jaren zal ook in 2018 veel aandacht worden besteed aan bewustwording en het opvangen van signalen. Daarbij is het van groot belang dat mensen die beroepsmatig met potentieel geradicaliseerden in aanraking komen (zoals ambtenaren en docenten) signalen leren herkennen en duiden. Daarom is in 2017 gestart met trainingen. In 2018 wordt deze aanpak verder voortgezet en waar mogelijk geïntensiveerd, waarbij we regionaal gebruik hopen te maken van landelijk beschikbaar gestelde middelen. Naast het creëren van signalen is het doorgeleiden en op juiste wijze inschatten hiervan essentieel.

Strategische indicatoren

Nr.	Strategische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Meting: jaar, peildatum en bron
1.01	Plaats Helmond op de AD misdaad-monitor (1=minst goede score)	20	21	28	18	18	11	22	Jaarlijks, april/mei, AD
1.02	Percentage mensen dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt in Helmond	23%	23%	20%	20%	23%	19%		Jaarlijks, Veiligheidsmonitor

3.1.1.2 Wat gaan we ervoor doen?

Beleidsresultaten

Beleidsresultaat	Planning
Naam/omschrijving Informatieknooppunt voor Helmond Voor een goede reactie op de signalen over (ondermijnende) criminaliteit is een actuele, complete én integrale informatievoorziening essentieel. Informatie wordt momenteel geleverd door het informatieknooppunt binnen de gemeente Helmond. In het licht van onder meer de aanpak van ondermijnende criminaliteit via het sinds najaar 2016 op Peelland-niveau opererende Interventieteam (PIT) is het belangrijk om het informatieknooppunt voor Helmond door te ontwikkelen naar een informatieknooppunt met een regionale insteek (op schaal van de Peel). Deze doorontwikkeling sluit aan bij de aanpak van de Taskforce Brabant Zeeland.	31-12-2018
Kadernota integrale veiligheid 2015-2018 en 2019-2022 In 2018 wordt de uitvoering van de projectplannen Kadernota Integrale Veiligheid 2015-2018 en het specifiek op Helmond gerichte Aanvalsplan Veiligheid 'Grenzen stellen, Perspectief bieden' verder voortgezet. Als de cijfers en het beeld daar aanleiding toe geven, stellen we nieuwe of aangepaste prioriteiten vast. Daarnaast is er in 2017 een start gemaakt met de voorbereiding op de volgende programmaperiode 2019-2022. In 2018 ontwikkelen we de nieuwe concept Kadernota integrale veiligheid gemeente Helmond 2019-2022, waarbij tevens wordt benoemd welke structurele middelen hiervoor benodigd zijn.	31-12-2018
Transitie SSH De gemeenteraad heeft ingestemd met een overgang van de medewerkers per 01-01-	31-12-2018

2019 SSH naar de Afdeling V&N gemeente Helmond. Redenen voor deze transitie zijn een betere samenwerking, een versnelling in informatie gestuurd werken, een sterkere beeldvorming over naleving/handhaving en een heldere prioritering. 2018 staat in het teken van het nadere uitwerking van juridische, personele, organisatorische en financiële gevolgen van de voornoemde transitie. De kosten bedragen € 180.000.

Verdere uitwerking visie op naleving gemeente Helmond 2016 31-12-2018

De inzet van handhaving is sterk aan verandering onderhevig door ontwikkelingen zoals de veranderende rol van de overheid. Zoals verwoord in de Visie op naleving gemeente Helmond 2016 is het instrument handhaving per 2017 meer doelgericht en efficiënt ingezet, om hiermee de leefbaarheid, volksgezondheid en, veiligheid op peil te houden en te verbeteren. Deze ambitie geven we verder vorm geven in 2018. Voor het bereiken van deze ambitie doen we in toenemende mate een beroep op de verantwoordelijkheid van onze inwoners, instellingen en bedrijven. Daarbij zetten we sterk in op innovatie.

Beleidsresultaat verbonden partijen

Stichting Stadswacht Helmond (SSH)

De Stadswacht verricht het toezicht en de handhavingsactiviteiten op het terrein van APV, kleine ergernissen (o.a. hondenoverlast, afval), betaald parkeren, parkeeroverlast, uitstallingen en voorwerpen op de weg, wijkgericht toezicht en handhaven, evenementen, heling, cameratoezicht en preventie van woninginbraken. In 2017 heeft SSH, naar aanleiding van de lokale situatie en als reactie op landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen een doorontwikkeling gemaakt naar een professionelere BOA-organisatie. Inzet is om enerzijds de risico's op het vlak van personeel, financiën en flexibiliteit te verkleinen, maar anderzijds de taken op te pakken die de samenleving van een Stadswacht vraagt. Daarbinnen past meer informatie gestuurd werken en een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor veiligheid en leefbaarheid, samen met de inwoners in de wijken. Concreet gevolg van deze professionaliseringsslag is dat de SSH niet langer als leerwerkbedrijf fungeert. De gemeenteraad heeft ingestemd met een overgang van de medewerkers van de SSH per 1 januari 2019 naar de gemeente Helmond.

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

De Veiligheidsregio is een organisatie waarin gemeenten, Brandweer, GHOR en RAV (Regionale Ambulancevoorziening) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Voor de gemeente Helmond is het belangrijk dat deze regionale voorziening ook daadwerkelijk voor de hele regio functioneert. Daarin moeten de gemeentelijke belangen voldoende vertegenwoordigd zijn. Dit doen we door steviger de gemeentelijke (oranje) kolom stevig te verankeren binnen de Veiligheidsregio. Binnen deze kolom zijn gemeentelijk prioritaire processen als crisiscommunicatie, opvang & verzorging en nazorg ondergebracht, waarbij we rekening houden met de toenemende zelfredzaamheid van onze inwoners. Door zowel bestuurlijk als ambtelijk toe te zien op een voldoende vertegenwoordiging van de gemeentelijke belangen, borgen we een meer professionele, adequate en flexibele crisisorganisatie. Een nieuw op te stellen visie 2025 moet zo concreet zijn dat op basis hiervan besluitvorming door het Algemeen Bestuur kan plaatsvinden en tenminste een passende en gewenste inrichting van de governance kan worden doorgevoerd.

Nieuwe ontwikkelingen

		(bedragen x € 1.000)			
Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Onontkoombare knelpunten					
Lasten					
120	Invlechten Stichting Stadswacht Helmond	0	255	180	180
Baten					
120	Dekking saldo eigen vermogen SSH	0	75	0	0
Totaal nieuwe ontwikkelingen Veiligheid en handhaving		0	180	180	180

Met de inzet van het Aanvalsplan Veiligheid sinds april 2016 geven we meer gevolg aan de veiligheidssituatie in de stad. Nieuwe intensivering van beleid is op dit moment niet aan de orde. Inherent aan het Aanvalsplan is dat de staat van de stad constant wordt gemonitord. Als hier aanleiding voor is, zullen prioriteiten verschuiven of een extra intensivering moeten plaatsvinden.

Onontkoombare knelpunten

Invlechten Stichting Stadswacht Helmond

In verband met de versterking regierol en sturing m.b.t. het integraal veiligheids- en nalevingsbeleid is het wenselijk dat de Stichting Stadswacht Helmond wordt ingevlochten binnen de Afdeling Veiligheid en Naleving van de gemeente Helmond. Een verbeterproces op diverse aspecten in de keten van het veiligheid-en nalevingsbeleid zal worden ingezet. De kosten voor deze ontwikkeling worden geraamd op incidenteel € 75.000 en structureel € 180.000. Het voorstel is om de incidentele kosten te dekken uit het verwacht positief eind eigen vermogen van de huidige stichting en middelen beschikbaar te stellen voor de structurele kosten.

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Veilig woon- en leefomgeving	1.01	Aantal wijken met rapportcijfer 6,5 of hoger van de inwoners voor veiligheid.			11				In 2018 alle 11 wijken min. 6,5	Vierjaarlijks, veiligheidsmonitor, meting 2017
	1.02	Aantal misdrijven diefstal/inbraak woning			471	455	523	374	verminderen t.o.v. 2013	jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	1.03	Diefstallen uit woning (per 1.000 woningen)	6,7	5,4	5,3	5,1	5,9	4,2	Verminderen t.o.v. 2013	Waarstaatjegemeente.nl
	1.04	Geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)	9,3	9,7	8,3	8,5	8,6	8,6	Verminderen t.o.v. 2013	Waarstaatjegemeente.nl
	1.05	Criminaliteit met geweld (aangiften)					720	693	Verminderen t.o.v. 2013	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	1.06	Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (per 1.000 inwoners)	10,4	9,8	9,5	9,7	7,6	6,4	Verminderen t.o.v. 2013	Waarstaatjegemeente.nl
	1.07	Incidenten overlast i.v.m. drugs (E38)	33	91	99	131	147	181	verminderen t.o.v. 2013	jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
Jeugd en veiligheid	1.08	Meldingen bij politie van overlast door jeugd (E35)	451	356	502	565	566	420	Verminderen t.o.v. 2013	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	1.09	Verwijzingen Halt (per 1.000 jongeren)			230,4	187,9	216,8	148,6	Verminderen t.o.v. 2013	Waarstaatjegemeente.nl
	1.10	Harde kern jongeren (per 10.000 inwoners)	2,4	2,5	1,5	2,1			Verminderen t.o.v. 2013	Waarstaatjegemeente.nl
	1.11	Winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners)	2,7	2,8	3,0	3,0	3,5	3,1	Verminderen t.o.v. 2013	Waarstaatjegemeente.nl
Bedrijvigheid en veiligheid	1.12	Rapportcijfer van inwoners Helmond voor veiligheid in het Centrum	6,9		6,9				Minimaal handhaven tot 2018	Inwonersenquête meting 2017
	1.13	Misdrijven diefstal/inbraak bedrijven, kantoren en instellingen (buurten 1000 en 1007)	23	15	21	23	19	21	Minimaal handhaven tot 2018	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	1.14	Misdrijven diefstal/inbraak bedrijven, kantoren en instellingen op bedrijventerreinen (Hoogeind, BZOB, De	58	58	50	40	34	32	Minimaal handhaven tot 2018	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant

		Weyer en Groot Schooten)									
	1.15	Misdrijven winkeldiefstal en winkelinbraak in Helmondse Centrum (buurten 1000 en 1007)	142	137	163	177	181	115	verminderen t.o.v. 2013	jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant	
Fysieke veiligheid	1.16	% inwoners dat veel overlast ervaart van te hard rijden		21%	23%	23%	23%	22%	Verminderen t.o.v. 2013	Jaarlijks, veiligheidsmonitor	
	1.17	% inwoners dat veel overlast ervaart van parkeerproblemen		22%	22%	23%	23%	18%	Verminderen t.o.v. 2013	Jaarlijks, veiligheidsmonitor	
Integriteit en veiligheid	1.18	% Helmondse opkopers met opkoopregister						100%	In 2018 100%	BV.VBJZ	

3.1.1.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	7.287	7.672	7.512	7.722	7.546	7.544
Baten	401	739	744	819	744	744
Saldo	-6.886	-6.932	-6.768	-6.904	-6.802	-6.800
<i>Verrekening met reserves</i>						
Storting						
Ottrekking		100	100	100		
Saldo	-6.886	-6.832	-6.668	-6.804	-6.802	-6.800

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
110 Integraal veiligheidsbeleid algemeen	1.329	641	-688
120 Handhavingsbeleid	1.155		-1.155
125 Integraal veiligheidsbeleid en horeca	276		-276
140 Brandweer	4.752	203	-4.550
Totaal Veiligheid en handhaving	7.512	844	-6.668

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	7.257	7.213	7.111	7.110
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	7.257	7.213	7.111	7.110
Raadsvoorstellen	128	128	128	128
Actuele stand lasten PB 2017-2020	7.385	7.341	7.240	7.238
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	66	66	66	66
Onontkoombare knelpunten		255	180	180
Overige technische mutaties	61	61	61	60
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	127	381	306	306

Totaal lasten PB 2018-2021	7.512	7.722	7.546	7.544
-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	760	760	660	660
Baten vastgestelde PB 2017-2020	760	760	660	660
Raadsvoorstellen	79	79	79	79
Actuele stand baten PB 2017-2020	839	839	739	739
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	5	5	5	5
Onontkoombare knelpunten		75		
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	5	80	5	5

Totaal baten PB 2018-2021	844	919	744	744
----------------------------------	------------	------------	------------	------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-6.668	-6.804	-6.802	-6.800
---	---------------	---------------	---------------	---------------

Investeringen

Niet van toepassing

Programma 2

Werk en inkomen

3.1.2 Programma 02: Werk en inkomen

Wethouder Dhr. J. van Bree: Portefeuillehouder Sociale Zaken

Wethouder Mevr. N. van der Zanden: Portefeuillehouder Armoedebestrijding

3.1.2.1 Wat willen we bereiken?

We streven naar een stad met een sterke sociaaleconomische basis, waarin iedereen meedoet, rondkomt en vooruitkomt. Betaald werk voor iedereen is de beste manier om sociale stijging te realiseren en het welbevinden te bevorderen. We streven naar een baan voor ieder talent en leiden talenten op voor de banen die er zijn. Wanneer betaald werk niet tot de mogelijkheden behoort, zorgen we voor een betekenisvolle dag invulling met (begeleid) vrijwilligerswerk. Op deze manier doet iedereen mee en staat niemand langs de kant. Een sociale stad biedt ook een (tijdelijk) vangnet aan inwoners die het financieel niet redden, niet rondkomen met hun inkomen, met (beginnende) schulden kampen of die de participatie niet zelf kunnen organiseren.

Meerjarig beleidsperspectief

Ook in Helmond trekt de economie aan. Er is meer vraag naar arbeidskrachten en in verschillende sectoren dreigt krapte op de arbeidsmarkt. Zuidoost Brabant doet het daarbij beter dan de regio's Amsterdam en Rotterdam. Onze werklozen met een bijstandsuitkering profiteren echter nog onvoldoende van de aantrekkende economie in de regio. Er komen nog steeds veel inwoners terecht in de bijstand. Dit is vooral een gevolg van groei van het aantal vergunninghouders en het verschuiven van de pensioengerechtigde leeftijd.

Het nog niet kunnen profiteren van een aantrekkende arbeidsmarkt heeft onder andere te maken met een mismatch op de arbeidsmarkt. Vraag en aanbod van werklozen en werkgevers sluit onvoldoende aan. Dit komt onder meer door een verschil in het gevraagde en het beschikbare opleidingsniveau, maar hangt ook samen met recent arbeidsverleden en de motivatie van de werkzoekenden. Ook zien we – net als elders - dat mensen met een WW-uitkering bij een aantrekkende arbeidsmarkt eerder aan werk komen dan bijstandsgerechtigden, vanwege hun afstand tot de arbeidsmarkt. Komende jaren sturen we dan ook op een nog beter functionerende arbeidsmarkt (zie hiervoor de speerpunten hieronder).

Ook zorgen we voor een adequaat vangnet voor inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van een passende werkplek en/of het realiseren van bestaanszekerheid. Deze inwoners kunnen vanaf 2018 dichtbij huis terecht bij een van de vier sociale teams in onze stad. Deze teams bestaan uit participatiecoaches werk, Wmo-consultanten, gezins- en jongerencoaches, maatschappelijk werkers en wijkverpleegkundigen. Deze professionals zijn allemaal specialist op hun eigen terrein en hebben tegelijkertijd een zelfde integrale werkwijze. Zij stellen de persoonlijke situatie centraal en maken mogelijk wat nodig is.

Speerpunten voor de komende periode zijn:

- Uitvoeringsagenda onderwijs-arbeidsmarkt voor een goed functionerende arbeidsmarkt
- Re-integratie van werkloze inwoners met een bijstandsuitkering
- Realiseren van maatschappelijke deelname wanneer (regulier) werk niet mogelijk is .vanwege arbeidsbeperkingen
- Financieel vangnet voor inwoners die moeite hebben met rondkomen
- Terugdringen aantal inwoners met problematische schulden
- Structurele aanpak generatie-armoede

Adaptieve uitvoeringsagenda onderwijs-arbeidsmarkt voor goed functionerende arbeidsmarkt

We versterken het functioneren van de arbeidsmarkt door een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te maken. Daarmee werken we preventief aan het terugdringen van de mismatch. Dit doen we samen met onze partners via een adaptieve uitvoeringsagenda. Parallel hieraan investeren we met de werkgelegenheidsimpuls in het vergroten van werkgelegenheid in bepaalde sectoren (programma 7 economisch beleid en werkgelegenheid). De adaptieve uitvoeringsagenda onderwijs-arbeidsmarkt kent de volgende speerpunten:

- *Verstevigen contact MKB-bedrijven en onderwijs, voor stage en werkervaringsplekken*
MKB-bedrijven in onze stad hebben vaak onvoldoende capaciteit om de weg naar de onderwijsinstellingen te vinden en zicht te krijgen op waaraan praktijkopdrachten moeten voldoen. Onderwijsinstellingen hebben er op hun beurt belang bij dat meer MKB-bedrijven hen weten te vinden en stages aanbieden.
- *Onderwijs en arbeidsmarkt zijn sterk van elkaar afhankelijk en op elkaar aangewezen*
We gaan de mismatch tegen door een betere afstemming te maken tussen de inhoud van (geaccrediteerde) opleidingen en de verwachte toekomstige vraag op de arbeidsmarkt. Een van de opgaven is maximaliseren van de arbeidskansen door op te leiden in arbeidsmarktrelevante beroepen. Dit vraagt voortdurende afstemming tussen de drie O's (Onderwijs, Ondernemerschap en Overheid) om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt te duiden en daarop te anticiperen. Ook willen we samen inzetten op het tijdig omscholen van werknemers om zo werkloosheid te voorkomen.
- *Versterken diversiteit en aantrekkingskracht scholen voor voortgezet onderwijs*
Het voortgezet onderwijs kampt met dalende leerlingenaantallen. Dit heeft niet alleen te maken met demografische ontwikkelingen. Vanwege , de (etnische) samenstelling van het leerlingenaanbod en het (beperkte) scholingsaanbod gaan leerlingen onderwijsinstellingen buiten de gemeente bezoeken. De scholen kunnen uit kostenoverwegingen steeds moeilijker een breed pakket opleidingsrichtingen in stand houden. Dat is weer essentieel voor het behoud van de noodzakelijke diversiteit aan opleidingen en van leerlingenaantallen. Samen met Onderwijs en Ondernemers beogen we deze vicieuze cirkel te doorbreken.
- *Herstructurering naar een eenduidig en eenvoudig overleg platform voor de drie O's.*
Het is belangrijk om komende jaren een krachtige samenwerking te realiseren tussen onderwijs, ondernemers en overheid om te komen tot gezamenlijk te stellen doelen en te realiseren speerpunten. Ofwel een doebestuur dat hands-on met duidelijke afspraken aan de slag gaat!

Re-integratie van werkloze inwoners met een bijstandsuitkering

De komende jaren blijven we met uitvoeringsorganisatie Senzer inzetten op re-integratie van werkloze inwoners met een bijstandsuitkering. Hoewel hier - in vergelijking met het landelijk gemiddelde - verhoudingsgewijs meer inwoners met een uitkering uitstromen richting werk, blijven we de lat hoog leggen en streven naar een uitstroombestand van 37% in 2021 voor onze gemeente (vs. 35% in 2016). Immers, het uiteindelijke doel is dat zoveel mogelijk mensen aan het werk kunnen, liefst in een reguliere baan.

Tegelijkertijd dringen we de instroom in de bijstand terug. Afgelopen jaren kwamen in onze stad verhoudingsgewijs meer inwoners in een bijstandsuitkering terecht dan landelijk het geval is. De komende jaren zorgen we ervoor dat deze instroom weer in lijn is met het landelijk gemiddelde en dringen het instroomvolume terug met 2% in 2018 (van 39% naar 37%). Dit doen we bijvoorbeeld door bij reorganisaties in te zetten op 'werk naar werk'.

Onze aandacht blijft ook uitgaan naar werkloze inwoners die zonder ondersteuning niet aan werk kunnen komen. Het gaat onder meer om mensen die horen tot de doelgroep Banenregister maar ook Beschut Werken en mensen die ontslagen zijn vanwege reorganisaties of persoonlijke omstandigheden. De insteek daarbij is om zoveel mogelijk het potentieel van iedereen te benutten. De arbeidstoeleiding van kwetsbare jongeren komt aan bod in programma 4.

Omdat instroom en uitstroom verschillende disciplines zijn, gebruiken we de komende jaren voor beide onderdelen een afzonderlijke taakstelling. Hiervoor sluiten we aan bij landelijke cijfers en ontwikkelingen, zodat we de prestaties van Senzer beter kunnen vergelijken. Verder werken we met Senzer samen in het kader van gebiedsgericht werken. Ook maken we afspraken over deelname van participatiecoaches werk aan de sociale teams die 1 januari 2018 van start gaan.

Realiseren van maatschappelijke deelname wanneer (regulier) werk niet mogelijk is i.v.m. arbeidsbeperkingen (programma 3)

Vanaf 2018 neemt de gemeente de taak van Senzer over om inwoners met een arbeidsvermogen van minder dan 30%, mogelijkheden te bieden voor maatschappelijke deelname. De komende jaren geven we met onder andere Senzer, Stadsleerbedrijf en zorg- en welzijnsaanbieders vorm aan een aanpak. Daarin bieden we iedereen de kans op een dag invulling, die tegelijkertijd een bijdrage levert aan de aan de wijk en/of stad. Deze dag invulling - van vrijwilligerswerk tot dagbesteding – zorgt voor zingeving. Bovendien draagt het bij aan het sociale netwerk en het welbevinden van onze inwoners. Zie verder ook programma 3.

Financieel vangnet bieden voor inwoners die moeite hebben met rondkomen

Voor inwoners die problemen hebben met rondkomen, hebben we een financieel vangnet en bieden we schulddienstverlening. De komende jaren blijven we inzetten op het doorbreken van het taboe op armoede en stimuleren het gebruik van verschillende (gemeentelijke) bijstandsregelingen. We versterken de ketensamenwerking tussen allerlei partners en de vele nieuwe en bestaande (particuliere) initiatieven die voorzieningen bieden voor inwoners met een smalle beurs. Inwoners kunnen hierdoor – wanneer dit nodig is – gebruik maken van het hetgeen voor hen beschikbaar is. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor de positie van kinderen die opgroeien in armoede. Via de doorontwikkeling en uitvoering van het kindpakket geven we in 2018 verder vorm aan voorzieningen die hen in staat stellen mee te doen en zichzelf te ontwikkelen.

Terugdringen aantal inwoners met problematische schulden

Eén op de vijf Nederlanders heeft risicovolle of problematische schulden, Omgerekend naar Helmond gaat het dan om ca 18.000 inwoners. Vaak zorgen schulden weer voor andere problemen (zoals uitval op werk, psychische problemen of huiselijk geweld). Tijdige en effectieve ondersteuning is daarom belangrijk. Landelijke cijfers laten echter zien dat slechts 15% van de mensen ondersteuning vraagt. Vanaf 2018 krijgen de professionals van de sociale teams een belangrijke functie bij de (vroege) signalering van problematische schulden. Ook intensiveren we de ondersteuning bij beginnende problematische schulden. Verder maken we afspraken met woningcorporaties. Een huurachterstand is vaak een signaal van (beginnende) problematische schulden. Met deze afspraken willen we bovendien gedwongen huisuitzettingen voorkomen. Om recidive te voorkomen, is verder de nazorg bij geslaagde schuldregelingen een aandachtspunt. Deze versterken we samen met onze ketenpartners en vrijwilligers.

Vooruitkomen vraagt structurele aanpak generatiearmoede

In lijn met onze strategische agenda en het programma Sociale Stad, willen we niet alleen dat onze inwoners rondkomen, maar ook dat ze verder komen en een stap op de maatschappelijke ladder kunnen zetten. Op dit moment werken we hier op verschillende manieren aan. Denk aan het terugdringen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen, het uitvoeren van ‘achter de voordeur gesprekken’ in verschillende aandachtswijken en het stimuleren van gelijke kansen voor kinderen bijvoorbeeld via een pilot verlengde schooldag. In 2018 nemen we onze huidige interventies onder de loep en bekijken hoe we de aanpak van generatiearmoede in onze stad gericht kunnen versterken.

Strategische indicatoren

Nr.	Strategische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Meting: jaar, peildatum en bron
	Kinderen in minimahuishoudens (105%): aandeel kinderen dat opgroeit in minimahuishouden	9,8%	10,6%	11,6%	11,4%				jaarlijks, met vertraging van 2-jaar, CBS-RIO
2.01	Netto participatiegraad (% mensen tussen 15-67 jaar dat een baan heeft)	66,5	65,9	64,1	62,3	64,3	65,3		Waarstaatjegemeente.nl
2.02	Aantal bijstandsuitkeringen	2331	2.371	2.531	2.617	2.715	2.770		Jaarlijks, 31-12, Senzer
2.03	Aantal bijstandsgerechtigden		2.737	2.911	3.112	3.139	3.270		Jaarlijks, 31-12, Senzer
2.04	Personen met bijstandsuitkering (per 1000 inwoners 18 jaar en ouder)					50,6	50,2		Waarstaatjegemeente.nl
2.05	Aantal WW-uitkeringen		2.288	2.727	2.647	3.037	2.614		Jaarlijks 31-12, UWV werkbedrijf
2.06	% Bijstandsgerechtigden t.o.v. beroepsbevolking		5,8%	6,2%	6,8%	6,7%	7,0%		Jaarlijks, 31-12, Senzer
2.07	% WW-uitkeringen t.o.v. de feitelijke beroepsbevolking		4,9%	5,8%	5,8%	6,5%	5,6%		jaarlijks, 31-12, UWV-werkbedrijf/CBS
2.08	% WW-uitkeringen jeugd potentiële beroepsbevolking (15 t/m 24 jaar)		1,4%	1,6%	1,2%	1,5%	1,2%		Jaarlijks 31-12, UWV werkbedrijf/BRP
2.09	Personen met een lopend re-integratietraject (per 10.000 inwoners 15-64 jaar)					26,3	25,8		Waarstaatjegemeente.nl
2.10	% Particuliere hh met een inkomen tot 105% van sociaal minimum	10,9%	11,5%	12,3%	12,5%	12,3%	12,4%		Jaarlijks, met vertraging van 2-jaar, CBS-RIO
2.11	% Particuliere hh met een inkomen tot 110% van sociaal minimum	13,5%	14,2%	15,1%	15,3%	15,3%	15,3%		Jaarlijks, met vertraging van 2-jaar, CBS-RIO
2.12	% Particuliere hh met een inkomen tot 120% van sociaal minimum	17,7%	18,4%	19,3%	19,7%	19,3%	19,3%		jaarlijks, met vertraging van 2-jaar, CBS-RIO
2.13	Werkend en laaginkomen: aantal huishoudens die actief zijn op de arbeidsmarkt en een inkomen tot 105% van het sociaal minimum hebben	930	1.040	1.090	1.000				Jaarlijks, met vertraging van 2-jaar, CBS-RIO
2.14	Kinderen in uitkeringsgezinnen (%)	6,54%	6,65%	7,22%	7,25%	7,16%			Waarstaatjegemeente.nl

3.1.2.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaten

Beleidsresultaat	
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
<p>Aanpak schulden (van preventie tot nazorg) versterken m.b.v. verschillende deelprojecten</p> <p>In 2018 versterken we de aanpak van schulden door inzet op de totale keten (van preventie, vroege signalering tot de nazorg bij schulddienstverlening). Voor de preventie van schulden blijven we inzetten op voorlichting samen met scholen, jongerenwerk en gezins- en jongerencoaches. Bij de vroege signalering van problematische schulden krijgen de professionals van de Sociale Teams een belangrijke functie. We versterken de ondersteuning bij beginnende problematische schulden. Ook maken we afspraken met Senzer en de woningcorporaties over het inhouden van huur op de uitkering om huisuitzettingen te voorkomen. Samen met onze ketenpartners en vrijwilligers gaan we invulling geven aan nazorg na een geslaagde schuldregeling.</p>	31-12-2018
<p>Implementatie Kindpakket, resulterend in een zo hoog mogelijk bereik</p> <p>Vanaf 2018 vindt jaarlijks een evaluatie van het Kindpakket plaats. Het Helmonds Kindpakket is in 2017 ingericht. Dit pakket is bedoeld om kinderen in armoede te ondersteunen, zodat zij op alle terreinen kunnen meedoen. Daarnaast zijn in het Kindpakket producten en activiteiten opgenomen die gelijke kansen stimuleren. Bij de evaluatie kijken we naar onder meer bereik, gebruik en ervaringen van de doelgroep.</p>	31-12-2020
<p>Kwartaalrapportage Factsheet Sociaal Domein in Beeld</p> <p>In 2018 presenteren we ieder kwartaal een factsheet Sociaal Domein. Voor programma 2 bevat deze kengetallen voor de participatiewet, bijzondere bijstand, minimaregelingen en schulddienstverlening. Het gaat o.a. om kengetallen over voorzieningengebruik en financiën.</p>	31-12-2018
<p>Meer inwoners aan het werk -> bevorderen uitstroom van inwoners uit de bijstand</p> <p>We verhogen de uitstroom uit de bijstand van 35% in 2016 naar 36% in 2018, 38% in 2020 en 37% in 2021. Daarmee realiseren we naar verwachting een hogere uitstroom dan het landelijk gemiddelde van 29% (in 2016). In 2021 is een lichte daling te zien ten opzichte van 2020. Dit is een corrigerend effect omdat de instroom afneemt als de instroom afneemt.</p>	31-12-2021
<p>Meer inwoners aan het werk -> terugdringen van inwoners die instromen in de bijstand</p> <p>In 2018 dringen we de instroom in de bijstand terug van 39% in 2016 naar 37% in 2018, 36% in 2019 en daarna jaarlijks naar 35%. Daarmee komt de instroom in de bijstand in onze stad meer in lijn met het landelijke gemiddelde (33% in 2016).</p>	31-12-2021
<p>Plan van aanpak doorbreken generatie-armoede voorbereiden</p> <p>In 2018 bereiden we in kader van het programma Sociale Stad een gerichte aanpak voor om generatiearmoede in Helmond te doorbreken. Kinderen die (langdurig) in armoede opgroeien hebben grotere kans later ook onder de armoedegrens te vallen. We willen niet dat de toekomst van deze kinderen door hun huidige situatie bepaald wordt. We willen dat deze kinderen vooruitkomen. Dit pakken we op binnen het programma Sociale Stad. Met behulp van experts op dit thema stellen we in 2018 een aanpak op waarmee we de komende jaren generatiearmoede in Helmond willen doorbreken.</p>	01-07-2018
<p>Uitvoeren adaptieve uitvoeringsagenda onderwijs-arbeidsmarkt</p> <p>In 2018 spreken we met de drie O's (Overheid, Ondernemers en Onderwijs) concrete acties af in het kader van de vier speerpunten,. Vervolgens voeren we deze uit en stellen we deze zo nodig bij. De vier speerpunten zijn; 1. verstevigen contact MKB en onderwijs; 2. betere afstemming van opleiding op vraag naar arbeid 3. ombuigen neergaande lijn leerlingenaantallen in het voortgezet onderwijs en 4. herstructurering naar een eenduidig en slagvaardig overlegplatform voor de drie O's.</p>	31-12-2018

Overige resultaten producten

Processen	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen
Aanvragen bijzondere bijstand en overige inkomensondersteunende maatregelen	85% van de aanvragen wordt binnen de wettelijke termijn van 8 weken afgehandeld.
Intakegesprek schulddienstverlening	Na aanmelding vindt binnen de wettelijke termijn van 4 weken het intakegesprek plaats.

Beleidsresultaat verbonden partijen

Senzer:

- Senzer draagt bij aan onze doelstelling van sociale stijging van onze inwoners en stad. Werk biedt mensen de beste mogelijkheid om mee te doen, rond te komen en vooruit te komen. Senzer begeleidt werkzoekenden die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van een baan en mensen met een uitkering naar werk. En dan in de meest brede zin van het woord: van een reguliere baan tot plaatsing in Beschut Werken. Hoewel werken boven inkomen gaat, verstrekt het Werkbedrijf daarnaast ook uitkeringen aan inwoners die (tijdelijk) niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien.
- Senzer heeft de taakstelling het jaarlijkse instroomvolume uitkeringsgerechtigden terug te brengen naar het landelijk niveau (in 2016 was dat 33%). Dit percentage is in onze arbeidsmarktregio hoger en brengen we van 39% in 2016 terug naar 37% in 2018. Het doel is om in opvolgende jaren verdere verlaging richting landelijk gemiddelde te bewerkstelligen.
- Daarnaast heeft Senzer als taakstelling om het jaarlijkse uitstroomvolume uitkeringsgerechtigden (landelijk in 2016 29%) verder te verhogen van 35% in 2016 in onze arbeidsmarktregio, naar 36% in 2018.

Nieuwe ontwikkelingen

		(bedragen x € 1.000)			
Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Gemeentefonds					
Lasten					
602	Integratie-uitkering sociaal domein mutaties sept-dec circ.	-4	-4	-4	-115
603	Armoedebestrijding bij kinderen	11	11	11	11
603	Bijstellingen Algemene uitkering GF sept-dec circulaires 2016	603	584	584	584
618	Mutatie integratie-uitkering sociaal domein onderdeel Participatie WSW	572	528	471	465
621	Mutatie integratie-uitkering sociaal domein onderdeel Participatie re-integratie	-52	-52	-52	0
<i>Subtotaal gemeentefonds</i>		<i>1.131</i>	<i>1.068</i>	<i>1.012</i>	<i>945</i>
Onontkoombare knelpunten					
Lasten					
602	Bijdrage uitvoeringskosten Senzer	452	452	452	PM
602	Reguliere begroting (lastenmindering)	-50	-50	-50	PM
Baten					
602	Dekking reserve achtervang I-deel	283	250	250	PM
<i>Subtotaal onontkoombare knelpunten *</i>		<i>119</i>	<i>152</i>	<i>152</i>	<i>PM</i>
Totaal nieuwe ontwikkelingen Werk en inkomen		1.250	1.220	1.164	945

* opgenomen onder Algemene Dekkingsmiddelen, zie Dekking Gemeentefonds Participatiewet

De intensivering zoals benoemd in de paragraaf meerjarig beleidsperspectief zijn verwerkt in programma 3, de centrale plek voor de intensivering in het Sociaal Domein (programma's 2, 3 en 4).

Gemeentefonds

Mutaties algemene uitkering en Sociaal Domein GF sept-dec circulaires 2016 (conform VJN)

Over de gevolgen van de september- en decembercircularie 2016 bent u reeds afzonderlijk geïnformeerd via een raadsinformatiebrief 081 (septembercircularie) en via de voorjaarsnota 2017 (september- en decembercircularie). De financiële gevolgen hiervan zijn conform hetgeen is opgenomen in de voorjaarsnota in deze begroting verwerkt.

Armoedebestrijding bij kinderen

Als gevolg van een actualisatie van de verdeling van de beschikbare middelen ontvangt Helmond ruim € 11.000 meer dan voorzien bij de decembercircularie 2016. De verdeling van de middelen vindt plaats op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede.

Integratie-uitkering sociaal domein onderdelen Participatie WSW en participatie re-integratie

Beide uitkeringen worden gewijzigd door een actualisatie van de basisgegevens die gebruikt worden voor de berekening van het gemeentefonds en een toekenning van loon- en prijscompensatie wordt de uitkering.

Onontkoombare knelpunten

Bijdrage uitvoeringskosten Senzer

De financiering van de uitvoeringskosten van de Participatiewet geschiedt op basis van de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden. In de komende jaren verwachten we een stijgend aantal uitkeringsgerechtigden met als gevolg een hoger benodigd uitvoeringsbudget van € 452.000. Een deel van deze kosten kan worden bekostigd uit de reguliere begroting (€ 50.000) en de Participatiewet middelen Gemeentefonds (€ 119.000 in 2018 en € 152.000 in 2019 en 2020). Het restant (€ 283.000 in 2018 en € 250.000 in 2019 en 2020) wordt onttrokken aan de algemene reserve i-deel.

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Bijstand	2.01	Ontwikkeling in aantal bijstandsuitkeringen per jaar Helmond		1%	7%	2%	2%	0%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	jaarlijks, 31-12 CBS - Statline
	2.02	Ontwikkeling in aantal bijstandsuitkeringen per jaar Zuidoost-Brabant		3%	8%	5%	3%	5%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks, 31-12, CBS - Statline
	2.03	Ontwikkeling in aantal WW-uitkeringen per jaar Helmond			19%	-3%	15%	-14%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks 31-12, UWV werkbedrijf
Werkloosheid	2.04	Ontwikkeling in aantal WW-uitkeringen per jaar Zuidoost-Brabant			24%	0%	8%	-12%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks 31-12, UWV werkbedrijf
	2.05	Ontwikkeling in aantal WW-uitkeringen jeugd (tot 25 jaar) Helmond			18%	-27%	31%	-17%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks 31-12, UWV werkbedrijf
	2.06	Ontwikkeling in WW-uitkeringen jeugd (tot 25 jaar) Zuidoost-Brabant			17%	-32%	36%	-23%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks 31-12, UWV werkbedrijf

3.1.2.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	93.684	74.363	74.175	72.595	71.225	70.757
Baten	51.047	36.441	36.441	36.441	36.441	36.441
Saldo	-42.638	-37.923	-37.734	-36.154	-34.784	-34.316

Verrekening met reserves

Storting	1.178					
Onttrekking	2.985	610	873	840	420	170

Saldo	-40.831	-37.313	-36.861	-35.314	-34.364	-34.146
-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
602 Uitvoering uitkeringsregelingen	43.194	35.276	-7.918
603 Bijzondere bijstand	5.619	489	-5.129
604 Schulddienstverlening	943	473	-471
618 Werkgelegenheidsbeleid	17.080	-184	-17.264
619 Minima beleid	1.588	10	-1.578
621 Participatie	5.751	1.251	-4.501
Totaal Werk en inkomen	74.175	37.314	-36.861

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	72.498	70.980	69.667	69.667
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	72.498	70.980	69.667	69.667
Actuele stand lasten PB 2017-2020	72.498	70.980	69.667	69.667
Gemeentefonds	1.131	1.068	1.012	945
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	147	147	147	147
Onontkoombare knelpunten	402	402	402	
Overige technische mutaties	-3	-3	-3	-3
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	1.677	1.615	1.558	1.090

Totaal lasten PB 2018-2021	74.175	72.595	71.225	70.757
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	37.031	37.031	36.611	36.611
Baten vastgestelde PB 2017-2020	37.031	37.031	36.611	36.611

Actuele stand baten PB 2017-2020	37.031	37.031	36.611	36.611
Onontkoombare knelpunten	283	250	250	
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	283	250	250	

Totaal baten PB 2018-2021	37.314	37.281	36.861	36.611
----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-36.861	-35.314	-34.364	-34.146
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Investeringsen

Niet van toepassing

Programma 3

Zorg en welzijn

3.1.3 Programma 03: Zorg en welzijn

Wethouder Mevr. N. van der Zanden: Portefeuillehouder Wmo

Wethouder Mevr. M.M. de Leeuw-Jongejans: Portefeuillehouder Gezondheid

3.1.3.1 Wat willen we bereiken?

We willen dat alle Helmonders kunnen meedoen, rondkomen en vooruitkomen en dat mensen zich verbonden voelen aan onze stad. Daarbij behouden zij zoveel als mogelijk de regie over het leven in eigen handen. We willen dat onze inwoners veerkrachtig en weerbaar zijn, om kunnen gaan met tegenslagen en teleurstellingen. We stellen de mens, het gezin en zijn persoonlijke situatie, centraal. Dat betekent kansen bieden voor iedere Helmonder.

Meerjarig beleidsperspectief

Hebben inwoners hulp nodig, dan kunnen ze dichtbij huis terecht voor ondersteuning. Bij deze ondersteuning staat de persoonlijke situatie van de inwoner centraal, maken we mogelijk wat nodig is en houdt de inwoner zoveel mogelijk de regie zelf in handen. Inwoners met ondersteuningsvragen kunnen vanaf 2018 terecht bij een van de vier Sociale Teams. Deze teams bestaan uit Wmo-consulenten, Gezins- en Jongerencoaches, maatschappelijk werkers en op termijn ook uit wijkverpleegkundigen en uitkeringsspecialisten. Alle professionals in het Sociaal Team zijn specialist op hun eigen vakgebied, en hebben tegelijkertijd eenzelfde integrale werkwijze. Daarnaast kunnen inwoners met ondersteuningsvragen terecht bij het Telefonisch Informatie Punt (TIP), een hoogwaardige centrale toegang via telefoon.

Speerpunten voor de komende periode zijn:

Verskil maken voor de ontwikkel- en innovatiekracht

Met de geboorte van het StadsI@b is er vanaf 2016 een centrale plek ontstaan van waaruit initiatieven die hierom vragen kunnen worden ondersteund, verrijkt en verder geholpen. We hebben het afgelopen jaar gezien dat inwoners vindingrijke initiatieven en activiteiten oppakken die onze stad sterker, socialer, gezonder en duurzamer maken én ontzorgen. Komende jaren blijven we het StadsI@b ondersteunen om deze rol met verve te pakken en een duidelijke plek te verwerven in onze stad. Daarnaast maken we met onze partners werk van slimme internettoepassingen die de zelfregie ondersteunen (bijv. Guido, Sharecare en Helmond voor Elkaar, maar willen we ook een impuls geven aan het gebruik van domotica-toepassingen in onze stad).

Daar hoort ook het project Brainport Smart District bij. Binnen het strategische programma is het meewerken aan die slimste wijk een van de speerpunten. Daarbij zetten we de sociale invalshoek stevig op de agenda: 'smart' betekent immers niet alleen technologisch, maar vooral ook sociaal vooruitstrevend. Het zijn juist de sterke sociale netwerken, de zelfvoorzienendheid, gezond eten en veel bewegen – ook op latere leeftijd – die hieraan ten grondslag liggen.

Verskil maken in preventie

Nu we sinds de decentralisaties ook verantwoordelijk zijn voor de ondersteuning van heel kwetsbare inwoners, zien we steeds beter waar we met onze partners preventief het verschil kunnen maken en welke (groepen) inwoners of gebieden daarbij extra aandacht vragen. Dit geeft mogelijkheden om de preventieaanpak te versterken en beter te richten. We zetten komende jaren in op onder andere het stimuleren van een goede gezondheid, maatschappelijke participatie (het liefst in regulier werk) en het voorkomen van schuldenproblematiek. Extra aandacht zal uitgaan naar het ondersteunen van de mantelzorger zodat ze beter in staat blijven voor hun naaste te zorgen. Dit door onder andere

loogerhuizen in te zetten. Daarnaast gebruik te maken van de mogelijkheden die liggen in de sfeer van Domotica. Onze wijknetwerken signaleren snel wat nodig is en wat ontbreekt; we willen hen ruimte geven om snel oplossingen te creëren passend bij een buurt of wijk. De huisarts is een belangrijke schakel als het gaat om vroegsignalering. De samenwerking met de huisartsen krijgt dan ook extra aandacht.

Vershil maken in de buurten en wijken

Komende jaren gaan we gericht een aantal kwetsbare buurten in onze stad revitaliseren en veerkrachtig maken met een samenhangende aanpak, voortkomend uit alle strategische programma's. Het betreft hier de Leonardusbuurt, de Annawijk en de Waart. We richten samen met de inwoners de openbare ruimte opnieuw in, waarbij we de mogelijkheden gebruiken van Domotica (de integratie van technologie en diensten, ten behoeve van een betere kwaliteit van wonen en leven), ruimte voor ontmoeting creëren en de openbare ruimte optimaliseren met het oog op duurzaamheid en gezondheid. We willen dat inwoners verder komen, kansen krijgen om nieuwe ervaringen op te doen en hun wereld te vergroten. In dat opzicht kunnen ontwikkelingen zoals campus de Braak een vliegwieleffect creëren voor de inwoners in omringende wijken. De directe omgeving van de Braak wordt tevens betrokken bij de herinrichting (zie hiervoor programma 6).

Vershil maken in ondersteuning van inwoners

Voor inwoners die het niet op eigen kracht en met hulp van basisvoorzieningen redden, zetten we in op slimmere, samenhangende ondersteuning, dichtbij en samen met de inwoner en zijn omgeving. De Sociale Teams vervullen hierin een belangrijke rol. Komende jaren investeren we in de doorontwikkeling van een nieuwe manier van werken en een hoogwaardige integrale toegang voor onze inwoners. Een brede blik, maatwerk, 1 huishouden – 1 plan – 1 regisseur, regie voor inwoners en inzet van slimme zorgtoepassingen en ervaringsdeskundigheid zijn hierbij sleutelbegrippen.

Vershil maken in de opvang en zorg voor de meest kwetsbare inwoners

We willen veiligheid en bescherming voor al onze inwoners en we hebben aandacht voor degenen die dit niet vanuit eigen kracht kunnen of willen, en daarbij ongewild soms ook van overlast zijn voor hun omgeving. Bij inzet van zorg en ondersteuning maken we werk van meer diversiteit in ondersteuningsvormen zoals zelfhulp en ervaringsdeskundigen. We kijken hoe we onze huidige voorzieningen kunnen doorontwikkelen, zodat zij beter aansluiten bij de behoefte van onze inwoners. Passende woonruimte is randvoorwaardelijk om de juiste hulp te kunnen bieden. Denk ook aan de ontmoetingsfuncties voor mensen met psychische problemen en andere inwoners die zelfstandig de aansluiting niet meer vinden. Voor inwoners die niet in staat zijn om zich op eigen kracht te handhaven bieden we ondersteuning door onder andere opvang of beschermd wonen. Hierbij ontwikkelen we ook mogelijkheden voor maatwerk (denk aan de ontwikkeling van de mogelijkheid tot Beschermd Wonen+).

Programma Duurzame en Gezonde stad

Op dit moment gaat veruit het grootste gedeelte van de beschikbare middelen en aandacht uit naar de zorgkant van gezondheid. Er wordt meer prioriteit naar de preventieve kant in middelen en in inzet gebracht. Deze kanteling is voorzichtig al waar te nemen op rijksniveau, maar ook op wijk- en buurtniveau in Helmond. Partners in de stad zien de noodzaak voor de preventieve aanpak en het voorkomen van zorg op langere termijn.

Integrale aanpak is noodzakelijk, zowel vanuit de zorg, onderwijs, het werk en de buurt. Aandacht voor verschillen tussen wijken is essentieel en vraagt om maatwerk. De directe leefomgeving (school, wijk, werkvloer, sportclub) speelt een belangrijke rol bij de keuzes van mensen voor gezond gedrag. Veel mensen zijn bezig gezonder te eten, meer te bewegen en het gebruik van alcohol en tabak te vermijden of beperken. Het lukt niet iedereen om dat op eigen kracht te doen. Dit geldt vooral voor

bewoners van de zogenaamde lage SES-wijken. Door in te zetten middels projecten als 'bevorderen van een gezonde leefstijl' en 'op eigen kracht naar een gezonde toekomst' werken we aan de verbetering van de ervaren gezondheid in de stad.

Gestart wordt met een pilot met preventieplannen op wijkniveau.

Door de certificering van de Gezonde Schoolvignetten gaan we in samenwerking met de Helmondse scholen werken aan 'Gezonde Scholen'. Daarmee wordt onderwijs aangeboden waar gezonde omgeving, gezonde voeding, sporten en bewegen, natuur en milieu en weerbaarheid centraal staan.

Strategische indicatoren

Nr.	Strategische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Meting: jaar, peildatum en bron
3.01	% Inwoners van 12-18 jaar dat mantelzorg verricht	11%				13%			GGD-enquête, vier jaarlijks
3.02	3.2 % Inwoners van 18 jaar en ouder dat mantelzorg verricht	17%		20%		19%			onderzoek zorgzame stad/inwonersenquête, tweejaarlijks
3.03	% Inwoners van 18 jaar en ouder dat vrijwilligerswerk verricht	28%		32%		25%			onderzoek zorgzame stad/inwonersenquête, tweejaarlijks
3.04	% Inwoners (18-64 jarigen) in Helmond dat de eigen gezondheid als matig of slecht beoordeeld			12%					onderzoek zorgzame stad, driejaarlijks
3.05	% 65-plussers in Helmond dat de eigen gezondheid als matig of slecht beoordeeld			20%					onderzoek zorgzame stad, driejaarlijks
3.06	% mensen dat gebruik maakt van een of meerdere individuele Wmo-voorzieningen	7,3%	7,6%	7,8%	7,7%	7,8%	9,0%		Jaarlijks, jaarcijfers, PSD i.s.m. AI
3.07	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (per 10.000 inwoners)					80	80		waarstaatjegemeente.nl

3.1.3.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaten

Beleidsresultaat	Planning
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
Doorontwikkeling Stadsleerbedrijf 400 deelnemers, evaluatie en update een raad 2 keer per jaar, kostenbatenanalyse opleveren	31-12-2018
Evaluatie adviesraad sociaal domein Installatie van de adviesraad vond plaats in de zomer van 2017. De raad is toegezegd om de adviesraad te evalueren juli 2018	01-10-2017
Realisatie Logeershuis voor mensen met dementie ter ontlasting van hun mantelzorgers Het Logeershuis is operationeel en biedt in 7 units planbare respijtzorg voor mensen met dementie ter ontlasting van hun mantelzorgers. Evaluatie 1/2jaar na de opening (juli 2018).	01-07-2020
Realisatie Probeerhuizen om gebruik van digitale ondersteuningstools 2 Probeerhuizen zijn ingericht, de dienstverlening rondom de huizen is georganiseerd en geborgd, er om heter bevordering van gebruik van digitale ondersteuningstools. Helmond als de plek voor het uittesten van nieuwe tools positioneren.	31-12-2018
Sociale innovatie in Helmond (2e spoor Stadslab) Op relevante thema's in co-creatie met de stad relevante maatschappelijke thema's oppakken wat leidt tot vernieuwende oplossingen en samenwerkingen. Evaluatie aanpak december 2018.	31-12-2018

Stop & Go	01-07-2018
1100 woningen aangepast en structurele financiering geborgd	
Voortgang uitvoering PvA personen met verward gedrag	01-03-2018
Update voor raad over uitvoering PvA personen met verward gedrag	

Beleidsresultaat verbonden partijen

GGD Brabant Zuidoost:

Als gemeente hebben we de taak om de gezondheid van onze inwoners te beschermen en te bevorderen. Een groot deel van deze activiteiten ligt vast in de Wet publieke gezondheid. Op basis daarvan zijn wij verplicht een GGD in stand te houden voor publieke gezondheidszorg. De GGD Brabant Zuidoost adviseert over gezondheid en helpt gezondheidsproblemen te voorkomen of te verminderen. Zij verzorgen inentingen, geven voorlichtingen op bijvoorbeeld scholen of aan verenigingen en adviseren ons over hun gezondheidsbeleid. Met specifieke campagnes wordt aandacht besteed aan speciale aspecten van gezondheid, zoals ongezond gewicht of het gevaar van middelengebruik. Daarnaast behandelt de GGD gezondheidsproblemen zoals tuberculose en seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's).

Nieuwe ontwikkelingen

		(bedragen x € 1.000)			
Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Beleidsintensivering					
Lasten					
642	Aanvullende subsidie wijkaccommodaties	75	75	75	75
640	Dekking budget versterking lokale netwerken (lasten)	-75	-75	-75	-75
642	Verduurzaming wijkaccommodaties correctie exploitatiebudget	-150	-150	0	0
Baten					
642	Verduurzaming wijkaccommodaties	22	33	33	33
<i>Subtotaal beleidsintensivering *</i>		-128	-117	33	33
Gemeentefonds					
Lasten					
674	Mutaties algemene uitkering GF sept-dec circulaires 2016 (conform VJN)	-37	-37	-37	-37
674	Mutatie maatschappelijke opvang t.o.v. september 2016	-63	-63	-63	-63
695	Mutaties algemene uitkering GF sept-dec circulaires 2016 (conform VJN)	-229	-229	-229	-229
695	Mutatie integratie-uitkering sociaal domein onderdeel Wmo	1.340	1.345	1.425	1.424
695	Mutatie decentralisatie-uitkering Wmo	288	288	289	295
<i>Subtotaal gemeentefonds</i>		659	672	794	780
Onontkoombare knelpunten					
Lasten					
640	AED (lasten incidenteel)	70	0	0	0
640	AED (lasten structureel)	0	20	20	20
640	Reguliere begroting (lastenmindering)	0	-20	-20	-20
Baten					
640	Dekking reserve achtervang Wmo	70	0	0	0
<i>Subtotaal onontkoombare knelpunten</i>		0	0	0	0
Totaal nieuwe ontwikkelingen Zorg en welzijn		531	555	827	813

* opgenomen onder Programma 13, zie Verduurzaming wijkaccommodaties

Beleidsintensivering

Aanvullende subsidie wijkaccommodaties

Sinds enkele jaren zien de gemeentelijke gesubsidieerde wijkaccommodaties de exploitatie verslechteren. Verschillende wijkaccommodaties teren momenteel in op reserves en/of ontvingen al eenmalige aanvullende exploitatiesubsidies om betalingsproblemen te voorkomen. Alhoewel de wijkaccommodaties over het algemeen steeds meer activiteiten organiseren en veel inwoners bereiken, zien we de inkomsten niet in voldoende mate toenemen. Dat heeft voor een deel te maken met de geringe bestedingsruimte van inwoners op dit moment. Bovendien heeft, conform ons accommodatiebeleid, (gratis) verhuur voor activiteiten voor en door de wijk bij de programmering voorrang op verhuur voor andere doelstellingen (zoals (semi-)commerciële organisaties). Dit zet de mogelijkheden om uit verhuur inkomsten te genereren onder druk. De verwachting is dat met gelijkblijvende subsidies de exploitatietekorten voorlopig niet zullen afnemen. Wijkaccommodaties zonder reserves raken dan in betalingsproblemen. Indien niet wordt ingegrepen gaan ze failliet en moeten ze sluiten. Wij stellen een bedrag van € 75.000 beschikbaar om de exploitatietekorten op te vangen.

Verduurzaming wijkaccommodaties

Bij de begroting 2017 zijn voor de jaren 2017 - 2019 extra middelen opgenomen voor energiebesparende maatregelen in wijkhuizen. De afgesproken € 450.000 blijft beschikbaar maar de voorziene huurverhoging vervalt. Aangezien de maatregelen die genomen moeten worden investeringen zijn worden bij deze begroting de exploitatiebudgetten gecorrigeerd en opgenomen als investeringsvoorstel (zie paragraaf 2.4).

Gemeentefonds

Mutaties algemene uitkering en Sociaal Domein GF sept-dec circulaires 2016 (conform VJN)

Over de gevolgen van de september- en decembercircular 2016 bent u reeds afzonderlijk geïnformeerd via een raadsinformatiebrief 081 (septembercircular) en via de voorjaarsnota 2017 (september- en decembercircular). De financiële gevolgen hiervan zijn conform hetgeen is opgenomen in de voorjaarsnota in deze begroting verwerkt.

Mutatie maatschappelijke opvang

De verlaging van het budget is het gevolg van actuelere basisgegevens voor de maatstaven die gebruikt worden voor de berekening van het gemeentefonds

Mutatie integratie- en decentralisatie-uitkering Wmo

Bij de meicircular 2017 is de omvang van zowel de integratie- als de decentralisatie-uitkering gewijzigd. De belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- Toekenning van loon- en prijsbijstelling tranche 2017 en beschikbare volumemiddelen 2018 en tranche 2018 extramuralisering;
- Compensatie voor het effect van het vervallen van de ouderentoeslag;
- Het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven die de basis zijn voor de bedragen die gemeenten ontvangen.

Onontkoombare knelpunten

AED

In de wijken is bereidheid om mee te werken aan de realisatie van een AED-netwerk. Er zijn voldoende aanmeldingen voor het volgen van een reanimatiecursus en/of registraties als burgerhulpverlener bij HartslagNU. Onze gemeente zal de ondersteuning en facilitering van de uitrol van een AED-netwerk realiseren. Er zijn circa 47 AED's en 900 burgerhulpverleners nodig die gaan

zorgen voor een goed functionerend en dekkend AED-netwerk. De kosten bedragen incidenteel € 70.000 en vanaf 2019 structureel € 20.000 per jaar

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Mantelzorg en vrijwilligerswerk	3.01	% Mantelzorgers dat problemen ervaart	44%		35%				Minimaal handhaven 2014 (geenmeting)	Zorgzame stadenquête
Zelfstandig functioneren	3.02	% Helmonders dat sterke belemmeringen in het dagelijks leven ervaart	6%		6%	5%			Minimaal handhaven 2014 (geenmeting)	Zorgzame stadenquête Inw. enq. 2014
	3.03	% Helmonders dat lichte belemmeringen in het dagelijks leven ervaart	19%		17%	22%			Minimaal handhaven 2014 (geenmeting)	Zorgzame stadenquête Inw. enq. 2014
Deelnemen	3.04	Ervaart door lichamelijke/geestelijke gezondheid beperkingen om deel te nemen aan mts. leven				3%			Zelfde als andere steden	waarstaatjemgeemte.nl

3.1.3.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	52.626	53.220	55.172	53.907	53.003	52.973
Baten	1.991	4.093	4.098	4.098	4.098	4.098
Saldo	-50.634	-49.128	-51.074	-49.809	-48.906	-48.875
<i>Verrekening met reserves</i>						
Storting						
Onttrekking	565	7.020	2.594	1.024	24	24
Saldo	-50.069	-42.108	-48.480	-48.785	-48.881	-48.851

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
640 Sociale Netwerken	306	70	-236
642 Basisvoorzieningen accommodaties	4.472	1.271	-3.202
673 Basisvoorzieningen overig	1.467		-1.467
674 Maatschappelijke ondersteuning	2.575	1.010	-1.565
675 Specialistische ondersteuning	4.183	363	-3.820
677 Sociaal innovatief fonds	1.500	1.500	
690 Wmo individuele voorzieningen	4.168	484	-3.684
695 Wmo persoonlijke ondersteuning	36.491	1.993	-34.498
720 Lijkbezorging	9		-9
Totaal Zorg en welzijn	55.172	6.692	-48.480

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	54.435	53.216	52.041	52.024
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	54.435	53.216	52.041	52.024
Actuele stand lasten PB 2017-2020	54.435	53.216	52.041	52.024
Beleidsintensivering	-150	-150		
Gemeentefonds	659	672	794	780
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	131	131	131	131
Onontkoombare knelpunten	70			
Overige technische mutaties	27	37	37	38
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	737	690	962	949

Totaal lasten PB 2018-2021	55.172	53.907	53.003	52.973
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	6.624	5.135	4.135	4.135
Baten vastgestelde PB 2017-2020	6.624	5.135	4.135	4.135
Actuele stand baten PB 2017-2020	6.624	5.135	4.135	4.135
Beleidsintensivering	-22	-33	-33	-33
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	18	18	18	18
Onontkoombare knelpunten	70			
Overige technische mutaties	2	2	2	2
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	68	-13	-13	-13

Totaal baten PB 2018-2021	6.692	5.122	4.122	4.122
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-48.480	-48.785	-48.881	-48.851
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Investeringen

Voorgenomen investeringen 2018

(bedragen x € 1.000)

Hoofd investering product	Bruto investering	Verwachte bijdrage	Netto investering
642 Verduurzaming wijkhuizen	150	0	150
Totaal programma	150	0	150

Toelichting voorgenomen investeringen:

Verduurzaming wijkhuizen

In de Programmabegroting 2017-2020 is besloten om energiebesparende maatregelen uit te voeren in de wijkhuizen om de totale lasten niet te laten stijgen. Voor deze maatregelen is een exploitatie budget opgenomen, deze wordt binnen de Programmabegroting 2018-2021 omgezet in een

investeringsbudget. De afgesproken € 450.000 blijft beschikbaar maar de voorziene huurverhoging vervalt. Dit betekent dat in 2018 een investering van € 150.000 is opgenomen. Een onderzoek naar toepassing van het duurzaamheidsprogramma voor grote gemeentelijke gebouwen heeft geleid tot voorstellen voor concrete maatregelen. Het pakket aan maatregelen varieert per wijkhuis en omvat onder andere vloer- gevel en dakisolatie, het plaatsen van zonnepanelen, het toepassen van ledverlichting en installatietechnische aanpassingen.

Programma 4

Jeugd en onderwijs

3.1.4 Programma 04: Jeugd en onderwijs

Wethouder Mevr. M.M. de Leeuw-Jongejans: Portefeuillehouder gehele programma

3.1.4.1 Wat willen we bereiken?

We willen dat alle kinderen en jongeren uit Helmond gezond en veilig kunnen opgroeien tot veerkrachtige, verantwoordelijke en zelfstandige burgers. Om deze ambitie waar te maken, werken we verder aan een goede start vanaf het consultatiebureau, ruimte voor talentontwikkeling, voorkomen van schooluitval, bevorderen van aantal jongeren met een startkwalificatie of in ieder geval voldoende werknemerservaringen om te kunnen slagen op de arbeidsmarkt, terugdringen van alcohol- en middelengebruik, terugdringen van kinderen met overgewicht en bevorderen van (online) veiligheid.

Meerjarig beleidsperspectief

We willen ervoor zorgen dat inwoners, dus ook onze kinderen en jongeren, in onze stad meedoen, rondkomen en vooruitkomen en dat inwoners zich verbonden voelen aan onze stad. Hebben zij hierbij hulp nodig, dan kunnen ze dichtbij huis terecht voor ondersteuning. Bij deze ondersteuning staat de persoonlijke situatie van de inwoner centraal, maken we mogelijk wat nodig is en houdt de inwoner zoveel mogelijk de regie zelf in handen. Inwoners met ondersteuningsvragen kunnen straks terecht bij een van de vier Sociale Teams. Deze teams bestaan uit Wmo-consulenten, gezins- en jongerencoaches, maatschappelijk werkers, wijkverpleegkundigen en participatiecoaches werk. Alle professionals in het Sociaal Team zijn specialist op hun eigen vakgebied, en hebben tegelijkertijd eenzelfde integrale werkwijze. Daarnaast kunnen inwoners met ondersteuningsvragen terecht bij het Telefonisch Informatie Punt (TIP), een hoogwaardige centrale toegang via telefoon.

Daarbij zetten we in op de volgende speerpunten specifiek voor jeugd en onderwijs:

Preventie

Sinds de decentralisaties zijn we verantwoordelijk voor de ondersteuning van kwetsbare kinderen en jongeren. Daardoor zien we steeds beter waar we met onze partners preventief het verschil kunnen maken en welke (groepen) kinderen en jongeren of gebieden daarbij extra aandacht vragen. Dit geeft ons mogelijkheden om de preventieaanpak te versterken en beter te richten.

We zetten de komende jaren in op onder andere het stimuleren van gezondheid, het op jonge leeftijd hebben van goede kennis van de Nederlandse taal, het vergroten van de weerbaarheid, maatschappelijke participatie in (regulier) werk en het voorkomen van schuldenproblematiek. Onze wijknetwerken met de gezins- en jongerencoaches signaleren snel wat nodig is en wat ontbreekt. We willen hen ruimte geven om snel oplossingen te creëren passend bij de buurt, wijk of school. Daarnaast willen we het bestaande preventieve aanbod (collectief en selectief) beter ontsluiten en laten aansluiten bij de behoeften die naar voren komen en de ontwikkelingen in de samenleving.

Verder investeren we komende jaren met het project STORM in de mentale veerkracht van jeugdigen op onze reguliere scholen voor het voortgezet onderwijs om daarmee depressie en suïcides te voorkomen en terug te dringen. Dit gebeurt steeds in nauwe samenwerking met school, ouders, gezins- en jongerencoaches en andere wijkwerkers en partners.

In het kader van het strategisch Programma 'Duurzame en gezonde Stad' zijn de deelprojecten 'duurzame en gezonde scholen' en 'bevorderen gezonde leefstijl' benoemd. Denk hierbij aan het realiseren van gezonde schoolvignetten op het gebied van voeding, sport en bewegen, welbevinden en natuur en milieu, maar denk ook aan interventies als 'gezond opvoeden', smaaklessen, kids

kookcafés en beweegdiploma's voor kleuters. Op verschillende manieren, maar ook via de verschillende doelgroepen (van baby tot en met opa's en oma's) brengen we (het belang van) gezonde keuzes vanaf een zo jong mogelijke leeftijd onder de aandacht.

Sluitende aanpak van school naar werk

Ieder kind en iedere jongere heeft recht op onderwijs. We streven ernaar dat geen enkel kind thuis zit, maar passend onderwijs ontvangt. Wanneer leerplichtige jongeren ondersteuning nodig hebben, wordt gekeken of dit door de school geboden wordt, of dat ook jeugdhulp nodig is. Wanneer van zowel onderwijs als jeugdhulp extra inzet nodig is, wordt een ondersteunings-arrangement op maat geboden, afgestemd op de behoefte en situatie van het kind en zijn ouder(s). School en gemeente dragen samen de kosten.

We steken veel energie in het voorkomen van schooluitval. Daartoe wordt intensief samengewerkt met het voortgezet onderwijs en het MBO. Het voorkomen van uitval is beter dan het herstellen van de weg terug naar school. De praktijk leert dat in deze fase nog het meeste resultaat wordt bereikt. Toch verdwijnen ondanks alle inspanningen en inzet nog steeds jongeren 'buiten beeld'.

Het is onze ambitie komende jaren alle jongeren zonder startkwalificatie te begeleiden naar werk, onderwijs of een andere betekenisvolle dag invulling. Liefst realiseren we daarbij een zo hoog mogelijke (maatschappelijke) participatie. De aandacht ligt daarbij op het voorkomen van uitval en 'buiten beeld' raken van jongeren tot en met 23 jaar. Naast preventieve inzet op het voorkomen van voortijdige schoolverlating focussen we ons op hen die al 'buiten beeld' geraakt zijn. De komende periode zetten we in op een outreachende aanpak om deze jongeren in beeld te krijgen en hen een integrale dienstverlening (begeleiding én bemiddeling) te bieden met het oog op terugkeer naar school of een duurzame aansluiting op de arbeidsmarkt, het voorkomen van maatschappelijke uitval en langdurige werkloosheid.

Onderwijshuisvesting

Met het nieuwe Integrale Huisvestingsplan zetten we in op duurzame, gezonde en toekomstbestendige scholen. Daarbij trekken we gezamenlijk op met het onderwijs. In 2018 voeren we o.a. de volgende acties uit: alle scholen worden voorzien van een energiescan, voor de wijken Rijpelberg en Mierlo-Hout wordt een projectplan "toekomstperspectief scholen" opgesteld en de scholen Jan van Brabant Deltaweg en De Taalbrug worden uitgebreid.

Passende ondersteuning van jongeren en hun gezinnen

We willen dat kinderen en jongeren gezond en veilig op kunnen groeien, zodat zij verantwoordelijke en zelfstandige volwassenen worden, die zoveel mogelijk mee kunnen doen in de samenleving. Ouders bereiden hun kinderen hierop voor. De meeste ouders kunnen dat zelfstandig, maar als het niet vanzelf gaat, bieden we hulp op maat, dichtbij en in samenwerking met ouders, hun kind(eren) en omgeving. Hulp en ondersteuning kan worden geboden door onze Gezins- en Jongerencoaches. Als een individuele voorziening (Jeugdhulp) nodig is, zorgen zij dat deze wordt ingezet. Onze Gezins- en Jongerencoaches werken al vanaf 2014 gebiedsgericht, in de wijken, op plekken waar hun doelgroep van nature komt. Vanaf 2018 maken zij onderdeel uit van de Sociale Teams.

Ook de huisarts kan Jeugdhulp inzetten. In 2018 willen we een impuls geven aan de samenwerking met huisartsen. Door korte lijnen, extra ondersteuning en betere samenwerking verwachten we op termijn ook minder rechtstreekse verwijzingen naar jeugdhulpaanbieders.

Wanneer jongeren 18 worden en nog ondersteuning nodig hebben, is het belangrijk dat de overgang van Jeugdhulp naar Wmo (of andere vormen van ondersteuning) soepel verloopt. We willen ervoor zorgen dat kwetsbare jongeren die 18 worden hun weg kunnen vinden in de geldende wet- en

regelgeving, zodat ze gebruik kunnen maken van ondersteuningsmogelijkheden en kunnen werken aan een positief toekomstperspectief.

Met onze partners werken we op basis van een innovatieagenda. Daarbij kijken we hoe ook de (specialistische) ondersteuning onder andere meer flexibel, vraag- en resultaatgericht kan worden.

Jeugd en veiligheid

We willen dat overlast die jongeren veroorzaken, wordt aangepakt middels maatwerk. Dit doen we op groepsniveau of individueel. Per situatie bekijken we welke aanpak het beste aansluit bij de jongere(n) en de omgeving. Dit doen we in samenwerking met collega's van veiligheid en naleving, de politie, wijk- en jeugdagenten, jongeren(opbouw)werkers en andere partners. Dit thema is ook onderdeel van programma 1.

Loveboy-problematiek blijft een aandachtspunt, waarbij zowel preventief als repressief wordt ingezet. Het betreft inzet voor zowel daders als slachtoffers. In nauwe samenwerking, onder andere Veiligheidshuis, wordt hier inhoud aan gegeven.

Strategische indicatoren

Nr.	Strategische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Meting: jaar, peildatum en bron
4.01	% Jongeren (12-18 jaar) in Helmond dat hun eigen gezondheid als (heel) goed beoordeeld	86%				87%			GGD, 4 jaarlijks
4.02	% Ouders/opvoeders in Helmond dat de gezondheid van hun kinderen als (heel) goed beoordeeld		96%						GGD, 4 jaarlijks
4.03	% jongeren (12 t/m 18 jaar) dat mantelzorg verricht	11%				13%			GGD, 4 jaarlijks
4.04	% jongeren (12 t/m 18 jaar) dat wekelijks vrijwilligerswerk doet	12%				13%			GGD, 4 jaarlijks
4.05	% WW-uitkeringen jeugd potentiële beroepsbevolking (15 t/m 24 jaar)	0,8%	1,4%	1,6%	1,2%	1,5%	0,8%		Jaarlijks 31-12 Atlas sociale verzekeringen (t/m 2011) daarna UWV

3.1.4.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaten

Bestuurlijk traject	
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
Internationalisering onderwijs Samen met C4 en Brainport Development realiseren van het verder internationaliseren binnen alle vormen van Helmondse scholen.	31-12-2018
Kadernota Sociaal Domein In 2018 wordt de nieuwe kadernota Sociaal Domein vastgesteld.	01-03-2018
VVE Samen met onderwijsveld nieuw beleid 2018-2022 ontwikkelen.	31-12-2018

Beleidsresultaat	
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
<p>Beheersen overlast door jongeren</p> <p>Het Jeugdpreventieteam (JPT) heeft alle jeugdgroepen in Helmond in beeld. Twee keer per maand worden deze groepen besproken. Dit is ook in 2018 het streven. Waar nodig wordt een groepsaankpak uitgezet om de overlast door jongeren te beheersen en te verminderen. De trajectregisseur risicojeugd voert procesregie op de aanpak van individuele jongeren uit deze groepen. Daarnaast voert de trajectregisseur risicojeugd procesregie op de preventieve en individuele aanpak van jongeren met crimineel gedrag, om te voorkomen dat zij op een later moment in de Persoons Gerichte Aankpak terecht komen. Dit doen we in samenwerking met collega's van veiligheid en naleving en de politie.</p>	31-12-2021
<p>Evaluëren uitvoeringsoverleg Zorg en Veiligheid</p> <p>"In 2017 is het uitvoeringsoverleg Zorg en Veiligheid opgezet voor jeugd. In 2018 wordt dit overleg geëvalueerd en bepaald of hiermee wordt doorgedaan en welke verbeterpunten nodig zijn. Daarnaast wordt in 2018 bekeken hoe het uitvoeringsoverleg kan worden verbreed met Wmo-zaken".</p>	01-04-2018
<p>Impuls aan samenwerking huisartsen en Gezins- en Jongerencoaches</p> <p>In 2018 realiseren we kortere lijnen met Helmondse huisartsen. We ondersteunen hen bij de integrale benadering van vragen die ouders en jongeren bij hen stellen. De formatie Gezins- en Jongerencoaches is daarbij afgestemd op de vraag.</p>	01-09-2018
<p>Samenwerking tussen Veilig Thuis en Gezins- en Jongerencoaches verder verbeteren</p> <p>In 2017 is een pilot gestart om de samenwerking tussen Veilig Thuis en de Gezins- en jongerencoaches te verbeteren. Door een betere samenwerking worden het aantal onderzoeken dat Veilig Thuis uitvoert in Helmond terug gedrongen en ontwikkelen de Gezins- en jongerencoaches zich in niet-vraaggericht werken, zodat de keten van jeugd en veiligheid goed op elkaar aansluit. In 2018 wordt de pilot geëvalueerd en als de werkwijze succesvol is, geïmplementeerd.</p>	01-02-2018
<p>Versterken preventie</p> <p>We streven samen met onderwijs en de betrokken partners naar het door ontwikkelen en borgen van een doorlopende leerlijn binnen het onderwijs (kinderopvang tot en met MBO) voor preventieve thema's die collectief aan bod komen en gekoppeld zijn aan de gezonde school vignetten. Vanaf september 2017 ligt de focus op 2 thema's: versterken weerbaarheid en financiële vaardigheden van de jeugd. In 2018 streven we ernaar dat weerbaarheid verankerd is binnen het curriculum van het basisonderwijs en dat financiële vaardigheden verankerd is binnen het curriculum van het ROC. Tegelijk wordt in de loop van 2018 verder uitgerold naar voortgezet onderwijs en verder.</p>	31-12-2019
<p>Verzuim, thuiszitters en VSV (streefpercentages). Jongeren niet in beeld terugbrengen.</p> <p>Wij werken samen met de VO en MBO scholen in de regio Zuidoost Brabant om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en de aansluiting tussen onderwijs-instroom arbeidsmarkt te versterken. Speciale aandacht gaat uit naar jongeren in een kwetsbare positie. In 2018 (schooljaar 2017-2018) streven we naar een gemiddeld percentage zonder startkwalificatie van 1.7% (in het schooljaar 2016-2017 was streefnorm 1,8%). Wij zetten leerplicht en regionaal meldpunt coördinatie (RMC) in om verzuim mee aan te pakken en schakelen zo nodig opvoedondersteuning in.</p>	31-12-2021

Overige resultaten producten

Processen	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen
Aanbesteding leerlingenvervoer	nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer i.v.m. afloop contract.
Factsheet sociaal domein in beeld	In 2018 presenteren we ieder kwartaal een factsheet 'sociaal domein in beeld'. Voor programma 4 bevat deze kengetallen voor de jeugdhulp. Het gaat o.a. om kengetallen over voorzieningengebruik, toegang en financiën.
IHP 2018-2025	In 2018 voeren we de acties van het IHP in samenwerking met de schoolbesturen uit, waaronder het uitvoeren van energiescans en het opstellen van projectplannen voor de planvorming van Rijpelberg en Mierlo-Hout.
Innovatieagenda jeugdhulp	Samen met jeugdhulpaanbieders uitwerking geven aan transformatieonderwerp(en) die zijn vastgesteld tijdens heidag eind 2017
Verlengde schooldag	Samen met onderwijsveld en welzijnsorganisatie het project Verlengde Schooldag doorontwikkelen.

Nieuwe ontwikkelingen

		(bedragen x € 1.000)			
Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Beleidsintensivering					
Lasten					
405	Jeugdgezondheidszorg	50	50	50	50
<i>Subtotaal beleidsintensivering (dekking vanuit gemeentefonds)</i>		<i>50</i>	<i>50</i>	<i>50</i>	<i>50</i>
Gemeentefonds					
Lasten					
405	Bijstellingen Algemene uitkering GF sept-dec circulaire 2016	-152	-152	-152	-152
409	Mutatie integratie-uitkering onderdeel Jeugd	-616	-616	-465	-463
409	Integratie-uitkering sociaal domein mutaties sept-dec circ.	-494	-494	-494	-494
<i>Subtotaal gemeentefonds</i>		<i>-1.263</i>	<i>-1.263</i>	<i>-1.111</i>	<i>-991</i>
Totaal nieuwe ontwikkelingen Jeugd en onderwijs		-1.213	-1.213	-1.061	-941

De intensiveringen zoals benoemd in de paragraaf meerjarig beleidsperspectief zijn verwerkt in programma 3, de centrale plek voor de intensiveringen in het sociaal domein (programma's 2, 3 en 4).

Beleidsintensivering

Jeugdgezondheidszorg

In 2016 is een bezuiniging doorgevoerd op de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van € 150.000. Deze bezuiniging blijkt bij nader inzien niet realistisch en is nog niet volledig gerealiseerd. De kans van slagen was sterk afhankelijk van het invoeren van een integrale JGZ van 0-18 jaar. Dit traject is gestagneerd omdat hiervoor op het niveau van de 21 gemeenten, in het Algemeen Bestuur van de GGD, uiteindelijk onvoldoende draagvlak bleek. Vervolgens is naar nieuwe mogelijkheden gezocht en is nu ruim de helft van de bezuiniging (nl. € 88.000) gerealiseerd. Verder bezuinigen in het basispakket jeugdgezondheid vinden we niet verantwoord. Op dit moment kan alleen nog verder verantwoord worden bezuinigd op de huisvestingskosten van de Zorgboog. Hiermee realiseren we nog een deel van de resterende bezuiniging, maar niet de volledige € 62.000. Vandaar de voorgestelde intensivering van € 50.000.

Gemeentefonds

Mutaties algemene uitkering en Sociaal Domein GF sept-dec circulaires 2016 (conform VJN)

Over de gevolgen van de september- en decembercirculaire 2016 bent u reeds afzonderlijk geïnformeerd via raadsinformatiebrief 2016 081 (septembercirculaire) en via de voorjaarsnota 2017 (september- en decembercirculaire). De financiële gevolgen hiervan zijn conform hetgeen is opgenomen in de voorjaarsnota in deze begroting verwerkt.

Mutatie integratie-uitkering Jeugd

Het betreft de bijstelling van de programmabudgetten voor het sociaal domein (Wmo, Jeugd en Participatie) als gevolg van de taakmutaties in de meicirculaire 2017 vanuit de algemene uitkering van het Gemeentefonds. Conform Helmonds beleid worden deze middelen toegevoegd aan de betreffende programmahoofdstukken.

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Een goede start op de basisschool	4.01	% doelgroep leerlingen neemt deel aan VVE							Niet omschreven	VVE-monitor in ontwikkeling
	4.02	Achterstandsleerlingen (% 4 t/m 12 jaar)	16	16						Waarstaatjegemeente.nl
	4.03	Absoluut verzuim 5 - 18 jaar (per 1.000 leerlingen)				1	1	3		Waarstaatjegemeente.nl
	4.04	Relatief verzuim (per 1.000 leerlingen)				5	5	8		Waarstaatjegemeente.nl
	4.05	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	4	4	3	2				Waarstaatjegemeente.nl
Terugdringen schooluitval	4.06	Aantal en % jongeren op Vo niveau van 15 t/m 22 jaar dat jaarlijks de school verlaat zonder startkwalificatie	81	71	24	17	27		in 2018 niet gestegen t.o.v. 2013	Per school jaar, cijfers 2015 betrekking op schooljaar 2014-2015, www.vsvverkenner.nl
	4.07	Aantal en % jongeren op MBO niveau van 15 t/m 22 jaar dat jaarlijks de school verlaat zonder startkwalificatie	11,0%	11,1%	7,8%	5,7%	6,3%		in 2018 niet gestegen t.o.v. 2013	Per school jaar, cijfers 2015 betrekking op schooljaar 2014-2015, www.vsvverkenner.nl
Startkwalificatie	4.08	% jongeren van 22 jaar dat een startkwalificatie heeft	67%			71%	72%	73%	toename t.o.v. 2013	jaarlijks, peildatum 1-10, LLA
	4.09	% Jongeren (12 t/m 18 jaar) in Helmond dat hun eigen gezondheid als (heel) goed beoordeeld	86%				87%		neemt toe t.o.v. 2011	GGD, 4 jaarlijks
Gezondheid	4.10	% Ouders/opvoeders in Helmond dat de gezondheid van hun kinderen als (heel) goed beoordeeld		96%					blijft minimaal constant t.o.v. GGD, 4 jaarlijks 2012	
	4.11	% Kinderen in Helmond dat geen overgewicht heeft		94%					blijft minimaal constant t.o.v. GGD, 4 jaarlijks 2012	
	4.12	% Jongeren in Helmond dat geen overgewicht heeft	89%				87%		blijft minimaal constant t.o.v. GGD, 4 jaarlijks 2011	
Terugdringen alcohol gebruik	4.13	12 t/m 15 jarigen die nooit alcohol drinken	80%				86%		afname van het alcohol gebruik	GGD, 4 jaarlijks
Ondersteuning	4.14	Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdhulp					8,3%	10,3%		Waarstaatjegemeente.nl
	4.15	Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdbescherming					1,1%	1,1%		Waarstaatjegemeente.nl
	4.16	Jongeren (tot 23 jaar) met jeugdreclassering					0,6%	0,5%		Waarstaatjegemeente.nl

Jeugd en veiligheid**	4.17	Meldingen bij politie van overlast door jeugd (E35)	451	356	502	565	566	420	Verminderen t.o.v. 2013	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	4.18	Verwijzingen Halt (per 1.000 jongeren)			230,4	187,9	216,8	148,6		Waarstaatjegemeente.nl
	4.19	Harde kern jongeren (per 10.000 inwoners)	2,4	2,5	1,5	2,1				Waarstaatjegemeente.nl

4.01 Nog geen cijfers beschikbaar, wordt nog aan de methodiek van bepalen omgang gewerkt.

4.17 gezien de inspanningen die op dit gebied vanuit zowel dit programma Jeugd als programma 1 Veiligheid worden gedaan, zijn deze indicatoren bij beide programma's opgenomen.

3.1.4.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	49.236	43.222	41.955	42.118	42.406	42.622
Baten	5.640	4.097	3.709	3.709	3.709	3.709
Saldo	-43.596	-39.124	-38.246	-38.409	-38.697	-38.913

Verrekening met reserves

Storting		400				
Onttrekking	98	369	370	370	370	370

Saldo	-43.498	-39.155	-37.876	-38.039	-38.327	-38.543
-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
404 Basisvoorzieningen accommodaties	1.075	787	-288
405 Basisvoorzieningen overig	3.005		-3.005
406 Maatschappelijke ondersteuning	6.868	2.004	-4.864
409 Specialistische ondersteuning	22.715		-22.715
410 Huisvesting onderwijs	7.051	914	-6.137
478 Techniekeducatie	82		-82
575 Openbare speelgelegenheden	271	4	-267
681 Voortijdig Schoolverlaten/Leerplicht/RMC	889	370	-519
Totaal Jeugd en onderwijs	41.955	4.079	-37.876

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	43.030	42.913	42.861	42.770
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	43.030	42.913	42.861	42.770
Interne wijzigingen	-1			
Raadsvoorstellen	47	46	45	44
Actuele stand lasten PB 2017-2020	43.076	42.959	42.905	42.814
Beleidsintensivering	50	50	50	50
Gemeentefonds	-1.263	-1.263	-1.111	-991
Kapitaallasten		311	538	765
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	126	126	126	126
Overige technische mutaties	-35	-65	-102	-142
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	-1.122	-841	-499	-192

Totaal lasten PB 2018-2021	41.955	42.118	42.406	42.622
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	4.082	4.082	4.082	4.082
Baten vastgestelde PB 2017-2020	4.082	4.082	4.082	4.082
Actuele stand baten PB 2017-2020	4.082	4.082	4.082	4.082
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	12	12	12	12
Overige technische mutaties	-15	-15	-15	-15
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	-3	-3	-3	-3

Totaal baten PB 2018-2021	4.079	4.079	4.079	4.079
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-37.876	-38.039	-38.327	-38.543
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Investerings

Voorgenomen investeringen 2018

(bedragen x € 1.000)

Hoofd Investering product	Bruto investering	Verwachte bijdrage	Netto investering
404 Speelvoorzieningen	80	0	80
410 Onderwijshuisvesting	14.200	0	14.200
Totaal programma	14.280	0	14.280

Toelichting voorgenomen investeringen:

Speelvoorzieningen

Vanaf 2020 bereikt een aantal speelvoorzieningen het einde van de technische levensduur. Om een adequaat voorzieningen niveau in stand te houden dienen vanaf 2020 middelen beschikbaar gesteld te worden.

De jaren 2018 en 2019 worden gebruikt voor een eerste pilot van het zogenaamde 'natuurlijk spelen' en het voorbereiden van de uitrol voor de hele stad vanaf 2020.

Onderwijshuisvesting

De gemeente Helmond stelt in samenwerking met de schoolbesturen een geactualiseerd Integraal Onderwijs Huisvestings Plan (IHP) op voor de jaren 2018-2021. Het IHP is een gezamenlijke beleidsvisie en toekomstperspectief van de gemeente en schoolbesturen voor de schoolgebouwen in Helmond. Doel is het realiseren van toekomstbestendige onderwijshuisvesting passend bij het huidige en toekomstig aantal leerlingen en passend bij de onderwijsinhoudelijke ambities. Ook geven we invulling aan de in 2016 aangenomen motie in de Tweede Kamer dat gemeenten een expliciete uitspraak moeten doen over de toekomst van schoolgebouwen ouder dan 40 jaar. Het Integraal Huisvestingsplan 2018-2025 is vastgesteld in de raad van 29 augustus 2017.

De raad heeft op 29 maart 2017 besloten om in te stemmen met de uitbreiding van de Taalbrug en hiervoor een krediet van € 174.556 (opgenomen binnen de investering 2018 als € 200.000), waarbij voorgesteld is om de financiële consequenties te verwerken in het meerjareninvesteringsplan (in Voorjaarsnota 2017 en Programmabegroting 2018-2021).

Programma 5

Cultuur

3.1.5 Programma 05: Cultuur

Wethouder Dhr. F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder Cultuur

Wethouder Dhr. E. de Vries: Portefeuillehouder Toerisme

3.1.5.1 Wat willen we bereiken?

In 2018 wordt er gewerkt aan het in stand houden van het culturele aanbod. Daarnaast willen we door middel van verdergaande samenwerking tussen de diverse instellingen zoveel mogelijk synergie creëren. Hieruit ontstaat nieuw aanbod en wordt een grotere doelgroep bereikt. Het cultureel bezit (beelden, collecties etc.) houden we in stand en we streven naar goed onderhoud. Cultuur is medebepalend voor de ontwikkeling en verbetering (van het centrum van) Helmond en het doel is om de positieve inbreng die cultuur heeft (zowel fysiek als qua incidentele beleving) te borgen in de uitwerking van de diverse strategische doelstellingen.

Meerjarig beleidsperspectief

De Helmondse cultuur willen we zowel kwantitatief als kwalitatief waar mogelijk laten passen bij de omvang en ambities van de stad. Dat betekent dat we een aanbod hebben en houden dat past bij onze stad, waarbij er op alle terreinen (literatuur, beeldende kunst, podiumkunsten, amateurkunst, historie etc.) mogelijkheden zijn om zowel te consumeren als te beleven of zelf te creëren.

Herijken beleid

Binnen de uitvoering van het beleid staat samenwerking met partners centraal, dit kunnen Helmondse instellingen zijn, evenementenorganisatoren, maar uiteraard ook de samenwerking met B5 steden. In Brabantstadverband wordt gestreefd naar een gezamenlijk oppakken en uitvoeren van een deel van het cultuurbeleid waardoor er met name voor instellingen en makers een betere positie ontstaat. In dat kader zal er ook gekeken worden naar het beter verdelen en inzetten van diverse subsidies in samenhang met dat wat andere steden en de provincie doen.

Professionele culturele organisaties

Doorontwikkeling instellingen

De onderlinge toenadering en samenwerking die door de professionele culturele instellingen is gezocht, heeft geleid tot een meer structurele band met een gezamenlijke culturele doelstelling als leidraad. Op de gezamenlijke agenda van de diverse culturele presentatie-instellingen staan ook onderwerpen als talentontwikkeling, gezamenlijke festivals en productie-initiatieven. Belangrijk hierbij is om te kijken op welke wijze de professionaliteit van deze instellingen verder ontwikkeld kan worden. Door middel van een doorontwikkeling zullen ze zelfstandiger op de toekomst zijn voorbereid. Daarnaast stimuleren we de instellingen om sterker te sturen op ondernemerschap en –binnen de kaders- andere partners te zoeken en inkomsten te genereren. Dit is een traject dat meerdere jaren in beslag neemt.

Van de gemeente mag worden verwacht dat deze ontwikkeling wordt ondersteund en de in de organisatie sectoraal gescheiden accounthouders in afstemming naar de instellingen acteren en op die manier bijdragen aan een versterking van de culturele infrastructuur.

Ook de bijdrage die Helmond Marketing aan deze ontwikkeling kan leveren, zal daarbij nadere aandacht krijgen.

Theater Speelhuis en Cacaofabriek

De samenwerking van Speelhuis en Cacaofabriek zal geïntensiveerd worden. Daarnaast zal er een traject gestart worden waarin onderzocht wordt of een verzelfstandiging gunstig is voor het functioneren van het theater Speelhuis en hoe deze eventuele verzelfstandiging het beste uitgevoerd kan worden. Dit traject wordt zoveel mogelijk gekoppeld aan de resultaten (o.a. bezoekersaantallen, omzet etc.) die in het hernieuwde Speelhuis gerealiseerd worden.

Integrale visie op diverse collecties en museale activiteiten

De in 2017 gestarte visie ontwikkeling op het beheer en behoud van de in Helmond aanwezige collecties wordt in 2018 verder uitgewerkt. Afhankelijk van besluitvorming zal binnen de gestelde kaders het vertalen van de mogelijkheden, wensen en kansen in een gezamenlijk gedeeld gebouw verder worden uitgewerkt.

Erfgoed, monumentenzorg en archeologie.

In de loop van 2018 onderzoeken we hoe cultuurhistorie een plek gaat krijgen binnen de hernieuwde omgevingsvisie. De voorbereidingen, zoals een actualisatie van het erfgoedbeleid en het monumentenbeleid, worden zoveel mogelijk begin 2018 gestart zodat deze onderleggers gereed zijn voor aansluiting zodra de nieuw omgevingswet.

Op het onderdeel monumentenzorg wordt prioriteit gelegd bij de onderhoudsregeling voor gemeentelijke monumenten. Dit zal een positieve effect hebben op de kwaliteit van het monumentenbestand en genereert waardering bij monumenteigenaren.

Cultuureducatie

Sinds 2013 participeert Helmond in het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Dit programma loopt naast het basisprogramma (Kunstmenu) en biedt de mogelijkheid om de cultuureducatie op de basisscholen een impuls en verdiepingsslag te geven.

De subsidieregeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020 in het primair onderwijs richt zich op een verdieping van wat in 2013-2016 is gerealiseerd én op het vergroten van het aantal deelnemende scholen. Dit wordt bewerkstelligd onder andere door meerjarige programma's, verspreid over het hele land te ondersteunen waarbij scholen en culturele instellingen samenwerken aan Cultuureducatie met Kwaliteit. Doel is cultuureducatie een vaste plek te geven in het curriculum van de scholen.

Gezamenlijk met de partners in Helmond (zoals Kunstkwartier, CultuurContact) werken we aan het bestendigen van de cultuureducatie in Helmond, en dan met name het deel buiten schooltijd (vrije tijd).

Beeldende kunst en vormgeving

Op het onderdeel beeldende kunst wordt, prioriteit gelegd bij het in goede staat houden van het bestand kunstwerken in de openbare ruimte en de kosten die hiermee te maken hebben (onderhoud, energie- en netwerkkosten, e.d.) en de aanvragen in het kader van de subsidieregelingen individuele projectsubsidies en kunstprojecten en manifestaties.

Met de beschikbare middelen kunnen incidentele kunst- en vormgevingsprojecten die bijdragen aan de strategische programma's (centrum, duurzame stad, aantrekkelijke woonstad, sociale stad) met een impuls gestimuleerd worden.

Meerjarig beleidsperspectief – leisure

De aanwezigheid van voldoende en goede recreatie/vrijtijdsvoorzieningen is van belang voor het welzijn van mensen en voor de kwaliteit van hun woon- en leefgenot in onze stad. Het beleid richt zich op een versterking van dit aanbod, zodat Helmond aantrekkelijker wordt als vestigingsplaats voor inwoners. Sinds 2010 zijn er verschillende nieuwe vrijetijdsvoorzieningen in Helmond bijgekomen. Daarnaast spelen er op regionaal en provinciaal diverse ontwikkelingen. Al met al maken die, dat een herijking van het vrijetijdsbeleid noodzakelijk is.

Ontwikkelingen – leisure

Recent zijn wij gestart met het evalueren van het oude beleid, als voorbereiding op het toewerken naar een herijking van dit beleid. Het nieuwe beleid zal een doorkijk hebben naar de middellange termijn (2025). Vanzelfsprekend wordt er een relatie gelegd met de nieuwe Omgevingswet. In 2018 presenteren wij een opvolger van de nota 'De klok op leisure, tijd voor vrije tijd'.

Evenementen

Recent is de werkwijze samen met de Adviescommissie subsidies evenementen Helmond en met evenementenorganisatoren geëvalueerd. Dit heeft geresulteerd in een verdere verbetering van de nieuwe werkwijze. De verbeterde werkwijze heeft betrekking op evenementen die in 2018 (en verder) georganiseerd worden. De nota 'Evenementenbeleid Helmond; Gevarieerd en Veilig is pas in 2018 aan een brede evaluatie toe. Uit de evaluatie volgt mogelijk op punten een aanpassing van het beleid.

Uw raad wordt voorgesteld voor evenementensubsidies een zgn. subsidieplafond vast te stellen. Wij ervaren de noodzaak grip te kunnen houden op de uit te geven subsidiebedragen. Uw raad heeft hierbij het budgetrecht, door middels de vaststelling van de programmabegroting middelen voor evenementensubsidies beschikbaar te stellen. Het is aan ons college om binnen die budgetten te blijven. In de Algemene subsidieverordening Helmond 2009 heeft uw raad het hanteren van dit instrument aan zich gehouden. Ons college dient echter van een subsidieplafond gebruik te kunnen maken om recht te kunnen doen aan onze taak binnen de vastgestelde budgetten in de begroting te werken. Daarom stellen wij u voor ten behoeve van evenementensubsidies een plafond vast te stellen ter grootte van de door de raad beschikbaar gestelde budgetten voor subsidies voor evenementen. Hierbij zijn de uitgangspunten uit het Evenementenbeleid en vastgelegd in de Nadere Regels subsidies evenementen Helmond 2016 uitgangspunt. Ons college neemt een verdeelbesluit voor de 3 categorieën evenementen; de basisevenementen (sinterklaas en koningsdag), de reguliere evenementen en de (inter)nationale evenementen. In het verdeelbesluit worden daarvoor respectievelijk € 35.000, € 187.000 en € 100.000 opgenomen.

Helmond Marketing

Helmond Marketing zet in 2018 in op een verdere versterking van haar positie als centrale stadsmarketingorganisatie voor Helmond. De gemeentelijke strategische agenda is voor de organisatie daarbij leidend. Recent zijn door de gemeenteraad aan Helmond Marketing DAEB taken toegewezen. Deze DAEB taken zijn niet concurrerend met aanbieders in de markt en liggen vast voor 10 jaar. In haar Jaarplannen verwoordt Helmond Marketing welke concrete activiteiten de organisatie, die gefuseerd is met Centrummanagement, ontplooit. Jaarlijks legt zij aan de gemeente verantwoording af over de besteding van de verleende subsidiebijdrage.

Strategische indicatoren

Nr.	Strategische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Meting: jaar, peildatum en bron
5.01	Gemiddeld rapportcijfer op de vraag hoe inwoners van Helmond het culturele klimaat van Helmond beoordelen	6,7		6,9		6,8			tweejaarlijks, inwonersenquête
5.02	Tevredenheid met het aantal, de kwaliteit en variatie aan culturele voorzieningen (van degenen met oordeel)	76%		85%		88%			tweejaarlijks, inwonersenquête

3.1.5.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaten

Bestuurlijk traject	
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
Advisering Beeldende Kunst	01-04-2018
Parallel aan de aanpak voor de subsidieregeling Beeldende Kunst de werkwijze van de adviescommissie Beeldende kunst evalueren en indien wenselijk aanpassen	
Collectiebeleid Helmond	01-07-2018
Integrale visie op de in Helmond aanwezige collectie en museaal activiteiten	
Cultuur educatie	01-07-2018
Toekomstvisie op cultuureducatie in Helmond in samenwerking met culturele instellingen	
Herijken visie op vrijetijdsvoorzieningen	01-06-2018
Sinds 2010 zijn er verschillende nieuwe vrijetijdsvoorzieningen in Helmond bijgekomen. Daarnaast spelen er op regionaal en provinciaal diverse ontwikkelingen. Al met al maken die, dat een herijking van het vrijetijdsbeleid noodzakelijk is.	
Onderzoek toekomst Theater	01-07-2018
Onderzoek verzelfstandiging Theater Speelhuis en samenwerking met Cacaofabriek	

Beleidsresultaat	
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
Evenementenbeleid	01-06-2018
In mei 2016 stelde de gemeenteraad de nieuwe nota 'Evenementenbeleid Helmond; Gevarieerd en Veilig' vast. De nota wordt in 2018 geëvalueerd. Uit de evaluatie volgt mogelijk op punten een aanpassing van het beleid.	

Beleidsresultaat verbonden partijen

Metropoolregio Eindhoven (RHCE):

Archieven zijn op termijn een vitaal onderdeel van het culturele erfgoed. Vanuit dat oogpunt vinden ook archieven van instellingen en particulieren met een regionale cultuurhistorische betekenis een plaats binnen het RHCE. Het kennisnemen en bestuderen en benutten van de inhoud draagt bij aan de cultuurontwikkeling en de regionale identiteit en is tevens een vorm van cultuurparticipatie. Het RHCE wil via digitalisering van archiefbestanden de cultuurhistorische informatie zo dicht mogelijk bij onze burgers brengen. Kerndoelstelling hierbij is toegankelijkheid en openbaarheid.

(bedragen x € 1.000)

Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Beleidsintensivering					
Lasten					
510	Expositie Lucas Gassel	46	280	0	0
510	Vermindering lasten Museum Lucas Gassel	-6	-120	0	0
515	Opening Speelhuis	100	0	0	0
542	Cacaofabriek	0	150	150	150
Baten					
510	Expositie Lucas Gassel	-40	-160	0	0
515	Opening Speelhuis	-100	0	0	0
Totaal nieuwe ontwikkelingen Cultuur		0	150	150	150

Beleidsintensivering

Expositie Lucas Gassel

In 2019 is het 450 jaar geleden dat de van oorsprong Helmondse schilder Lucas Gassel overleed. Ter ere hiervan zal een overzichtsexpositie in Museum Helmond worden georganiseerd waarop het oeuvre van deze vroeg 16-eeuwse kunstenaar te zien is. Hieraan vooraf gaat onder meer een degelijk onderzoek naar de kunstenaar, waarvan de resultaten worden samengebracht in een catalogus. De expositie omvat internationale bruiklenen van de kunstenaar. De bekostiging vindt plaats uit de reguliere begroting van het Museum en de post internationale evenementen. De overzichtsexpositie is onderdeel van bredere aanpak om in 2019 deze schilder centraal te stellen.

Opening Speelhuis

Eind september / begin oktober 2018 is de herbouw van theater Speelhuis inclusief buitenruimte gereed. Een moment om bij stil te staan met een spectaculaire opening. Het idee is een meerdaags programma, toegankelijk voor iedereen, met een officieel gedeelte voor genodigden. De kosten voor deze reeks van openingsactiviteiten bedragen € 100.000. Dit is exclusief de kosten van eventuele veiligheidsmaatregelen, indien dit tijdens het officiële gedeelte vereist is voor bepaalde genodigden.

Cacaofabriek

De Cacaofabriek heeft in de afgelopen jaren zijn culturele waarde voor de stad aangetoond. Onze wens is om het ambitieniveau structureel (minimaal) overeind te houden en zo mogelijk licht te laten stijgen. Voor de jaren 2015-2018 is een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar gesteld om de aanloopkosten te kunnen financieren. Op dit moment blijkt een extra exploitatiesubsidie voor de jaren daarna (2019-2021) van € 150.000 per jaar nog noodzakelijk. In 2021 of zoveel mogelijk eerder zal opnieuw worden bekeken of een aanvullende exploitatiesubsidie benodigd is.

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Cultureel actief	5.01	Bezoekersaantallen Speelhuis, incl. Scalazaal en verhuringen	53.108	15.123	32.349	49.684	42.154	53.360	Aantallen 2013 handhaven	2005-2010 seizoencijfers (2009 = sept.'08-aug '09, 2011 jaarcijfer, Speelhuis)
	5.02	Bezoekersaantallen gemeentemuseum	35.115	32.611	29.311	35.644	28.062	25.091	Voor 2017 verwachten ze 37.000 bezoekers.	jaarcijfers, gemeentemuseum
	5.03	Bezoekersaantallen Cacaofabriek Filmzaal				16.239	25.541	33.409	Stijgt t.o.v. 2016	jaarcijfers, registratie Cacaofabriek
	5.04	Bezoekersaantallen Cacaofabriek Popzaal				3.620	7.323	10.376	Stijgt t.o.v. 2016	jaarcijfers, registratie Cacaofabriek
	5.05	Bezoekersaantallen Cacaofabriek Expo				12.971	9.022	11.150	Stijgt t.o.v. 2016	jaarcijfers, registratie Cacaofabriek
	5.06	Aantal leden gesubsidieerde amateurkunst (van fanfare tot koor tot dansvereniging)	1.819	1.793	1.793	1.750	1.746	1.664	handhaving niveau 2013	jaarcijfers, peildatum 31-12 verenigingen
	5.07	% inwoners dat amateurkunst beoefent	15%		16%		20%		handhaving niveau 2013	Twee jaarlijks inwonersenquête
	5.08	Aantal deelnemers kunstkwartier	2.514	2.477	2.109	1.926	1.841		handhaving niveau 2013	jaarcijfers, Dienst SE, afdeling Kunst en Cultuur
	5.09	Helmondse leden openbare bibliotheek	18.500	17.800	16.400	14.900	15.200		handhaving niveau 2013	jaarcijfers, Openbare bibliotheek
	5.10	Gem. aantal geleende boeken / 1000 inwoners	515	425	441	415	402		handhaving niveau 2013	jaarcijfers, Openbare bibliotheek
Evenementen	5.11	Aantal bezoekers openbare bibliotheek Watermolenwal			154.274	162.257	149.889		handhaving niveau 2013	jaarcijfers, Openbare bibliotheek
	5.12	Oordeel inwoners over de kwaliteit, variëteit en aantal evenementen (van degenen met een oordeel)	85%		85%		86%		handhaving niveau 2013	tweejaarlijks, inwonersenquête

5.01 Door brand geen volledig jaar, in 2013 start in de kerk

5.09 in 2012 zijn 3 vestigingen van de Helmondse bibliotheek gesloten

5.10 in 2012 zijn 3 vestigingen van de Helmondse bibliotheek gesloten

3.1.5.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	14.425	11.954	11.798	11.695	11.504	11.445
Baten	3.151	2.626	2.644	2.644	2.644	2.644
Saldo	-11.274	-9.328	-9.154	-9.050	-8.859	-8.800
<i>Verrekening met reserves</i>						
Storting	580		100			
Onttrekking	616	431	518	416	256	230
Saldo	-11.238	-8.897	-8.735	-8.634	-8.603	-8.570

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
502 Stichting kunstkwartier	1.682		-1.682
505 Beeldende kunst en vormgeving	48		-48
510 Museum	1.605	205	-1.400
515 Speelhuis	2.253	1.129	-1.124
520 Bibliotheek Helmond-Peel	2.582	766	-1.816
522 Amateur kunstbeoefening	193		-193
525 Evenementen festiviteiten	712	268	-445
530 Monumentenzorg en archeologie	376	11	-365
540 Toeristische aangelegenheden	571	100	-471
542 Overige culturele aangelegenheden	1.876	684	-1.191
Totaal Cultuur	11.898	3.163	-8.735

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	11.599	11.257	11.175	11.115
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	11.599	11.257	11.175	11.115
Raadsvoorstellen	2	2	2	2
Actuele stand lasten PB 2017-2020	11.601	11.259	11.177	11.117
Beleidsintensivering	140	310	150	150
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	113	113	113	113
Overige technische mutaties	44	12	63	64
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	297	436	327	327

Totaal lasten PB 2018-2021	11.898	11.695	11.504	11.445
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	2.939	2.876	2.826	2.826
Baten vastgestelde PB 2017-2020	2.939	2.876	2.826	2.826
Raadsvoorstellen	2	2	2	2
Actuele stand baten PB 2017-2020	2.941	2.878	2.828	2.828
Beleidsintensivering	140	160		
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	18	18	18	18
Overige technische mutaties	64	4	54	28
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	222	182	72	46

Totaal baten PB 2018-2021	3.163	3.061	2.901	2.875
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-8.735	-8.634	-8.603	-8.570
---	---------------	---------------	---------------	---------------

Investeringen

Voorgenomen investeringen 2018

(bedragen x € 1.000)

Hoofd product	Investering	Bruto investering	Verwachte bijdrage	Netto investering
510	Asbestsanering Kasteel	800	-800	0
Totaal programma		800	-800	0

Toelichting voorgenomen investeringen:

Asbestsanering Kasteel

In december 2015 is de asbestsanering in het kasteel uitgevoerd. In het voorjaar van 2016 is opnieuw asbest aangetroffen, waarover de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief (RIB 2016 045) is geïnformeerd. De situatie is momenteel veilig. Via monitoring wordt dit bewaakt. Voor het saneren van de nieuw aangetroffen asbest is een extra investering nodig.

Programma 6

Sport en recreatie

3.1.6 Programma 06: Sport en recreatie

Wethouder Dhr. F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder Sport

Wethouder Dhr. E. de Vries: Portefeuillehouder Recreatie

3.1.6.1 Wat willen we bereiken?

Sport en recreatie dragen bij aan een sterke basis voor onze stad. We streven naar een eigentijdse en duurzame infrastructuur voor sport en recreatie. Daarmee willen we gezond gedrag, bewegen en/of ontmoeten stimuleren en ondersteunen. Zo bevorderen we het welbevinden én de ontwikkeling van onze inwoners. Tegelijkertijd zorgt deze hoogwaardige voorzieningenstructuur ervoor dat Helmond een aantrekkelijke plek is om te (komen) wonen en voor bedrijven aantrekkelijk is om zich te vestigen. Het programma levert op deze manier een bijdrage aan de doelen van de strategische programma's Duurzame en Gezonde Stad, Sociale Stad en aan de doelen van de programma's Centrum, Wonen en Economie.

Meerjarig beleidsperspectief

Sport draagt bij aan de realisatie van de speerpunten op het terrein van jeugd, onderwijs, gezondheid en participatie door sport- en bewegingsactiviteiten te bevorderen. De basis hiervoor is verankerd in de Strategische Sportnota 2013-2020. Deze nota zet in op een leven lang sporten, sterke sportverenigingen en een goede sportinfrastructuur.

Leven lang sporten en bewegen

We bevorderen dat zo veel mogelijk inwoners van Helmond – jong en oud – georganiseerd en ongeorganiseerd kunnen sporten en bewegen. We stimuleren onze inwoners om met (nieuwe) sporten kennis te maken. Dat doen we via sportactiviteiten georganiseerd door onder andere JIBB en sportverenigingen.

In de aandachtswijken bieden we via het programma Gezonde en Duurzame Stad extra interventies aan om bewegingsarmoede tegen te gaan. We hebben ook ruimte voor anders georganiseerde sporten en bewegingsactiviteiten. Zij kunnen immers de drempel tot de georganiseerde sportbeoefening verlagen en een middel zijn om bepaalde maatschappelijke doelen te verwezenlijken.

In navolging op de beweegroutes in Helmond-Noord, werken we aan beweegroutes in de wijken Helmond-Oost, Binnenstad, Suytkade/Annawijk, Mierlo-Hout en Helmond-West. Het streven is om in elke wijk een beweegroute te vinden. Laagdrempelig bewegen in de eigen wijk, middels beweegroutes centraal in de wijk om mensen op een laagdrempelige manier te stimuleren meer te bewegen.

Goede sportinfrastructuur

We stimuleren dat sportaccommodaties zoveel mogelijk benut worden en dat de gemeentelijke sportaccommodaties steeds meer multifunctioneel gebruikt worden. Via het programma Duurzame en gezonde stad investeren we in het verduurzamen van sportaccommodaties. In navolging op de energiescans bij sportverenigingen gaan we de buitenverlichting van de sportvelden verduurzamen middels LED-verlichting.

Knelpunten in capaciteit waaronder op sportpark Brandevoort, Sportpark Molenvan, het hockeycomplex en tennispark Carolus, lossen we de komende jaren zoveel mogelijk op. Bij de voetbalparken doen we dit onder meer door te investeren in kunstgras. In samenwerking met het onderwijs, de wijkraad en sportverenigingen maken we voor Mierlo-Hout een toekomstvisie om

voldoende sportruimte te kunnen garanderen. Voor de realisatie van een nieuwe zwemvoorziening loopt een onderzoekstraject met het oog op de aanbesteding.

Sportcampus De Braak ontwikkelen we de komende jaren tot een dagelijks bruisend sport-, onderwijs- en gezondheidspark midden in de stad. Het gaat als katalysator dienen voor een gezond leefklimaat, waarin sport, gezondheid en leren samen gaan. De Braak wordt hét sportpark van Helmond. Een combinatie van onderwijs, gezondheid, breedtesport en topsport in een multifunctioneel, duurzaam en innovatief complex. Met grote sociale en maatschappelijke meerwaarde voor omliggende wijken (drie van de vier omliggende wijken zijn aandachtswijken in het gezondheidsbeleid), maar zeker ook voor de hele stad. De Braak wordt zoveel meer dan enkel een sportpark; het geeft een sociale impuls aan heel Helmond. Een impuls die het meedoen, het elkaar ontmoeten en een gezonde leefstijl bevordert.

Het is nú het moment om het sterk verouderde sportpark - sámen met partners in de stad - om te bouwen tot een campus die wezenlijk bijdraagt aan het verwezenlijken van bovenstaande doelstellingen. Tevens zal deze ontwikkeling passen in de duurzaamheidsdoelstellingen van onze gemeente, waarbij toekomstbestendigheid en CO2 neutraliteit voorop staan.

Hiervoor investeren we samen met OMO € 55 miljoen de komende jaren. Als gemeente staan we voor € 24,95 miljoen aan de lat. In een apart raadsvoorstel wordt de ontwikkeling op de Braak aan u toegelicht en voorgelegd.

Maar ook voor nieuwe vormen van sport zoals Urban Sports (onder andere BMX freestyle, freerunning, skateborden) zoeken we naar synergie met bestaande sportparken. De komende periode bekijken we samen met de B5 naar mogelijkheden om Urban Sports in Helmond op de kaart te zetten.

Sterke sportverenigingen

Vitale sportverenigingen zijn het uitgangspunt. We ondersteunen daarom vernieuwende concepten binnen sportverenigingen en sportinfrastructuren stimuleren verenigingen om naast een sportieve functie ook een maatschappelijke functie te vervullen. Samenwerken is hierin belangrijk. Met de tennisverenigingen intensiveren we de samenwerking tussen de verenigingen onderling. De voetbalverenigingen stellen we de komende drie jaar door het aanstellen van een voetbalcoördinator in staat om intensiever samen te werken aan het versterken van het voetbalklimaat.

Versterken recreatie- en vrije tijdsvoorzieningen

De aanwezigheid van voldoende en goede recreatie-/vrijtijdsvoorzieningen is van belang voor het welzijn van onze inwoners en voor de kwaliteit van hun woon- en leefgenot. Ons beleid richt zich op het versterken van dit aanbod, zodat Helmond aantrekkelijker wordt als vestigingsplaats voor inwoners en bedrijven.

De komende jaren gaan we door met de ontwikkeling van de Natuurpoort Stiphoutse Bossen en de Groene Peelvallei. Naar verwachting starten we in 2018 met de bouw van de Natuurpoort, de aanleg van de bijbehorende parkeerplaats en de implementatie van het Natuurpoortconcept. De uitgangspunten voor het Groene Peelvallei project zijn gebaseerd op duurzaamheid, natuur en recreatie. We stimuleren daarbij ontwikkelingen in dagrecreatie en verblijfsrecreatie. In deze richting voeren we dan ook gesprekken met diverse partijen.

Strategische indicatoren

Nr.	Strategische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Meting: jaar, peildatum en bron
6.01	% Van de Helmonders van 12-18 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm te voldoen	25%				27%			vierjaarlijks, GGD
6.02	% Van de Helmonders van 19-64 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm te voldoen		54%				61%		vierjaarlijks, GGD Inw.enq.2015 (sportmonitor)
6.03	% Van de Helmonders ouder dan 64 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm voor 55 te voldoen		64%				70%		vierjaarlijks, GGD, Inw.enq.2015 (sportmonitor)
6.04	% Van de Helmondse volwassenen dat sport	65%		63%		65%			tweejaarlijks, inwonersenquête

3.1.6.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaat	
Naam/omschrijving	Planning
Uitbreiden voetbalaccommodaties Sportpark Molenven en Brandevoort	31-12-2020
In lijn met de vastgestelde 'Visie Amateurvoetbal' vervangen we het hoofdveld van sportpark Brandevoort door een kunstgrasveld om op die manier de ondercapaciteit op het sportpark deels te kunnen opvangen. Bij sportpark Molenven wordt in 2018 (afhankelijk van de keuze van de vereniging) het hoofdveld vervangen door kunstgras of de bestemmingsplanprocedure opgestart om een vierde veld mogelijk te maken.	
Versterken samenwerking voetbalverenigingen	31-12-2021
In navolging van de vastgestelde 'Visie Amateurvoetbal' start in het eerste kwartaal van 2018 de voetbalcoördinator voor een periode van maximaal 3 jaar. Deze coördinator krijgt o.a. de volgende opdrachten mee: 1. het versterken van de samenwerking tussen de verenigingen op het gebied van doelgroepen, gezamenlijke inkoop, normen en waarden etc. 2. Het begeleiden van de betreffende verenigingen in het proces van afstoten van twee sportparken en 3. het bevorderen van de samenwerking tussen de verenigingen op sportpark De Braak i.r.t. de realisatie van sportcampus De Braak.	
Realisatie sportcampus De Braak	31-12-2021
In 2018 wordt: 1. het ontwerp en Programma van Eisen rondom de te realiseren Multifunctionele Sportaccommodatie verder vormgegeven, 2. de inrichting van het openbare terrein ontworpen, 3. de bestemmingsplanprocedure afgerond, 4. de locatie voor het gebouw van het Dr. Knippenbergcollege bouwrijp gemaakt.	
Realisatie beweegroutes	31-12-2019
In alle wijken zijn/worden beweegroutes gerealiseerd: laagdrempelige wandel- en hardlooppistes van ongeveer 4 km. In 2018 worden de routes in Mierlo-Hout, Helmond-West en Binnenstad-Oost in ieder geval opgeleverd en/of zijn reeds in gebruik.	
Oplossen capaciteitsknelpunten TV Carolus	31-12-2018
Binnen de contouren van het huidige tennispark realiseren we in 2018 2 extra banen.	
Realisatie nieuwbouw Zwemvoorziening Helmond	31-12-2018
In 2018 zal het aanbestedingstraject voor een nieuwe zwemvoorziening worden doorlopen met een gunningsbesluit, op basis waarvan de verdere planvorming kan worden uitgewerkt	
Urban Sport en Culture	31-12-2018
Visievorming om een Urban Sports en Culture voorziening in Helmond te realiseren waar nieuwe takken van sport zoals skateboarden, freerunning een plek kunnen krijgen.	
Verduurzaming sportaccommodaties	31-12-2020
Gemeentelijke sportaccommodaties worden in het kader van het programma Duurzame en Gezonde stad vanaf 2018 zo veel mogelijk verduurzaamd op het gebied van veldverlichting.	

Visie sport Mierlo-Hout	31-12-2018
In samenwerking met het primair onderwijs, verenigingen en wijkraad wordt een toekomstvisie opgesteld voor binnensportvoorzieningen in Mierlo-Hout.	
Uitbreiden hockeycomplex	31-12-2018
In 2018 breiden we het bestaande hockeycomplex met 1 hockeyveld uit. Verder reserveren we binnen het bestemmingsplan ruimte voor het realiseren van een 6e veld om daarmee de capaciteitsproblemen op te lossen.	

Bestuurlijk traject	
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
Herijking vrijetijdsbeleid	31-07-2018
In 2018 presenteren wij een opvolger van de nota 'De klok op leisure, tijd voor vrijetijd'. De nota gaat over het brede vrijetijdsdomein en omvat cultuur, horeca, verblijf, retail, vermaak, sport, recreatie en evenementen. Daarnaast ligt er een relatie met stadsmarketing.	

Nieuwe ontwikkelingen

		(bedragen x € 1.000)			
Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Gemeentefonds					
Lasten					
550	Middelen Gezond in de Stad (GIDS)	157	157	157	157
550	Bijstellingen Algemene uitkering GF sept_dec circulaires 2016	45	45	45	45
<i>Subtotaal gemeentefonds</i>		<i>202</i>	<i>202</i>	<i>202</i>	<i>202</i>
Onontkoombare knelpunten					
Lasten					
550	Voetbalcoördinator	85	85	85	0
550	Reguliere begroting (budget verenigingsondersteuning)	-10	-10	-10	0
<i>Subtotaal onontkoombare knelpunten</i>		<i>75</i>	<i>75</i>	<i>75</i>	<i>0</i>
Totaal nieuwe ontwikkelingen Sport en recreatie		277	277	277	202

Gemeentefonds

Middelen Gezond in de Stad (GIDS)

Betreft een voortzetting van het stimuleringsprogramma Gezond in de Stand in de jaren 2018 tot en met 2021. In de meicirculaire 2017 is hiervoor een extra bedrag van € 96.945 opgenomen. Aanvullend wordt ten laste van de uitkering gemeentefonds nog € 60.000 extra ingezet.

Mutaties algemene uitkering en Sociaal Domein GF sept-dec circulaires 2016 (conform VJN)

Over de gevolgen van de september- en decembercirculaire 2016 bent u reeds afzonderlijk geïnformeerd via een raadsinformatiebrief 081 (septembercirculaire) en via de voorjaarsnota 2017 (september- en decembercirculaire). De financiële gevolgen hiervan zijn conform hetgeen is opgenomen in de voorjaarsnota in deze begroting verwerkt

Onontkoombare knelpunten

Voetbalcoördinator

Een van de doelstellingen van de onlangs vastgestelde visie op amateurvoetbal is “vitale voetbalverenigingen”. Een tijdelijke voetbalcoördinator is een van de actiepunten uit deze visie. Een coördinator ondersteunt en ontzorgt de vrijwillige bestuurders. De tijdelijke aanstelling gedurende maximaal drie jaar biedt de mogelijkheid de vitaliteit van de verenigingen te verhogen en de samenwerking te versterken. Het voorstel is om jaarlijks een bijdrage van € 75.000 te leveren aan de voetbalcoördinator. De gemeente vraagt van de gezamenlijke voetbalverenigingen naast commitment en inzet een eigen bijdrage van € 2,50 per lid per jaar. We formeren een stuurgroep die bestaat uit een vertegenwoordiging van gemeente, verenigingen en KNVB. Deze stuurgroep maakt een functieprofiel voor de voetbalcoördinator. Daarnaast is de stuurgroep verantwoordelijk om per jaar SMART doelstellingen vast te leggen. De coördinator toont elk jaar de resultaten aan de stuurgroep, zodat we inzichtelijk maken of de verenigingen de doelstellingen halen. Op basis daarvan besluiten we jaarlijks of we de facilitering van de voetbalcoördinator voortzetten.

Tactische indicatoren

Onderwerp Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Sporten	6.01 Aantal jeugdleden gesubsidieerde sportverenigingen	7.940	7.708	7.691	7.762	7.611	7.506		handhaven aantallen 2014	jaarlijks
	6.02 Aantal gehandicapte leden gesubsidieerde sportverenigingen	116	158	164	157	160	165		handhaven aantallen 2014	jaarlijks
Vrije tijd	6.03 % Van de inwoners (18 jaar en ouder) dat een oordeel heeft over en (zeer) tevreden is met het aantal, de kwaliteit en de variatie in vrijetijdsvoorzieningen.	72%		71%		74%			handhaving niveau 2009	tweejaarlijks, inwonersenquête

3.1.6.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	6.053	6.371	6.511	6.497	8.642	7.495
Baten	658	718	726	726	726	1.128
Saldo	-5.395	-5.653	-5.785	-5.771	-7.916	-6.366

Verrekening met reserves

Storting	1.000					
Onttrekking	154	559	585	485	2.465	1.285

Saldo	-6.241	-5.095	-5.200	-5.286	-5.451	-5.081
-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
550 Sport en recreatie	6.139	1.006	-5.134
570 Groenvoorzieningen - recreatie	109		-109
572 Recreatiegebieden	263	305	42
Totaal Sport en recreatie	6.511	1.311	-5.200

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	6.149	6.018	7.971	5.756
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	6.149	6.018	7.971	5.756
Actuele stand lasten PB 2017-2020	6.149	6.018	7.971	5.756
Gemeentefonds	202	202	202	202
Kapitaallasten		66	151	236
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	24	24	24	24
Onontkoombare knelpunten	75	75	75	
Overige technische mutaties	62	112	219	1.277
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	362	479	671	1.739

Totaal lasten PB 2018-2021	6.511	6.497	8.642	7.495
-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	1.168	1.068	3.048	1.068
Baten vastgestelde PB 2017-2020	1.168	1.068	3.048	1.068
Actuele stand baten PB 2017-2020	1.168	1.068	3.048	1.068
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	8	8	8	8
Overige technische mutaties	136	136	136	1.338
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	143	143	143	1.346

Totaal baten PB 2018-2021	1.311	1.211	3.191	2.413
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-5.200	-5.286	-5.451	-5.081
---	---------------	---------------	---------------	---------------

Investerings

Vorgenomen investeringen 2018

(bedragen x € 1.000)

Hoofd Investering product	Bruto investering	Verwachte bijdrage	Netto investering
550 Knelpunten voetbal (aanleg 2 kunstgrasvelden)	500	0	500
550 Sportpark de Braak	24.950	-13.000	11.950
Totaal programma	25.450	-20.500	12.450

Toelichting voorgenomen investeringen:

Knelpunten voetbal (aanleg 2 kunstgrasvelden)

In de visie amateurvoetbal is vastgelegd de komende jaren de focus te leggen op zes sportparken waar voetbal plaatsvindt. Op twee van deze parken, in Stiphout en Brandevoort, is sprake van ondercapaciteit. Voor zowel Brandevoort als voor Molenven is een reële oplossing om de bespelingscapaciteit te vergroten door een van de natuurgrasvelden om te zetten naar een

kunstgrasveld. Deze oplossingsrichting kan zonder planologische procedures worden uitgevoerd. Uiteraard vraagt dit wel om een investering van circa € 500.000 per veld. Dit bedrag is inclusief een ander type infill, de mogelijke alternatieven worden momenteel onderzocht.

Voor Brandevoort is het aanleggen van een kunstgrasveld een deeloplossing. Gezien de ligging van het sportpark is uitbreiding niet mogelijk. Dat betekent dat de vereniging de resterende ondercapaciteit (1 natuurgrasveld) op moet lossen door nieuwe interne competitievormen in te voeren en in overleg te gaan met de KNVB om een aanpassing van een deel van het competitieschema. Op die manier kan de druk op de zaterdag worden verminderd.

Voor Stiphout is naast het vervangen van een natuurgrasveld voor een kunstgrasveld ook een ander alternatief mogelijk. Dit is een variant waarbij een natuurgrasveld wordt gedraaid en een extra natuurgrasveld wordt aangelegd. Dit vraagt wel een planologische procedure van minimaal 1 jaar (zonder bezwaarschriften) gecombineerd met overleg met de provincie omdat de uitbreiding ligt in Natuurnetwerk Brabant (voorheen EHS). Bovendien duurt het aanvullend een jaar voordat het nieuwe natuurgras speelbaar is. Ook vraagt dit om natuurcompensatie. Dit zou kunnen plaatsvinden op het af te stoten sportpark de Warande.

Sportpark de Braak

Voor de ontwikkeling van een multifunctionele sportcampus op de Braak is in de Programmabegroting 2017 reeds in een eerste gemeentelijke investeringsbijdrage voorzien van € 9 miljoen voor de komende jaren. In voorliggende programmabegroting is dit bedrag verder verhoogd omdat er nu meer inzicht bestaat in de omvang van de totale gemeentelijke investering. De investering is voor een deel rendabel omdat hier tegenover huuropbrengsten staan van partners die aan de ontwikkeling deelnemen.

Programma 7

Economisch beleid en werkgelegenheid

3.1.7 Programma 07: Economisch beleid en werkgelegenheid

Wethouder Dhr. J. van Bree: Portefeuillehouder gehele programma

3.1.7.1 Wat willen we bereiken?

De ambitie van de gemeente Helmond, met name in de Strategische Agenda 2016-2020, is het realiseren van meer werkgelegenheid. Een dynamische economie is randvoorwaardelijk voor het realiseren van de ambitie 'meer banen'. Het stimuleren van een optimaal ondernemersklimaat en de economische dynamiek en structuur is dan ook de focus binnen het programma Economisch Beleid en Werkgelegenheid.

We ontwikkelen kansen door een extra inzet te plegen op sterke economische speerpunten in onze stad: 'Automotive', 'Food Tech', 'Slimme Maakindustrie' en het brede aanwezige MKB. Tegelijkertijd versterken we onze basis via extra investeringen in de 'Impuls Werkgelegenheid', 'Economische Impuls Bedrijventerrein' en de adaptieve 'Arbeidsmarkt & Onderwijs' agenda. Dit alles terwijl we de Helmondse economische structuur blijven versterken met het reguliere economisch beleid.

Meerjarig beleidsperspectief

Algemene ontwikkeling

De economische groei zet door. De leegstand op bedrijventerreinen daalt en de verkoop van gronden op bedrijventerreinen is toegenomen. Alleen al op BZOB zijn in 2017 ongeveer 15 ha verkocht. Helmondse bedrijven investeren weer op hun locaties en breiden uit. Helmond heeft voor groeiende bedrijven uit de Peel een centrumfunctie. Dit heeft geleid tot een aantal nieuwe vestigingen vanuit deze regio. Het gaat hierbij met name om bedrijven uit de machinebouw, food processing, logistiek en metaalnijverheid. De groei is dusdanig dat er zorgen ontstaan of er ook in de toekomst voldoende ruimte beschikbaar is voor bedrijven om te groeien.

Vooraf in het regulier en grootschalig bedrijventerreinsegment neemt het aanbod snel af en neemt de vraag toe. Er zijn een aantal sectoren die ondanks het economisch herstel niet optimaal profiteren. Met name de veranderingen in het detailhandelslandschap zorgt ervoor dat hier nog steeds problemen zijn met een vershraling van het winkelaanbod tot gevolg.

De arbeidsmarkt verbetert duidelijk. Het aantal nieuwe en openstaande vacatures blijft toenemen. Maar ondanks het feit dat Helmond de afgelopen periode een juiste economische koers is ingeslagen, moeten we constateren dat de werkloosheid in Helmond nog altijd (structureel) hoger is dan ons streven.

Het uitgangspunt blijft daarom om meer banen te genereren en daarmee een significante groei te realiseren in de Helmondse werkgelegenheid. We stimuleren de economie met extra impulsen, omdat dat de snelste weg is naar nieuwe banen.

Binnen de Strategische Agenda, de agenda Brainport Next Generation, en de rapportage 'De Economische Kracht van Helmond' staan de doorontwikkeling van de speerpuntsectoren Automotive, Food Technology en Slimme Maakindustrie voorop. Daarbij zorgen de Economische Impuls Bedrijventerreinen, Impuls Werkgelegenheid, hernieuwde focus op accountmanagement en acquisitie ervoor dat er koppelingen worden gemaakt met de samenhangende sectoren als de metaal, machinebouw en de creatieve industrie. De Automotive Campus en het Food Tech Park Brainport hebben op die specifieke sectoren een aanjaagfunctie. Het mag duidelijk zijn dat dit om een integrale beleidsontwikkeling vraagt. Dat verklaart de raakvlakken met de andere programma's uit de programmabegroting en strategische agenda.

Co-creatie en Samenwerking is vereiste

Zoals in de inleiding aangegeven is een dynamische economie in Helmond rand voorwaardelijk voor het realiseren van de ambitie 'meer banen'. Het bedrijfsleven genereert banen; de overheid stimuleert en faciliteert. Daarom is een intensieve samenwerking met ondernemers en werkgevers absoluut noodzakelijk.

Samenwerking en co-creatie zorgen ervoor dat het economisch beleid tot uitvoering komt en er dynamiek ontstaat. Een constructieve samenwerking met ondernemers, onderwijs (triple helix), een goede verbinding met collega-overheden en samenwerkingsverbanden zorgt ervoor dat we de economische uitdagingen effectief kunnen aanpakken. Om de economie optimaal te faciliteren, staat de gemeente voortdurend in verbinding met de ondernemers. Iets dat we geleerd hebben uit het project vraaggericht ontwikkelen. Co-creatie tussen overheid en bedrijfsleven staat centraal en de vraag van de ondernemer blijft het uitgangspunt. Een werkwijze die centraal staat in de organisatieontwikkeling die de gemeente doormaakt.

Hierin staat Helmond niet alleen, de complexe economische uitdagingen zijn (gemeente) grensoverschrijdend. Op economisch vlak intensiveren de samenwerkingsverbanden op de economische speerpunten die voor Helmond belangrijk zijn. In 2017 zijn er besluiten genomen om de samenwerking intenser en effectiever te maken, waarbij de meerwaarde voor de (MKB) bedrijven voorop staat. Voorbeelden hiervan zijn het Innovatiehuis de Peel en het Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties (ROW) in het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE). In 2018 pakken we de eerste projecten vanuit deze samenwerkingen op.

Vestigings- en ondernemersklimaat

Meer dan 90% van de ruimtevragen komt van bedrijven die al gevestigd zijn in Helmond of uit de directe buurgemeenten. De Helmondse ondernemers zijn de beste ambassadeurs voor de stad. Daarom moeten we ervoor zorgen dat de basis voor ondernemen in Helmond op orde is. Denk bijvoorbeeld aan: voldoende ruimte om te ondernemen, goede bereikbaarheid, goed parkmanagement, schone, veilige en duurzame bedrijventerreinen en een snelle en soepel verlopende vergunningverlening.

Voldoende ruimte om te ondernemen

Vanuit deze groeiende vraag naar grootschalige bedrijfskavels en het krimpende beschikbare aanbod voor dit segment zijn de onderzoeken voor een bestemmingsplanprocedure BZOB-Oost in 2017 gestart. Na afronding van de onderzoeken besluit het college of het bestemmingsplan al dan niet in procedure wordt gebracht.

Economisch impuls Bedrijventerreinen

We gaan in Helmond zuinig om met de schaarse ruimte op bedrijventerreinen. Voor we een nieuw bedrijventerrein ontwikkelen en uitgeven willen we de beschikbare ruimte op bedrijventerreinen maximaal benutten. Daarom geven we bedrijven maximaal de ruimte om hun onderneming te doen groeien binnen de bestaande beschikbare terreinen. Dit kan door samen met het bedrijfsleven en Stichting Bedrijventerreinen Helmond (SBH) extra te investeren in de bestaande terreinen én extra te investeren in de samenwerking om gezamenlijk huisvestingsvraagstukken op te lossen. De laatste jaren hebben we intensief samengewerkt met het bedrijfsleven in de projecten Vraaggericht Ontwikkelen en het Actieplan Bedrijventerreinen. Het actieplan is in 2017 succesvol afgerond. De gemeente Helmond heeft de laatste jaren in het actieplan bedrijventerreinen 1,5 miljoen euro geïnvesteerd.

Het bedrijfsleven investeert inmiddels jaarlijks ongeveer € 250.000 (via het ondernemersfonds) op de bestaande terreinen. Dit blijven ze doen. Het bedrijfsleven doet een beroep op de gemeente daar wederom een bedrag voor beschikbaar te stellen, zodat het actieplan kan worden doorontwikkeld naar de “Economische Impuls Bedrijventerreinen”. Gezamenlijk wordt er een actieprogramma uitgewerkt dat (opnieuw) leidt tot samenwerkingsprojecten op het gebied van schone, hele, veilige en duurzame bedrijventerreinen. Projecten op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord ondernemen (MVO), samenwerking, living labs en innovatie. Op deze manier zullen er nieuwe resultaten worden behaald die in de lijn liggen van soms zelfs landelijk toonaangevende resultaten vanuit het actieprogramma, zoals de succesvolle herstructurering van Induma-Oost en West, het KVO keurmerk voor de bedrijventerreinen (schoon, heel), dekkende camerabeveiliging op alle bedrijventerreinen, het stoplicht project (veilig), de Helmondse Energie Community, geothermie de zonnepanelenaanvraag, de energiescan en syntegeation (duurzaam), de pilot vraaggericht ontwikkelen, dekkend parkmanagement (samenwerking).

We blijven investeren in gezamenlijk ontwikkelde netwerken en organiseren dat zowel bedrijven, als overheidspartijen duurzaam investeren en verantwoordelijkheid nemen. Het doel van al deze projecten is om de economische structuur in de gehele breedte te versterken. We willen dat Helmond en de bedrijventerreinen economisch aantrekkelijk en toekomstbestendig blijven.

Optimaal ondernemersklimaat

Een optimaal ondernemersklimaat bestaat uit zeer verschillende componenten. Wij zijn als Helmond goed op weg, maar kunnen nog altijd flinke verbeterstappen maken. Ook daar willen we de Economische impuls bedrijventerreinen voor inzetten. Bij een optimaal ondernemersklimaat, hoort optimale ondernemersdienstverlening. Wij zorgen voor een soepele en snelle vergunningverlening, geven inzicht in welke mogelijkheden ondernemers hebben bij verschillende vraagstukken, schakelen ons netwerk en partners in wanneer nodig en hebben duidelijke aanspreekpunten. Samen met het bedrijfsleven pakken we de manier van werken verder op om snel te kunnen inspelen op veranderende behoeften en tegelijkertijd maatschappelijke meerwaarde te kunnen creëren.

We willen en moeten beter uitdragen waar we als Helmond (en regio) echt goed in zijn. Daarnaast is het een opgave om alles wat we de laatste jaren hebben opgebouwd aan kennis en innovatiekracht nog beter te ontsluiten voor het MKB. Daarom maken we met onze partners (zoals SBH en Helmond Marketing) een samenhangend accountmanagement- en acquisitieplan. In 2018 geven we uitvoering aan deze acquisitie en bouwen we het accountmanagement verder uit. Onderdeel daarvan is ook de verdere doorontwikkeling van communicatiemiddelen, zoals de website www.mijnbedrijfslocatie.nl.

Bereikbaarheid

Voor bedrijven is bereikbaarheid een erg belangrijk punt. In 2018 zetten we ook bij de uitvoering van de bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant en de verbetering van de N279 sterk in op smart & green mobility maatregelen (zie ook programma 10).

In 2018 zetten we naast het voeren van generiek economisch beleid in op kansrijke speerpunten vanuit de strategische agenda 2016-2020:

a. Programma Automotive, Bereikbaarheid en Smart & Green mobility (ABS)

De Automotive Campus in Helmond is het focuspunt binnen het regionale en Nederlandse automotive cluster. De Campus biedt ruimte aan bedrijven, kennisinstellingen, onderwijsinstellingen, private/publieke onderzoeks- en testcentra op het gebied van automotive technologie en slimme mobiliteit. Sinds de oprichting in 2009 is de campus sterk gegroeid in haar rol als ontmoetingsplek. Het is een uitdagende en inspirerende omgeving waar kennis en bedrijven samenkomen, met als doel het bevorderen van samenwerking, kennisdeling en open innovatie.

Binnen het programma ABS ontwikkelen we de thema's Automotive, Bereikbaarheid en Smart Mobility. We brengen ze zoveel mogelijk met elkaar in connectie. Het speerpunt Automotive richt zich meer specifiek op de ontwikkeling van het Automotive ecosysteem op de Automotive Campus waarin R&D, onderwijs en ondernemerschap elkaar vinden. Daaruit ontwikkelen zich belangrijke innovatieve oplossingen. Kenmerkend daarin is het opereren in elkaars aanwezigheid, onderlinge samenwerking en gebruikmaking van gezamenlijke onderzoeks- en testfaciliteiten.

De afgelopen jaren zijn hiermee belangrijke randvoorwaarden geschapen voor open innovatie en een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De ambities voor de toekomst zijn eerder vastgelegd in het koersdocument 'Automotive Campus: Driven to move the Future'. Helmond heeft de afgelopen jaren hiermee een koploperspositie opgebouwd als 'City of Smart Mobility' (zie ook programma 10).

Hiermee is nadrukkelijk een impuls gegeven aan de uitstraling en het imago als centrumstad in een moderne en innovatieve economie. Maar ook buiten Helmond wordt Automotive en Smart & Green Mobility in het bijzonder, omarmd en gezien als een economische kans en een kans om de bereikbaarheid op een duurzame manier te verbeteren. De komende jaren werken we met volle overgave aan de verdere realisatie van de ambities. Het innovatieprogramma voor Smart & Green Mobility bouwen we in 2018 verder uit. Hierbij testen we innovatieve oplossingen op het gebied van Smart & Green Mobility in de dagelijkse Helmondse praktijk.

Automotive wordt daarmee zichtbaar in de stad en daarbuiten. Daarnaast zetten we in 2018 ook bij de uitvoering van de bereikbaarheidsagenda Zuidoost en de verbetering van de N279 sterk in op Smart & Green Mobility maatregelen (zie ook programma 10).

b. Food Technology

Helmond kent een hoogwaardig cluster van innovatieve bedrijven met kennis op het kruisvlak van complexe high tech en food processing. Met deze unieke combinatie van innovatieve maakindustrie en food levert Helmond een belangrijke bijdrage aan de grote maatschappelijke opgaven als 'het produceren van gezonde voeding' en het 'tegengaan van verspilling'.

In lijn met de ambitie van de Strategische Agenda om meer banen te creëren, zetten we ook in 2018 in om de Food Tech sector in Helmond te versterken en uit te breiden. In 2017 is gestart met een haalbaarheidsstudie om Food Tech Brainport door te ontwikkelen. Deze studie concretiseren we in 2018 in een aantal acties om de uitbreiding gestalte te doen. Het gaat hier in eerste instantie niet om een fysieke uitbreiding, maar juist om het doorontwikkelen van innovatieve technologieën. Technologieën op het gebied van milde scheiding en milde conservering, maar ook het uitbreiden van de marktintroductie van nieuwe innovaties.

We pakken dit op in triple helix-verband, ook vanuit de stellige overtuiging dat Food Tech Brainport sterk door het bedrijfsleven gedragen moet worden. We streven hierbij niet naar het ontwikkelen van een food campus op Food Tech Park Brainport. We streven naar het versterken van het ecosysteem, zowel binnen Helmond en de Brainport regio als in complementariteit met omliggende regio's als Agrifood Capital en Brightlands Venlo. Het Food Tech Park is hierbij het ontmoetingscentrum van dit ecosysteem.

Naast de doorontwikkeling van Food Tech Brainport zetten we in op het stimuleren van het ondernemerschap. Met een 'ondersteuningsprogramma' voor start-ups en scale-ups creëren we extra werkgelegenheid. In samenwerking met het Brainport International Programma ontwikkelen we een

internationale propositie/ Op basis daarvan acquireren we internationale Food Tech-bedrijven en ondersteunen we Food bedrijven bij hun exportambities.

Essentieel voor de doorontwikkeling van het Food Tech cluster in Helmond is voldoende gekwalificeerd personeel. Daarom werken we aan een verbeterde aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs. Dat doen we onder meer door samen met het onderwijs doorlopende leerlijnen te ontwikkelen en de instroom naar Food Tech-opleidingen te bevorderen. We hadden met ROC Ter AA al een BBL opleiding. Deze MBO opleiding breiden we in 2018 op Food Tech Brainport uit met een BOL minor opleiding. Daarnaast starten we in 2018 samen met Fontys en de TUE Food Tech projecten.

Tot slot continueren we het komend jaar de inzet ten aanzien van de positionering en profilering van het food tech cluster. Het gaat dan met name om het neerzetten van het onderscheidende profiel en daarmee de toegevoegde waarde van het cluster in Helmond. Dit doen we door deel te nemen aan de Dutch Technology Week, Dutch Agrifood Week en door projecten te ontwikkelen in het kader van het "We are Food" jaar 2018.

Met bovenstaande acties en activiteiten zetten we in op een versterking van de uitstraling, het realiseren van een nog sterkere propositie richting bedrijven en uiteindelijk structurele uitbreiding van werkgelegenheid in de sector. Dit alles om de werkgelegenheid in de Helmondse food tech sector van 1940 werkzame personen naar 2500 in 2020 (exclusief uitzendkrachten) te laten groeien.

c. Slimme maakindustrie

De digitale revolutie heeft de wereld onmiskenbaar beïnvloed, ook in het bedrijfsleven. Door de verregaande digitalisering en verweving van apparaten, productiemiddelen en organisaties ontstaan nieuwe manieren van produceren, nieuwe business modellen en nieuwe sectoren. Deze ontwikkeling raakt ook het breed aanwezige MKB in Helmond. Voor het behoud van de werkgelegenheid, is het van essentieel belang dat dit MKB mee kan en mee gaat in deze ontwikkeling.

Daarvoor hebben we in 2017 een ambitiebepaling Slimme Maakindustrie gemaakt waarin we - in verbinding met het bedrijfsleven, kennisinstellingen, Brainport Development, het Innovatiehuis De Peel en relevante koepelorganisaties – onze inzet hebben bepaald. Dat hebben we doorvertaald in een concreet plan van aanpak. In 2018 implementeren we dit plan van aanpak. Activiteiten daarbij zijn: het faciliteren van ondernemingen in hun toegang naar kennis en projectfinanciering (subsidies) op het gebied van slimme maakindustrie en het ontsluiten van voor het bedrijfsleven relevante netwerken.

d. Werkgelegenheidsimpuls

Doelstelling van het strategisch programma sociale stad is het versterken van de sociaal economische basis van onze stad, door er voor te zorgen dat onze inwoners maximaal kunnen meedoen, rondkomen en vooruitkomen. De beste manier om sociale stijging te realiseren is met betaald werk. In samenhang met de pijler 'Onderwijs en Arbeidsmarktbeleid' (programma 4) om "talent voor ieder werk" te realiseren, streven wij via de werkgelegenheidsimpuls naar "werk voor ieder talent". De impuls investeert in nieuwe concepten om de werkgelegenheid duurzaam te vergroten.

Hierbij vragen we ook speciaal aandacht voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Samen met onze partners zijn speerpunten benoemd, waaronder het versterken van het acquisitiebeleid en accountmanagement, het ontwikkelen van een flexibele 'human capital pool' voor werkgevers, het bestrijden van leegstand en het binnenhalen van retail-, leisure- en horecabedrijven. Hiervoor worden concrete projectvoorstellen uitgewerkt die gezamenlijk de uitvoeringsagenda vormen die eind 2017 aan de raad wordt voorgelegd.

Strategische indicatoren

Nr.	Strategische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Meting: jaar, peildatum en bron
7.01	Aantal vestigingen van bedrijven (per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)	109	110	110	113	114	118		waarstaatjegemeente.nl
7.02	Aantal banen (per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)	725	730	734	723	702	711		waarstaatjegemeente.nl
7.03	Funcitiemening (verhouding banen en woningen)	52,9%	52,9%	52,8%	52,1%	51,4%	51,8%		waarstaatjegemeente.nl
7.04	Verhouding tussen verwacht en gemeten product			146					waarstaatjegemeente.nl

3.1.7.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaten

Overige resultaten producten

<i>Processen</i>	<i>Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen</i>
Accountmanagement en acquisitieplan	Het nieuwe plan wordt eind 2017 aan de gemeenteraad gepresenteerd
Economische impuls bedrijventerreinen	Samen met de Stichting Bedrijventerreinen Helmond wordt een actieplan opgesteld dat vanaf 2018 wordt uitgevoerd
Impuls werkgelegenheid	Het uitvoeringsprogramma met concrete projecten wordt eind 2017 aan de gemeenteraad voorgelegd en samen met partners uitgevoerd.

Beleidsresultaat verbonden partijen

Stedelijk gebied Eindhoven

- Werkplaats Werklocaties

Vanuit de Werkplaats Werklocaties SGE is in 2017 de nieuwe bedrijventerreinprogrammering afgerond en zijn verregaande afspraken gemaakt om daartoe te komen. Zo is er een vereveningsmethodiek afgesproken, een teveel aan bedrijventerreinen afgeboekt en een regionaal ontwikkelfonds werklocaties in het leven geroepen. In 2018 richten we het regionaal ontwikkelfonds op en dienen we projecten in. Wij dragen wederom een bij aan het 1-loket om te werken aan bovenregionale huisvestingsvraagstukken op werklocaties. Ook werken we regionaal samen op het gebied van retail. De Regionale adviescommissie detailhandel is in 2018 voor het eerst in functie. We intensiveren de samenwerking met de gemeenten van het stedelijk gebied.

Metropoolregio Eindhoven

De metropoolregio zet met de Werkplaats Werklocaties in op kennisdeling van relevante thema's. Naast de afspraken over bedrijventerreinen en detailhandel, functioneert de Werkplaats Werklocaties ook als kennisplatform op beide thema's.

- Stimuleringsfonds

Met het Stimuleringsfonds (omvang: ruim € 3,2 miljoen) ondersteunt de MRE projecten die de economie in de regio versterken. De focus ligt op innovatie en nieuwe bedrijvigheid. Onderdeel van het Stimuleringsfonds zijn de Investerings- en Adviesregeling. Deze regelingen richten zich op vernieuwende, structurele, bedrijfsmatige activiteiten van individuele, kansrijke MKB-ondernemingen.

- Werkplaats Economische Strategie

De Werkplaats Economische Strategie heeft een coördinerende rol in het opstellen en verbinden van

subregionale agenda's met de Brainportstrategie. Het gaat dan om bijvoorbeeld de agenda voor de Peel en de strategische agenda van Helmond. Het doel is het creëren van een samenhangend economisch profiel van de regio dat bijdraagt aan het realiseren van de economische ambities. Daarnaast heeft de werkplaats een coördinerende rol om, mede namens de regionale overheden, financiële continuïteit te organiseren voor de uitvoering van onze regionale Brainport Agenda. Brainport Development is daarbij de verbindende en versnellende factor. De Werkplaats vervult het opdrachtgeverschap voor Brainport Development.

Via de begroting van de Metropoolregio Eindhoven leggen we de financiële middelen (zowel de inwonersbijdrage van de 21 regiogemeenten als de aandeelhoudersbijdrage van 4 gemeenten, waaronder Helmond) voor Brainport meerjarig vast. In 2016 heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden voor de periode 2017-2020. Deze middelen kennen we op jaarlijks toe op basis van een uitgewerkt jaarplan en financiering. De Metropoolregio Eindhoven fungeert als betaalautoriteit voor de subsidieverstrekking aan Brainport Development. De afspraken hierover zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst. Omdat de verantwoordelijkheid van de realisatie van de economisch ambities bij de Stichting Brainport ligt, heeft de Metropoolregio Eindhoven vooral een meedenkende en verbindende rol.

Stichting Brainport

De stichting Brainport is het samenwerkingsverband van bedrijven, kennisinstellingen en overheden in Brainport. Samen zetten zij de lijnen uit die ertoe leiden dat Brainport haar positie als toptechnologieregio behoudt en versterkt. Stichting Brainport bepaalt de strategie van Brainport Development (meest recent: Brainport Next Generation) en benoemt de Raad van Commissarissen. Voor de periode 2017-2020 is een meerjarenprogramma opgesteld waarin de Brainport strategie Brainport Next Generation is uitgewerkt. Dit meerjarenprogramma is eind 2016, na voorafgaande consultatie met betrokken overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen in de regio, vastgesteld.

Stichting Automotive Campus

De stichting Automotive Campus is begin 2017 opgericht samen met de bedrijven Van de Ven en Hurks en de provincie Noord-Brabant. De stichting heeft een drieledige taak:

- mee-ontwikkeling en bewaking van het Automotive Campus-concept;
- aantrekken van nieuwe bedrijven voor de campus;
- uitbouwen van het ecosysteem op en rondom de campus en versterking van het vestigingsklimaat.

Dit is vastgelegd in het Businessplan Stichting Automotive Campus 2017-2019.

Coöperatie AutomotiveNL

Doelstellingen van de Nederlandse automotive sector zijn:

- Groei van de omzet met > 3,5%/jaar tot € 24 miljard in 2020.
 - Groei van de werkgelegenheid van 45.000 naar 55.000 hoogwaardige, veelzijdige arbeidsplaatsen in onderwijs, onderzoek, ontwikkeling, productie en services.
 - Verdubbeling van het aantal studenten en afstudeerders op alle automotive opleidingsniveaus met gelijktijdige verhoging van de kwaliteit van de opleidingen.
 - Een internationaal toonaangevende rol spelen op de gebieden:
 - *Smart Mobility*: Doel: de auto in een integraal, geavanceerd mobiliteitsstelsel rondom Connected Car, Traffic Management en Vehicle Dynamics Control. Autonoom rijden is in deze één van de speerpunten.
 - *Green Mobility*: met nadruk op duurzaamheid in heavy duty verbrandingsmotoren, hybridisering en electric drive. Inclusief de laad- en infrastructuur en bijbehorende diensten, lichte constructies en andere energiebesparende technologieën.
- AutomotiveNL is de sterke en bindende sectororganisatie die zich inzet om samen met alle automotive gerelateerde organisaties deze doelstellingen te realiseren.

AFB Holding

Doel van het AFB-programma is om de internationale concurrentiepositie van de Automotive Campus te verstevigen. Hiertoe ontwikkelen we vier testlaboratoria: voor elektrische mobiliteit, cooperative driving, manufacturing processes, training en education, en voor endurance, safety en testing. Om een open innovatie te stimuleren, kunnen onderwijsinstellingen en startende bedrijven onder gunstige voorwaarden van deze testlabs gebruikmaken. Het programma realiseert bovendien een accelerator center met werkplaatsen en kantoorunits voor startende automotive bedrijven.

Nieuwe ontwikkelingen

(bedragen x € 1.000)					
Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Beleidsintensivering					
Lasten					
340	Uitvoering doorontwikkeling Food Tech Brainport	125	PM	PM	PM
340	Smart Mobility	750	750	PM	PM
340	Economische impuls bedrijventerreinen	300	300	300	0
340	Huisvesting NCAD op Automotive Campus	26	0	0	0
340	Dekking culturele aangelegenheden	-26	0	0	0
Baten					
340	Dekking uitvoering strategische agenda	-125	PM	PM	PM
<i>Subtotaal beleidsintensivering</i>		<i>1.050</i>	<i>1.050</i>	<i>300</i>	<i>0</i>
Onontkoombare knelpunten					
Lasten					
340	Innovatiehuis De Peel	30	30	30	30
<i>Subtotaal onontkoombare knelpunten</i>		<i>30</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>30</i>
Totaal nieuwe ontwikkelingen Economisch beleid en werkgelegenheid		1.080	1.080	330	30

Beleidsintensivering

Uitvoering doorontwikkeling Food Tech Brainport

In lijn met de ambitie van de Strategische Agenda om meer banen te creëren, zetten we ook in 2018 in op het versterken en uitbreiden van de food tech sector in Helmond. Reeds in 2017 is gestart met een haalbaarheidsstudie om Food Tech Brainport uit te breiden. Deze studie concretiseren we in 2018 een aantal acties om de uitbreiding gestalte te doen. Het gaat hier in eerste instantie niet om een fysieke uitbreiding van de campus. We willen met het door ontwikkelen van innovatieve technologieën op het gebied van milde scheiding en milde conservering, alsook het uitbreiden van de diensten voor marktintroductie van nieuwe innovaties groei tot stand brengen. We pakken dit op in triple helix-verband, ook vanuit de stellige overtuiging dat Food Tech Brainport sterk door het bedrijfsleven gedragen dient te worden. Daarnaast zetten we in 2018 ook extra in op het stimuleren van start-ups en scale ups binnen Food Tech en de Slimme Maakindustrie. Ook intensiveren we de public affairs en PR rondom Food Tech “Be good, and tell it”. Door de speerpunten goed te positioneren in samenwerking met onze partners wordt Helmond zichtbaar als innovatieve stad. Om dit traject vanuit de gemeente Helmond te ondersteunen is in 2018 € 125.000 aan procesmiddelen nodig. Dit bedrag wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve uitvoering strategische agenda.

Smart Mobility

De ambitie is om de koplopperspositie op het gebied van Smart Mobility binnen Nederland en de vooraanstaande rol binnen Europa te behouden. Wij onderscheiden ons in een goede beleidsbasis gecombineerd met praktische toepassingen en een “can-do-approach”. Binnen Brabantstad en de Brainportregio zijn wij trekker van de Smart & Green mobility initiatieven en zijn actief deelnemer in diverse regionale en Europese projecten. Helmond fungeert hierbij als ‘living lab’. Wij richten ons met

name op de deelgebieden toepassing van coöperatieve mobiliteitstechnologie en ontwikkeling van autonoom rijden. Zeer nadrukkelijk is er een koppeling tussen het Smart Mobility programma en de ontwikkeling en activiteiten op de Automotive Campus. Het waarmaken van de ambitie op het gebied van Smart Mobility vraagt van de gemeente Helmond zowel inhoudelijke als financiële inzet. Naast inzet die samenhangt met het behoud van de koploperspositie is de inzet nadrukkelijk gericht op het vinden van slimme oplossingen voor het optimaliseren van de benodigde mobiliteit. Voorbeelden van onze inzet zijn Beter Benutten 2, ITS-bureau, telpunten, bevorderen van het fietsgebruik en het slimmer inregenen van laatste deel van de reis naar de bestemming.

Economische impuls bedrijventerreinen

Samen met de Stichting Bedrijventerreinen Helmond (SBH) investeren we in de bestaande bedrijventerreinen om de beschikbare ruimte maximaal te benutten en deze terreinen kwalitatief op peil te houden of te brengen (veilig, schoon en duurzaam). Het eerste (driejarige) Actieplan Bedrijventerreinen is in 2017 succesvol afgerond. Het bedrijfsleven wil samen met de gemeente ook de komende jaren blijven investeren in de bestaande bedrijventerreinen. Om projecten op deze terreinen gezamenlijk met Stichting Bedrijventerrein Helmond en individuele ondernemers te kunnen realiseren, stellen we voor om jaarlijks € 300.000 aan een nieuw actieplan onder de titel “economische impuls bedrijventerreinen” beschikbaar te stellen tot en met 2020.

Huisvesting NCAD op Automotive Campus

Het Nederlands Centrum voor Autohistorische Documentatie (NCAD) is gevestigd op de Automotive Campus. Het NCAD heeft een culturele ANBI-status en beheert diverse archieven op gebied van auto's. De collectie bevat zo'n 10.000 boeken, 200.000 persfoto's, 40.000 werkplaatshandboeken en 80.000 folders. Het centrum is uniek voor Nederland en zelfs Europa. Het is vooral bekend bij liefhebbers. Het NCAD heeft aangegeven dat de continuïteit van NCAD in gevaar is, omdat de organisatie het financieel zwaar heeft. Dit komt met name omdat ze van een situatie komen waar het NCAD geen huur betaalde (Eindhoven) naar een situatie op de Automotive Campus waar wel huur betaald wordt. De huur bedraagt in totaal circa € 26.000 (incl. servicekosten). Eenmalig verstrekken we een bijdrage aan het NCAD uit de middelen voor Automotive in programma 7. Na 2018 zal in overleg met partners naar een oplossing worden gezocht.

Onontkoombare knelpunten

Innovatiehuis De Peel

Om tot uitvoeringskracht in de Peel te komen is samen met het bedrijfsleven, Waterschap en de Peelgemeenten het Innovatiehuis De Peel opgericht. Deze netwerkorganisatie gaat eraan bijdragen de Brainportambitie waar te maken. Iedere deelnemer draagt € 30.000 bij. Na twee jaar evalueren we de aanpak en organisatie.

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Vestigingsklimaat	7.01	% Ontwikkeling aantal bedrijfsvestigingen Helmond t.o.v. voorgaand jaar (inclusief ZZP-ers)	1,9%	0,1%	-0,2%	2,5%	1,6%	3,4%	ontwikkeling Helmond gelijkjaarlijks, 1-4 of beter dan in Vestigingen Brabant-Zuidoost	Register
	7.02	% Ontwikkeling aantal bedrijfsvestigingen Zuidoost Brabant t.o.v. voorgaand jaar (inclusief ZZP-ers)	2,1%	2,5%	1,9%	1,4%	2,5%	2,9%	ontwikkeling Helmond gelijkjaarlijks, 1-4 of beter dan in Vestigingen Brabant-Zuidoost	Register
Ondernemersklimaat	7.03	Oordeel ondernemingsklimaat in Helmond							score minimaal vergelijkbaar gemiddelde NL	landelijke monitor, tweejaarlijks
Versterken speerpuntsectoren: food- en automotive	7.04	Aantal bedrijven in de foodsector	123	108	111	158			stijging t.o.v. 2013	jaarlijks, 1-4 Vestigingen Register
	7.05	Aantal arbeidsplaatsen in de foodsector	1.855	1.859	1.974	1.856			stijging t.o.v. 2013	jaarlijks, 1-4 Vestigingen Register
	7.06	Aantal bedrijven in de automotivesector	52	51	50	45	44		stijging t.o.v. 2013	jaarlijks, 1-4 Vestigingen Register
	7.07	Aantal arbeidsplaatsen in de automotivesector	1.634	1.899	1.993	1.954	2.000		stijging t.o.v. 2013	jaarlijks, 1-4 Vestigingen Register

7.03 Nieuwe landelijke meting KING moet nog uitgevoerd worden

3.1.7.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	3.354	4.016	4.447	4.104	3.352	3.051
Baten	408	253	253	253	253	253
Saldo	-2.946	-3.763	-4.194	-3.851	-3.099	-2.798

Verrekening met reserves

Storting	4.995	1.337				
Onttrekking	295	2.481	1.274	999	999	999

Saldo	-7.647	-2.619	-2.920	-2.853	-2.101	-1.799
-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
340 Economische en industriële zaken	4.279	1.314	-2.965
360 Markten	154	208	54
370 Energie opwekken	14	5	-10
Totaal Economisch beleid en werkgelegenheid	4.447	1.527	-2.920

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	3.099	2.882	2.882	2.881
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	3.099	2.882	2.882	2.881
Actuele stand lasten PB 2017-2020	3.099	2.882	2.882	2.881
Beleidsintensivering	1.175	1.050	300	
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	17	17	17	17
Onontkoombare knelpunten	30	30	30	30
Overige technische mutaties	126	125	124	122
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	1.349	1.222	471	169

Totaal lasten PB 2018-2021	4.447	4.104	3.352	3.051
-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	1.357	1.207	1.207	1.207
Baten vastgestelde PB 2017-2020	1.357	1.207	1.207	1.207
Actuele stand baten PB 2017-2020	1.357	1.207	1.207	1.207
Beleidsintensivering	125			
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)				
Overige technische mutaties	45	45	45	45
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	170	45	45	45

Totaal baten PB 2018-2021	1.527	1.252	1.252	1.252
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-2.920	-2.853	-2.101	-1.799
---	---------------	---------------	---------------	---------------

Investeringen

Niet van toepassing

Programma 8

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

3.1.8 Programma 08: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wethouder Dhr. P.H.M. Smeulders: Portefeuillehouder Grondzaken

Wethouder Dhr. F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder Volkshuisvesting

Wethouder Dhr. E. de Vries: Portefeuillehouder Stedelijk Beheer (incl. Bouw- en woningtoezicht en handhaving)

3.1.8.1 Wat willen we bereiken?

Dit programma zet in op een versterking van de centrumpositie van Helmond in de regio, een toename van het aantal woningen, gedifferentieerd woningaanbod, goede groenvoorzieningen en de realisatie van een ecologische verbindingszones.

Meerjarig beleidsperspectief

Ruimtelijke Ordening

Met inachtneming van het Rijks-, provinciaal en regionaal beleid en de daarin geformuleerde doelstellingen en randvoorwaarden blijft Helmond de komende jaren werken aan de integrale ontwikkeling van de stad door middel van een actualisatie van kaderstellende beleidsnota's, planontwikkeling, -toetsing en -uitvoering. Kernthema is daarbij een nieuwe, evenwichtige afstemming tussen de vraag naar woningen, bedrijventerreinen, voorzieningen, groen en recreatie tot stand te brengen. Daarbij wordt rekening gehouden met een groot aantal maatschappelijke, economische en demografische lange termijn ontwikkelingen met tegelijkertijd aandacht voor de actuele uitdagingen die de huidige marktsituatie stelt.

Met de koers van de Structuurvisie Helmond 2030 spelen we in op de veranderde economische en maatschappelijke omstandigheden. Het plan geeft een flexibel perspectief, door met een 'adaptieve' aanpak de kansen die zich voordoen tegemoet te treden. Dit biedt ruimte voor co-creatie met particuliere initiatiefnemers, bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen om samen te bewerkstelligen dat Helmond een prettige en aantrekkelijke stad is om te wonen, te werken en te recreëren. De thema's die in deze Structuurvisie worden uitgewerkt sluiten nauw aan bij de ambities van het huidige coalitieprogramma en waar nodig zullen partiële wijzigingen volgen. Voor kwesties als duurzaamheid, kracht van samenwerking, aantrekkelijk woon- en werkklimaat en leefbaarheid zijn in deze structuurvisie de ruimtelijke voorwaarden en programmatische uitgangspunten uitgewerkt voor een langere periode.

Daarnaast blijft het van groot belang om te beschikken over een actueel bestemmingskader om dagelijkse ontwikkelingen en initiatieven adequaat te kunnen beantwoorden.

Een actueel bestemmingsplankader is ook wettelijk verplicht. Naast deze actualiseringsplannen worden ontwikkelings-bestemmingsplannen opgesteld om de kleinere en grotere initiatieven van particulieren en bedrijven mogelijk te maken.

Om de actualiteit van de bestemmingsplannen ook in de toekomst op peil te kunnen houden is – middels een jaarlijkse programmering – een continue inspanning noodzakelijk. De plannen zullen hierbij uiteraard moeten voldaan aan actuele wet- en regelgeving, zoals o.a. De Ladder Duurzame Verstedelijking, nieuwe Wet Natuurbescherming (waaronder de PAS), Structuurvisie Buisleidingen, provinciale Verordening Ruimte enz.

De Ladder Duurzame Verstedelijking vraagt om een actuele afstemming van de plancapaciteit op gemeentelijk en regionaal niveau. Hierover wordt overleg gevoerd met provincie en regio. Een actueel

bestemmingsplankader heeft in die zin, naast een handhavings- en toetsingsfunctie, ook een strategisch doel om plannen mogelijk te kunnen maken binnen de regionale en lokale plancapaciteit.

De Tweede en Eerste Kamer hebben inmiddels de nieuwe Omgevingswet aangenomen. Momenteel wordt de Invoeringswet voorbereid. Het betreft hier een ingrijpende wetgeving in het gehele ruimtelijk-fysieke domein, met als en heeft tot doel een betere afstemming en minder regeldruk in de complexe ruimtelijke ordeningswereld met voor burgers en bedrijven een snellere en inzichtelijke vergunnings-situatie. Naar verwachting wordt de Omgevingswet eind 2019/begin 2020 van kracht. Er is gestart met een verkenning van de implicaties van deze nieuwe wetgeving en met het opzetten van een implementatietraject. Via de G32 participeert Helmond in een projectgroep die deze implementatie begeleidt.

De zorg voor voldoende ruimtelijke plannen om nieuwe ontwikkelingen en herstructureringen te faciliteren wordt door de toenemende complexiteit en financiële afhankelijkheid in steeds sterkere mate een regionale opgave. Deze komt vooral tot uiting in de Regionale Gebiedsvisie voor de Brainportregio. Deze ruimtelijke visie wordt op zijn beurt weer ingebed in het zogenaamde MIRT-traject (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) dat met de Rijksoverheid is uitgezet om de grote ruimtelijke investeringen (waaronder infrastructuur) voor de lange termijn met de betrokken regio's in beeld te brengen. Deze worden in de zogenoemde Gebiedsagenda Brabant vastgelegd die één keer per jaar met de Minister wordt besproken.

Voor de Brainportregio Eindhoven is het MIRT-onderzoek voor de zone Brainport Avenue aan de westzijde van Eindhoven (tegenwoordig Brainport City genoemd), waarin onder meer de ontsluiting van Airport Eindhoven en de internationale spoor- en wegverbindingen van Brainport worden uitgewerkt, ook voor de positie van onze stad van groot belang.

Daarnaast vinden voor de ontwikkeling van de oostkant van de Brainport regio diverse overleggen plaats over de bereikbaarheid, economische ontwikkeling en de woningbouwprogrammering. Met het opstellen van een bereikbaarheidsagenda voor Zuidoost-Brabant is een multimodaal bereikbaarheidspakket opgesteld om de bereikbaarheid van onze regio te verbeteren.

De gemeente voert de laatste jaren een terughoudend grondbeleid voor het uitvoeren van de ruimtelijke plannen. De uitvoering van die ruimtelijke plannen is door de economische situatie en de stagnerende vastgoedmarkt onder druk komen te staan. Uitgangspunt in de nota grondbeleid is dan ook om terughoudend te zijn met het opstarten van nieuwe plannen en bestaande plannen eerst af te maken. Binnen de contouren van deze marktsituatie worden planeconomische opzetten gemaakt, bewaakt en afgewikkeld, waarbij zoveel mogelijk marktconforme grondprijzen worden gehanteerd. Verder worden waar nodig de mogelijkheden van de Grondexploitatiewet in combinatie met de Wet Ruimtelijke Ordening toegepast. Een belangrijk onderdeel van dit actuele grondbeleid is ook het weerstandsvermogen en de beheersing van risico's. Meer informatie hierover vindt u in de paragraaf Grondbedrijf van deze begroting.

Specifieke ruimtelijke ontwikkelingen:

Naast de grote regionale projecten en de majeure stedelijke vernieuwingsopgaven (programma 9) staan voor de komende jaren de gewenste uitbreiding van Brandevoort (woningbouw en bedrijventerrein) en als onderdeel daarvan Brainport Smart District, de uitvoering van de Structuurvisie Stiphout (centrumontwikkeling, verkeersstructuur, woningbouw), de uitbouw van de Automotive Campus en het FoodTech Park en de invulling van het Havenpark (zie ook programma 9) centraal.

Een goed woon- en leefklimaat in de bestaande stad en de beschikbaarheid van aantrekkelijke natuur en landschap worden steeds belangrijkere vestigingsfactoren. De ambitie van Helmond op dit gebied

komt vooral tot uiting in planvorming en -uitwerking voor de Goorloopzone en in het opstellen dan wel uitwerken van diverse (zogenaamde stad-land-)gebiedsvisies. Denk bijvoorbeeld aan de Groene Peelvallei en Stiphout-Croy. Ook realiseert Helmond op basis van de Kaderrichtlijn water voor 2018 de natte ecologische verbindingzones (Goorloop, Nieuwe Aa, Astense Aa en de Schootense Loop).

Wonen

In mei 2017 is de nieuwe provinciale bevolkingsprognose gepubliceerd. Op basis van deze prognose zal de woningvoorraad in de periode 2017 -2029 (afhankelijk van de economische ontwikkelingen) toenemen met ca. 5.000 woningen (ofwel gemiddeld een 400 woningen per jaar).

De bevolking zal in die periode toenemen tot ca. 97.000 inwoners. De prognose laat een sterke groei van het aantal eenpersoonshuishoudens zien, en de groep 65 plussers groeit met 24 %.

De woningvoorraad zal op de veranderende vraag in moeten spelen. Dit gevoegd bij het herstel van de woningmarkt vraagt om een evaluatie van het woningbouwprogramma zoals opgenomen in de Woonvisie 2016 -2020 (vastgesteld door de raad op 10 mei 2016).

Deze evaluatie wordt in 2018 uitgevoerd, waarbij de in regionaal verband gemaakte afspraken inzake de woningbouwprogrammering zullen worden betrokken.

Belangrijk uitgangspunt binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) op het gebied van wonen is dat als één gemeente wordt geopereerd. De realisatie van woningbouw dient bij te dragen aan een aanbod van goede woonmilieus met voldoende woningen en een beter woon- leef-, investerings- en vestigingsklimaat. De bijdrage wordt op regionaal niveau gezien. De nieuwe regionale afspraken vervangen de afspraken in het Bestuursconvenant Stedelijk Gebied (2013).

De komende jaren ligt het accent steeds meer op de bestaande woningvoorraad en strategische toevoeging van nieuwbouw. Deze nieuwbouw zal bij voorkeur zowel op inbreiding-, transformatie- als uitleglocaties worden gerealiseerd (de Woonvisie 2016 - 2020 gaat uit van een verdeling van 1/3 per locatietype). De regionale afspraken geven primaat aan inbreidingslocaties, en minder aan uitbreiding, echter beleidsmatig wordt vastgehouden aan de genoemde verdeling, zodat ook in voldoende mate in Brandevoort woningbouw wordt gerealiseerd. Samenwerking met marktpartijen en woningcorporaties vervult hierin een belangrijke rol. Een goede afstemming van vraag en aanbod, spreiding over de stad en differentiatie in woonmilieus moet invulling geven aan de woningbehoefte op termijn. Een aantal elementen vraagt daarbij bijzondere aandacht.

Ten eerste de verdere verduurzaming van de woningvoorraad. Om de klimaatdoelstellingen te behalen wordt niet alleen een verdere inspanning gevraagd van de woningcorporaties, maar dient ook de particuliere woningmarkt getransformeerd te worden.

Ten tweede vraagt de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de woningvoorraad met name voor kwetsbare groepen extra aandacht. De vraag om huisvesting voor specifieke doelgroepen neemt toe. Belangrijk is te voorkomen dat deze doelgroepen tussen wal en schip vallen.

Met de betrokken partijen zal periodiek bestuurlijk overleg plaats vinden om zowel kwantitatief als kwalitatief invulling te geven aan deze vraag naar woonruimte.

Het langer zelfstandig blijven wonen door ouderen vraagt om een aanpassing van de woningvoorraad. De invoering van de blijverslening kan hieraan een bijdrage leveren.

In 2016 zijn, voor het eerst in samenwerking met de huurdersbelangenverenigingen, prestatieafspraken gemaakt met de woningcorporaties. De afspraken laten zien dat er nog een grote opgave voor woningcorporaties ligt. Het gaat daarbij om de al eerder genoemde verduurzaming van hun woningvoorraad, maar ook om het ontwikkelen van een huurbeleid gericht op betaalbaarheid van de huurvoorraad, de aanpak van woonoverlast, het maken van wijkontwikkelingsplannen, en de bouw van levensloopbestendige woningen.

In 2018 wordt ook Woonbedrijf, als nieuwe speler op de sociale huurmarkt, bij de prestatieafspraken betrokken.

Brandevoort

Specifieke aandacht wordt gegeven aan de woningbouw in Brandevoort, waar de komende jaren een groot deel van de Helmondse woningbouwproductie plaats zal vinden. De vorig jaar geformuleerde doelstelling om in Brandevoort minimaal 200 woningen per jaar te laten plaatsvinden, blijft van toepassing. Deze productie wordt in het huidige begrotingsjaar voor het eerst sinds lange tijd gehaald. Het ziet er naar uit dat dit een structureel karakter gaat krijgen. Daartoe heeft een strategische oriëntatie plaatsgevonden op basis waarvan de volgende uitgangspunten zijn geformuleerd:

- Het realiseren van kwalitatief uitmuntende plannen met een hoge beeldkwaliteit blijft hoog in het vaandel staan. Dit uitgangspunt is opnieuw met de realisatoren besproken en aangescherpt;
- Realisering van het Brainport Smart District in Brandevoort zal een nieuwe impuls geven aan deze wijk en is een voortzetting van de in het verleden ingezette lijn om hier een uniek woonmilieu te realiseren.

Brainport Smart District

Samen met onze partners- Brainport, gemeente Eindhoven, Technische Universiteit Eindhoven, Universiteit van Tilburg, Spark Campus en provincie Noord Brabant- wordt het Brainport Smart District in Brandevoort ontwikkeld. Naast deze vaste partners is inmiddels een innovatief netwerk ontstaan. De roadmap om tot realisatie van de wijk te komen wordt in 2018 uitgerold. Het wordt een wijk die slim is in alle opzichten. Er is niet voor gekozen om ons specifiek op een thema te focussen, maar om te kijken wat er gebeurt als je alle thema's samenvoegt. De thema's zijn de volgende:

- Participation and safety
- Data & infra
- Attractive built environment
- Energy
- Mobility
- Health

De wijk zal dienen als een living lab voor allerlei innovatieve oplossingen voor de problemen van nu en de toekomst. Het Brainport Smart District wordt daarmee een visitekaartje voor de Gemeente Helmond. In 2018 worden de eerste pilotprojecten gestart. Tegelijkertijd worden de belangen van de gemeente, zoals woningbouw en grondexploitatie geborgd.

Vergunningen

Binnen het taakveld vergunningen ligt de komende jaren een belangrijke focus op het verminderen van de wet- en regelgeving. Daarnaast willen we de processen verder versimpelen en zorgen dat de klant (burgers, bedrijven en instellingen) meer gefaciliteerd worden in hun wensen en sneller geholpen worden. Veelal worden we in deze beweging gestuurd door majeure ontwikkelingen op landelijk niveau zoals de Omgevingswet. Daarnaast hebben we ook een eigen ambitie daar waar het gaat om het optimaliseren van onze gemeentelijke dienstverlening. De nieuwe Visie op VIP-dienstverlening in Helmond legt hiervoor de basis. De klant staat daarbij altijd centraal. Wij gaan de stad daarmee faciliteren in de realisatie van ideeën en initiatieven. We sturen daarbij op optimale inzet van digitale zelfservice waar het kan en persoonlijk maatwerk waar het moet.

Omgevingswet

De intrede van de Omgevingswet gaat binnen vergunningen de komende jaren grote impact hebben. We krijgen onder deze nieuwe wetgeving, een terugtrekkende verantwoordelijkheid. Dat gaat iets betekenen voor de wijze waarop binnen de organisatie met wensen van klanten wordt omgegaan. We

krijgen als gemeente meer een regisserende rol die stuurt op borging van proces- en productkwaliteit en het voorkomen van excessen. Zowel intern, als ook extern bij de taakinvulling door ketenpartners (ODZOB, VRBZO, Waterschappen, Provincie etc.) en door derden, gaan we dit borgen.

Private kwaliteitsborging

In 2018 wordt naar verwachting de Wet private kwaliteitsborging van kracht. Deze wet betekent dat er vanaf dat moment niet meer getoetst wordt op de bepalingen uit het bouwbesluit. Ook mag er dan door de gemeente tijdens de bouw, vrijwel geen toezicht meer worden uitgevoerd op bepalingen uit het bouwbesluit.

VTH-kwaliteitscriteria

Op 1 november 2016 is “De verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) omgevingsrecht Helmond 2016” door de raad vastgesteld. Daarmee is bepaald dat het Brabantse Bodemniveau ook in Helmond geldt als minimumniveau voor de uitvoering van onze VTH-taken.

Uit de uitgevoerde nulmeting in 2016, blijkt dat voor alle taken wordt voldaan aan de eisen die gesteld worden aan de noodzakelijke kritieke massa voor de uitvoering van de Wabo VTH taken, die wij op dit moment in eigen huis uitvoeren. Daarmee wordt grotendeels voldaan aan de Landelijke kwaliteitscriteria 2.1. In ieder geval voldoen we daarmee aan het eerder genoemde, Brabantse Bodemniveau. Elk jaar dienen we aan de raad te rapporteren of we voldoen aan de vereiste kritieke massa en kwaliteitseisen. Ook in 2018 zullen we bezien of we duurzaam kunnen (blijven) voldoen aan deze kwaliteitscriteria.

Samenwerkingsverbanden

In 2018 zal verkend worden in hoeverre de gemeente, in een verbrede samenwerking met een aantal ketenpartners (ODZOB, VRBZO, Waterschap, etc.) het werkpakket in optimale samenwerking verder vorm kan gaan geven.

Strategische indicatoren

Nr.	Strategische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Meting: jaar, peildatum en bron
8.01	Aantal inwoners	88575	88.766	89.022	89.253	89.726	90.106	90609	jaarlijks peildatum 1-1
8.02	Ontwikkeling in aantal inwoners	191	256	231	473	380	503		jaarlijks t.o.v. 1-1 jaar ervoor
8.03	Aantal dagen dat een woning te koop staat voor verkoop in Helmond	179	212	165	204	155	140		jaarlijks, cijfers over jaar, Funda (SRE)
8.04	Gecombineerde score op basis van de mening van inwoners over de aanwezigheid van groen in en rond de stad en Helmond als groene stad	6,2		6,3		6,6			inwonersenquête najaar, vernieuwd in 2011
8.05	Gemiddelde WOZ-waarde	232000	225.000	218.000	206.000	201.000	197.000		waarstaatjegemeente.nl

3.1.8.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaten

Beleidsresultaat	
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
Actualisering Bestemmingplannen Binnenstad - Omgeving Leonarduskerk	04-11-2018
Actualisering Bestemmingplannen Brandevoort II Brandevoort II - verwijderen geurhindercontour	01-10-2018
Actualisering Bestemmingplannen Brandevoort Zuidwest	01-10-2018
Actualisering Bestemmingplannen Brandevoort-Noord / Smart District	01-10-2018
Actualisering Bestemmingplannen Brouwhuis	01-07-2018
Actualisering Bestemmingplannen Centrum II	10-06-2018
Actualisering Bestemmingplannen Heiakker	01-10-2018
Actualisering Bestemmingplannen Hoogeind	07-10-2018
Actualisering Bestemmingplannen Parapluplan parkeernormen	01-07-2018
Actualisering Bestemmingplannen Rijpelberg	15-05-2018
Actualisering Bestemmingplannen, De Groene Loper, eerste herziening	15-05-2018
Actualiseringplannen met start in 2018 (deadlines in 2019): Uitwerkingsplan Brandevoort II / Woongebied I Stepekolk: 19-5-2019 Binnenstad- Weverspoort: 6-10-2019 Spoorknoop: 6-10-2019 Stiphout: 3-11-2019 Tuincentrum Akkerweg: 25-11-2019	31-12-2019
Businessplan realisatie Brainport Smart District Brandevoort	
Evaluatie woningbouwprogramma Woonvisie 2016-2020	31-12-2018
Impactanalyse Private Kwaliteitsborging	31-12-2018

Beleidsresultaat verbonden partijen

Metropoolregio Eindhoven

Ook in 2018 wordt het jaarlijkse onderzoek uitgevoerd naar de kernvoorraad sociale woningbouw en de doelgroep. De Werkplaats Wonen zorgt voor uitleg aan de gemeenteraden over de Regionale Agenda Wonen, die jaarlijks wordt opgesteld door de Provincie. De Werkplaats neemt deel aan het Kenniscluster Wonen, dat door de TU/e wordt getrokken. Het Kenniscluster Wonen analyseert data die vanuit de verschillende woningmarktpartijen worden aangeleverd. De werkplaats blijft in 2018 Invulling geven aan een herijkte opdracht.

Peelnetwerk

Het Peelnetwerk biedt ondersteuning aan initiatieven die bijdragen aan een vitale groene ruimte in de Peel. Daarbij wordt de synergie tussen economie en quality of life opgezocht.

Nieuwe ontwikkelingen

		(bedragen x € 1.000)			
Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Beleidsintensivering					
Lasten					
825	Invoering omgevingswet	150	PM	PM	PM
850	Brainport Smart District Brandevoort	350	PM	PM	PM
Baten					
840	Waboleges	-250	-250	-500	-500
850	Brainport Smart District Brandevoort	-350	PM	PM	PM
Totaal nieuwe ontwikkelingen Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		-100	-250	-500	-500

Beleidsintensivering

Brainport Smart District Brandevoort

Brainport Smart District Brandevoort wordt de slimste wijk. Door het toepassen van innovatieve technieken en vernieuwende sociale concepten streven we naar een continue innoverende woonwijk. De ervaringen in Brainport Smart District Brandevoort kunnen ook leiden tot innovatie in andere wijken in de stad en elders. De realisatie van Brainport Smart District gaat extra inzet vragen van de gemeente, zowel in inhoudelijke als financiële zin. Een belangrijk deel van de dekking is onderdeel van de reguliere grondexploitatie of zal door onze partners worden ingebracht. Echter ook voor de gemeente Helmond zal deze ambitie leiden tot een extra investering, in ieder geval als cofinanciering.

Invoering omgevingswet

Naar verwachting zal eind 2019/begin 2020 de nieuwe Omgevingswet in werking treden. Met de nieuwe Omgevingswet wordt het uitgebreide stelsel van wet- en regelgeving in het domein van de fysieke leefomgeving ingrijpend herzien en vereenvoudigd. In 2018 worden de extra middelen ingezet om te kunnen anticiperen op en/of experimenteren met de Omgevingswet, voorinvesteringen te kunnen doen op het gebied van informatisering/automatisering, opleidingen te kunnen organiseren en nog nader in te vullen aspecten te kunnen financieren op basis van het implementatieplan.

Waboleges

Met het aantrekken van de economie en een aantal grote bouwaanvragen de komende jaren (o.a. De Braak) wordt verwacht dat de legesinkomsten de komende jaren weer gaan stijgen.

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Groei	8.01	Aantal opgeleverde woningen	310	462	441	194	255	154	toename gemiddeld 500 woningen	jaarlijks, cijfers over jaar, woningcartotheek
	8.02	Aantal nieuwgebouwde woningen (per 1.000 woningen)		10	10	6				waarstaatjegemeente.nl
	8.03	% van de bewoonde woningvoorraad dat koopwoning is	53,6%	53,7%	54,0%	53,8%	52,6%	53,0%	55 % koop eind 2018	jaarlijks, 1-1, woningcartotheek
Gedifferentieerd	8.04	% Van nieuwbouw dat wordt gerealiseerd als sociale koopwoning	0,0%	12,8%	9,0%	16,0%	26,0%	12,0%	10 % van de nieuwbouw	jaarlijks, cijfers over jaar, woningcartotheek
	8.05	Aantal woningen dat gerealiseerd wordt die mede geschikt zijn voor de huisvesting van senioren	76	156	238	10	6	12	circa 100 per jaar	jaarlijks, cijfers over jaar, woningcartotheek
	8.06	Aandeel van de gerealiseerde woningen voor starters	0%	13%	9%	20%	26%	12%	10% van de nieuwbouw	jaarlijks, cijfers over jaar, woningcartotheek
Natuurontwikkeling	8.07	Realisatie ecologische verbindingzone (onder meer Goorloop, Groene Peelvallei)	0,0	0,0	2,0	0,0			In 2015 volledig gerealiseerd (19,4 km lengte)	jaarlijks, cijfers over jaar, projectregistratie afdeling

3.1.8.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	39.618	48.891	54.776	56.377	38.690	36.272
Baten	44.309	45.823	51.105	53.017	36.481	34.193
Saldo	4.692	-3.067	-3.671	-3.360	-2.209	-2.079

Verrekening met reserves

Storting		2.000				
Onttrekking	220	3.419	1.665	1.315	315	317

Saldo	4.912	-1.648	-2.006	-2.045	-1.893	-1.762
-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
820 Ruimtelijke ordening stafafdelingen	121		-121
825 Ruimtelijke ordening algemeen	859	79	-780
830 Planproductie PBH	1.379		-1.379
840 Bouw- en woningtoezicht	2.205	2.460	255
850 Volkshuisvesting	1.567	1.573	7
880 Grondexploitatie	43.570	43.570	
885 Facilitair grondbeleid	1.629	1.629	
890 Exploitatie gemeentelijke eigendommen	3.445	3.458	14
Totaal Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	54.776	52.770	-2.006

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	47.005	51.153	42.487	35.804
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	47.005	51.153	42.487	35.804
Actuele stand lasten PB 2017-2020	47.005	51.153	42.487	35.804
Beleidsintensivering	500			
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	2	2	2	2
Overige technische mutaties	7.269	5.222	-3.799	465
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	7.771	5.224	-3.797	467

Totaal lasten PB 2018-2021	54.776	56.377	38.690	36.272
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	45.154	49.120	40.327	33.874
Baten vastgestelde PB 2017-2020	45.154	49.120	40.327	33.874
Raadsvoorstellen	49	49	49	49
Actuele stand baten PB 2017-2020	45.203	49.169	40.376	33.923
Beleidsintensivering	600	250	500	500
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	30	30	30	30
Overige technische mutaties	6.937	4.883	-4.110	57
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	7.567	5.163	-3.580	587

Totaal baten PB 2018-2021	52.770	54.332	36.796	34.510
----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-2.006	-2.045	-1.893	-1.762
---	---------------	---------------	---------------	---------------

Investeringen

Niet van toepassing

Programma 9

Stedelijke vernieuwing

3.1.9 Programma 09: Stedelijke vernieuwing

Wethouder Dhr. F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder Stedelijke ontwikkeling

Wethouder Dhr. E. de Vries: Portefeuillehouder Wijk- en buurtbeheer

3.1.9.1 Wat willen we bereiken?

Met dit programma willen we in Helmond een aantrekkelijke woonomgeving en aantrekkelijk centrum bevorderen met goede winkelvoorzieningen en zo min mogelijk leegstand van retail.

Meerjarig beleidsperspectief

Er zijn in Helmond vier gebieden waar herstructurering of transformatie aan de orde is: Binnenstad Oost, Helmond West, Suytkade en Centrum. In de Binnenstad Oost zijn we sinds 2002 aan het herstructureren en in Helmond West sinds 2009. De transformatie van Suytkade tot een multifunctionele wijk die een onderdeel gaat vormen van de centrumzone is ook reeds enige jaren in uitvoering, maar heeft sinds kort een nieuw perspectief gekregen. Voor het Centrum van Helmond is begin 2017 een nieuw perspectief opgesteld dat we in 2018 uitwerken in concrete projecten.

Inmiddels zijn we als gemeente Helmond in gesprek met de Helmondse corporaties om te bezien hoe de revitalisering van de Annawijk en op termijn ook Helmond-Oost en Helmond-Noord ter hand te nemen

Binnenstad Oost

Nu het Zonnekwartier en de Vossenberghoeve zijn voltooid, ligt de focus de komende jaren op de afronding van de Weverspoort en diverse projecten aan de Heistraat.

In de Weverspoort worden in 2018 zo'n 70 woningen opgeleverd. Ook zal in 2018 de bouw starten van de ca. 20 woningen aan de oostzijde van het Weverspark. Na afronding van deze projecten is de Weverspoort ten zuiden van de Heistraat vrijwel gereed. Aan de noordzijde van de Heistraat rest dan de ontwikkeling en realisatie van ca. 60 woningen.

Na de herijking van de (braakliggende) bouwlocaties aan de Heistraat, leveren we in 2018 ca 50. woningen op. Dat gebeurt aan de Heistraat, te weten aan het Woonplein en een blokje op de hoek waar het Zonnekwartier aan de Heistraat grenst.

In de Leonardusbuurt werken we, op basis van het vastgestelde wijkontwikkelingsprogramma, in 2018 en daarop volgende jaren aan de renovatie van ca. 650 woningen. Hierna volgt de aanleg van nieuwe openbare ruimte, waarin met name aandacht bestaat voor groen en spelen.

Op sociaal maatschappelijk gebied vervolgen we in de Leonardusbuurt de 500 inmiddels gehouden "achter de voordeur gesprekken" met een nieuwe reeks gesprekken. De focus daarvan ligt op thema's als gezondheid en financiële problemen. Het in 2017 gestarte T+Lab, waarin kinderen leren hun talenten te ontwikkelen, zetten we in 2018 voort. Dat geldt ook voor de projecten van "Jong Helmond Lekker Gezond". Deze richten zich op de bewustwording inzake gezonde voeding en voldoende beweging. Hierbij spelen buurthuis 't Huukske, de nieuwe kantine van de speeltuin en het in de Leonardusschool opgezette "Centrum voor Gezondheid en Beweging" Movado een belangrijke rol.

Verder blijft er de komende jaren aandacht voor het "schoon, heel en veilig" houden van de Binnenstad Oost.

Helmond West

In navolging van de Binnenstad Oost wordt ook Helmond West in al haar facetten vernieuwd. Naast nieuwe en gerenoveerde woningen is dit bijvoorbeeld ook zichtbaar in de vernieuwde openbare ruimte en wijkhuis brede school Westwijzer. 2018 staat in het teken van de verdere ontwikkeling van het terrein van voormalige houthandel Raaymakers. Hier realiseren we gefaseerd circa 100 woningen aan de rand van het in 2017 aangelegde Goorlooppark. Daarnaast bouwen we op de locatie van de voormalige Deken Van de Hagschool circa 11 woningen.

In 2018 vernieuwen we ook grote stukken openbare ruimte. Denk aan de pleinruimtes bij 't Patronaat, De Renne en 't Distelveld. Op laatstgenoemde locatie bestaat het voornemen een Krajicek Playground te creëren. In het ontwerp houden we rekening met de inbreng van omwonenden en onze maatschappelijke partners. Tevens streven we ernaar hen te betrekken bij het toekomstige beheer.

2018 wordt ook het jaar waarin een ambachtelijk bedrijvencentrum in gebruik wordt genomen in het gerenoveerde rijksmonument 't Patronaat. De eerste jaren ondersteunen we de (startende) ondernemers, zodat ze uitgroeien tot sterke, levensvatbare bedrijven.

Op maatschappelijk gebied zetten we in 2018 in op het versterken van de sociale cohesie. We zetten de activiteiten in het T+Lab voort, rollen het project Vreedzame Wijk verder uit en gaan verder met het implementeren van buurtpreventie. Samen met het in 2017 gestarte project "achter de voordeur" zijn deze initiatieven erop gericht om de wijk maatschappelijk "toekomst-proof" te maken.

Verder blijft er in 2018 aandacht voor het "schoon, heel en veilig" houden van Helmond West.

Suytkade

Suytkade zit weer in de lift. Met het ontvlechten van de GEM en aantrekken van de woningmarkt en de economie wordt in 2018 volop gebouwd. We bouwen in 2018 aan de volgende projecten:

- Waterburcht 3 (60 appartementen)
- Groenkwartier Noordwest (28 appartementen en 18 grondgebonden woningen)
- Stadsdeel Noord fase 1 (28 grondgebonden woningen)
- Appartementen Stadsdeel Noord (108 sociale woningbouw)

We starten met de ontwikkeling van fase 2 van Stadsdeel Noord en de ontwikkeling van de overige Waterburchten (4, 5, 6 en 7).

De planontwikkeling rond het leisurecomplex gaat onverminderd door. Het idee van een commercieel theater is losgelaten door de exploitant zijn nieuwe plannen voor de realisatie van een wereldrestaurant en uitbreiding van de fitness ontwikkeld. Bovendien hebben Green Real Estate en Fitland de ambitie om aan de oostzijde van het complex een zwembad te realiseren. Hiervoor loopt een traject met de raad over het nieuwe zwembad, waarbij naast Suytkade ook andere locaties in beeld zijn.

Centrum (incl. De Waart)

- Centruperspectief

In lijn met het coalitieakkoord "Mensen maken de Stad" heeft het college begin 2017 het Centruperspectief vastgesteld. Het daarin vastgelegde streefbeeld voor het centrum in 2030 is een compacte kern met een kwalitatief hoogstaande mix van retail, horeca, cultuur en (meer) wonen, omgeven door een aantrekkelijke openbare ruimte.

Daarom hebben we de komende jaren de volgende doelstellingen:

- Het realiseren van een robuust “Havenpark” met hierin terugkomend de oude Aa
- Het versterken van de verbindingen tussen de diverse zones in het centrum
- Het “vergroenen” van de openbare ruimte
- Het faciliteren van diverse grote en kleinere woningbouwprojecten in het centrum
- Het aanpakken van leegstaande winkel- en horecapanden
- Het stimuleren van ondernemerschap
- Het aantrekken van nieuwe investeerders en concepten voor retail en horeca

- De Waart

De kwaliteit van de woningen, de openbare ruimte, de leefbaarheid en de sociale veiligheid in deze (sterk gesloten) buurt zullen vanaf 2018 worden verbeterd. Gemeente, woningcorporatie Woonpartners en de wijkbewoners zijn het daarom eens over de noodzaak tot verandering. Verandering vindt plaats op basis van het stedenbouwkundige concept, het vastgestelde woningbouwprogramma en impulsen vanuit het programma Sociale stad (programma 3).

In de periode 2018-2024 werken we samen met Woonpartners en de bewoners aan de uitvoering van het nieuwe plan. Centraal daarbij staan onder andere transparantie, een heldere verkeersstructuur, sociale controle, veiligheid en meer diversiteit in woningen.

Om ruimte te maken voor nieuwbouw slopen we tussen 2018-2020 de Gaviolzaal aan de Torenstraat. De huisvesting van de orgels betrekken we bij het onderzoek naar het Graveerderijgebouw.

Annawijk

Na overleg met woningcorporatie woCom, wijkbewoners en actieve professionals in de wijk, onderkennen we de noodzaak van een gezamenlijke, integrale aanpak van de Annawijk. Deze aanpak baseren we op een wijkontwikkelingsprogramma dat momenteel wordt opgesteld en in 2018 tot uitvoering wordt gebracht. Naast vernieuwing van het woningbestand en de openbare ruimte besteden we aandacht aan de leefbaarheid.

Helmond-Oost / Helmond-Noord

Woonpartners heeft het college schriftelijk verzocht om gezamenlijk de herontwikkeling van Helmond Noord en Helmond Oost op te pakken. Binnen deze wijken hebben zij een aantal locaties als ontwikkelgebieden aangegeven.

Hiervoor zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Het in deze wijken kwalitatief op peil houden (via renovatie en sloop/nieuwbouw) van het woningbezit;
2. Het inspelen op woonbehoeften die voortvloeien uit demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de (dubbele) vergrijzing, het kleiner worden van huishoudens, de toestroom van vluchtelingen en de extramuralisering van kwetsbare doelgroepen;
3. Het keren van de verandering in sociale zin, door middel van maatschappelijke ingrepen.

De gewenste gebiedstransformatie wordt dus niet alleen ingegeven door het streven om vorm te geven aan de wensportefeuille van Woonpartners, maar ook door de noodzaak deze gebieden leefbaar te houden.

Om sturing te geven aan deze gebiedstransformaties willen Woonpartners en de gemeente graag gezamenlijk gedragen visies op beide gebieden met elkaar opstellen. Deze kunnen vervolgens worden vertaald in concrete, elkaar versterkende, projecten en activiteiten die onderdeel uitmaken van

een wijkontwikkelingsprogramma. De komende jaren staan in het teken van het opstellen van een wijkanalyse en –perspectief voor beide gebieden. Na vaststelling hiervan door de gemeenteraad start de uitvoering eerst in Helmond Oost.

Inmiddels is vooruitlopend hierop gestart met een aantal bouwplanontwikkelingen. In Helmond Noord bestaat er een bouwplan voor de Paulus Potterlaan (ca. 30 woningen waarvan de bouw medio volgend jaar start), het Oostende (ca. 45 woonruimten) en de Vondellaan (ca. 15 woonruimten). In Helmond Oost werken we in 2018 een herontwikkeling van het winkelcentrum in Straakven uit.

Strategische indicatoren

Nr.	Strategische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Meting: jaar, peildatum en bron
9.01	Aantal verkooppunten detailhandel per 1.000 inwoners in Helmond.	6,0	6,0	6,0	5,8	5,6	5,5	5,3	jaarlijks, Locatus, peildatum januari
9.02	% Leegstand (leegstaande verkooppunten afgezet tegen het totaal van verkooppunten) (leegstand plus detailhandel en niet-detailhandel in het hoofdwinkelgebied) (incl. Steenweg) in Helmond	12%	11%	10%	13%	15%	15%	18%	jaarlijks, Locatus, peildatum januari
9.03	% leegstaande verkooppunten detailhandel in het hoofdwinkelgebied	10%	9%	8%	11%	13%	13%	16%	jaarlijks, Locatus, peildatum januari
9.04	Verhouding winkelverkoopvloeroppervlak centrum/periferie Helmond	23%	23%	24%	24%	23%	23%	23%	Locatus, peildatum januari
9.05	Verhouding winkelverkoopvloeroppervlak centrum/periferie 50-100.000 inwoners				36%			33%	Locatus, peildatum januari
9.06	Bezoekersaantallen centrum o.b.v. unieke bezoekers per dag			3.014.000	3.462.000	3.599.000	3.616.000		CityTraffic, jaarcijfers

3.1.9.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaten

Bestuurlijk traject	
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
Aanpak leegstand / aantrekken nieuwe winkelformules	01-06-2020
Plan van aanpak leegstand en acquisitie plus uitvoering hieruit voortkomende projecten	

Overige resultaten producten

<i>Processen</i>	<i>Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen</i>
Appartementen stadsdeel Noord	Realisatie 108 sociale huurwoningen
Deken Van den Hagschool	Realisatie 11 woningen
Fitland	Doorontwikkeling fase 2
Gebouw voor PG cliënten aan Hurksestraat	20 wooneenheden
Groenkwartier Noordwest	Realisatie 28 appartementen en 18 grondgebonden woningen
Heistraat 58-66	Realisatie van 7 woningen
Herinrichting Leonardusbuurt	Herinrichting van de openbare ruimte
Herstructurering De Waart	Herinrichting openbare ruimte i.v.m. herstructurering van de wijk
Maatschappelijke projecten	Uitvoering van diverse maatschappelijke projecten
Nieuwbouw aan de Paulus Potterlaan	Bouw van ca. 30 woningen
Openbare ruimte De Renne	Herinrichting van het plein
Openbare ruimte Distelveld	Herinrichting van het Distelveld
Openbare ruimte rondom 't Patronaat	Herinrichting openbare ruimte
Oplevering ambachtencentrum 't Patronaat	Verbouwing van rijksmonument tot bedrijventrum
Realisatie Havenpark	Ontwerp en uitvoering Havenpark
Stadsdeel Noord fase 1	Realisatie 28 grondgebonden woningen
Stadsdeel Noord fase 2	Ontwikkeling grondgebonden woningen
Uitvoering maatschappelijke projecten	Op basis van WOP worden diverse projecten uitgevoerd
Vernieuwing theater het Speelhuis	Oplevering vernieuwd theater en voorplein
Versterken verblijfsgebieden en verbindingen	Versterken en vergroenen verbindingroutes en pleinen in het centrum.
Waterburcht 3	Realisatie 60 appartementen
Waterburcht 4, 5 en 6	Ontwikkeling appartementen
Waterburcht 7	Ontwikkeling appartementen
Weverspoort blok 1 en 2	Realisatie van 59 woningen
Weverspoort Blok 2 en 14	Realisatie van 20 woningen
Wijkontwikkelings-Programma	Opstellen WOP voor de Annawijk
Wijkontwikkelings-Programma	Wijkanalyse voor Helmond Noord
Wijkontwikkelings-Programma	Wijkanalyse voor Helmond Oost
Woonplein Heistraat	Realisatie van 45 woningen

Nieuwe ontwikkelingen

(bedragen x € 1.000)

Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Beleidsintensivering					
Lasten					
810	Uitbreiding buurtbeheerders van 6 naar 8	150	150	150	150
815	Revitalisering Annawijk	100	100	0	0
815	Revitalisering Helmond-Noord en Helmond-Oost	125	125	PM	PM
Totaal nieuwe ontwikkelingen Stedelijke vernieuwing		375	375	150	150

Beleidsintensivering

Revitalisering Annawijk

Als resultaat van gerichte gesprekken met wijkbewoners en in de wijk actieve professionals is de noodzaak onderkend om tot een gezamenlijke integrale aanpak van de Annawijk te komen. Deze aanpak zal gebaseerd zijn op een op te stellen wijkontwikkelingsprogramma. Voor planontwikkelings- en communicatiekosten is € 100.000 nodig in zowel 2018 als in 2019.

Uitbreiding buurtbeheerders van 6 naar 8

De uitbreiding van buurtbeheerders is opgepakt naar aanleiding van de behandeling van de begroting 2017. Uw Raad is tevens hierover geïnformeerd middels raadsinformatiebrief 2017 026. In overleg met de gezamenlijke corporaties is onderzocht hoe uitbreiding kan gaan plaatsvinden. Helmond kent momenteel nog zes buurtbeheerders. Ze zijn in dienst van 3 corporaties. De fysieke vragen op het terrein van "schoon, heel en veilig", blijven een belangrijk onderdeel van het werk, maar gelijktijdig zien we vooral een toename (ook in zwaarte) op het vlak van sociaal-maatschappelijke vraagstukken die in de wijk of achter de voordeur spelen. Met de aanstelling van twee buurtbeheerders bij de corporaties kan de capaciteit in Helmond West worden versterkt en kan ook in Mierlo Hout een buurtbeheerder worden ingezet. Voor de wijken Brandevoort en Stiphout-Warande kan incidentele inzet plaatsvinden. Er is draagvlak bij de corporaties voor deze uitbreiding. De totale bijdrage van de gemeente aan buurtbeheerders wordt met deze uitbreiding structureel verhoogd met € 150.000. Daarmee kan de gemeentelijke bijdrage per buurtbeheerder worden verhoogd tot circa 43% van de kostprijs. De overige kosten blijven de corporaties voor hun rekening nemen.

Revitalisering Helmond-Noord en Helmond-Oost

Woonpartners is voornemens om de herontwikkeling van Helmond-Noord en Helmond-Oost op te pakken in samenwerking met de gemeente Helmond. Het doel is om via renovatie en sloop/nieuwbouw de kwaliteit van de wijk en het woningbezit op peil te houden. Op deze manier kunnen we beter inspelen op woonbehoeften die voortvloeien uit demografische en maatschappelijke ontwikkelingen en wordt achteruitgang van de wijk voorkomen. Hiertoe zal in zowel 2018 als in 2019 een bedrag van € 125.000 nodig zijn.

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Aantrekkelijke woonomgeving	9.01	Het oordeel van inwoners over hun woonomgeving: het aantal van de 11 wijken met een rapportcijfer van minimaal 7 voor de leefbaarheid		8,0	8,0				2018 alle wijken scoren minimaal 7	vierjaarlijks veiligheidsmonitor
Aantrekkelijkheid centrum	9.02	Oordeel inwoners Helmond over centrum	7,0		6,9		6,9		Rapportcijfer intweejaarlijks, 2014 7	inwonersenquête

3.1.9.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	4.476	5.124	4.806	4.898	4.621	4.500
Baten	168	262	262	262	262	262
Saldo	-4.308	-4.862	-4.544	-4.636	-4.359	-4.237
<i>Verrekening met reserves</i>						
Storting		4.425	350	500		
Onttrekking	251	4.999	753	976	526	526
Saldo	-4.056	-4.288	-4.141	-4.160	-3.833	-3.712

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
310 Centrum	756	187	-570
805 Stadsvernieuwing visie en strategie	233	129	-104
810 Stadsvernieuwing wijk en buurtbeheer	589		-589
815 Stadsvernieuwing algemeen	3.578	700	-2.878
Totaal Stedelijke vernieuwing	5.156	1.015	-4.141

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	4.414	4.317	4.262	4.143
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	4.414	4.317	4.262	4.143
Raadsvoorstellen	100	100	100	100
Actuele stand lasten PB 2017-2020	4.514	4.417	4.362	4.243
Beleidsintensivering	375	375	150	150
Kapitaallasten		177	195	192
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	5	5	5	5
Overige technische mutaties	262	425	-91	-90
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	642	982	259	257
Totaal lasten PB 2018-2021	5.156	5.398	4.621	4.500

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	519	519	552	552
Baten vastgestelde PB 2017-2020	519	519	552	552
Actuele stand baten PB 2017-2020	519	519	552	552
Overige technische mutaties	497	719	236	236
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	497	719	236	236

Totaal baten PB 2018-2021	1.015	1.238	788	788
----------------------------------	--------------	--------------	------------	------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-4.141	-4.160	-3.833	-3.712
---	---------------	---------------	---------------	---------------

Investeringen

Voorgenomen investeringen 2018

(bedragen x € 1.000)

Hoofd investering product	Bruto investering	Verwachte bijdrage	Netto investering
310 Centrumontwikkeling (o.a. Havenpark)	2.150	0	2.150
815 Revitalisering Annawijk	650	0	650
Totaal programma	2.800	0	2.800

Toelichting voorgenomen investeringen:

Centrumontwikkeling (o.a. Havenpark)

In 2018 werken we op projectniveau verder aan de versterking van de detailhandel in het Centrum en het aantrekkelijker maken van het centrum. Dit realiseren we door de aanleg van het Havenpark, het realiseren van nieuwe of vernieuwde stedelijk woonmilieus (Oranjekade en de Waart), het verbeteren van het aanbod van de detailhandel, het terugdringen van de leegstand op pandniveau en op straatniveau en de verbetering van de verblijfskwaliteit in het centrum en van de verbindingen.

Revitalisering Annawijk

Als resultaat van gerichte gesprekken met wijkbewoners en in de wijk actieve professionals is de noodzaak onderkend om tot een gezamenlijke integrale aanpak van de Annawijk te komen. Deze aanpak zal gebaseerd zijn op een op te stellen wijkontwikkelingsprogramma. Voor de herinrichting van de openbare ruimte is € 650.000 nodig.

Programma 10

Verkeer en mobiliteit

3.1.10 Programma 10: Verkeer en mobiliteit

Wethouder Dhr. E. de Vries: Portefeuillehouder gehele programma

3.1.10.1 Wat willen we bereiken?

Onze belangrijkste doelen zijn het realiseren van een goede bereikbaarheid van de stad met waar mogelijk toepassing van Smart Mobility. Inclusief het verbeteren van de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers.

Meerjarig beleidsperspectief

Het nieuwe mobiliteitsbeleid in Helmond is vastgelegd in de mobiliteitsvisie "Helmond Verbonden 2016-2025". Het nieuwe beleid is gebaseerd op drie pijlers:

- het duurzaam verbeteren van de verkeersveiligheid;
- goede en vlotte bereikbaarheid van de stad en de regio
- het zorgen dat het verkeerssysteem in de stad duurzaam en toekomstbestendig is met oog voor de kwaliteit van de leefomgeving.

Het beleid biedt ruimte aan alle vormen van mobiliteit. Alleen als de diverse vervoersmodaliteiten naast elkaar bestaan en onderling verknoopt kunnen worden ontstaat een duurzaam en stabiel verkeers- en vervoerssysteem. De fiets geven we een extra impuls; deze krijgt een volwaardige plaats naast de auto. Als uitwerking van 'Helmond Verbonden' is in januari 2017 de Fietsagenda vastgesteld. Daarin zijn de extra fietsmiddelen verwerkt die in de raad bij de begrotingsbehandeling heeft toegekend. In 2017 is de voorbereiding van een groot aantal fietsprojecten gestart; in 2018 realiseren we een groot aantal hiervan.

Om de voorziene groei van de stad en de mobiliteitsbehoefte te kunnen opvangen, zijn blijvende inspanningen nodig. Zo verknoopen we de diverse vervoersnetwerken goed met elkaar, zowel op regionaal als lokaal niveau zodat fiets, ov en auto goed met elkaar verbonden worden. Eind 2017 leggen we op basis van de mobiliteitsvisie de Uitvoeringsagenda Helmond Verbonden aan de gemeenteraad voor. Hierin nemen we een meerjarenprogramma op voor mobiliteitsmaatregelen tot 2025. In 2018 voeren we de eerste projecten hiervan uit.

SmartwayZ.nl

Een goede bereikbaarheid binnen de Brainportregio, maar ook de verbinding met de beide andere Nederlandse mainports en met het Duitse achterland, is van essentieel belang voor verdere economische groei in onze regio. Daarom werkt Helmond onder de vlag van SmartwayZ.nl (voorheen Bereikbaarheid Zuid-Nederland) samen met andere overheden, markt- en kennispartijen. Veranderend mobiliteitsgedrag, het belang van gezondheid en leefbaarheid van de mensen in de regio vragen om aangepaste plannen en creatieve maatregelen. We laten Smart mobility zoveel mogelijk een rol spelen bij de oplossingen waar we voor kiezen. Dat is ook belangrijk om Helmond sterker economisch profileren als 'city of smart mobility'. Concreet betekent dit dat Binnen SmartwayZ.nl Helmond participeert in de projecten N279, A67 en de Bereikbaarheidsagenda voor Zuidoost-Brabant.

In de regionale bereikbaarheidsagenda zijn de Helmondse speerpunten uit "Helmond Verbonden 2016-2025" opgenomen. Samen met de regio zijn we in 2017 gestart met het opstellen van een meerjarenuitvoeringsprogramma inclusief de uitgangspunten m.b.t. de governance en financiering. Vanuit de provincie is € 55,75 miljoen (voormalige 'ruitmiddelen) ter beschikking gesteld. Vanuit de bij het bereikbaarheidsakkoord betrokken gemeenten is aangegeven dat zij dit bedrag in de periode tot

2030 verdubbelen. Een systematiek voor de bijdragen vanuit de gemeenten is in ontwikkeling en is naar verwachting in het vierde kwartaal van 2017 gereed, en uw Raad neemt in december 2017 een besluit over de systematiek voor de bijdrage.

Voor de aanpassing N279 heeft GS van Noord-Brabant een besluit genomen over het voorkeursalternatief. Voor Helmond zijn de aanleg van een omleiding om Dierdonk en het ongelijkvloers maken van de kruising N279 – Rochadeweg en Vlierdense Bosdijk de belangrijkste onderdelen. Definitieve besluitvorming volgt de komende periode; naar verwachting starten de werkzaamheden in 2020.

Voor een betere benutting van de netwerkcapaciteit werkt Helmond actief mee aan pilots en demonstratieprojecten op het gebied van innovatieve verkeerstechnologieën. Hierdoor bespoedigen we de ontwikkeling van deze technologieën en leveren we ook vanuit het mobiliteitsbeleid een bijdrage aan de profilering van onze stad als innovatieve automotieve locatie binnen de Brainport regio. De komende periode is het zaak de succesvolle pilots daadwerkelijk in de praktijk te implementeren. Enerzijds via onze eigen uitvoeringsprogramma's Helmond Verbonden en de Fietsagenda, anderzijds via de zogenaamde landingsplaats die zich richt op de implementatie van smart mobility oplossingen voor de opgaven uit de bereikbaarheidsagenda. Helmond wil voorop blijven lopen op het gebied van slimme mobiliteit en participeert hiervoor in diverse Europese projecten en dient als 'living lab' voor de nieuwste ontwikkelingen.

Parkeerbeleid

Met de nieuwe beleidsregel Parkeernormen Helmond 2017 stellen we in het centrum van Helmond geen extra parkeereis meer bij functiewijzigingen (wonen uitgezonderd). Dat vergemakkelijkt een aantal gewenste ontwikkelingen in het centrum. Dit is mogelijk doordat er in het centrum momenteel voldoende parkeerplaatsen aanwezig zijn. Ook is besloten om de bezoekersregeling voor bewoners in het Centrum in te gaan voeren. Deze regeling zal waarschijnlijk in het eerste kwartaal van 2018 daadwerkelijk operationeel zijn. Bewoners kunnen dan het bezoek en/of mantelzorgers tegen een veel goedkoper parkeertarief laten parkeren op de betaalde straatparkeerplaatsen.

Strategische indicatoren

Nr.	Strategische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Meting: jaar, peildatum en bron
10.01	Tevredenheid met OV	67%		70%		73%			tweejaarlijks, inwonersenquête
10.02	Helmond is een fietsvriendelijke stad (% (helemaal) mee eens	86%		92%		91%			tweejaarlijks, inwonersenquête
10.03	Vaak/altijd naar het centrum met: fiets	50%		56%		50%			tweejaarlijks, inwonersenquête
10.04	Vaak/altijd naar het centrum met: auto	47%		46%		46%			tweejaarlijks, inwonersenquête
10.05	Vaak/altijd naar het centrum met: lopend	26%		32%		31%			tweejaarlijks, inwonersenquête

3.1.10.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaten

Bestuurlijk traject	
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
Beleidsnotitie Toekomstbestendig Parkeerbeleid	31-12-2018
Ontwikkelen van parkeerbeleid waarin de ontwikkelingen op het gebied van smart mobility en duurzaamheid zijn opgenomen.	

Overige resultaten producten

<i>Processen</i>	<i>Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen</i>
Aanpassing N279- Veghel-Asten	In 2018 wordt het voorkeursalternatief voor de N279 nader uitgewerkt en vastgelegd in een Provinciaal Inpassingsplan.
Uitvoering fietsagenda	
Uitvoering regionale Bereikbaarheidsagenda Zuidoost Brabant	Na besluitvorming door de 21 gemeenteraden over het programma en de governance voor de Bereikbaarheidsagenda wordt in een aantal projecten uit de regionale Bereikbaarheidsagenda gestart. Welke dat zijn is mede afhankelijk van de besluitvorming en het overleg met de betrokken gemeenten.
Uitvoeringsprogramma Helmond Verbonden	Na besluitvorming over het (meerjaren) uitvoeringsprogramma Helmond Verbonden wordt in 2018 gestart met de eerste maatregelen. Welke dat zijn is afhankelijk van de besluitvorming.
Verkeersveiligheid Burgm. Krollaan/i.c.m. fietsverbinding Campus-Station 't Hout.	Tezamen met bewoners en wijkraad is gestart met het inzichtelijk maken van de knelpunten en oplossingsrichtingen, Dit onderzoek zal eind 2017 gereed zijn.

Beleidsresultaat verbonden partijen

Metropoolregio Eindhoven:

De werkplaats Mobiliteit en Innovatie en het portefeuillehoudersoverleg coördineert de samenwerking op het gebied van mobiliteitsbeleid. De uitvoerende taken zelf liggen bij de gemeenten. De 'GGA-coördinator' (GebiedsGerichte Aanpak) bij de Metropoolregio Eindhoven zorgt voor de verbinding tussen de Provincie en de regiogemeenten.

Provincie en Rijk

Tezamen met de Provincie en het Rijk werken we aan het programma BeterBenutten met als doel de belangrijkste spits-knelpunten in stedelijke gebieden op te lossen. Tot eind 2017 loopt Beter Benutten Vervolg, ook wel Beter Benutten 2 genoemd. Helmond zet in Beter Benutten 2 in op slimme en duurzame mobiliteit en de aanleg van extra fietsvoorzieningen. De voorbereiding van de volgende fase van Beter Benutten, Beter Benutten Verankering, is nu gestart en voorziet wederom in een subsidie programma. Dit programma draagt er toe bij dat de doelen/projecten uit "Helmond Verbonden 2016-2025" gehaald/uitgevoerd kunnen worden.

Nieuwe ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Verkeersveiligheid	10.01	Aantal geregistreerde ongevallen	580	446	422		446	459	verminderen aantal ongevallen	Bestand geregistreerde Ongevallen Nederland
Verkeersveiligheid	10.02	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met motorvoertuig als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen			13%	10%	13%		verminderen aantal ongevallen	waarstaatjegemeente.nl
	10.03	Overig vervoersongevallen met een gewonde fietser			9%	8%			verminderen aantal ongevallen	waarstaatjegemeente.nl
Verkeersveiligheid	10.03	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met fietser als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen			9%	8%	8%		verminderen aantal ongevallen	waarstaatjegemeente.nl
Parkeren	10.04	Aandeel mensen dat (zeer) tevreden is met het aantal parkeerplaatsen in de buurt	52%		61%		58%		waardering handhaven	tweejaarlijks, inwonersenquête
	10.05	Waardering voor parkeermogelijkheden van auto in het centrum	56%		66%		72%		waardering 2013 handhaven	tweejaarlijks, inwonersenquête
	10.06	Waardering voor parkeermogelijkheden van fiets in het centrum	82%		94%		97%		waardering 2013 handhaven	tweejaarlijks, inwonersenquête
	10.07	Aandeel mensen dat vindt dat parkeeroverlast in de buurt vaak voorkomt		22%	22%	23%	23%	18%	% overlast afnemen t.o.v. Veiligheidsmonitor 2013	

3.1.10.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening		Begroting			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	1.346	2.336	1.485	1.738	1.716	1.694
Baten	34	587				
Saldo	-1.313	-1.749	-1.485	-1.738	-1.716	-1.694
<i>Verrekening met reserves</i>						
Storting	1.015	612				
Onttrekking		1.262	128	275	275	275
Saldo	-2.328	-1.099	-1.357	-1.463	-1.441	-1.419

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
090 Regionale aangelegenheden BrabantStad	185		-185
250 Verkeer en vervoer beleid	1.300	128	-1.172
Totaal Verkeer en mobiliteit	1.485	128	-1.357

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	1.099	1.086	1.078	1.069
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	1.099	1.086	1.078	1.069
Interne wijzigingen	127	207	203	199
Actuele stand lasten PB 2017-2020	1.227	1.293	1.281	1.268
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)				
Overige technische mutaties	258	445	435	426
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	258	445	435	426

Totaal lasten PB 2018-2021	1.485	1.738	1.716	1.694
-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	9	9	9	9
Baten vastgestelde PB 2017-2020	9	9	9	9
Actuele stand baten PB 2017-2020	9	9	9	9
Overige technische mutaties	119	266	266	266
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	119	266	266	266

Totaal baten PB 2018-2021	128	275	275	275
----------------------------------	------------	------------	------------	------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-1.357	-1.463	-1.441	-1.419
---	---------------	---------------	---------------	---------------

Investerings

Voorgenomen investeringen 2018

(bedragen x € 1.000)

Hoofd investering product	Bruto investering	Verwachte bijdrage	Netto investering
090 Fietsagenda	1.075	-1.075	0
250 Bereikbaarheidsagenda/flankerende maatregelen N279	800	-800	0
Totaal programma	1.875	-1.875	0

Toelichting voorgenomen investeringen:

Fietsagenda

Om de vastgestelde (regionale) ambities op het gebied van goede fietsvoorzieningen te realiseren is een schaa sprong noodzakelijk. Voor het realiseren van de fietsagenda zijn middelen benodigd voor investeringen in de fiets-infrastructuur. Dit betreft ook de vervanging van de fietsbrug op Janus Meulendijks pad. Voor de overige jaren zijn nog geen financiële middelen beschikbaar.

Bereikbaarheidsagenda/flankerende maatregelen N279

Zowel voor het uitvoeren van de Bereikbaarheidsagenda als voor toekomstige flankerende maatregelen is inzet van middelen mogelijk. De bijdragen aan de Bereikbaarheidsagenda worden uitgewerkt op regionaal niveau waarna besluitvorming kan plaatsvinden. De MER-studie voor de N279 levert inzicht in de wenselijke toekomstige flankerende maatregelen.

Programma 11

Openbare ruimte en natuurbescherming

3.1.11 Programma 11: Openbare ruimte en natuurbescherming

Wethouder Dhr. E. de Vries: Portefeuillehouder Stedelijk beheer en Groen, Mobiliteit

3.1.11.1 Wat willen we bereiken?

Dit programma heeft tot doel het realiseren en in stand houden van een veilige, prettige, gezonde en duurzame openbare ruimte die aansluit bij de behoeften van inwoners en bedrijven.

Meerjarig beleidsperspectief

Beheer openbare ruimte

In het beheer van de openbare ruimte staan steeds meer de maatschappelijke doelen centraal. Op basis van de maatschappelijke doelen maken we keuzes in het beheer en onderhoud. De keuzes die we maken worden meer integraal en systeemgericht ('hoe functioneert de totale openbare ruimte in relatie tot behoefte en duurzame toekomstbestendigheid?') en minder 'objectgericht' ('hoe ligt de weg erbij?'). Bij het maken van die keuzes spelen ook andere beleidsdoelen een rol, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid, klimaat mitigatie en -adaptatie, recreatie, stedelijk groen, water- en rioleringsbeleid etc.

Op dit moment zijn we bezig de nieuwe manier van werken in onze organisatie te implementeren. Het vergt nog enige jaren voordat het helemaal doorontwikkeld is. Onderdeel hiervan is onder andere het opstellen van een strategische visie op de openbare ruimte. Op basis daarvan worden integrale meerjarenprogramma's gemaakt, inclusief een integrale voorziening. Als basis voor de ontwikkeling van de strategische visie analyseren we in 2018 de beheer- en onderhoudsbudgetten en de manier waarop we nu de toestand van ons areaal beoordelen.

In de tussentijd blijft de 'winkel open' en vindt er uiteraard regulier onderhoud plaats binnen de financiële kaders die daarvoor gesteld zijn in de begroting. Daarbij betrekken wij ook de door de gemeenteraad aangenomen motie om inrichting en onderhoud van openbaar groen op een meer natuur- en onderhoudsvriendelijke manier vorm te geven en inwoners – als zij dat willen - een grotere rol te geven.

Onkruidgroei

Tot enkele jaren geleden werden chemische middelen gebruikt om onkruid te bestrijden, zowel preventief (om kiemen te voorkomen) als curatief (om kruiden te doden). Gebruik van deze chemische middelen is nu verboden. Dit betekent dat onkruid meer zichtbaar is dan in het verleden. Ingrijpen is immers pas mogelijk als er onkruid staat. De ingreep doodt het onkruid niet, waardoor het makkelijk weer aangroeit. Zeker in groeizame zomers levert dit een ander beeld van de openbare ruimte op dan in het verleden het geval was. Dat geldt niet alleen voor Helmond, maar overal in Nederland.

Om te voorkomen dat onkruid te welig tiert, zorgen we bij de aanleg en de herinrichting van de openbare ruimte voor zo min mogelijk groeigelegenheid. Bijvoorbeeld door toepassing van verhardingen met zo min mogelijk naden en voegen. Daarnaast is het belangrijk om geen overbodige verhardingen aan te leggen. Want vooral daar waar niet gelopen of gereden wordt, groeit het onkruid. Bovendien is een minder verharde inrichting van de openbare ruimte noodzakelijk voor klimaatadaptatie: meer groene ruimte creëren om extremere regenbuien op te vangen, water langer vast te houden en de stad te verkoelen.

Natuurnetwerk (B5 bod)

Gemeente Helmond helpt samen met de vier andere grote steden in Noord-Brabant de provincie bij de realisatie van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). De Brabantse B5-steden ontwikkelen minimaal 500 hectare aan nieuwe natuur en minimaal 40 kilometer ecologische verbindingzones. Gemeente Helmond versterkt en ontwikkelt binnen het B5 bod maximaal 45 hectare nieuwe natuur. De ambities liggen hierbij met name in het westelijk deel van de gemeente en dwars door de stad. Hoe we dat precies gaan doen wordt de komende periode uitgewerkt.

Parkeren; exploitatie en beheer

In dit programma valt het parkeerbeheer en de parkeerexploitatie. Voor het beleidsmatige gedeelte van parkeren verwijzen wij u naar programma 10.

Strategische indicatoren

Niet van toepassing.

3.1.11.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaten

Beleidsresultaat	
Naam/omschrijving	Planning
Integrale meerjarenprogramma's onderhoud openbare ruimte In 2017 wordt de verharding opnieuw geïnspecteerd. Na analyse van de inspectieresultaten (maatregeltoets) wordt in 2018 de meerjarenplanning opgesteld voor de periode van 2019 t/m 2023. Op dat moment wordt duidelijk of er op het achterstallige onderhoud wordt ingelopen of dat er sprake is van een toename van het achterstallige onderhoud. Deze meerjarenplanning wordt tezamen met de meerjarenplanningen van Groen en Riolerings geïntegreerd tot één integrale meerjarenplanning onderhoud openbare ruimte.	31-12-2018
Integrale voorziening Bij een integrale meerjarenplanning onderhoud openbare ruimte hoort een integraal budget, hiervoor is het ontschotten van beheerbudgetten noodzakelijk. Hierbij hoort ook een analyse van de beheer- en onderhoudsbudgetten. Daarbij betrekken we ook de manier waarop wij nu ons areaal beoordelen.	31-12-2018
Natuurnetwerk (B5 bod) In samenwerking met Bosgroep Zuid Nederland plan van aanpak opstellen voor concretisering en invulling van het B5 bod.	01-07-2018
Strategische visie op de openbare ruimte Een onderdeel en een eerste vereiste van assetmanagement/adaptief beheer (integraal en systeemgericht beheer dat de maatschappelijke doelen van de openbare ruimte centraal stelt) is een strategische visie op de openbare ruimte.	31-12-2018

Beleidsresultaat verbonden partijen

Metropoolregio Eindhoven:

De verwachting is dat in de loop van 2018 duidelijkheid komt over de definitieve sluiting en overdracht van de stortplaats op Gulbergen. Ook wordt de hoogte van het doelvermogen en hieraan gekoppeld de inhoud van de ontwikkelrichting van het Landgoed Gulbergen duidelijk. De uitkomst van dit te doorlopen traject is bepalend voor de betrokkenheid van de Metropoolregio.

De doelstelling voor het Landgoed Gulbergen is de ontwikkeling tot een aantrekkelijk toeristisch en recreatief gebied met een sterke groene geleding, duurzame uitstraling en passend binnen de Brainport-ambitie van de regio. De realisatie van een spoortunnel (fietsers en voetgangers) is in gang gezet en zal ook in procedurele zin in 2018 aandacht vragen. Vanuit de MRE worden de adviescommissie Gulbergen en Bestuurlijk Overleg gefaciliteerd.

Nieuwe ontwikkelingen

		(bedragen x € 1.000)			
Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Onontkoombare knelpunten					
Lasten					
230	Fietsenstalling station	300	300	300	300
Totaal nieuwe ontwikkelingen Openbare ruimte en natuurbescherming		300	300	300	300

Onontkoombare knelpunten

Fietsenstalling station

Ten tijde van de stationsontwikkeling is met de NS een contract gesloten voor het beheer van de fietsenstalling tot en met 2019. Tot en met 2017 waren hiervoor subsidiemiddelen beschikbaar. Voor de beheerslasten vanaf 2018 is structureel € 300.000 nodig. Bekeken wordt in hoeverre het mogelijk is om de kosten in de toekomst te beperken.

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Onderhoud	11.01	Tevredenheid inwoners over onderhoud van openbare ruimte (grijs: straten, trottoirs, paden en pleinen in de buurt)	70%		71%		67%		Ondanks bezuinigingen constant houden	tweejaarlijks, inwonersenquête
	11.02	Tevredenheid inwoners over onderhoud van openbare ruimte (groen)	69%		71%		70%		Ondanks bezuinigingen constant houden	tweejaarlijks, inwonersenquête
	11.03	Aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over het onderhoud van openbare ruimte (blauw: waterpartijen) in de buurt.	74%		80%		73%		Ondanks bezuinigingen constant houden	tweejaarlijks, inwonersenquête
	11.04	Fysieke verloedering (% veel overlast)		28%	26%	23%	21%	26%	Ondanks bezuinigingen constant houden	jaarlijks, Veiligheidsmonitor

3.1.11.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	19.560	19.827	20.352	19.961	19.997	19.635
Baten	3.668	4.228	3.944	3.944	3.944	3.944
Saldo	-15.892	-15.600	-16.408	-16.017	-16.053	-15.692
<i>Verrekening met reserves</i>						
Storting	400		450			
Onttrekking	197	143	800	280	280	30
Saldo	-16.095	-15.457	-16.058	-15.737	-15.773	-15.662

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
210 Wegen	8.635	381	-8.255
220 Wegen - beheerkaart	84		-84
225 Wegen - reiniging	2.092	4	-2.088
230 Parkeervoorzieningen	3.406	4.100	694
260 Verkeer en vervoer uitvoering	1.022	25	-997
270 Binnenhavens en waterwegen	891	46	-845
580 Groenvoorzieningen & natuur excl. recreatie	4.547	189	-4.358
595 Groenvoorzieningen & natuur, fonteinen	118		-118
722 Begraafplaatsen	6		-6
Totaal Openbare ruimte en natuurbescherming	20.802	4.744	-16.058

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	19.430	19.435	19.685	19.524
Amendementen	50	50	50	50
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	19.480	19.485	19.735	19.574
Raadsvoorstellen	-20	-20	-20	-20
Actuele stand lasten PB 2017-2020	19.460	19.464	19.715	19.553
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	29	29	29	29
Onontkoombare knelpunten	300	300	300	300
Overige technische mutaties	1.013	168	-47	-247
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	1.342	497	282	82

Totaal lasten PB 2018-2021	20.802	19.961	19.997	19.635
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	4.090	4.051	4.051	4.051
Amendementen	-33	-33	-33	-33
Baten vastgestelde PB 2017-2020	4.057	4.018	4.018	4.018
Raadsvoorstellen	-20	-20	-20	-20
Actuele stand baten PB 2017-2020	4.037	3.997	3.997	3.997
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	7	7	7	7
Overige technische mutaties	700	219	219	-31
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	707	226	226	-24

Totaal baten PB 2018-2021	4.744	4.224	4.224	3.974
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-16.058	-15.737	-15.773	-15.662
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Investerings

Voorgenomen investeringen 2018

(bedragen x € 1.000)

Hoofd product	Investering	Bruto investering	Verwachte bijdrage	Netto investering
230	24/7 parkeren Doorneind en Boscotondo	450	-450	0
Totaal programma		450	-450	0

Toelichting voorgenomen investeringen:

24/7 parkeren Doorneind en Boscotondo

Om het wonen in het historische centrum (bestaand vastgoed) te stimuleren en tegelijkertijd de leegstand van winkelruimten en parkeergarages terug te brengen is het van belang dat ook bewoners kunnen parkeren in de gemeentelijke parkeergarages. Tegelijkertijd is er sprake van noodzakelijke vervanging van verouderde en afgeschreven apparatuur. Het 24 uur per dag, 7 dagen in de week toegankelijk maken van de parkeergarages, kan door de apparatuur te vernieuwen, nu dat technisch gezien toch noodzakelijk is. Ook in het kader van een onderzoek naar de parkeergarage van de toekomst is dit gewenst. Hieruit voortvloeiende kapitaallasten worden opgevangen binnen de parkeereexploitatie

Programma 12

Milieu

3.1.12 Programma 12: Milieu

Wethouder Dhr. P.H.M. Smeulders: Portefeuillehouder Duurzaamheid (incl. Milieu en afval)

Wethouder Dhr. E. de Vries: Portefeuillehouder Rioleringen

3.1.12.1 Wat willen we bereiken?

In deze collegeperiode leggen wij het fundament van een Helmond dat in 2035 klimaatneutraal is. Leefbaarheid en duurzaamheid, voor huidige en toekomstige generaties, zijn leidend in onze aanpak op het gebied van wonen, ondernemen en verblijven in onze stad. Belangrijk daarbij is de uitvoering van al onze taken vanuit de wet Milieubeheer.

Meerjarig beleidsperspectief

Programma Duurzame en Gezonde stad

De focus van de Helmondse duurzaamheidsambities verschuift steeds meer van enkel energiebesparing naar een veel bredere insteek, zoals sociale duurzaamheid en de duidelijke relatie die er is met gezondheid. Niet voor niets hebben we de ambities om in 2035 klimaatneutraal te zijn, willen we dat alle mensen mee kunnen doen in de maatschappij en de innovatieve en creatieve kracht van Helmond inzetten voor maatschappelijke en technologische vernieuwing.

Vanuit het programma Duurzaamheid ligt de focus hierbij op het fors inzetten op de energietransitie-opgave, zoals het aardgasloos bouwen, kansen voor geothermie en het uitrollen van duurzame warmtenetten. Ook zetten we in op het verder verduurzamen van gemeentelijke gebouwen en de forse opgave van het verduurzamen van bedrijven en klimaatbestendige wijken inclusief het 200 bomen project. Voor nieuwe duurzame ideeën vanuit de stad zetten we het duurzaamheidsfonds in.

Vanuit de aangenomen Motie Klimaatbegroting wordt daarnaast middels de klimaatbegroting gekeken naar de vermindering van de CO₂-uitstoot (en mogelijk andere indicatoren) in de komende 4 planjaren met een doorkijk voor de periode daarna. Hierbij wordt uitgegaan van de kaders zoals deze in de Versnellingsagenda Duurzaamheid staan en wordt gekeken hoe het beleid en de individuele projecten bijdragen aan het doel om klimaatneutraal te zijn in 2035.

Duurzaamheid en gezondheid zijn twee begrippen elkaar overlappen op het gebied van leefbaarheid, gezonde leefomgeving, participatie, groen-water in de stad, gezonde leefstijl en welbevinden. Beide begrippen zijn ook onlosmakelijk verbonden bij het ontwerpen van een stad die uitnodigt tot een lang, gezond en gelukkig leven in een gezonde en duurzame omgeving. Er is steeds meer aandacht voor gezonde verstedelijking en gezond ontwerpen.

Door het uitvoeren van een concreet milieu- en gezondheidsbeleid, werkt Helmond continu aan het verbeteren van de gezondheid, veiligheid en leefbaarheid van de stad. Naast het voldoen aan de geldende wettelijke milieunormen worden op een innovatieve en creatieve manier kansen benut die leiden naar een structureel hogere en duurzame milieukwaliteit. De aanpak van de gemeente Helmond op strategisch niveau is daarbij gericht op, voorkomen, saneren, verbeteren/stimuleren en profileren.

Gezondheid en duurzaamheid zijn onderdeel van de doelstellingen van de nieuwe Omgevingswet waarin verschillende wetten worden ondergebracht. Anticiperen op en implementatie van deze Omgevingswet is één van de belangrijkste doelstellingen.

We zetten in op onderzoek naar de mogelijkheden van energietransitie, het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen en het realiseren van 'gezonde' wijken. Voor nieuwe duurzame ideeën zetten we het duurzaamheidsfonds in.

Om een verdere toename van geurklachten te voorkomen, wordt het vastgestelde cumulatieve geurbeleid jaarlijks geëvalueerd. Doelstelling voor het geurbeleid is het waarborgen van een goede leef- en woonomgeving bij inwoners.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) voert een verplicht pakket aan basistaken uit op het gebied van milieuvergunningverlening, milieutoezicht en -handhaving (VTH). Op verzoek voert zij activiteiten in de openbare ruimte uit die verwant zijn aan deze VTH-taken.

De aanstaande invoering van de Omgevingswet betekent een stelselherziening voor de wet- en regelgeving. De ODZOB anticipeert in projecten rondom de implementatie van de Omgevingswet.

Aanvullende informatie over de ODZOB als partner is opgenomen in hoofdstuk 4, Verbonden partijen.

Huishoudelijke afvalstoffen: IBOR

In februari 2016 heeft het College een definitief besluit genomen over de stroom PMD (plastic en metalen verpakkingen en drankkartons), die met ingang van mei van dat jaar afzonderlijk wordt ingezameld. Voor de stromen OPK (oud papier en karton) en textiel zijn in juli 2016 eveneens besluiten genomen. Op basis daarvan is in april 2017 gestart met het via mini-containers inzamelen van oud papier en karton. Begin 2018 rollen we de textielinzameling onder gemeentelijke regie met een eigen netwerk van brenglocaties uit.

Beleidskaders en (deel)plannen voor overige afvalstromen (GFT, restafval, KGA ed.) pakken we vanaf de tweede helft van 2017 verder op en komen in 2018 en later tot uitvoering.

Onderdeel van de benodigde voorzieningen om de verplichtingen met betrekking tot deze afvalstromen adequaat in te kunnen vullen, is de voorgenomen investering op het gebied van (ondergrondse) basisvoorzieningen voor kunststofinzameling (inmiddels verbreed tot PMD). Daar waar nog aanvullende voorzieningen nodig blijken te zijn, worden hiervoor (dan wel voor andere afvalstromen) voorstellen voorgelegd.

Rioleringen

De doelstellingen ten aanzien van riolering zijn vastgelegd in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2010-2015, beleidsmatig verlengd tot en met 2018). Dit houdt rekening met de verschillende landelijke en Europese beleids- en richtlijnen. In het GRP zijn de gemeentelijke beleidslijnen opgenomen rondom de wettelijke taken:

- inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
- doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater;
- maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of te beperken.

In 2016 is een nieuw kostendekkingsplan door uw raad vastgesteld, met een aangepast tarievenbeleid. Het nieuwe kostendekkingsplan was enerzijds nodig om de richtlijnen van de commissie BBV te kunnen invoeren. Anderzijds lag er een structurele bezuinigingstaakstelling van € 850.000.

Begin 2018 wordt het operationeel programma riolering (OPR) 2018 vastgesteld en ter kennisname naar de raadscommissie Omgeving verstuurd.

Regionale samenwerking

In 2017 is gestart met het opstellen van een gezamenlijke beleidsvisie voor de Peelgemeenten en Waterschap Aa en Maas voor het 'waterdomein' in de brede zin van het woord. Het gaat om de waterketen, het watersysteem, de klimaatontwikkelingen (zie onder) en de raakvlakken met andere beleidsvelden zoals ruimtelijke ordening en milieu. Dit is inclusief consequenties van de invoering van de Omgevingswet voor het waterdomein. Deze visie moet eind 2018 gereed zijn en levert input voor de omgevingsvisies en -plannen van de individuele gemeenten. De visie wordt aangeboden aan uw raad. Overigens is de verwachting dat er eind 2017/begin 2018 een nieuw landelijk bestuursakkoord water door de koepels wordt ondertekend. Hierin worden de bestaande samenwerking in de waterketen verder uitgebouwd en nieuwe onderwerpen toegevoegd. Een belangrijke toevoeging is het onderwerp 'ruimtelijke adaptatie' (=klimaatadaptatie) en waterkwaliteit.

Klimaatontwikkelingen

Zowel landelijk als regionaal is klimaatadaptatie een belangrijk speerpunt. Voor de aankomende decennia worden nattere winters en drogere zomers met extremer weer voorspeld. Dit zal leiden tot meer 'water op straat'-situaties en mogelijk ook tot waterschade. In het (verlengde) GRP 2010-2015/2018 is aangegeven hoe we hiermee omgaan. De meest doelmatige manier om wateroverlast aan te pakken, ligt in aanpassingen in de openbare ruimte. Denk aan wijzigingen in wegprofielen, verlaging van groenstroken, aanleg van oppervlakkige retentie etc. Dit vraagt een goede afstemming met andere beheerdisciplines en met ruimtelijke ontwikkelingen.

Een ander gevolg van de klimaatontwikkelingen is een toename van hittestress in bebouwde gebieden. Overdag neemt de omgeving (beton, asfalt) warmte op en die warmte kan de stad 's nachts niet meer kwijt. Dit leidt tot significant hogere temperaturen in een verstedelijkte omgeving (ten opzichte van het omringende buitengebied). Mogelijke gevolgen zijn hogere sterfte onder kwetsbare groepen, meer agressie, afname arbeidsproductiviteit, verschuiving dagritme etc. De aanpak van deze problematiek is onderdeel van een gezonde en duurzame verstedelijking. In 2017 is hiervoor gestart met het opstellen van een plan van aanpak, dat medio 2018 afgerond wordt en ter besluitvorming aan uw raad wordt voorgelegd.

Strategische indicatoren

Niet van toepassing.

3.1.12.2 Wat gaan we er voor doen?

Beleidsresultaten

Beleidsresultaat	
<i>Naam/omschrijving</i>	<i>Planning</i>
Aanpak werkvoorraad bodemsanering Die leidt tot een jaarlijks te actualiseren uitvoeringsprogramma voor onderzoek en sanering van vervuilde bodems. De huidige versie is vastgesteld door B&W op 30 mei 2017 (Uitvoeringsprogramma Bodemsanering en Ondergrond 2017-2020, registratienr. 33421533). Via dat programma wordt de bodemkwaliteit op verdachte locaties bepaald en zo nodig wordt via het bestuursrechtelijke spoor sanering afgedwongen.	31-12-2018
Bodeminformatiesysteem De resultaten van bodemonderzoek en -sanering worden vastgelegd in het gemeentelijke bodeminformatiesysteem. Dit is door derden eenvoudig te raadplegen en	31-12-2018

desgewenst kan ook het bodemarchief daarbij gedownload worden. Dit bevordert c.q. vereenvoudigt de processen bij ruimtelijke ontwikkelingen.	
Geothermie	31-12-2018
In aansluiting op onze gemeentelijke doelstelling "Helmond klimaat neutraat in 2035" heeft de gemeente Helmond forse ambities op het gebied van duurzame gebruik van de ondergrond zoals geothermie. Geothermie (ook wel aardwarmte) is warmte die van nature aanwezig is diep in de aarde. Deze warmte kan gebruikt worden om energie te besparen en zodoende de klimaatdoelstellingen te behalen. De gemeente Helmond draagt bij aan regionaal onderzoek naar de haalbaarheid van geothermie. Afhankelijk van de resultaten daarvan wordt het restant budget in de jaren 2018 en verder besteed aan de verdere implementatie van geothermie. Ook dit onderdeel is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Bodemsanering en Ondergrond.	
Uitvoeringsbeleid toepassen van grond en bagger	31-12-2018
Dit gebied specifiek beleid zorgt dat hergebruik van licht verontreinigde grond in Helmond mogelijk is terwijl de bodemkwaliteit op het gewenste niveau blijft. Dit is beter voor het milieu en bespaart kosten. In dat kader zal het college in 2017 een geactualiseerde bodembeheernota ter vaststelling voorleggen aan de gemeenteraad.	
Vergunningverlening, toezicht en handhaving Wet bodembescherming en Besluit bodemkwaliteit	31-12-2018
Die leidt tot het wegnemen van risico's door bodemverontreiniging voor plant, mens of dier door bodemsanering. Dat gebeurt deels via de reguliere meldingen en vergunningaanvragen en deels door (dreigen met) inzet van juridische instrumenten. Andere partijen dragen bij met cofinanciering aan bodemsanering.	

Beleidsresultaat verbonden partijen

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

De ODZOB zorgt als uitvoeringsorganisatie voor kwaliteit en continuïteit in de uitvoering van de door onze gemeente opgedragen taken op het gebied van de fysieke leefomgeving. Samenwerking en bundeling van kennis en ervaring dragen daar in belangrijke mate toe bij. Hierdoor ontstaat een professionele taakuitvoering die voldoet aan landelijke kwaliteitscriteria.

GR BLINK

De GR Blink is een uitvoerende organisatie die voor onze gemeente werkzaamheden op met name het gebied van afvalinzameling en stadsreiniging uitvoert. Voor deze uitvoering stellen wij jaarlijks budget beschikbaar. De GR Blink zelf heeft geen beleidsresultaten; de gemeenten hebben deze afzonderlijk bepaald en vastgelegd. Voor de gemeente Helmond draagt BLINK bij aan onze doelstellingen met betrekking tot vermindering van kg afvalinzameling per inwoner en het verhogen van het afvalscheidingspercentage.

Nieuwe ontwikkelingen

(bedragen x € 1.000)

Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Beleidsintensivering					
Lasten					
780	Aanplant 200 bomen	125	125	0	0
Totaal nieuwe ontwikkelingen Milieu		125	125	0	0

Beleidsintensivering

Aanplant 200 bomen

In het Programmaplan Duurzame en Gezonde stad is de ambitie opgenomen om tot en met 2035 2.000 bomen te planten in de stad. Deze ambitie staat bovenop het reguliere herplantingsprogramma. Daarom planten we in 2018 en 2019 200 bomen aan. In gesprek met de stad en wijkraden worden de locaties bepaald.

Tactische indicatoren

Onderwerp Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Bodem	12.01 Aantal nog te saneren c.q. beheersen locaties met label spoed binnen de voorraad	19	7	13	8	5		Spoedlocaties in 2015 gesaneerd c.q. bodeminformatiesysteem beheerst	Jaarlijks,
Afval	12.02 Kilo's huishoudelijk restafval per inwoner	192	196	189	188	189	190	Maximaal 192 kg per inwoner per jaar	Jaarlijks, afval registratie
	12.03 % afval dat gescheiden wordt ingezameld	50,4%	49,2%	60,9%	59,8%	60,1%		In 2015 60% (LAP2)	Jaarlijks, afvalregistratie
energie	12.04 Hernieuwbare elektriciteit	0,0%	0,1%	0,2%	0,4%	0,6%			waarstaatjegemeente.nl

3.1.12.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	18.063	18.105	18.426	18.273	18.075	18.102
Baten	20.933	21.600	21.944	21.983	22.014	22.044
Saldo	2.870	3.495	3.518	3.709	3.939	3.943

Verrekening met reserves

Storting	816	564	536	520	36	
Onttrekking	495	415	334	134	30	30

Saldo	2.548	3.346	3.316	3.323	3.933	3.972
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
730 Huishoudelijke afvalstoffen	6.651	10.081	3.430
750 Ontsmettingen en ov. reinigingen	361		-361
755 Reinigingen graffiti	206	129	-77
760 Rioleringen	6.946	9.391	2.446
780 Milieubeheer	4.799	2.677	-2.121
Totaal Milieu	18.962	22.278	3.316

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	18.767	18.540	18.077	18.068
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	18.767	18.540	18.077	18.068
Interne wijzigingen	8	8	8	8
Raadsvoorstellen	-900	-900	-900	-900
Actuele stand lasten PB 2017-2020	17.875	17.648	17.185	17.175
Beleidsintensivering	125	125		
Kapitaallasten	0	12	12	12
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	57	57	57	57
Overige technische mutaties	904	952	857	857
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	1.086	1.146	926	926

Totaal lasten PB 2018-2021	18.962	18.793	18.111	18.102
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	22.654	22.544	22.537	22.537
Baten vastgestelde PB 2017-2020	22.654	22.544	22.537	22.537
Raadsvoorstellen	-900	-900	-900	-900
Actuele stand baten PB 2017-2020	21.754	21.644	21.637	21.637
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	51	51	51	51
Overige technische mutaties	473	422	356	386
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	524	473	407	437

Totaal baten PB 2018-2021	22.278	22.116	22.044	22.074
----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	3.316	3.323	3.933	3.972
---	--------------	--------------	--------------	--------------

Investeringen

Voorgenomen investeringen 2018

(bedragen x € 1.000)

Hoofd investering product	Bruto investering	Verwachte bijdrage	Netto investering
760 Rioleringszorg	2.735	-2.735	0
780 Verduurzaming sportaccommodaties	430	0	430
Totaal programma	3.165	-2.735	430

Toelichting voorgenomen investeringen:

Rioleringszorg

Het betreft reguliere jaarlijkse investeringen om te kunnen voldoen aan de wettelijke gemeentelijke zorgplichten op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater ('rioleringszorg'). De bedragen komen uit het door de raad in maart 2016 vastgestelde nieuwe kostendekkingsplan en worden voor de jaarschijven t/m 2021 opgenomen.

Verduurzaming sportaccommodaties

Ten behoeve van het verduurzamen van de buitenverlichting op de gemeentelijke sportaccommodaties zijn tot op heden geen middelen gereserveerd. Het verduurzamen betreft alle lichtmasten én armaturen, 172 in totaal (excl. De Braak). Het plan van aanpak om gefaseerd de sportveldverlichting aan te pakken wordt in 2018 opgesteld. Gestart zal worden met de sportverlichting van de Wieler- en atletiekbaan en de korf- en handbalvelden. Aansluitend zal op de overige gemeentelijke sportparken, (voetbal) m.u.v. de Braak de verlichting gefaseerd vervangen worden. Globaal levert het een besparing per jaar per veld van circa € 600 op. Dit is natuurlijk afhankelijk van het aantal branduren, trainingdagen en trainingsuren. De totale investering bedraagt € 430.000.

Programma 13

Bestuur en organisatie

3.1.13 Programma 13: Bestuur en organisatie

Burgemeester Mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel: Portefeuillehouder Communicatie, Bestuursorganen, Onderzoek en Statistiek, Bestuurs-juridische zaken, Regionale Samenwerking, Bestuurlijke Vernieuwing

Wethouder Dhr. J. van Bree: Portefeuillehouder Organisatie (incl. informatie- en inkoopbeleid)

Wethouder Mevr. N. van der Zanden: Portefeuillehouder Stadswinkel.

Wethouder Dhr. P.H.M. Smeulders: Portefeuillehouder Vastgoed, Subsidie- en Fondsenwerving, Financiën

Wethouder Dhr. F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder Stadsmarketing

3.1.13.1 Wat willen we bereiken?

Communicatie en participatie:

De samenleving ontwikkelt, en de rol van de gemeente ontwikkelt mee. De veranderende positie die we innemen vraagt ook een nieuwe kijk op communicatie en de wijze waarop we inwoners betrekken bij beleid. We willen hen niet langer alleen bedienen of vragen stellen, maar juist samenwerken en, waar mogelijk, ook zelf de regie geven. In feite maken we daarbij de slag van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie. Als gemeente zijn we niet langer regisseur, maar aanjagend en faciliterend. Daarbij moeten en willen we nauw aansluiten bij nieuwe ontwikkelingen, zoals de steeds groter wordende rol en invloed van sociale media, het veranderende medialandschap en de kansen die 'big data' ons bieden. In onze werkwijze staat telkens de focus vanuit onze inwoners en partners centraal. Daarbij hebben we de concrete ambitie om ook jongeren actief te benaderen en te betrekken. Dit vraagt om andere werkwijzen dan die we in het verleden hadden. De verdere modernisering van het webteam, en het meer en meer toepassen van sociale media, zijn daar voorbeelden van.

De Strategische Agenda "Helmond, Stad van het Doen" is de inhoudelijke leidraad van het college. Om de inhoud en speerpunten hiervan ook te laten landen onder inwoners, willen we visueel en inzichtelijk maken wat de meerwaarde van de agenda is voor mensen die er misschien niet direct, maar wel indirect mee te maken krijgen. Wat betekenen de ontwikkelingen binnen Automotive en Food en de komst van Brainport Smart District voor de huidige inwoners van de stad?

Door gerichte – op de inwoners gerichte – publiekscommunicatie brengen we deze speerpunten onder de aandacht. Ook hier spelen het gebruik van social media en de presentatie van concrete resultaten via infographics een belangrijke rol.

Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 hebben we de ambitie om het opkomstpercentage ten opzichte van 2014 te verhogen. We zijn ons ervan bewust dat deze opkomst van vele factoren afhankelijk is, waardoor we niet alleen kijken naar het daadwerkelijke verschil in percentage. Onze ambitie is breder. In de weken voorafgaand aan 21 maart moet in Helmond merkbaar zijn dat er verkiezingen op komst zijn. De deelnemende politieke partijen hebben hierin een sleutelrol, maar als gemeente zijn wij faciliterend. Via verschillende communicatie-uitingen, het organiseren van (wijk)debatten en het betrekken van scholen, doen we actief aan opkomstbevordering, omdat de opkomst en de democratische legitimiteit van het stadsbestuur nauw met elkaar samenhangen.

Deregulering en administratieve lastenverlichting:

Doordat de bewustwording rond deregulering en administratieve lastenverlichting is vergroot maakt projectmatige benadering plaats voor structurele inbedding in de bedrijfsvoering. Dit is terug te zien in verschillende trajecten. Deregulering is één van de pijlers onder de Helmondse visie op naleving, en bij de implementatie van de nieuwe Omgevingswet zal een verschuiving plaatsvinden van

vergunningstelsels naar algemene regels. Binnen het Sociaal Domein draagt de 'omgekeerde toets' bij aan deregulering en administratieve lastenverlichting. Daarbij is 'de geest van de wet' het uitgangspunt, in plaats van 'de letter van de wet'. Gemene deler binnen al deze domeinen: we streven continu naar maatwerk, hebben oog voor verschillen en willen nog meer rekening houden met de verwachtingen en wensen die onze inwoners en ondernemers hebben van ons als gemeente.

Integriteit - bewustwording vergroten:

De afgelopen jaar zijn zowel politiek-bestuurlijk als ambtelijk flinke slagen gemaakt op het gebied van integriteit. Recente casussen tonen aan hoe groot het belang is hier aandacht aan te blijven besteden. We willen actief blijven werken aan bewustwording, en door middel van concrete casussen betrokkenen inzichtelijk maken waar integriteit over gaat. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar de gemeenteraadsverkiezingen die op 21 maart 2018 plaatsvinden. Zowel de politieke partijen als de gemeentelijke organisatie zullen aandacht moeten besteden aan integriteit.

Net als in voorgaande jaren organiseren we in 2018 dilemmatrainingen voor het college van B&W en de gemeenteraad. Hierbij staan concrete integriteitscasussen centraal, waarbij telkens zichtbaar wordt dat de werkelijkheid vaak niet zwart-wit is, maar dat het gesprek hierover wel moet worden gevoerd. Tijdens de jaarlijkse heidag van de gemeenteraad wordt via het delen van dilemma's tevens aandacht geschonken aan integriteit. Zowel politiek-bestuurlijk als ambtelijk maken we hierbij de doorkijk naar de mogelijke gevaren van ondermijnende criminaliteit op het openbaar bestuur. De weerslag die dit op de gemeente heeft, vormt een gevaar voor onze integriteit en daarmee voor onze lokale democratie.

De verkiezingen en de daarmee gepaard gaande bestuurswissel bieden een nieuw momentum om aandacht te besteden aan integriteit. Het informeren van fracties over hoe kandidaat-raadsleden het beste kunnen worden gescreend, vindt al in 2017 plaats. Na de verkiezingen zullen vervolgens op basis van de geldende gedragscodes gesprekken worden gevoerd met kandidaat-wethouders. Na installatie van de nieuwe raad en het nieuwe college van B&W is het zaak de gedragscodes te vernieuwen en opnieuw vast te laten stellen, zodat deze ook 'gedragen' worden door het nieuwe stadsbestuur. Ook wordt de inhoud van het gentle agreement – mede op verzoek van de raad – opnieuw tegen het licht gehouden.

Belangrijk kenmerk van integriteitsbeleid is dat het continu aan verandering onderhevig kan zijn. Dit is ook de reden dat we blijven werken aan actualisering en aanscherping van zowel het ambtelijk- als het bestuurlijk integriteitsbeleid.

Dienstverlening met een wow-effect

De basis voor de doorontwikkeling van de dienstverlening is gelegen in de Helmondse visie op dienstverlening. We streven daarbij naar het excelleren in VIP-dienstverlening: met de kenmerken 'Vriendelijk', 'Intelligent' en 'Persoonlijk' als belangrijkste uitgangspunten. Iedere inwoner en elk bedrijf of instelling (verder "de klant") moet in al haar dienstverleningscontacten ervaren dat de gemeente Helmond er voor hem of haar is. Dit is conform de insteek die ook de Nationale Ombudsman aan (lokale) overheden adviseert, dat de burger er niet is voor de overheid, maar juist andersom. De behoeften en vragen van de klant staan altijd centraal, waarbij we onderscheidende dienstverlening van een bijzonder hoog niveau proberen te leveren (oftewel: dienstverlening met een 'wow-effect').

Binnen dit streven willen we onze dienstverlening zoveel mogelijk digitaal inrichten, maatwerk leveren waar dat nodig is en actief meehelpen om ideeën en initiatieven van klanten te realiseren. Daarnaast is een aantal randvoorwaarden van groot belang. Onze basis moet op orde zijn en blijven, wat inhoudt dat de kwaliteit en actualiteit van de gegevens die we als gemeente bijhouden en verstrekken optimaal moet zijn. Tevens moet de gemeentelijke informatievoorziening nauw op elkaar aangesloten zijn,

waarbij de klant het telkens ervaart dat hij of zij met één gemeente schakelt. Dit kan alleen als alle medewerkers denken en handelen vanuit het perspectief van de klant, en hun kennis en vaardigheden op peil zijn. Alleen dan kunnen we inwoners, ondernemers en organisaties behandelen als klanten, hoogwaardige en betrouwbare (digitale) toegang bieden en altijd oplossingsgericht zijn.

De komende jaren zal er een belangrijke inspanning worden geleverd om de totale gemeentelijke dienstverlening door te ontwikkelen. Dit raakt zowel procesmatig (denk aan de optimalisatie van informatievoorziening, automatisering en communicatie) als inhoudelijk alle organisatieonderdelen. In 2018 worden voor de belangrijkste 5 à 6 dienstverleningsprocessen zogenaamde 'klantreizen' in beeld gebracht, die vervolgens worden onderscheiden in een beperkt aantal serviceformules. Deze vormen de basis voor de inrichting van de dienstverlening op weg naar het hoogwaardige 'VIP-niveau' dat we hebben vastgesteld.

Tot slot: Het voorkomen van identiteits- en adresfraude krijgt landelijk steeds meer aandacht. Dit hangt samen met de steeds grotere rol die digitalisering inneemt, en de risico's die dit met zich meebrengt. Gemeenten hebben een belangrijke taak om dergelijke fraude te voorkomen. Samen met onze interne en externe ketenpartners gaan wij extra maatregelen treffen om fraude aan de voorkant te voorkomen. De (kwaliteit van de) vaststelling van de juiste identiteit bij het aanvragen van identiteitsdocumenten krijgt daarbij een verhoogde prioriteit. De professionaliteit en deskundigheid van onze medewerkers wordt verbeterd en in 2018 zetten we extra in op ondersteunende informatiemiddelen, data-analyses en een uitbreiding van het aantal fysieke adrescontroles, om de adreskwaliteit te verhogen. Helmond participeert daarvoor al in het programma Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA). Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheden om datagestuurd, de circa 10.000 jaarlijkse adresmutaties te screenen op bijzonderheden. Onder het motto "Samen Organiseren" zullen wij hierbij vooral aansluiten bij landelijke initiatieven.

Bestuurlijke samenwerking

De samenleving anno 2018 is een netwerksamenleving, en alleen door actief binnen die netwerken de anticiperen kunnen ambities en doelen worden gerealiseerd. Om onze effectiviteit en beïnvloeding te vergroten, willen we de 'Public Affairs' binnen onze organisatie nog steviger verankeren. Helmond wil een omgevingsbewuste stad zijn, die anticipeert en snel en strategisch kan schakelen. We handelen daarbij altijd vanuit onze eigen kracht en vanuit onze bijzondere geografische ligging. Vanuit die ligging, in zowel het Stedelijk Gebied Eindhoven als in De Peel, voelen wij een bijzondere verantwoordelijkheid om samenhang in de totale regio Zuidoost Brabant te borgen en daarmee een brug te slaan tussen agenda binnen het Stedelijk Gebied richting de gemeenten in de Peel.

We continueren onze inzet in meerdere samenwerkingsverbanden op verschillende schaalniveaus. We zijn en blijven een actieve partner in Brainport en vergroten daarmee de economische kracht van Helmond. We werken daarom onverminderd door aan de Brainport Nationale Actieagenda en leveren zowel bestuurlijk als ambtelijk een actieve bijdrage aan de verdere invulling hiervan. Dit geldt ook voor de doorontwikkeling van zowel de Metropoolregio Eindhoven als van het Stedelijk Gebied Eindhoven. Ondersteunend aan de Brainport Nationale Actieagenda is het vanuit deze gremia essentieel om te zorgen voor een aantrekkelijk woon-, leef- en vestigingsklimaat. Voor de Peel zijn en blijven wij centrumstad en gastheer, en werken we nauw samen rond de thema's Arbeidsmarkt, Veiligheid en Economie (onder meer via het Innovatiehuis De Peel). Op het niveau van BrabantStad werken we verder aan de stedenagenda, gericht op een Aantrekkelijk, Bereikbaar en Concurrerend Brabant. Daarbij beseffen we ons dat innovatieve oplossingen altijd om nauwe samenwerking vragen.

Strategische indicatoren

Nog verder te ontwikkelen in 2018 en vast te stellen door de raad o.b.v. nieuwe visie op dienstverlening en de daarbij behorende servicenormen en bijbehorend dienstverleningsdashboard.

3.1.13.2 Wat gaan we er voor doen?

Bestuurlijk traject	
Naam/omschrijving	Planning
Visie op VIP-Dienstverlening Helmond: I. Klantreizen voor de zes meest voorkomende diensten in beeld brengen	30-09-2018
Visie op VIP-Dienstverlening Helmond: II. Tenminste 4 serviceformules opstellen en vaststellen, die als basis gaan dienen voor de gehele gemeentelijke dienstverlening	30-09-2018
Visie op VIP-Dienstverlening Helmond: III. Een systeem voor registratie en monitoring van alle klachten en meldingen te bouwen en te implementeren, inclusief monitoring en rapportagetool	30-09-2018
VIP-Dienstverlening Helmond: IV. Een objectieve en reproduceerbare toetsing voor de klanttevredenheid in de breedte ontwikkelen	30-09-2018

Beleidsresultaat verbonden partijen

BNG

De BNG Bank is de bank voor overheden en instellingen met specifieke expertise in de publieke sector. Door de lage financieringsstarieven draagt de bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers. Duurzaamheid is een belangrijk element in de missie van de BNG Bank, waarbij de bank klanten en investeerders ondersteunt in het realiseren van hun doelstellingen voor een toekomstbestendige samenleving. 'Duurzaam' definieert de bank als maatschappelijk verantwoord, waarmee ze wil zeggen een houdbaar evenwicht tussen milieubelangen, economische belangen en sociale belangen, ook naar toekomstige generaties toe.

VNG

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten is de koepelorganisatie van alle gemeenten. Samen met alle gemeenten bouwt de VNG aan kracht en kwaliteit van het lokaal bestuur. De VNG ondersteunt ons bij de ontwikkeling en behartigt onze belangen. Dat doet ze door op te halen wat er in onze (en andere) gemeente(n) gebeurt en dat in te brengen bij de Haagse politiek.

Enexis Holding NV

Enexis Holding NV In de Elektriciteits- en Gaswet is vastgelegd dat Enexis de netbeheerder is. Onze burgers kunnen niet kiezen. Enexis zorgt voor het veilig, betrouwbaar, betaalbaar en klantgericht transporteren van energie. Nederland is op weg naar een duurzame energievoorziening. Hiervoor is efficiënt gebruik van energie uit steeds meer duurzame bronnen noodzakelijk. Enexis werkt samen met andere organisaties aan duurzame en verantwoorde energie voor vandaag en morgen.

Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE)

Metropoolregio Eindhoven (Regionaal Historisch Centrum RHCe) De formele doelstelling ligt verankerd in de Archiefwet 1995: het RHCe fungeert als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de gemeente Helmond. Archieven worden gevormd als onderdeel van het handelen van overheden, instellingen en personen. De overheidsarchieven zijn het geheugen van de overheid. De archiefstukken dienen als instrumenten van het bestuur. Zonder goed geordende en toegankelijke archieven zijn bestuurlijke zorgvuldigheid en continuïteit loze begrippen en is een goede democratische controle op het bestuur vrijwel onmogelijk. In ons staatsbestel rust dan ook op de overheid de plicht haar archieven in beginsel open te stellen voor de burger. Openbare archieven zijn onmisbaar voor de rechtsstaat. Voor de gemeente Helmond berust de toezichhoudende taak in dat kader bij het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven.

Nieuwe ontwikkelingen

		(bedragen x € 1.000)			
Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Beleidsintensivering					
Lasten					
010	Formatie Griffie	128	128	128	128
910	Overheveling van exploitatie naar investeringsprogramma verduurzaming wijkaccommodaties (zie programma 3)	128	117	-33	-33
991	Opstartkosten urban data center	50	25	0	0
Baten					
991	Dekking reserve automatisering	-50	-25	0	0
Totaal nieuwe ontwikkelingen Bestuur en organisatie		256	245	95	95

Beleidsintensivering

Formatie Griffie

Door de verdere professionalisering van uw Raad neemt het beroep op de Griffie toe. De ondersteuning van uw Raad door de Griffie vindt plaats vanuit medewerkers die fulltime voor de Griffie werken en medewerkers die zowel voor de Griffie werken en daarnaast nog een andere functie c.q. werkzaamheden hebben. Voor deze laatste medewerkers is dit lastig te combineren. Om uw Raad op de juiste manier te kunnen blijven ondersteunen is het nodig om de werkzaamheden van de Griffie te scheiden van de organisatie en de Griffie eigen formatie toe te kennen. Op grond van een inventarisatie van taken zou de formatie van de Griffie uitgebreid dienen te worden met 2 fte.

Verduurzaming wijkaccommodaties

Zie programma 3.

Opstartkosten urban data center

De gemeente Helmond investeert in digitale informatievoorziening. Een van de bepalende trends voor de toekomst is big data (datascience). Enerzijds investeren we in kennisopbouw op dit thema binnen de gemeentelijke organisatie. Anderzijds willen we dit een extra impuls geven door samen te werken met het CBS in een zogenaamde Urban Data Center Helmond. Hiervoor is een bedrag aan opstartkosten nodig van € 75.000 over de jaren 2018 en 2019. Voorgesteld wordt om de benodigde middelen te onttrekken aan de bestemmingsreserve automatisering.

Tactische indicatoren

Onderwerp	Nr.	Tactische indicatoren	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron	
Formatie	13.01	Formatie (FTE per 1.000 inwoners)							6,34		P&O	
	13.02	Bezetting (FTE per 1.000 inwoners)							6,94		P&O	
kosten	13.03	Apparaatskosten (kosten per inwoner)							285		Financiën	
	13.04	Externe inhuur (kosten per inwoner*1000)							151		Financiën	
	13.05	Overhead (%)							7,5		Financiën	
	13.06	Demografische druk (som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar)	62,9%	64,5%	65,6%	66,7%	67,3%	67,6%	67,9%			waarstaatjegemeente.nl
	13.07	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens				703	729	742	750			waarstaatjegemeente.nl

3.1.13.3 Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	27.700	12.160	14.220	12.189	13.288	13.752
Baten	8.146	1.605	1.515	1.449	1.449	1.047
Saldo	-19.554	-10.555	-12.705	-10.740	-11.839	-12.705
<i>Verrekening met reserves</i>						
Storting	4.683	1.493	1.508	108	108	108
Onttrekking	2.513	4.736	3.699	424	416	416
Saldo	-21.724	-7.312	-10.514	-10.425	-11.531	-12.398

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
003 College van B&W	1.475	1	-1.473
010 Raad en raadscommissies	1.450		-1.450
020 Regionale aangelegenheden	1.794		-1.794
025 Bestuursondersteuning	1.278		-1.278
050 Voorlichting communicatie stadspromotie	690	6	-684
060 Beheer Basisregistraties	572	99	-473
070 Stadswinkel	2.785	1.492	-1.293
910 Organisatie algemeen	2.359	2.077	-282
930 Nieuwe investeringen	3.242	1.539	-1.703
935 Centrum- en regiofunctie	84		-84
Totaal Bestuur en organisatie	15.728	5.214	-10.514

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	11.005	11.023	11.367	11.246
Amendementen	100	100	100	100
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	11.105	11.123	11.467	11.346
Raadsvoorstellen	-126	-127	-127	-128
Actuele stand lasten PB 2017-2020	10.979	10.996	11.340	11.219
Beleidsintensivering	256	245	95	95
Kapitaallasten	0	114	111	108
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	-857	-1.246	-860	-860
Overige technische mutaties	5.351	2.188	2.710	3.298
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	4.750	1.301	2.056	2.641

Totaal lasten PB 2018-2021	15.728	12.297	13.396	13.860
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	1.597	1.531	1.523	1.523
Baten vastgestelde PB 2017-2020	1.597	1.531	1.523	1.523
Actuele stand baten PB 2017-2020	1.597	1.531	1.523	1.523
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	3	3	3	3
Overige technische mutaties	3.613	339	339	-64
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	3.616	341	341	-61

Totaal baten PB 2018-2021	5.214	1.873	1.865	1.462
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	-10.514	-10.425	-11.531	-12.398
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Investeringsen

Voorgenomen investeringen 2018

(bedragen x € 1.000)

Hoofd product	Investering	Bruto investering	Verwachte bijdrage	Netto investering
991	Automatisering portfolioplan D&D	1.400	-1.400	0
991	Reguliere vervangingssystemen automatisering	650	0	650
991	Glasvezel	PM	PM	PM
Totaal programma		2.050	-1.400	650

Toelichting voorgenomen investeringen:

Automatisering portfolioplan D&D

De organisatie van Helmond investeert stevig in noodzakelijke modernisering van de organisatie. Via een 50-tal projecten wordt een stevige impuls gegeven aan de Dienstverlening en Digitalisering. De daarmee gepaard gaande kosten kunnen gedekt worden uit de hiervoor bestemde reserves.

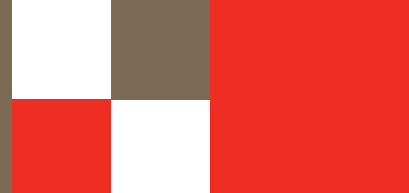
Reguliere vervangingssystemen automatisering

In 2018 worden er (vervangings)investeringen gedaan die noodzakelijk zijn voor het in stand houden van de bestaande ICT infrastructuur en daarmee de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Een en ander conform het meerjaren investeringsprogramma Automatisering.

Glasvezel

Voor de toekomst van de stad is ook het aanleggen van glasvezelnetwerken voor snel digitaal dataverkeer van belang. Inwoners van Helmond moeten kunnen beschikken over een robuust en toekomstbestendig glasvezelnetwerk. We willen als gemeente regie voeren op de toegankelijkheid van het glasvezelnetwerk, waarbij het belang voor de inwoners van Helmond voorop staat.

Algemene dekkingsmiddelen

3.2 Algemene dekkingsmiddelen

Wethouder P.H.M. Smeulders: Portefeuillehouder financiën

3.2.1 Financieel overzicht

In dit hoofdstuk worden de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente uitgewerkt en nader toegelicht. De baten uit deze algemene dekkingsmiddelen zijn niet meegenomen bij de diverse programma's, met uitzondering van de lokale heffingen waarvan de besteding gebonden is aan de opbrengsten (zoals rioolopbrengsten, opbrengsten uit afvalstoffen, leges, markten, parkeren e.d.).

(bedragen x € 1.000)

	Rekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	3.732	34.021	34.968	37.138	39.412	40.915
Baten	202.555	200.867	207.772	209.879	211.299	212.810
Saldo	198.823	166.846	172.805	172.741	171.887	171.895
<i>Verrekening met reserves</i>						
Storting	4.852	5.547	40	9	3	-3
Onttrekking	27.075	7.075	4.736	3.489	3.184	2.692
Saldo	221.046	168.374	177.500	176.221	175.069	174.590

(bedragen x € 1.000)

Specificatie per hoofdproduct	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
HP940 Post Onvoorzien	500		-500
HP944 Overige financiële middelen	1.228	10.651	9.423
HP950 Onroerend zaak belasting	525	21.344	20.819
HP960 Overige belastingen	933	938	5
HP970 Algemene rijksuitkeringen/gemeentefonds	2.471	176.667	174.196
HP991 Overhead	31.937	2.908	-29.029
HP992 Doorbelasting overhead	-2.586		2.586
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	35.008	212.508	177.500

Nieuwe ontwikkelingen

(bedragen x € 1.000)

Hoofd product	Nieuwe ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
Beleidsintensivering					
970	Jeugdgezondheidszorg	-50	-50	-50	-50
<i>Beleidsintensivering</i>		-50	-50	-50	-50
Gemeentefonds					
970	Mutaties algemene uitkering GF sept_dec circulaire 2016 (conform VJN)	-229	-210	-210	-210
970	Integratie-uitkering sociaal domein mutaties sept_dec circulaire (conform VJN)	1.137	1.129	1.088	1.100
970	Verwerking meicirculaire Sociaal Domein begroting 2018 en mjr	-1.244	-1.205	-1.379	-1.426
970	Verwerking nieuwe ontwikkelingen VJN	-1.144	-1.269	-688	-688
970	Verwerking meicirculaire 2017 t.b.v. begroting 2018 ev.	-1.100	-1.387	-926	-275
<i>Gemeentefonds</i>		-2.580	-2.942	-2.115	-1.499
Onontkoombare knelpunten					
970	Uivoeringskosten Senzer - Dekking Gemeentefonds	-119	-152	-152	PM
<i>Onontkoombare knelpunten</i>		-119	-152	-152	0
Totaal nieuwe ontwikkelingen Algemene dekkingsmiddelen		-2.749	-3.144	-2.317	-1.549

Beleidsintensivering

Jeugdgezondheidszorg

In 2016 is een bezuiniging doorgevoerd op de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van € 150.000. Deze bezuiniging blijkt bij nader inzien niet realistisch en is nog niet volledig gerealiseerd. De kans van slagen was sterk afhankelijk van het invoeren van een integrale JGZ van 0-18 jaar. Dit traject is gestagneerd omdat hiervoor op het niveau van de 21 gemeenten, in het Algemeen Bestuur van de GGD, uiteindelijk onvoldoende draagvlak bleek. Vervolgens is naar nieuwe mogelijkheden gezocht en is nu ruim de helft van de bezuiniging (nl. € 88.000) gerealiseerd. Verder bezuinigen in het basispakket jeugdgezondheid vinden we niet verantwoord. Op dit moment kan alleen nog verder verantwoord worden bezuinigd op de huisvestingskosten van de Zorgboog. Hiermee realiseren we nog een deel van de resterende bezuiniging, maar niet de volledige € 62.000. Vandaar de voorgestelde intensivering van € 50.000.

Gemeentefonds

Baten Gemeentefonds

De verwachte inkomsten uit het gemeentefonds op basis van september- december en meicirculaire zijn hier opgenomen. Voor een groot deel staan hier taakmutaties tegenover die conform het helmondse beleid worden doorvertaald naar de betreffende beleidsterreinen en daar ook worden toegelicht. Ook de loon- en prijsaanpassingen vanaf 2018 zitten in de bijstelling alsmede het accres van het gemeentefonds

Onontkoombare knelpunten

Bijdrage uitvoeringskosten Senzer

De financiering van de uitvoeringskosten van de Participatiewet geschiedt op basis van de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden (zie toelichting in Programma 2). Een deel van deze kosten worden opgevangen binnen het gemeentefonds.

Aansluiting met vorige begroting

Onderstaande tabel geeft de aansluiting weer tussen de huidige Programmabegroting 2018-2021 en de voorgaande Programmabegroting 2017-2020. De regel 'Actuele stand lasten (of baten) PB 2017-2020' geeft de saldi aan waarover de raad eerder al heeft besloten. De regels daaropvolgend in de tabel geven de nieuwe ontwikkelingen aan waarover de raad met vaststelling van de Programmabegroting 2018-2021 akkoord gaat.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Lasten:				
Primitieve begroting 2017-2020	33.846	34.889	36.430	36.433
Lasten vastgestelde PB 2017-2020	33.846	34.889	36.430	36.433
Interne wijzigingen	-204	-372	-459	-439
Raadsvoorstellen	-21	-19	-18	-16
Actuele stand lasten PB 2017-2020	33.620	34.498	35.953	35.978
Beleidsintensivering		-25	-50	-50
Gemeentefonds	2.516	3.811	5.312	7.430
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	3.010	3.400	3.010	3.010
Onontkoombare knelpunten	-119	-152	-152	
Overige technische mutaties	-4.019	-4.385	-4.659	-5.455
Totaal nieuwe ontwikkelingen lasten	1.388	2.649	3.461	4.935

Totaal lasten PB 2018-2021	35.008	37.147	39.414	40.912
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

(bedragen x €1.000)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
Baten:				
Primitieve begroting 2017-2020	205.580	204.833	205.278	203.155
Amendementen	183	183	183	183
Baten vastgestelde PB 2017-2020	205.763	205.016	205.461	203.338
Actuele stand baten PB 2017-2020	205.763	205.016	205.461	203.338
Beleidsintensivering	50	25		
Gemeentefonds	5.096	6.753	7.428	8.929
Nominale ontwikkelingen (loon-prijs)	93	93	93	93
Overige technische mutaties	1.506	1.480	1.501	3.141
Totaal nieuwe ontwikkelingen baten	6.745	8.351	9.022	12.163

Totaal baten PB 2018-2021	212.508	213.367	214.483	215.502
----------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Saldo Programmabegroting 2018-2021	177.500	176.221	175.069	174.590
---	----------------	----------------	----------------	----------------

3.2.2 Lokale heffingen

Bij dit onderdeel wordt een totaalbeeld gegeven van de opbrengsten uit lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is aan de opbrengsten. In de paragraaf "overzicht lokale heffingen" wordt naast de geraamde inkomsten uit lokale heffingen ook aandacht besteed aan het beleid ten aanzien van lokale heffingen, lokale lastendruk en het kwijtscheldingsbeleid.

	(bedragenx1000)
Soort heffing	Raming 2018
Onroerende zaakbelasting	21.344
Hondenbelasting	562
Precariobelasting	305
Totaal lokale heffingen	22.211

3.2.3 Algemene uitkeringen

Het gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron van gemeenten en de ontwikkeling hiervan bepaalt in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. De laatste ontwikkelingen met betrekking tot de uitkering over de jaren 2018 en verder zijn gepubliceerd in de meicirculaire 2017. Vanwege de demissionaire status van het kabinet is deze circulaire beleidsarm en zijn alleen mutaties als gevolg van loon- en prijsstijgingen en mutaties op decentralisatie-uitkeringen opgenomen.

De voorgenomen overheveling van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering per 2018 is uitgesteld. Eerst moeten afspraken gemaakt worden over de structurele indexering van de betreffende budgetten. De overheveling zal naar verwachting niet eerder plaatsvinden dan met ingang van 2019.

Op basis van de meicirculaire 2017 is een nieuwe berekening gemaakt van het gemeentefonds en op het onderdeel algemene uitkering wordt een positief effect verwacht voor de jaren 2018 - 2020 en een nadeel in 2021 (zie hoofdstuk 2 budgettair kader en financiële ontwikkelingen).

Omdat de uitkering van het gemeentefonds per circulaire verschilt en het voor gemeenten lastig is om goed hierop te kunnen sturen, is in 2016 een stuurgroep en een expertgroep ingesteld die zich bezig houden met een oriëntatie op een fundamentele herziening van het gemeentefonds. Namens de stuurgroep stuurt de minister van BZK een rapport aan de Tweede Kamer en hierin worden een aantal aanbevelingen gedaan die oplossingsrichtingen bieden om de financiële verhoudingen en specifiek de verdeling van het gemeentefonds te vereenvoudigen, de stabiliteit te vergroten en de afwegingsruimte van gemeenten te vergroten. Besluitvorming hierover en verdere uitwerking is aan het parlement en een nieuw kabinet. Indien besloten wordt tot een herziening worden gemeenten intensief betrokken bij de uitwerking hiervan.

3.2.4 Kosten van overhead

Om inzicht te krijgen in de kosten van de overhead moeten gemeenten op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de baten en lasten op het niveau van de programma's presenteren. De kosten van de overhead dienen hier afzonderlijk opgenomen te worden. Dit zijn de kosten die betrekking hebben op het primaire proces. Deze worden centraal begroot en verantwoord. Dit overzicht is opgenomen in paragraaf 3.2.1.

3.2.5 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 is de gemeente Helmond belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De eerste aangifte vennootschapsbelasting heeft betrekking op het boekjaar 2016. Voor de aangifte 2016 is door de gemeente uitstel aangevraagd. Dit betekent dat de aangifte uiterlijk op 30 april 2018 moet worden ingediend. Het uitstel is nodig omdat er nog steeds ontwikkelingen zijn die invloed hebben op de aangiftecijfers. De tijd die resteert zal worden gebruikt om meer zekerheid te krijgen over de in te dienen aangifte.

Bij de oorspronkelijke inventarisatie van de ondernemingsactiviteiten werden 3 ondernemersactiviteiten benoemd: Grondexploitatie; Parkeerbedrijf en Vastgoed. Inmiddels heeft de belastingdienst het standpunt ingenomen dat de wijze waarop de gemeente haar Vastgoed exploiteert niet als ondernemingsactiviteit hoeft te worden aangemerkt. Of en hoeveel vennootschapsbelasting er betaald zal moeten worden zal vrijwel uitsluitend worden bepaald door de fiscale resultaten van het grondbedrijf. Eventuele positieve resultaten van de andere ondernemersactiviteit(en) zijn ondergeschikt aan het resultaat van het grondbedrijf. Een negatief resultaat van het grondbedrijf zal eventuele positieve resultaten van andere ondernemingsresultaten waarschijnlijk overtreffen waardoor per saldo geen vennootschapsbelasting verschuldigd is. Wat geldt voor de aangifte 2016 geldt ook voor het boekjaar 2017.

Grondbedrijf

De ondernemingsactiviteit van het grondbedrijf staat vast. Er bestaan echter nog steeds onzekerheden met betrekking tot de wetgeving voor de bepaling van de verschuldigde vennootschapsbelasting. Met behulp van een externe belastingadviseur zijn een aantal uitgangspunten gekozen voor de variabelen in de rekenmethode. De belastingadviseur beoordeelt deze uitgangspunten als verdedigbaar. Op basis van deze uitgangspunten verwachten wij dat in 2018 geen vennootschapsbelasting is verschuldigd voor de ondernemingsactiviteiten van het grondbedrijf.

Parkeerbedrijf

Op basis van huidige inzichten zou er een fiscaal positief resultaat kunnen ontstaan bij het parkeerbedrijf. Of er daadwerkelijk een positief resultaat ontstaat is afhankelijk van de vraag of het straat parkeren kan/mag worden samengevoegd met het parkeren in parkeergarages. Een positief resultaat zal waarschijnlijk wegvallen tegen het negatieve fiscale resultaat waardoor ook over het parkeren in 2018 geen vennootschapsbelasting verschuldigd is.

3.2.6 Ruimte Onvoorziene uitgaven

In onze begroting nemen we jaarlijks ruimte op voor het opvangen van onvoorziene zaken (post onvoorzien). De omvang van de post onvoorzien bedraagt voor 2018 € 0,5 miljoen. Deze post wordt alleen gebruikt in geval van calamiteiten en onontkoombare knelpunten, die niet voorzien zijn en zich in de loop van 2018 voor doen.

4 Verplichte paragrafen

Deze (verplichte) paragrafen geven een beeld van enkele onderwerpen die van belang zijn voor de inschatting van de financiële positie van onze gemeente. In deze paragraaf beschrijven we relevante cijfers en voorgenomen activiteiten voor 2018 op het gebied van organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering, financiering, treasury, deelnemingen, verbonden partijen en grondbeleid van gemeente Helmond.

4.1 Paragraaf lokale heffingen

4.1.1 Uitgangspunten tarievenbeleid

Het inflatiecorrectiepercentage voor belastingtarieven bedraagt voor 2018 bedraagt 0,4%. Daar waar een afwijkend percentage van toepassing is wordt dit vermeld in de onderstaande tekst.

Daarnaast mogen de tarieven van rechten die vallen onder een wettelijke beperking (m.n. leges, rioolheffing en afvalstoffenheffing) maximaal kostendekkend zijn.

4.1.2 Ontwikkeling woonlasten

Een belangrijk uitgangspunt is een gelijkblijvende lastendruk tijdens deze bestuursperiode. Wij houden vast aan het uitgangspunt uit het coalitieakkoord: de gemeentelijke lastendruk (OZB, riool- en afvalstoffenheffing) voor de inwoners gaat in zijn totaliteit – exclusief de inflatiecorrectie – in deze bestuursperiode niet omhoog. Voor het jaar 2018 wordt het hiervoor genoemde percentage voor de inflatiecorrectie, zijnde 0,4% toegepast.

De woonlasten kunnen worden bekeken vanuit het perspectief van de gebruiker van een woning (meestal de huurder), maar ook vanuit dat van de eigenaar van dat pand.

Belastingen die tot woonlasten voor gebruikers leiden (in €)

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	Totaal	Verandering totaal t.o.v. voorgaand jaar
2011	228,12	232,08	460,20	0,79%
2012	231,96	232,08	464,04	0,83%
2013	231,96	232,08	464,04	0,00%
2014	237,12	212,40	449,52	-3,13%
2015	222,12	216,60	438,72	-2,40%
2016	225,96	220,44	446,40	1,75%
2017	225,96	198,96	424,92	-4,81%
2018	212,28	199,80	412,08	-3,02%

Als er sprake is van een woning waarvan de eigenaar ook gebruik maakt, betaalt deze ook Onroerendzaakbelasting (OZB). Voor het jaar 2018 wordt voorgesteld om de totale gemiddelde woonlasten ten opzichte van het voorgaande jaar te verhogen met het percentage van de inflatiecorrectie, wat is vastgesteld op 0,4%. In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de jaren vanaf 2011 zichtbaar.

Hier is duidelijk te zien, dat de meerjarige ontwikkeling gematigd is, waarbij de gemiddelde stijging beperkt blijft tot de inflatiecorrectie. Vanaf 2015 tot en met 2018 zijn de gemiddelde woonlasten met 2,5% gestegen. De stijging van de OZB voor de gemiddelde woning van 2017 naar 2018 bedraagt 4,83%. De tariefstijging is met 1,96% een stuk lager, wat verklaard kan worden door de verwachte waardeinstijging van de woningen met ongeveer 2,5%.

Tabel: Belastingen die tot woonlasten voor eigenaren/gebruikers leiden (in €).

Jaar	OZB*	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	Totaal	Verandering totaal t.o.v. voorgaand jaar
2011	236,00	228,12	232,08	696,20	0,67%
2012	240,50	231,96	232,08	704,54	1,20%
2013	247,00	231,96	232,08	711,04	0,92%
2014	253,00	237,12	212,40	702,52	-1,20%
2015	291,50	222,12	216,60	730,22	3,94%
2016	296,00	225,96	220,44	742,40	1,67%
2017	321,00	225,96	198,96	745,92	0,47%
2018	336,50	212,28	199,80	748,58	0,36%

* Voor de bepaling van de OZB-lasten is uitgegaan van de gemiddelde waarde van een woning van € 235.000 in 2011, tegen € 202.000 voor het belastingjaar 2018, waarbij 2017 met € 197.000 het voorlopige dieptepunt was.

Tabel: Wijziging woonlasten voor eigenaren/gebruikers bij verschillende woningwaardes (in €).

Woningwaarde 2017 / 2018	Uitsluitend gebruiker	197.000 / 202.000*	300.000 / 308.000	600.000 / 617.000
Rioolheffing 2017	225,96	225,96	225,96	225,96
Afvalstoffenheffing 2017	198,96	198,96	198,96	198,96
Gebruikers	424,92	424,92	424,92	424,92
OZB 2017		321,00	489,90	979,80
Eigenaar/ gebruiker		745,92	914,82	1.404,72
Rioolheffing 2018	212,28	212,28	212,28	212,28
Afvalstoffenheffing 2018	199,80	199,80	199,80	199,80
Gebruikers	412,08	412,08	412,08	412,08
OZB 2018		336,50	513,25	1.026,50
Eigenaar/ gebruiker		748,58	925,33	1.438,58
Wijziging t.o.v. 2017	-3,02%	0,36%	1,15%	2,41%

* De gemiddelde woningwaarde is tussen belastingjaar 2017 en 2018 gestegen met ongeveer 2,5% van € 197.000 naar € 202.000.

4.1.3 Uitgangspunten tarieven 2018

Onroerende zaakbelastingen

In het collegeprogramma is het uitgangspunt opgenomen om de woonlastendruk gemiddeld met niet meer te verhogen dan met het inflatiepercentage, voor 2018 vastgesteld op 0,4%. Bij de tariefbepaling voor 2018 is daarom uitgegaan van een totaalopbrengst, gebaseerd op de OZB-opbrengsten over 2017 vermeerderd met de gevolgen van areaaluitbreidingen en inflatiecorrectie. Daarnaast is het tarief voor de rioolheffing, door een lagere toerekening van kapitaallasten met een aantal procenten verlaagd. Dit wordt op een zodanige wijze in de tarieven OZB gecompenseerd, dat de stijging van de woonlastendruk rond de 0,4% uit zal komen.

De waardeontwikkeling van de onroerende zaken als gevolg van de jaarlijkse herwaardering wordt tenslotte gecompenseerd in de tarieven voor het jaar 2018, conform de afgesproken systematiek. Voor de woningen is er sprake van een stijging van de gemiddelde waarde met 2,5%, wat wordt gecorrigeerd door de tariefstijging te beperken. Bij de niet-woningen is sprake van gemiddeld gelijk blijvende WOZ-waarden. Bij de bepaling van het tarief is sprake van een verhoging van de totale

opbrengsten met 0,4%, zijnde het inflatiepercentage, alsmede een verhoging met een proportioneel deel van de lagere rioolheffing.

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing geldt naast het beginsel van 100% kostendekking, het principe “de vervuiler betaalt”, wat tot uiting komt in een tarief dat afhankelijk is van de grootte en het aantal afvalcontainer(s), waarvan men gebruik maakt. Op het gebied van de afvalinzameling zijn er voldoende ontwikkelingen, zoals het uitzetten van papiercontainers en een nieuwe wijze van inzamelen van textiel. Voor de begroting 2018 heeft dit nog geen ingrijpende gevolgen; op de langere termijn zullen er wel wat kostenverschuivingen gaan optreden.

Ten opzichte van het belastingjaar 2017 wordt het tarief voor deze heffing verhoogd met het inflatiepercentage van 0,4% tot € 199,80 op jaarbasis per perceel.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	(bedragen x € 1.000)	
Kosten taakveld afval	6.630	
Inkomsten taakveld, excl. heffingen	-1.656	
<i>Netto kosten product</i>	<i>4.974</i>	<i>59%</i>
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Kwijtschelding	792	9%
Handhaving stg. Stadswacht	112	1%
Heffing en invordering belastingen	127	2%
Toe te rekenen BTW	1.341	16%
Overhead	294	3%
Blink Reiniging	762	9%
Totale kosten	8.402	100%
 Opbrengst heffingen	 8.402	 100%

Rioolheffing

De rioolheffing is een bestemmingsheffing, waarmee de kosten die noodzakelijk zijn voor niet alleen een doelmatig werkende riolering maar ook overige maatregelen ten aanzien van het beheer van hemelwater en grondwater kunnen worden verhaald. In het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2010-2015 is meerjarig tarievenbeleid vastgelegd. Dit GRP is verlengd tot en met 2018, om qua looptijd aan te kunnen sluiten bij de omliggende Peelgemeenten. De kosten onderbouwing daarin is geactualiseerd.

Door nieuwe voorschriften in de kostentoerekening zal het tarief verlaagd worden, omdat de toe te rekenen kosten ongeveer € 600.000 lager uitvallen. Hiermee blijft Helmond op het maximaal toegestane niveau van 100% kostendekking. Helmond kent twee categorieën tarieven, namelijk een basistarief dat behoort bij een waterverbruik van minder dan 1.200 m³ en een aantal (degressieve) tarieven gebaseerd op een waterverbruik van meer dan 1.200 m³.

Kostendekkendheid Rioolheffing	(bedragen x € 1.000)	
Kosten taakveld Riolerig	6.746	72%
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Kwijtschelding	813	9%
Reinigingskosten	10	0%
Heffing en invordering belastingen	127	1%
Toe te rekenen BTW	1.046	11%
Overhead	374	4%
Waterlopen	275	3%
Totale kosten	9.391	100%
Opbrengst heffingen	9.391	100%

Hondenbelasting

Voor het houden van een hond binnen de gemeente wordt hondenbelasting geheven. Deze algemene belasting wordt ingezet voor de bestrijding van de gevolgen van hondenoverlast. Alleen de perceptiekosten van de heffing van hondenbelasting worden hierop in mindering gebracht. In de gemeente worden per 1 januari 2017 ruim 8.400 honden gehouden. Controle op het hondenbezit is sinds 2014 uitbesteed aan de Stichting Stadswacht Helmond.

Precariobelasting

Deze belasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen op of boven gemeentegrond. Deze belasting geldt als algemeen dekkingsmiddel. Op grond van ervaringen van de laatste jaren is gebleken dat de precariobelasting tot wisselende opbrengsten kan leiden; de mate van gebruik van de openbare ruimte is moeilijk te voorspellen. Via regelmatige controles wordt het gebruik van gemeentegrond gevolgd, waarna bij constatering van belastbare feiten een aanslag precariobelasting volgt.

Vanaf 2017 wordt voor uitstallingen geen precariobelasting meer geheven. Hierdoor wordt een betere aansluiting tot stand gebracht tussen het beleid van deregulering, dat juist meer ruimte biedt voor uitstallingen en de extra belastingdruk, die hierdoor is ontstaan. Dit geldt overigens niet voor andere voorwerpen op gemeentegrond zoals terrassen, e.d. Voor precariobelasting wordt een breed scala aan tarieven gehanteerd, dat te uitgebreid is om in de tarieventabel aan het einde van deze paragraaf op te nemen.

Toeristenbelasting

In 2017 heeft de gemeente Helmond voor de eerste keer aanslagen toeristenbelasting verstuurd. Het betreft een belasting voor accommodaties die tegen betaling verblijfsmogelijkheden aanbieden aan (zakelijke) toeristen. Het standaardtarief is vastgesteld op € 1,50 per persoon per nacht voor deze accommodaties. Er gelden vrijstellingen voor onder andere arbeidsmigranten, verblijf in zorginstellingen en scouting. De opbrengsten worden gebruikt voor de verdere versterking van de toeristische en recreatieve aantrekkingskracht van Helmond.

Marktgelden

Bij de tarieven marktgelden is ook voor 2018 gekozen voor de algemene inflatiecorrectie van 0,4%. De promotiegelden worden uitsluitend voor de zaterdagmarkt opgelegd. Dit tarief is normaal geïndexeerd. Dit bedrag wordt door de gemeente geïncasseerd voor de marktreclamecommissie. Nieuw is de werkwijze met geprivatiseerde markten, waarbij wel marktgelden in rekening worden gebracht, die vervolgens worden uitgekeerd aan de organisatoren van de betreffende markten, die ook de lasten ervan dragen. Het gaat daarbij uitsluitend om de woensdagmarkt (centrum) en de vrijdagmarkt (Brouwhuis en Brandevoort).

Ondernemersfonds: Reclamebelasting en opslag OZB niet-woningen

De tarieven voor Reclamebelasting worden jaarlijks aangepast bij het opstellen van de begroting voor het volgende jaar, waarbij wordt gekeken naar de kosten, verbonden aan het activiteitenprogramma van het centrummanagement resp. van de winkelboulevard Engelseweg, verhoogd met de perceptiekosten van de gemeente, die samenhangen met deze heffing. De tarieven voor het centrumgebied worden voor 2018 verhoogd met de inflatiecorrectie van 0,4%.

Met ingang van 2013 is een gemeentebreed Ondernemersfonds ingesteld, waaruit allerlei activiteiten ter bevordering van het ondernemersklimaat in de stad kunnen worden gefinancierd. Dit is een initiatief van de gezamenlijke ondernemersverenigingen, te weten de Stg. Centrummanagement, de Stg. Bedrijventerreinen en de FOH (de federatie van buurt- en wijkwinkelcentra), die het gemeentebestuur hier nadrukkelijk om gevraagd hebben.

Het gaat hier om een opslag op de al bestaande Onroerendezaakbelasting, die alle niet-woningen over de gehele stad aangaat. De extra OZB-inkomsten (ongeveer 8% van de totale OZB-inkomsten van niet-woningen) worden als subsidie verstrekt aan de Stichting Ondernemersfonds, die zorgt voor de verdeling van de gelden via zogenaamde trekkingsrechten over alle partijen.

Leges

Voor de Legesverordening moet het uitgangspunt van maximaal kostendekkende tarieven nauwlettend in de gaten worden gehouden. Overschrijding hiervan zou voor de gemeente tot onnodige risico's leiden. Wel bestaat de mogelijkheid van kruissubsidiëring, waarbij een onderdekking op het ene product uit de legesverordening mag worden gecompenseerd met een surplus aan inkomsten op een ander product. Dit naar aanleiding van een uitspraak van de Hoge Raad van 13 februari 2015 hierover. Van Rijkswege zijn de laatste jaren maximumtarieven voor een aantal producten ingevoerd, zoals reisdocumenten, rijbewijzen, e.d. Deze maximumtarieven worden door de gemeente Helmond gevolgd. De tarieven voor de omgevingsvergunning worden niet wezenlijk aangepast, al zullen er enkele praktische wijzigingen noodzakelijk zijn. Voor een verdere uitwerking wordt verwezen naar de legesverordening 2018 met bijbehorende tarieventabel.

bedragen x € 1.000)

Legesverordening	Lasten taakveld	Overhead	Totale lasten	Andere inkomsten	Leges	Totale baten	Kosten-dekkendheid
Burgerlijke stand	147	102	249		112	112	45%
BRP	158	111	269		134	134	50%
Reisdocumenten	1.011	706	1.717		638	638	37%
Rijbewijzen	446	311	757		313	313	41%
Omgevingsvergunning	1.521	1.165	2.686	36	2.424	2.460	92%
Totaal	3.283	2.395	5.678	36	3.621	3.657	64%

4.1.4 Overige belastingaangelegenheden

Uitvoering kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. In Helmond zijn voor 2018 alleen de onroerende zaakbelasting, de rioolheffing en afvalstoffenheffing in de kwijtschelding betrokken. Op landelijk niveau zijn er in de afgelopen periode ontwikkelingen geweest ten aanzien van uitbreiding van de beleidsvrijheid voor decentrale overheden voor wat betreft het verlenen van kwijtschelding.

De Gemeente Helmond kent al jaren het beleid om de kosten van bestaan te stellen op maximaal 100% van de bijstandsnorm (de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 stelt de norm op 90% van de bijstandsnorm). Daarnaast is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om kwijtschelding aan kleine ondernemers te verlenen voor wat betreft gemeentelijke privé-belastingen (raadsbesluit 10 januari 2012). De gemeente Helmond maakt maximaal gebruik van de geboden beleidsvrijheid.

Ongewijzigd is de mogelijkheid voor kwijtscheldingsgerechtigden om middels geautomatiseerde bestandsvergelijking kwijtschelding toegewezen te krijgen. De gemeente maakt sinds 2011 van deze mogelijkheid gebruik, wat zowel voor de burger als voor de gemeente onnodige administratieve lasten voorkomt, dan wel zoveel mogelijk beperkt. De gemeente toetst hierbij ambtshalve via het Inlichtingenbureau of belastingschuldige nog in aanmerking komt voor kwijtschelding.

Verruiming gemeentelijk belastinggebied

In juni 2015 presenteerde de Commissie Rinnooy kan haar rapport: “Bepalen betekent betalen”, met een advies van de Commissie over de Financiële ruimte voor gemeenten. Hierin kwam naar voren, dat de gemeenten behoefte hebben aan een groter lokaal belastinggebied en daar gezien de toename van de taken en verantwoordelijkheden van de gemeenten ook recht op hebben. In het rapport worden ook concreet voorstellen gedaan hoe hieraan invulling gegeven kan worden, waarbij met name een ingezetenebelasting en de herinvoering van het gebruikersdeel OZB voor woningen eruit worden gelicht.

Het zou daarbij gaan om een verschuiving van de lasten, niet om een belastingverhoging. De voorstellen zullen ongetwijfeld aan de orde komen bij de lopende kabinetsformatie. Hoe hiermee zal worden omgegaan is op dit moment moeilijk in te schatten. De discussie over de verruiming van het gemeentelijk belastinggebied gaat echter verder. Onderdelen van dit belastingplan, zoals de afschaffing van precariobelasting op kabels en leidingen zijn inmiddels al doorgevoerd, zij het dat er een fasering in zit.

Ontwikkelingen WOZ

Op het terrein van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) zijn er een aantal ontwikkelingen. Zo is de Gemeente Helmond sinds eind 2016 aangesloten op de Landelijke Voorziening WOZ, waardoor de WOZ-waarde van woningen openbaar is geworden. Achterliggende gedachte hierbij is, dat de overheid transparant wil zijn naar de burger toe en dit gegeven dus vrij wil geven. Iedereen kan de waarden van de woningen daardoor voortaan zien in het [WOZ-waardeloket](#). Verder worden vanaf het jaar 2016 de aanslagbiljetten / WOZ-beschikkingen digitaal te ontsloten via Mijn Overheid. Hierdoor ontvangt een groot deel van de burgers op digitale weg zijn aanslagbiljetten in een beveiligde omgeving, waar deze ook opvraagbaar blijven. Op het moment dat er een nieuw aanslagbiljet wordt aangeboden zal de burger hiervan per e-mail in kennis worden gesteld.

Bij de versturing van de aanslagen Gemeentelijke Heffingen 2017 zijn ongeveer 17.000 van de 43.000 aanslagbiljetten op deze wijze verzonden. Doordat met ingang van 1 oktober 2015 de WOZ-waarde in het kader van het nieuwe Woningwaarderingssstelsel mede bepalend is geworden voor de vaststelling van de hoogte van de maximale huurprijzen hebben ook huurders van woningen voortaan een belang bij de WOZ-waarde. Daarom hebben ook gebruikers van woningen met ingang van 2016 op hun aanslag Gemeentelijke Heffingen voortaan een beschikkingsregel gekregen met daarop de nieuwe WOZ-waarde. Tenslotte moeten met ingang van 2022 alle WOZ-woningtaxaties gebaseerd zijn op de gebruiksoppervlakte van de woning.

Nu gebruiken gemeenten (waaronder Helmond) nog vaak de bruto inhoud van de woning om woningen met elkaar te vergelijken of een andere maatstaf om een woning op te meten. Vanaf 2022 moet iedere gemeente de woningen op dezelfde manier meten. Naast het voordeel van uniformiteit heeft het gebruik van de gebruiksoppervlakte voor het meten van woningen voor de WOZ meer inhoudelijke voordelen. De belanghebbenden zullen de gemeten gebruiksoppervlakte herkennen, wanneer ze deze bijvoorbeeld vergelijken met informatie in de markt. Het meetvoorschrift dat bij Funda gehanteerd moet worden, is immers exact hetzelfde meetvoorschrift dat voor de WOZ-taxaties gebruikt wordt. Verder biedt het hanteren van de gebruiksoppervlakte gemeenten ook meer mogelijkheden om de activiteiten gericht op bijhouding en kwaliteitsverbetering voor de WOZ-administratie en de Basisregistraties adressen en gebouwen meer op elkaar af te stemmen, dan wel verder te integreren.

4.1.5 Overzicht tarieven

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste en meest voorkomende tarieven, waarmee burgers en bedrijven geconfronteerd worden.

	2016	2017	2018
Onroerende Zaakbelastingen			
- tarief eigenaren woningen	0,1492%	0,1633%	0,1665%
- tarief eigenaren niet-woningen	0,2208%	0,2328%	0,2355%
- tarief gebruikers niet-woningen	0,1766%	0,1863%	0,1884%
Afvalstoffenheffing			
- basistarief 2 x 140 lt	220,44	198,96	199,80
- tarief 1 x 140 lt & 1 x 240 lt	255,12	230,28	231,24
- tarief 2 x 240 lt	289,80	261,60	262,68
- tarief extra bak van 140 lt	48,60	43,80	44,94
- tarief extra bak van 240 lt	83,28	75,12	75,48
Rioolheffing			
- basistarief per jaar	225,96	225,96	212,28
Hondenbelasting			
- tarief 1e hond	59,40	60,00	60,24
- tarief 2e hond en volgende	118,80	120,00	120,48
- kenneltarief	297,00	300,00	301,20
Marktgelden			
- Zaterdagmarkt (per m2 per kwartaal)	9,40	9,50	9,50
Reclamebelasting (basis)			
- Centrumgebied per jaar	429,60	434,40	435,60
- Engelseweg per jaar	433,20	438,00	440,40
Leges (meest voorkomende producten)			
- Paspoorten jonger dan 18 jaar *	51,20	51,45	52,00 *
- Paspoorten 18 jaar en ouder *	64,40	64,75	65,30 *
- ID-kaarten jonger dan 18 jaar *	28,40	28,60	29,05 *
- ID-kaarten 18 jaar en ouder *	50,40	50,65	51,05 *
- Rijbewijzen *	38,95	38,95	Volgt *
- Wabo / bouwactiviteiten (t/m € 500,000)	35 ‰	35 ‰	35 ‰
- Wabo / bouwactiviteiten (> € 500,000)	26,5 ‰	26,5 ‰	26,5 ‰

* De maximumtarieven voor de reisdocumenten en rijbewijzen worden nog door het Rijk vastgesteld.

Voor reisdocumenten zijn al voorlopige tarieven gepubliceerd, maar deze zijn nog niet definitief.

4.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Definities

De volgende begrippen staan in deze paragraaf centraal:

Risico: Een risico is een gebeurtenis, die zich in een zekere mate van waarschijnlijkheid kan voordoen, met een negatief gevolg voor de gemeente.

Beschikbare weerstandscapaciteit: Alle middelen en mogelijkheden waarover de gemeente Helmond beschikt of kan beschikken om de risico's te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. Voor de gemeente Helmond gelden op begrotingsbasis de volgende posten als beschikbare weerstandscapaciteit:

- Algemene reserve
- Algemene reserve grondbedrijf
- Post onvoorzien
- Onbenutte belastingcapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit: Dit zijn de middelen die de gemeente Helmond nodig heeft om haar risico's financieel op te vangen en betreft een financiële vertaling van de kans op het voordoen van deze risico's.

Weerstandsvermogen: Geeft de relatie weer tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (middelen die beschikbaar zijn om risico's te dekken) en benodigde weerstandscapaciteit (financiële vertaling van de risico's die de gemeente loopt) van de gemeente Helmond.

Deze relatie wordt uitgedrukt in een ratio weerstandsvermogen:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (risicoprofiel)}}$$

4.2.2 Beleid omtrent weerstandscapaciteit en risico's

Risicomanagement is een middel om op een gestructureerde manier risico's in beeld te brengen, te evalueren en beter te beheersen door er proactief mee om te gaan. Door al in een vroeg stadium na te denken over de mogelijke risico's van bepaald beleid zijn deze nog te voorkomen of kunnen we eventueel ernstige gevolgen ervan beperken.

We inventariseren risico's. We bepalen voor zover mogelijk de financiële gevolgen en, als dat mogelijk is, treffen we beheersmaatregelen. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's. Ook bij goed financieel beheer kunnen onverwachte financiële gevolgen optreden. Dergelijke risico's kan de gemeente dragen door het achter de hand hebben van voldoende weerstandsvermogen. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting.

Naast het aanhouden van een financieel weerstandsvermogen zijn er andere manieren om de financiële gevolgen van risico's op te vangen:

- Bepaalde gebeurtenissen zijn onverwacht, maar doen zich regelmatig voor in de loop van de tijd. Hiervoor neemt de gemeente de financiële gevolgen op in de begroting of in voorzieningen;

- Een aantal risico's vangen we op door specifieke bestemmingsreserves. Indien de omvang van deze reserves niet toereikend zijn, dan komt de Algemene reserve in beeld als risicoafdekking;
- Interne beheermaatregelen;
- Bij investeringsprojecten nemen we een onvoorziene post mee;
- Risico's kunnen we beperken door het afsluiten van verzekeringen. De gemeente Helmond heeft bijna alle verzekeringen in huis die gewenst, noodzakelijk of verplicht zijn. Het eigen risico op deze verzekeringen is relatief laag. Door de mondige inwoner, juridisering van de samenleving (claimcultuur) en cybercrime staan verzekeraars onder druk. Hierdoor is de tendens dat premies verhogen en service/dekking minimaliseren. Om hierop in te spelen sluit de gemeente Helmond minder verzekeringen af of verhoogt de gemeente het eigen risico. Daarmee vangt zij deze risico's meer in eigen beheer op. Bovendien onderzoeken we de mogelijkheid om gebruik te maken van een franchiseconstructie op de polis.

Binnen het risicomanagement van de gemeente Helmond worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- We maken een inschatting van ieder risico met de financiële impact en de kans van optreden;
- Niet alle onderzochte risico's zijn te vertalen in een financiële omvang of bandbreedte. Deze risico's benoemen we wel, maar niet in euro's;
- We streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1,5. Deze lijn is meegenomen in de gewijzigde financiële verordening (bij begroting 2017). Dat wil zeggen dat we alle risico's voor 1,5 maal kunnen dekken vanuit de beschikbare weerstandscapaciteit;
- De benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit actualiseren we bij de jaarrekening en begroting.

4.2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is gedefinieerd als alle middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om risico's te dekken, zonder aanpassing van de begroting en het beleid. De beschikbare weerstandscapaciteit kent zowel een incidentele als een structurele component.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat per 1 januari 2018 uit:

bedragen x € 1.000

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Algemene reserve vrij aanwendbaar	26.098
Algemene reserve grondbedrijf	45.961
Post onvoorzien incidenteel	500
<i>incidentele weerstandscapaciteit</i>	<i>72.559</i>
Onbenutte belastingcapaciteit	1.170
<i>structurele weerstandscapaciteit</i>	<i>1.170</i>
Totale weerstandscapaciteit	€ 73.729

Incidentele weerstandscapaciteit € 74 miljoen

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbaar deel van de algemene reserve, de algemene reserve grondbedrijf en de post voor onvoorzien. De algemene reserves waarover de gemeente Helmond beschikt ten aanzien van achtervang Jeugd, Wmo en I-deel houden we gezien de onzekerheden als gevolg van de decentralisatie buiten de beschikbare weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit ruim € 1 miljoen

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de onbenutte belastingcapaciteit. De gemeente Helmond kan haar belastingen verhogen of haar heffingen kostendekkend maken om financiële tegenvallers op te vangen. De omvang van de onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte tussen de opbrengst (uit het totaal van de onroerende zaakbelasting, de rioolheffing en de afvalstoffenheffingen) en de opbrengst die de gemeente zou moeten realiseren. Als de gemeente een beroep zou doen op een aanvullende bijdrage (op grond van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet; de zogenaamde artikel 12-norm) moeten de afvalstoffenheffing en de rioolheffing 100% kostendekkend zijn, of zou de onderdekking gecompenseerd mogen worden door een hoger OZB-tarief.

Uit de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit blijkt dat de gemeente Helmond nog een ruimte van € 1,17 miljoen heeft (tot het redelijk peil 2018 op basis van Artikel 12 = 0,1952%). De toets aan de artikel 12- norm geeft derhalve het volgende beeld:

(Bedragen x € 1.000)

Belastingcapaciteit	Huidige Inkomsten	Maximale Inkomsten	Onbenutte capaciteit
OZB	21.340	22.510	1.170
Reinigingsheffingen	8.402	8.402	0
Rioolheffing	9.391	9.391	0
Totaal	39.150	40.320	1.170

Gemeenten zijn in principe vrij om de hoogte van de OZB-tarieven te bepalen. Bestuurlijk is echter vastgelegd, dat de minister de gemeenten maant om de tariefstijging op macroniveau te matigen. Bij de bepaling van de nieuwe macronorm voor 2018 is rekening gehouden met 1,5% reële trendmatige groei van het BBP en 1,6% prijsontwikkeling Nationale Bestedingen, waardoor deze uitkomt op 3,1%.

(Bron: meicirculaire-gemeentefonds-2017-versie-31-mei)

4.2.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Binnen de gemeente Helmond inventariseren we de risico's en berekenen we de benodigde weerstandscapaciteit. Dat doen we door de specifieke risico's financieel te kwantificeren en de algemene risico's te benoemen.

De specifieke risico's zijn risico's die van toepassing zijn op Helmond. Allereerst wordt een inschatting gemaakt van de kans dat dit risico zich voordoet. Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Borgstellingen en garanties (factor 0,05);
- Zeer onwaarschijnlijk (factor 0,1);
- Onwaarschijnlijk (factor 0,25);
- Mogelijk (factor 0,5);
- Waarschijnlijk (factor 0,9).

Voor een aantal risico's zijn reeds beheersmaatregelen genomen. De kwantificering van deze beheersmaatregel brengen we in mindering op het risico. Per saldo ontstaat dan een restrisico. Het totaal aan restrisico resulteert dan in de benodigde weerstandscapaciteit.

Naast de specifieke risico's kennen alle gemeenten ook algemene risico's. Deze lichten we in de volgende paragraaf toe.

Specifieke risico's

Hieronder het overzicht van de gekwantificeerde risico' en dus de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit van de gemeente Helmond.

Nummer	Risico's	Incidenteel/ Structureel	Waardering	Grondslag risico's x € 1.000	Beheersing	Dekking x € 1.000	Restrisico x € 1.000
1.*	Juridische claims	I	0,50	1.320			660
2a.*	3-decentralisaties	I	0,90	8.000	Reserves Sociaal Domein	8.000	0
2b.*	Participatiewet BUIG	S	0,50	3.300			1.650
3a.*	Verstrekke geldleningen	I	0,05	22.500			1.125
3b.*	Borgstellingen	I	0,05	29.500			1.475
4.	Leegstand Vastgoed	I	0,10	7.000			700
5. *	Vennootschapsbelasting	I/S	0,90	PM			PM
6.	BTW sport	S	0,50	200			100
7.	Schade door natuurgeweld	I	0,10	1.000			100
8.	Calamiteiten	I	0,10	5.000			500
9. *	Organisatieontwikkeling	I	0,25	2.300			575
10. *	Risicoanalyse GGD	I/S	1,00				200
11. *	Wet DBA (deregulering beoordeling arbeidsrelaties)	I/S					PM
12. *	Interne controle fiscale wetgeving	I/S					PM
13. *	Claim Attero (vervallen)	I	0,90	1.900	Reserve Afval	1.700	0
14.	Anterieure expl. overeenkomst	I	0,50	300			150
Risico's Algemeen							7.235
15.*	Grondbedrijf			36.400	o.b.v. IFLO methode		36.400
Risico's Grondbedrijf							36.400
Totale restrisico Algemeen en Grondbedrijf							43.635

Gewijzigde risico's *

Ad 1. Juridische geschillen

Binnen de gemeente Helmond dreigen er enkele juridische risico's. Deze afzonderlijke risico's betreffen de juridische claims en voegen we samen tot één juridisch risico. Het gaat daarbij in totaal om een mogelijk risico van afgerond € 1.320.000.

Ad 2. 3 decentralisaties

2a Jeugd/Wmo

Per 1 januari 2015 zijn de taken op het gebied van zorg en jeugd overgegaan van rijk naar gemeenten. Er zijn inhoudelijke en financiële onzekerheden. De opgebouwde reserves bieden vooralsnog ruimte om de komende jaren de taken en transformatie uit te voeren voor de gemeente Helmond. Voor de komende jaren onderkennen we risico's met name op het terrein van Jeugd. Als

ondergrens van de algemene reserve Sociaal Domein hanteren we € 8 miljoen om mogelijke tegenvallers de komende jaren op te kunnen vangen. De algemene reserve Sociaal Domein komt daarom niet onder deze grens. Voor tegenvallers van structurele aard moeten we maatregelen nemen. Hiervoor is de algemene reserve Sociaal Domein niet afdoende, maar vooral bedoeld voor het opvangen van schommelingen op de kortere termijn.

Inkoop Sociaal Domein (gewijzigd)

Vanaf 2018 hanteren wij bij de uitvoering van de Jeugdwet een nieuwe productdienstencatalogus (PDC) die van toepassing is in heel ZO-Brabant. Waar wij tot nu toe werkten met meer dan 300 productdefinitie uit de oude sectoren (vóór 2015: provinciale jeugdzorg, LVB/AWBZ-sector en GGZ-sector) is er in het jaar 2017 veel energie gestoken in het opzetten van een nieuwe 'eenvoudigere' zorgtaal van zo'n 30 producten. Bij de invoering/implementatie van deze nieuwe zorgtaal worden maatregelen getroffen om kosten te kunnen beheersen (bv. duidelijke instructies voor toegangsprofessionals, we kunnen nu regionaal dezelfde monitor en stuur-info hanteren etc.). De onzekerheden die intrinsiek verbonden zijn met de Jeugdwet, blijven (denk aan wettelijke verwijzers die verantwoordelijk zijn voor meer dan de helft van de zorgconsumptie). Daarnaast wordt in 2018 een nieuw contract Wmo-hulpmiddelen afgesloten. Het vorige contract dat tot en met 2017 geldend is, is prijstechnisch zeer gunstig afgesloten ten tijde van een "vecht-markt". De jaarlijkse kosten voor Wmo-hulpmiddelen zullen naar verwachting gaan stijgen, maar het plan is om met het instellen van een plafondprijs het budgettaire risico te mitigeren.

Vanwege de onzekerheden nemen we dit risico niet mee in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. In de algemene reserve Sociaal Domein zit € 18,6 miljoen per 31 december 2016. In de komende jaren onttrekken we daar nog bedragen aan i.v.m. de transformatie en eerdere besluitvorming. Echter, de ondergrens van € 8 miljoen is bepaald. Het restrisico bepalen we daarom vooralsnog op nihil.

2b Participatie wet (gewijzigd)

Een overschrijding op de Participatiewetsuitkeringen (financiering hiervan geschiedt uit de BUIG-bijdrage van het Rijk) tot maximaal 5% komt volledig voor rekening van de gemeente. Bij een overschrijding van meer dan 5% komt de gemeente in aanmerking voor compensatie vanuit het Rijk. Bij deze open einde regeling is het risico aanwezig dat we daarop een beroep moeten doen. De totaal geraamde uitkeringen op grond van de Participatiewet bedragen ruim € 38 miljoen. Het mogelijke eigen risico bedraagt ca. € 3,3 miljoen. De waardering van dit structurele risico is 50% en kunnen we voor 2,5 jaar opvangen binnen de algemene reserve i-deel.

Met ingang van 1 januari 2016 voert de gemeenschappelijke regeling Senzer de participatiewet uit voor de zeven deelnemende gemeenten. Na inzet van het eventuele weerstandsvermogen van Senzer, blijft de eindverantwoordelijkheid voor dit risico bij de afzonderlijke gemeenten.

Ad 3a en 3b. Verstrekte geldleningen en borgstellingen (gewijzigd)

Het volume ten behoeve van verstrekte geldleningen is ten opzichte van vorig jaar afgenomen, doordat de aflossingen hoger waren dan de nieuw aangegane leningen. Hierdoor is ook het risico afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren.

Het totaal aan verstrekte geldleningen bedraagt begin 2018 € 22,5 miljoen en de gewaarborgde geldleningen € 29,5 miljoen. Op basis van het vastgestelde leningen- en borgstellingenbeleid bedraagt het risico 5% van de totaal uitstaande geldleningen. Het waarschijnlijke risico is € 2,6 miljoen.

Ad 5. Vennootschapsbelasting (gewijzigd)

De gemeente is per 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Voor het indienen van de eerste aangifte over het jaar 2016 is uitstel aangevraagd. De aangifte moeten we daarom uiterlijk op 30 april 2018 indienen.

Grondbedrijf

Eventueel verschuldigde vennootschapsbelasting zal hoofdzakelijk het gevolg zijn van de exploitatie van het grondbedrijf. Op dit moment is met name voor wat betreft de activiteit grondbedrijf nog veel onzeker. Bij de voorbereidingen van de aangifte 2016 begeleiden Deloitte Belastingadviseurs de gemeente. Op basis van de uitleg die Deloitte geeft, is het standpunt ingenomen dat over 2016 geen vennootschapsbelasting verschuldigd is. Ook over aangiftejaar 2017 zou op basis van de door Deloitte gekozen uitgangspunten geen vennootschapsbelasting verschuldigd zijn. Vanwege de onzekerheid wordt het risico als PM meegenomen.

Parkeerbedrijf

De onzekerheden van de vennootschapsbelasting van het grondbedrijf, gelden in mindere mate ook voor het parkeerbedrijf. De onzekerheid bestaat erin dat nog niet duidelijk is of het straatparkeren en het parkeren in parkeergarages twee verschillende ondernemingen zijn. Vooralnog gaan we ervan uit dat het straatparkeren winstgevend is en het parkeren in de garages tot verliezen leidt. Omdat voor het straatparkeren een vrijstelling van vennootschapsbelasting van toepassing is, leidt de onzekerheid niet tot een substantieel risico.

Ad 9. Organisatieontwikkeling (gewijzigd)

Voor de totale organisatieontwikkeling is in de programmabegroting 2017-2020 een taakstelling opgenomen van € 5,86 miljoen. Deze bestond uit de ontvlechting W&I € 2,2 miljoen, problematiek voorjaarsnota 2015 (WABO en leges reisdocumenten) € 0,66 miljoen en de bestaande bezuinigingstaakstelling op de organisatie van € 3 miljoen. De ontvlechting met W&I is afgerond en delen van deze bezuinigingstaakstelling zijn ingevuld en belegd met maatregelen. Aan de nieuw gevormde afdelingen is een taakstelling meegegeven oplopend tot € 2,3 miljoen die zij nog nader moeten concretiseren. Dit vormt een risico van € 2,3 miljoen van onwaarschijnlijke kans, met een waardering van 25%.

Ad 10. Samenwerkingsverbanden (gewijzigd/nieuw)

a. GGD

De GGD Brabant-Zuidoost heeft een risico-inventarisatie voor de periode 2017-2020 uitgevoerd. Het huidige weerstandsvermogen van de GGD is onvoldoende om alle risico's te dekken. Dit is ook gemeld in de begroting 2018. De gemeente Helmond is één van de 21 gemeenten die samenwerken binnen de GGD Brabant-Zuidoost. Dit betekent dat de gemeente Helmond risico loopt over haar bijdrage in het geheel, zijnde ca. 12% over de risico's van de GGD, verminderd met het weerstandsvermogen van de GGD. Het totale risico is € 3,4 miljoen. Hiervan is € 1,5 miljoen voor de Ambulancezorg. Hiertegenover staat een reserve van € 1 miljoen. Dit risico dekken we af met de zorgverzekeraars, tenzij zij vinden dat deze tekorten te wijten zijn aan de GGD, dan komt dit ten laste van de gemeenten. Voor het onderdeel Publieke Gezondheid, waarvoor de gemeenten wel volledig verantwoordelijk zijn, is het risico gecalculeerd op € 1,9 miljoen. Hiertegenover staat een weerstandsvermogen van € 0,5 miljoen. Het risico voor de gemeente Helmond bedraagt € 200.000.

Ad 11. Wet DBA (deregulering beoordeling arbeidsrelaties) (nieuw)

De wet DBA is ingegaan op 1 mei 2016 en vervangt de voormalige VAR-regeling (verklaring arbeidsrelatie). De wet heeft gezorgd voor veel commotie bij werkgevers, zzp'ers en de politiek. Het gevolg daarvan is dat de handhaving van de wet door de belastingdienst is uitgesteld tot 1 juli 2018.

De invoering van de wet leidt tot hogere risico's voor werkgevers bij de inhuur van personeel. Momenteel loopt de aanbesteding van de inhuur van personeel. Onderdeel van de aanbesteding is het wegnemen van de risico's, veroorzaakt door de nieuwe wet.

Ad 12. Interne controle fiscale wetgeving (nieuw)

Fiscale wetgeving is ingewikkeld hetgeen kan leiden tot fouten in de aangiften. De risico's kunnen we beperken door regelmatige interne controles. De interne controles intensiveren we in 2018.

Ad 13. Claim Attero (gewijzigd/vervallen)

Door Attero was bij gemeenten een claim neergelegd in verband met het vermeend niet nakomen van de aanleververplichtingen (minder geleverd). Inmiddels is door het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI) een uitspraak gedaan in ons voordeel, in ieder geval voor de periode t/m 2014. Uw raad is daarover middels een raadinformatiebrief van op de hoogte gebracht. Ook het gerechtshof in Den Haag oordeelde op 27 juni 2017 dat de uitspraak van het Nederlands Arbitrage Instituut terecht was. Attero kan nu enkel nog in cassatie (tot uiterlijk op 27 september 2017) gaan om de naheffing alsnog geïnd te krijgen. Het mogelijke risico hieromtrent was tot februari 2017 € 1,7 miljoen. Voor de periode 2015 heeft Attero eenzelfde kwestie aanhangig gemaakt bij het NAI. Voor de periode tot het einde van de contractperiode (2017) kunnen nog claims ingediend worden. Gelet op de uitkomsten van het gerechtshof en het feit dat in de reserve Afvalstoffenheffing voldoende middelen zijn opgenomen om dit risico af te dekken, is het restrisico nihil.

Ongewijzigde risico's

Ad 4. Leegstand, Vastgoed

De totaal geraamde huuropbrengsten bedragen ongeveer € 7 miljoen. Het risico van leegstand vangen we voor de relatief lage huren op binnen de exploitatie. Enkele panden staan nog leeg, waarmee leegstandskosten gepaard gaan. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de voormalige Bibliotheek, jongeren centrum Jovic en de bovenverdieping Bibliotheek. Hiernaast gaat het om gedeeltelijke en veelal tijdelijke leegstand in verzamelgebouwen (bijvoorbeeld lokalen/ruimtes in de Leonardus, de Uilenburcht, e.d.). In het huidige economische klimaat is de vraag naar huisvesting beperkt, zeker in relatie tot het totale aanbod, waardoor huur- en koopprijzen onder druk staan. Ook de verkoop van lege panden blijft moeilijk. Uiteraard zetten we ons veel in om de ruimtes/panden te verhuren. Zo mogelijk verkopen we panden voor zover ze een minder prominente maatschappelijke functie hebben en de biedingen marktconform zijn. Door het planmatig aangepakte onderhoud in de gemeentelijke gebouwen in de afgelopen jaren en de uitgevoerde maatregelen op veiligheidsgebied (brand, legionella, wateraccumulatie, electra-keuringen e.d.) lijken de risico's op technisch gebied wat beperkter, maar dat neemt niet weg dat zich altijd een calamiteit kan voordoen. Het uitgangspunt is dat we tegenvallende verhuurinkomsten en leegstand afdekken binnen de exploitatie Vastgoed. Dit kent een laag risicoprofiel, maar heeft wel direct een grote impact. Het zeer onwaarschijnlijk risicoprofiel bedraagt € 700.000, waarmee we een eerste jaar van leegstand kunnen opvangen.

Ad 6. BTW sport (niet gewijzigd)

Indien het gelegenheid geven tot sportbeoefening wordt vrijgesteld van btw dan heeft dit financiële consequenties. Op investeringen die de afgelopen 10 jaar hebben plaatsgevonden, kan herzienings-btw van toepassing zijn, hetgeen een incidenteel effect heeft. Structureel bestaat een mogelijk risico op een kostenverhoging van maximaal € 200.000: de huidige terug te vorderen btw op de jaarlijkse exploitatielasten.

Ad 7. Schade door natuurgeweld (niet gewijzigd)

Bij natuurrampen kunnen in de openbare ruimte grote schades ontstaan die de verzekering niet dekt. Door goed regulier onderhoud in de openbare ruimte, vooral bomen, beheersen we dit risico zoveel mogelijk. De kans dat zich een natuurramp voordoet is onwaarschijnlijk, maar heeft wel een grote impact, geschat op € 1 miljoen. Hetgeen een restrisico betekent van € 100.000. In 2017 heeft dit risico zich niet voorgedaan.

Ad 8. Calamiteiten (niet gewijzigd)

Dit risico heeft betrekking op calamiteiten, rampen met een grote impact en schade op de Helmondse bevolking. Door regelmatig overleg met ketenpartners (politie, veiligheidsregio, GGD etc.) beperken we dit risico zoveel mogelijk door het actueel houden van het beschikbare rampenplan. De kans dat zich een calamiteit voordoet is onwaarschijnlijk, maar kent een grote impact, geschat op € 5 miljoen. Daarmee is het restrisico € 500.000. In 2017 hebben zich geen calamiteiten voorgedaan waarbij een beroep op het weerstandsvermogen of de post onvoorzien is gedaan.

Ad 14. Anterieure exploitatieovereenkomst (niet gewijzigd)

Bij een afgesloten anterieure exploitatieovereenkomst inzake de herontwikkeling van de vrijgekomen locatie aan de Houtse Parallelweg 100 is er een mogelijk risico (bijvoorbeeld een tussentijds faillissement van de eigenaar) ingeschat van maximaal € 300.000. Omdat de eigenaar zijn beschikbare liquiditeit moet aanwenden voor o.a. de sanering, behoren een bankgarantie, waarborgsom en andere vormen van zekerheidstelling niet tot de mogelijkheden. Het betreft een mogelijk risico. Voor nadere informatie verwijzen we u naar raadsinformatiebrief 47-2016.

Ad 15. Grondbedrijf

In de nota grondbeleid 2017-2020 is uitgewerkt dat we jaarlijks bij de jaarrekening een uitgebreide herziening doen van alle grondexploitaties, waarbij we alle aspecten diepgaand tegen het licht houden. Daarbij is in de verwachte eindresultaten van de grondexploitaties zoveel mogelijk rekening gehouden met de op dat moment bekende omstandigheden en feiten.

Grondexploitatie is een langlopend proces. De verwachte einddata van Brandevoort 2 (1 januari 2031) en Automotive Campus (1 januari 2037) liggen nog ver in de toekomst. Dit betekent dat er ook onvoorziene risico's zijn, dus risico's waar we nu in de grondexploitaties nog geen rekening mee kunnen houden. Het weerstandsvermogen van het grondbedrijf dient om deze onvoorziene risico's in de toekomst te kunnen opvangen indien ze zich voordoen.

In onderstaande risicoanalyse werken we de ratio weerstandsvermogen op twee verschillende manieren nader uit.

De IFLO methode.

Vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken is de IFLO (Inspectie Financiën Lagere Overheden) norm opgesteld. De IFLO norm relateert de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit aan de boekwaarde van de grondexploitatie en de nog te maken kosten. De norm bestaat dus uit twee elementen:

<i>1. 10% van de netto boekwaarde (= na aftrek voorziening) ad. € 156 miljoen</i>	<i>€ 15,6 miljoen</i>
<i>2. 10% van de nog te maken kosten ad € 208 miljoen</i>	<i>€ 20,8 miljoen</i>
<i>Totaal</i>	<i>€ 36,4 miljoen</i>

Risico analyse op projectniveau.

Naast de IFLO methode zijn op projectniveau de belangrijkste grondexploitaties beoordeeld op hun onvoorziene risico's. Dit zijn de grondexploitaties Brandevoort 2, Suytkade en Centrum. Voor de overige grondexploitaties is een globale analyse gedaan. Uit de risicoanalyse blijkt dat op de grondexploitaties zowel onvoorziene voordelen als nadelen kunnen optreden qua programmering, fasering en opbrengstverwachting. Op grond van de inzichten bij de jaarrekening 2016 liggen de risico's tussen de € 46 en € 62 miljoen. De toekomstige winstverwachting bedraagt € 29,7 miljoen.

Bij de IFLO methode ligt de benodigde weerstandscapaciteit dus lager dan bij de risicoanalyse op projectniveau. Het ratio weerstandsvermogen voor het grondbedrijf ligt bij de IFLO methode op 1,26 (beschikbare weerstandscapaciteit van € 46 miljoen gedeeld door benodigde weerstandscapaciteit van € 36,4 miljoen) en bij de projectanalyse tussen de 1 en 0,74 (€ 46 miljoen gedeeld door resp. € 46 miljoen en € 62 miljoen).

In de berekening van de ratio weerstandscapaciteit is de (nog niet gerealiseerde) winstverwachting bij het grondbedrijf niet meegenomen. Deze winstverwachting bedraagt € 29,7 miljoen.

Bij de jaarrekening 2017 herzien we, conform de nota grondbeleid 2017-2020, opnieuw alle grondexploitaties met een risicoanalyse van de onvoorziene risico's.

Algemene risico's

Naast de specifieke risico's kennen alle gemeenten ook algemene risico's, bijvoorbeeld negatieve macro-economische ontwikkelingen. Ook zijn er onzekerheden over het (toekomstig) rijksbeleid en ontwikkelingen in wet- en regelgeving die risico's met zich meebrengen. Voor deze algemene risico's is het nog niet mogelijk de eventuele financiële omvang van kwantificeren. Het zijn onzekerheden die nagenoeg niet beïnvloedbaar noch kwantificeerbaar zijn. Indien deze algemene risico's voor de gemeente Helmond leiden tot meer specifieke en kwantificeerbare risico's, nemen we deze op bij de specifieke risico's en vertalen we ze financieel. In een cyclisch proces houden we deze risico's voortdurend up-to-date.

Gewijzigd

De algemene risico's voor de gemeente Helmond zijn als gevolg van de implementatie op het gebied van de Omgevingswet gewijzigd. Naar verwachting treedt de nieuwe Omgevingswet in 2019 in werking. De Omgevingswet verplicht het Rijk, de provincie en gemeente een omgevingsvisie te maken. In de omgevingsvisie moeten zij rekening houden met de verschillende belangen in een gebied. Met de nieuwe Omgevingswet wordt het uitgebreide stelsel van wet- en regelgeving in het domein van de fysieke leefomgeving ingrijpend herzien en vereenvoudigd. Rond thema's als milieu, ruimtelijke ontwikkeling, verkeer, water, cultuurhistorie etc. gaan 26 wetten geheel of gedeeltelijk op in deze nieuwe raamwet. Dit moet leiden tot meer integraliteit in afweging en besluitvorming. Hieraan verbonden zit de ambitie om te komen tot deregulering in het domein van de fysieke leefomgeving.

Deze ambitie wordt overigens niet direct juridisch afgedwongen. De afwegingen hieromtrent worden (binnen de vastgelegde rijksregels) in principe bij de desbetreffende overheid gelegd.

Ongewijzigd

Daarnaast zijn de volgende algemene ongewijzigde risico's te benoemen:

- Ontwikkelingen Gemeentefonds (incl. herverdeling) en aanvullende bezuinigingen .
- Economische ontwikkelingen
- Vernieuwing BBV regels
- Planschades, fiscale claims en overige juridische geschillen
- Schade als gevolg van bestuurlijk of ambtelijk handelen

4.2.5 Relatie tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (middelen die beschikbaar zijn om risico's te dekken) en benodigde weerstandscapaciteit (de risico's die de gemeente loopt) van de gemeente Helmond.

Deze relatie drukken we uit in een ratio weerstandsvermogen. Voor de gemeente Helmond bedraagt deze ratio:

$$\frac{\text{€ 73,7 miljoen}}{\text{€ 43,6 miljoen}} = 1,69$$

Een ratio die lager is dan 1,0 duidt op een kwetsbare financiële positie, omdat de beschikbare weerstandscapaciteit niet voldoende is om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Een ratio van bijvoorbeeld 2,0 of hoger geeft aan dat er meer middelen beschikbaar zijn dan we inzetten en kan erop duiden dat we onnodig middelen in reserve houden waardoor bijvoorbeeld ambities onnodig op de "reservelijst" blijven staan.

De ratio geeft een goed beeld van de verhouding beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit. Echter, het is geen wetmatigheid dat we bij een ratiowaarde kleiner dan 1,0 of groter dan 2,0 direct moeten anticiperen op maatregelen in de middelensfeer. Niet alle geïdentificeerde risico's doen zich tegelijkertijd voor.

De berekende ratio van 1,69 is hoger dan de streefwaarde zoals opgenomen in de gewijzigde financiële verordening (minimaal 1,5). Dit komt vooral door de ratio van het Grondbedrijf. Een ratio van 1,7 is verantwoord, omdat dit in ieder geval hoger is dan 1 en we dus in staat zijn alle risico's zoals die ingeschat zijn op te kunnen vangen. Bij een positief resultaat in de Jaarrekening bekijken we of versterking van onze weerstandscapaciteit mogelijk is.

De ratio voor het Grondbedrijf bedraagt op basis van de IFLO methode 1,26. De benodigde weerstandscapaciteit grondbedrijf bedraagt € 36,4 miljoen en de beschikbare weerstandscapaciteit Grondbedrijf € 46 miljoen.

In de berekening van de weerstandscapaciteit is de (nog niet gerealiseerde) winstverwachting bij het Grondbedrijf niet meegenomen. De winstverwachting van het Grondbedrijf bedraagt € 29,7 miljoen.

Voor de algemene dienst bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 7,9 miljoen en de beschikbare weerstandscapaciteit € 25 miljoen hetgeen leidt tot een ratio van 3,2.

4.2.6 Financiële kengetallen

Vanaf het begrotingsjaar 2016 is het op basis van het BBV verplicht om een basisset van vijf financiële kengetallen op te nemen in de begroting. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk inzicht in de financiële positie van de gemeente.

De voorgeschreven kengetallen geven het volgende beeld:

<i>Begroting 2018</i> <i>kengetallen</i>		<i>Verloop van de kengetallen</i>		
		<i>Jaarstukken</i> <i>2016</i>	<i>begroting</i> <i>2017</i>	<i>begroting</i> <i>2018</i>
1a	netto schuldquote	39,6%	53,1%	48,1%
1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	32,5%	53,1%	48,1%
2	solvabiliteitsratio	54,5%	54,0%	54,6%
3	structurele exploitatieruimte	2,3%	3,2%	0,6%
4	grondexploitatie	46,8%	42,7%	34,7%
5	belastingcapaciteit	101,6%	103,9%	103,7%

De onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie geeft geen aanleiding tot bijsturing.

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De gecorrigeerde netto schuldquote geeft aan hoeveel van de vermogensbehoefte van de gemeente zelf (dus exclusief derden) extern gefinancierd is.

Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen de 0% en 90%. Voorzichtigheid is geboden als de netto schuldquote tussen de 100% en 130% ligt, aldus de VNG.

De nettoschuldquote is gedaald van 53% naar 48%. Voor een nadere toelichting daarop verwijzen we u naar de paragraaf Financiering.

Solvabiliteitsratio

Solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal aan.

Een solvabiliteit van ongeveer 50% geeft aan dat de helft van het totale vermogen van de gemeente gefinancierd is met eigen vermogen.

Er is geen probleem voor de financiële positie. Tegenover de schulden staat voldoende eigen vermogen.

Structurele exploitatieruimte

Een positief saldo structurele exploitatieruimte betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Voor de begroting 2018 is dit percentage 0,6.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen relateren we vaak aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten verstaan we de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten berekenen we door de totale woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in een bepaald jaar te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het voorgaande jaar en uit te drukken in een percentage.

4.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Wegen

Beheerplan, Programma Onderhoud Wegen c.a. (POW)

In 2018 wordt de laatste onderhoudswerkzaamheden uit de jaarschijf conform de meerjarenplanning 2014-2018 uitgevoerd.

Financieel resultaat

In 2017 wordt de verharding opnieuw geïnspecteerd. Na analyse van de inspectieresultaten (maatregeltoets) wordt in 2018 de meerjarenplanning opgesteld voor de periode van 2019 t/m 2023. Er zal dan opnieuw worden bekeken of ons wegennet voldoet aan de raad gewenste normen.

Onderhoudsniveau

Voor het beheer en onderhoud van verhardingen worden de landelijke richtlijnen van het CROW gehanteerd. Er wordt onderscheid gemaakt in beeldkwaliteiten (A+, A, B, C en D) die tevens gerelateerd worden aan zwaarteklassen voor de wegen. Beeldkwaliteit D is een indicatie voor achterstallig onderhoud. Beeldkwaliteit C wordt gezien als de onderkant van verantwoord wegbeheer. Het overgrote deel (90%) van het verhardingsareaal voldoet aan beeldkwaliteit A of A+.

Planning

De uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden verloopt volgens planning.

4.3.2 Onderhoudsplan kunstwerken

Helmond beschikt over een vastgesteld Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2013-2017.

Per 1 januari 2018 telt de gemeente 181 civieltechnische kunstwerken (incl. fonteinen) en 18,5 km water- en/of grondkeringsvoorzieningen. De totale vervangingswaarde is geschat op circa € 185 miljoen (prijspeil 2017). In verband met constructieve beschouwingen zijn brugdekken, die voorheen onderdeel uitmaakten van een onderdoorgang nu separaat opgenomen in de lijst.

Daarnaast zijn als nieuwe objecten de onderdoorgang in de Kasteelherenlaan (incl. bruggen) en een fietsbrug bij het station van Brandevoort opgenomen.

In 2018 wordt gestart met de vervanging van sluis 8, op basis van besluitvorming in de 2e helft van 2017 in college en raads(commis)ie over de voorkeursvariant.

Daarnaast wordt nog een aantal kleinere werkzaamheden uitgevoerd, waaronder het plaatsen van oeverbeschoeiing in de gracht bij Binderen, aansluitend op het baggerwerk dat in 2017 is uitgevoerd.

Daarnaast wordt de brug Varendschut over de Nieuwe Aa gerenoveerd (voegen, bovenafdichting en leuningen) in samenloop met wegonderhoud ter plaatse.

4.3.3 Waterlopen/waterpartijen

Helmond beschikt over een digitaal onderhoudsplan voor alle waterlopen en vijvers.

De gemeente heeft ruim 100 km waterloop in onderhoud en daarnaast nog alle openbare stadsvijvers. Met waterschap Aa en Maas is een onderhoudsovereenkomst afgesloten voor het onderhoud van een aantal leggerwatergangen in stedelijk gebied. In veel gevallen voert de gemeente het onderhoud uit in deze wateren en ontvangt daarvoor een vergoeding van het waterschap.

Het reguliere maaiwerk wordt in het najaar uitgevoerd. Op een aantal locaties wordt gefaseerd gemaaid om de bestaande ecologische waarden in stand te houden en/of ecologische waarden te ontwikkelen.

Op een aantal andere locaties wordt eerder gemaaid in verband met verkeersveiligheid en/of sociale veiligheid. Dit gebeurt onder ecologische begeleiding in verband met de eisen vanuit de Flora en

Faunawet. In 2018 wordt de beschoeiing van de gracht bij Binderen plaatselijk vervangen. Het baggerwerk is in 2017 al uitgevoerd, maar het vervangen van de beschoeiing is om budgettaire redenen een jaar uitgesteld.

4.3.4 Onderhoudsplan rioleringen (GRP, OPR en Waterplan)

Helmond heeft begin 2016 haar Waterplan en gemeentelijk rioleringsplan (GRP) met drie jaar verlengd tot en met 2018. In het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) zijn de keuzes voor de wettelijke taken met betrekking tot afvalwater, hemelwater en grondwaterstand verwerkt. In dit wettelijk verplichte plan is ook het beheer en onderhoud van riolering en aanpalende voorzieningen vastgelegd (vervangingswaarde alle voorzieningen € 343 miljoen / prijspeil 2011). De jaarlijkse werkzaamheden, waaronder de vervangingswerken, worden opgenomen in het Operationeel Programma Rioleringen (OPR 2018).

De kwaliteit van onze riolering is op een acceptabel niveau. De kwaliteitsbewaking is gebaseerd op inspecties volgens de NEN-normen en de resultaten hiervan zijn de basis voor te nemen maatregelen. Een aspect dat steeds belangrijker wordt, is het voorkomen van wateroverlast/waterschade bij hevige regenval. Dit is een onderdeel van het landelijke beleid om Nederland in 2050 klimaat robuust te krijgen. Het beleid daarvoor moet in 2020 in regionale en lokale plannen zijn vastgelegd. Het onderwerp zal naar verwachting ook terugkomen via de Omgevingswet.

4.3.5 Onderhoudsplan groen

Het onderhoud omvat circa 1.130 hectare openbaar groen (inclusief de natuurgebieden Bundertjes en Groot Goor) en het onderhoud van circa 50.000 bomen. Naast duurzame instandhouding van deze bomen gaat de aandacht ook uit naar het handhaven van een adequaat veiligheidsniveau in het kader van de wettelijke zorgplicht.

De onderhoudsbestekken openbaar groen lopen eind 2018 af. Daarom zullen in dat jaar de voorbereidingen worden opgepakt om te komen tot nieuwe onderhoudsbestekken per 1-1-2019. De inkoop- en aanbestedingsprocedure zal tegen de achtergrond van het Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2017-2020 worden ingevuld.

In 2018 zullen, met inzet van middelen in het hiervoor bestemde krediet, wederom situaties waar sprake is van boomworteloverlast worden aangepakt. Naast middelen uit dat krediet worden ook middelen uit het budget renovatie/reconstructies ingezet om locaties met de hoogste prioriteit (i.c. de grootste problemen) uit te voeren.

Tenslotte zal in 2018 de laatste keer een beroep worden gedaan op de extra middelen die beschikbaar zijn gesteld ten behoeve van herinrichtingen naar natuur- en onderhoudsvriendelijker groen. Waar mogelijk worden deze middelen ingezet via integrale projecten.

4.3.6 Onderhoudsplan gebouwen

De gemeentelijke vastgoedpanden (ca. 150.000 m²) worden met regelmaat aan een technische herinspectie onderworpen. In 2015 is dit voor het grootste deel van het gebouwenareaal gedaan en zijn de resultaten daarvan verwerkt in de meerjarenonderhoudsplanningen die in een geautomatiseerd gebouwenbeheerssysteem zijn opgenomen. Jaarlijks worden de mutaties in panden (naar aanleiding van ingrijpende renovaties of aankopen/verkoop) verwerkt historie. Werkzaamheden in het kader van legionella-beheersing, het functioneren van de liften, de werking van brandmeldcentrales en overige installaties e.d. worden zodanig uitgevoerd dat aan de formele voorschriften is voldaan.

Aan objecten die de gemeente eventueel op de kortere termijn zou willen verkopen, wordt vooralsnog alleen instandhoudingsonderhoud gepleegd. In het kader van het verhuurgeschikt maken en houden van panden, zal de gemeente als contractuele verplichting uiteraard alle daarvoor noodzakelijke onderhoudsactiviteiten blijven verrichten. De komende jaren worden ook duurzaamheidsmaatregelen (zonnepanelen, verlichtings- en klimaatinstallaties e.d.) in een aantal gemeentelijke panden in combinatie met het regulier onderhoud volledig uitgevoerd.

De benodigde budgetten voor huidig en toekomstig onderhoud zijn structureel voorzien in de begroting 2018 en in de onderhoudsreserve. Eind 2017 zal, conform de financiële verordening, het college een nota onderhoud gebouwen aan de gemeenteraad aanbieden.

4.4 Paragraaf financiering

4.4.1 Rentevisie

Bij het nemen van beslissingen in het kader van het aantrekken van financieringen c.a. is het natuurlijk van groot belang dat we de actuele marktontwikkelingen op zowel de geld- als kapitaalmarkt nauw volgen. We laten ons daarbij in het algemeen leiden door de rentevisies van een aantal (grotere) financiële instellingen.

Op basis van deze visies kan in het algemeen het volgende hierover worden opgemerkt. De huidige verwachting is, dat de Europese economie de komende tijd blijft groeien. Hierdoor zal de kapitaalmarktrente waarschijnlijk licht gaan stijgen. Steeds meer signalen wijzen op een verdere stijging van de rentes de komende periode, waarbij een meerjarige stijgende trend van de rente aannemelijker wordt.

Het beleid van de gemeente Helmond is erop gericht om de financieringsbehoefte zoveel mogelijk af te dekken met kortlopende schulden omdat de rente op de kortlopende schulden in het algemeen lager is dan de rente op de langlopende middelen. In de afgelopen periode was sprake van een negatieve rente op de kasgeldleningen. Hiervan hebben wij echter geen gebruik kunnen maken, doordat de gemeente Helmond momenteel over creditsaldi beschikt.

Op basis van huidige prognoses voor wat betreft de gemeentelijke liquiditeiten gaan we er vanuit dat naar verwachting in 2018 niet of nauwelijks sprake zal zijn van het aantrekken van langlopende leningen. Met de huidige nog steeds zeer lage rente op de geldmarkt zal de financieringsbehoefte zoveel mogelijk worden afgedekt met kasgeldleningen, waarbij de kasgeldlimiet van € 28 miljoen zo goed mogelijk zal worden benut.

Het mag duidelijk zijn dat ons beleid verder wordt bepaald door de marktontwikkelingen. Bij veranderde omstandigheden (bijvoorbeeld sterke stijging van de geldmarkttarieven) zal het beleid daarop worden aangepast.

4.4.2 Risicobeheersing

Onder het financiële risicoprofiel van de gemeente Helmond verstaan wij de volgende risico's:

- Het renterisico;
- Het kredietrisico en garantstellingen.

Renterisico

Onder renterisico wordt verstaan de onzekerheid over de hoogte van toekomstige rente uitgaven en rente inkomsten. Voor de beheersing van de renterisico's gelden twee concrete richtlijnen, namelijk de kasgeldlimiet (renterisico kortlopende financiering) en de renterisiconorm (renterisico langlopende financiering).

Kasgeldlimiet (renterisico kortlopende financiering)

Voor korte financiering (looptijd tot 1 jaar) geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. Dit risico wordt beperkt door een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet FiDO. Dit houdt in dat de omvang van de kortlopende schuld maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag zijn. Binnen de kasgeldlimiet wordt een deel van de financieringsbehoefte afgedekt uit kortlopende leningen (kasgeldleningen). Voor 2018 betekent dit een limietbedrag van afgerond € 30 miljoen. Gezien de

historisch lage rente op kortlopende leningen (< 0%) zal de kasgeldlimiet zo goed mogelijk worden benut.

Renterisiconorm (renterisico langlopende financiering)

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken wordt jaarlijks een renterisiconorm aangegeven. De jaarlijkse aflossingen en renteherzelingen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het maximumpercentage moet voor de komende vier jaar worden berekend op basis van de begroting voor 2017. Het doel is dat op deze wijze gemeenten hun leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden verspreid.

In de afgelopen jaren is de gemeente Helmond ruimschoots onder de vastgestelde norm gebleven en uit onderstaand overzicht blijkt dat ook de komende begrotingsjaren de norm niet overschreden wordt.

Renterisiconorm	jaar	jaar	jaar	jaar
	2018	2019	2020	2021
(bedragen x € 1 mln)				
1. Renteherziening	13,1	12,7	12,3	11,9
2. Aflossingen	2,7	12,7	17,7	12,7
Totaal risico (1+2)	15,8	25,4	30,0	24,6
Renterisiconorm	70,7	70,7	70,7	70,7
Ruimte onder renterisiconorm	54,9	45,3	40,7	46,1

Kredietrisico en garantstellingen

Het verloop van onze leningen- en garantieportefeuille is als volgt:

(bedragen x 1mln)	stand	stand	raming
	1-1-2016	1-1-2017	1-1-2018
geldleningen:			
woningbouwcorporaties	5,4	5,0	4,6
verpleeg/verzorgingshuizen	4,9	2,4	1,9
overige	18,0	17,9	16,0
totaal geldleningen	28,3	25,3	22,5
gewaarborgde leningen netto risico bedrag *	35,9	32,6	29,5
totaal geldleningen en gewaarborgd leningen	64,2	57,9	52,0

Dit betreft het netto risico-bedrag, dus excl. garanties die verstrekt zijn door bijv. een waarborgfonds. Geen rekening is gehouden met door de gemeente gestelde zekerheden alsmede de financiële positie van de betreffende instelling

In de afgelopen jaren is het volume van de verstrekte leningen en verleende borgstellingen flink afgenomen. Dit komt o.a. door vervroegde aflossing van geldleningen door Stichting Vitalis Residentiële Woonvormen, De Zorgboog enkele woningbouwcorporaties en GemSuytkade. Een groot deel van de portefeuille bestaat uit de verstrekte starters- en duurzaamheidsleningen (ruim € 13 miljoen).

Gezien de risico's die de gemeente loopt bij het verstrekken van leningen en borgstellingen aan derden, zijn we hier de laatste jaren erg terughoudend in. De verwachting is dat ook in de komende jaren slechts beperkt nieuwe leningen of borgstellingen zullen worden verstrekt.

Naast leningen en borgstellingen die we zelf verstrekt hebben, vervullen we ook een achtervangfunctie voor leningen die het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) verstrekt aan woningcorporaties. Voor de woningbouwcorporaties Woonpartners, Volksbelang, Compaen en Wocom is een gelimiteerde achtervangovereenkomst met het WSW gesloten. Daar is in 2017 bijgekomen de Stichting Woonbedrijf SWS te Eindhoven voor de realisatie van nieuwbouwcomplexen in Helmond.

Ook het bedrag van deze geldleningen loopt iets terug, zoals blijkt uit onderstaande tabel:

(bedragen x 1mln)	stand 1-1-2016	stand 1-1-2017	raming 1-1-2018
achtervang via W.S.W.	505,8	505,4	501,4

4.4.3 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Een indicatie van de financieringsbehoefte van de gemeente is in onderstaande tabel weergegeven. Hierbij is reeds rekening gehouden met de uitvoering van alle investeringen zoals voorzien in het investeringsprogramma. De kortlopende financiering tot het maximale bedrag van de kasgeldlimiet van € 28 miljoen wordt volledig benut, waardoor de langlopende financieringsbehoefte voornamelijk € 28 miljoen bedraagt. Het geraamde rentepercentage wat verschuldigd is indien gebruik gemaakt wordt van de kortlopende financiering bedraagt 1% en bij de langlopende financiering is dat 2%. Beide percentages zijn inschattingen en zijn gebaseerd op de huidige lage rentestand.

In hoeverre de berekende financieringsbehoefte feitelijk (op termijn) nodig is, is afhankelijk van de voortgang van de investeringen, grondverkoop, inzet van reserves etc.. Daarna lijkt de financieringsbehoefte zich voorlopig te stabiliseren.

(bedragen x € 1,0 miljoen)				
Overzicht financieringsbehoefte	2018	2019	2020	2021
Totale boekwaarde investeringen (incl. Grondbedrijf)	440	414	385	368
<i>Gefinancierd met:</i>				
Reserves en voorzieningen	250	233	226	219
Opgenomen langlopende geldleningen e.d.	138	136	123	105
Werkkapitaal / kortlopende geldleningen	28	28	28	28
<i>Totale financiering</i>	<i>416</i>	<i>397</i>	<i>377</i>	<i>352</i>
Verwachte financieringsbehoefte	24	17	8	16

4.4.4 Rentelasten en toerekening

De rentekosten die voortvloeien uit de financiering zijn conform de nieuwe BBV voorschriften in onderstaand renteschema opgenomen.

		(bedragen x € 1.000)
Schema rentetoerekening programmabegroting 2017		
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		4307
b. De externe rentebaten	-/-	<u>1.158</u>
Totaal door te rekenen rente		3149
c1. Rente die aan de grondexploitatie wordt doorberekend	2.818	
c2. Rente van projectfinanciering die aan taakvelden wordt doorberekend.	-	
	<u>-/-</u>	<u>2.818</u>
Saldo door te rekenen externe rente		331
d1. Rente over eigen vermogen		6736
d2. Rente over voorzieningen (contante waarde)		<u>1.554</u>
De aan taakvelden (programma's incl. Overhead) toe te rekenen rente		8621
e. Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	8.831
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury		-210
<i>Gehanteerde renteomslag</i>		3,25%
<i>Prognose renteomslag</i>		3,17%

Zoals ook opgenomen in de paragraaf grondbeleid, mag de rentetoerekening aan het grondbedrijf voortaan alleen naar de verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente toegerekend worden. Op basis van de huidige verhouding is dit 1,3% in plaats van de 3,25% die voorheen aan het grondbedrijf werd toegerekend.

De rentetoerekening over overige investeringen geschiedt op basis van het algemene renteomslag percentage van 3,25% aan de desbetreffende producten/taakvelden. Naar verwachting gaat dit leiden tot afronding van € 210.000 binnen de renteomslag. Een en ander past binnen de toegestane afronding van 0,25%.

4.4.5 Overige ontwikkelingen

Uitzettingen

Financiering derden:

Zoals reeds aangegeven is er sprake van een terughoudend beleid voor wat betreft te verstrekken geldleningen en borgstellingen. In 2017 is nog een geldlening (1e tranche) verstrekt aan de Stichting Belangen Helmond-Sport ten behoeve van investeringen in de veiligheid van het stadion.

Naar verwachting wordt in 2018 de 2e tranche van deze geldlening verstrekt.

Borgstellingen

In 2016 is de gemeente aangesproken op een borgstellingsovereenkomst die voor meerdere jaren is afgesloten. Het maximale bedrag waarop jaarlijks een beroep gedaan kan worden bedraagt € 200.000. Zolang er geen wijzigingen optreden in de situatie waarvoor de borgstelling is verstrekt, zal deze borgstelling ook in 2018 worden aangesproken.

Garantieproduct ABN-AMRO

De gemeente ontvangt op basis van deze belegging een gegarandeerd beleggingsrendement van 4% samengesteld per jaar. Daarnaast is contractueel vastgelegd, dat jaarlijks vanaf 2011 t/m 2019 aan de gemeente een uitkering wordt gedaan van € 453.780. De stand per 30 juni 2017 van deze belegging is afgerond € 6,9 miljoen. De belegging loopt af per 1 september 2020.

APG-IS Rentefonds

Dit fonds is in 2017 geliquideerd. Dit vanwege het feit, dat de omvang van het fonds kleiner was geworden en de kosten die noodzakelijkerwijs verbonden zijn aan het beheer over een nog beperkt aantal participanten moesten worden omgeslagen. De middelen ad € 7,6 miljoen zijn in de gemeentekas gestort.

Relatiebeheer

Sinds juli 2016 is de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) onze nieuwe huisbankier. Daarnaast heeft de gemeente nog lopende rekeningen bij de Rabobank en ING Bank.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

De wet HOF is ingegaan op 1 januari 2014 en in deze wet zijn de Europese afspraken ter beheersing van de Europese begrotingsdoelstellingen (zoals bijv. de ontwikkeling van het EMU-saldo en de EMU-schuld) opgenomen.

De rijksoverheid en de decentrale overheden zijn samen verantwoordelijk zijn voor het terugdringen van het begrotingstekort. Door deze gezamenlijke inspanningsplicht dragen zowel het Rijk als de decentrale overheden bij aan het realiseren en behouden van een houdbare budgettaire positie voor de Nederlandse overheid als geheel. Deze gelijkwaardige inspanningsplicht is vertaald naar een macronorm in EMU-saldo.

Om een beter inzicht in het EMU-saldo te krijgen is (conform de nieuwe uitgangspunten van het BBV) deze begroting ook een meerjarenraming van het EMU-saldo opgenomen. Voor de berekening wordt verwezen naar de bijlage.

Schatkistbankieren

De wet schatkistbankieren verplicht decentrale overheden hun overtollige liquide middelen en beleggingen aan te houden bij het ministerie van Financiën. Dit behoudens een drempelbedrag wat bepaald is op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor Helmond is dit 2018 afgerond € 2,7 miljoen.

Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector. Dit verlaagt nl. de externe financieringsbehoefte van het Rijk, waardoor het Rijk minder hoeft te financieren op de markt, hetgeen zich weer vertaalt in een lagere staatsschuld. Daarnaast verwacht het Rijk een verdere vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden worden blootgesteld. De middelen die een decentrale overheid in de schatkist aanhoudt, blijven beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak.

Door de vrijval van het APG-IS Rentefonds in 2017 hebben we nog in ruimere mate gebruik moeten maken van schatkistbankieren. Naar verwachting zal dat in 2018 ook nog het geval zijn.

Deelnemingen

Als vast onderdeel van deze paragraaf wordt er een overzicht gegeven van de instanties waarbij sprake is van een vorm van deelname in het kapitaal van de betreffende instelling en al dan niet sprake van een dividenduitkering dan wel een andere vorm van een uitkering.

Deelnemingen		
Omschrijving	Nominaal bedrag historische uitgaven	Ontvangsten
Automotive Facilities Brainport Holding NV: 1104 aandelen	22.080	0
Brainport Development N.V. (voorheen NV Rede) 328 aandelen à € 453,78	148.840	0
Enexis Holding NV 23.177 aandelen à € 1,-	23.177	29.835
Essent Milieu Holding BV	1	0
Publiek belang Electr. Prod. BV	1	0
CBL Vennootschap BV	3	0
Claim Staat Vennootschap BV	3	0
Enexis BV	3	0
Verkoop Vennootschap BV	3	0
NV Bank Nederlandse Gemeenten 52.650 aandelen à € 2,50	131.625	78.449

4.5 Paragraaf bedrijfsvoering

4.5.1 Planning- en control cyclus

De planning- & control cyclus voor het jaar 2018 is in het voorjaar 2017 gestart met de Voorjaarsnota. Deze Voorjaarsnota is conform het raadsbesluit gebruikt als leidraad voor het opstellen van deze Programmabegroting 2018 - 2021. De nu voorliggende begroting geeft vervolgens de budgettaire kaders op hoofdlijnen weer, inclusief een geactualiseerd meerjarenperspectief 2018-2021. In het begrotingsjaar zelf informeren wij u over de voortgang via bestuursrapportages. Vervolgens verantwoorden we ons in het voorjaar van 2019 met het jaarverslag en de -rekening.

4.5.2 Fiscaliteiten

Onder Fiscaliteiten wordt verstaan de behandeling van Rijksbelastingen en het BTW-compensatiefonds.

Fiscaal Beleid:

Recent is door het college fiscaal beleid vastgesteld. Dit beleid bevat regels over de wijze waarop de gemeente aan haar fiscale verplichtingen wenst te voldoen. Bovendien is in het beleid opgenomen dat de gemeente haar fiscale risico's wil beperken en voor haar gunstige fiscale mogelijkheden wil benutten. De gemeente zal hiervoor haar Tax Control Framework verder ontwikkelen.

Tax Control Framework:

Een Tax Control Framework is een systeem van interne beheersing en interne en externe controle met als doel het indienen van aanvaardbare aangiften. Een aanvaardbare aangifte is een aangifte die vrij is van materiële fouten. Eind 2017 zal een definitieve keuze worden gemaakt of en welk softwarepakket de opbouw van het Tax Control Framework zal gaan ondersteunen.

Horizontaal Toezicht:

In 2011 heeft de gemeente samen met de belastingdienst een convenant horizontaal toezicht ondertekend. Horizontaal Toezicht is een vorm van toezicht door de belastingdienst waarbij een grote verantwoordelijkheid bij de gemeente wordt gelegd om haar processen zodanig op orde te hebben dat daar aanvaardbare aangiften uit voort komen. Het opgestelde fiscale beleid in combinatie met het (door)ontwikkelen van het Tax Control Framework geeft uitvoering aan de inhoud van het convenant.

4.5.3 Personeel en organisatie

Ambitieuze agenda en dagelijkse dienstverlening

Helmond is een stad van het doen met een ambitieuze agenda. De strategische agenda vormt de basis om deze ambities waar te maken. Middels programma's en projecten wordt geïnvesteerd in: werk, de sociale stad, food tech & slimme maakindustrie, automotive, bereikbaarheid & smart mobility, wonen, het centrum van Helmond, een duurzame & gezonde stad, Brainport, glasvezel, De Braak en de doorontwikkeling stedelijk gebied Eindhoven. Voor meer gedetailleerde informatie over programma's en majeure projecten wordt u verwezen naar hoofdstuk 1 van de begroting.

Daarnaast hebben burgers, verenigingen en bedrijven regelmatig (digitaal) contact met de organisatie. De verwachting die onze bewoners en bedrijven hebben, is dat onze dienstverlening snel (vaak liefst digitaal) en effectief verloopt. Dus, indien aan de orde en nodig, wordt van de gemeente verwacht dat zij interne en/of externe partners organiseert om zo tot een integraal besluit te komen. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij bedrijven die meerdere vergunningen nodig hebben of een zorgcliënt met een meervoudige zorgvraag.

Doorontwikkeling naar een horizontale organisatie

De ambities van onze stad en deze moderne vorm van dienstverlening vragen om een meer horizontale manier van samenwerken. Dit betekent dat het denken en handelen vanuit een team, afdeling of portefeuille niet meer toereikend is. Medewerkers, managers, bestuurders en/of externe partners ontmoeten elkaar in wisselende samenstelling. Dat is nodig om ingewikkelde vraagstukken effectief en efficiënt vanuit meerdere invalshoeken aan te pakken. Dit heeft in 2016 geleid tot de afspraak om meer programmatisch te gaan werken. In 2018 e.v. is het nodig om in deze manier van werken verder te investeren. Dan gaat het niet alleen om het opleiden en trainen van medewerkers, maar ook om: informatiemanagement, het ontwikkelen van een bijpassende manier van administratie voeren, samenwerken, werken met duidelijke prestatieafspraken en durven te experimenteren met andere vormen van democratie.

Deze manier van werken vraagt om een attitude en gedragswijze van medewerkers en bestuur: meer samenwerking, betere/andere communicatieve vaardigheden, kunnen omgaan met belangentegenstellingen, creativiteit, integer handelen, plannen en organiseren zijn de gedragsvaardigheden van een moderne medewerker op dit niveau. Dit alles maakt onderdeel uit in 2018 e.v. van de investering die de organisatie doet in de vorm van een cultuurtraject en opleiding & trainingen.

De horizontale organisatie is ook aanwezig bij de dagelijkse dienstverlening. Burgers en bedrijven willen graag dat hun vragen integraal (in samenspel met andere organisaties) afgehandeld worden en vaak het liefst digitaal. Investeren in dienstverlening en digitalisering stond en staat ook in 2018 nadrukkelijk op de agenda van uw bestuur en organisatie. In dit hoofdstuk treft u daarover een aparte paragraaf aan.

Als kapstok om de organisatie te bouwen zijn in 2016 de onderstaande missie, strategische pijlers en kernnormen voor de organisatie. Langs deze weg wordt in 2018 de organisatie verder gebouwd.

Missie: mensen maken de stad, samen maken we het verschil.

Strategische pijlers om missie te realiseren:

- De is basis op orde, bezuiniging gerealiseerd en maximaal gedigitaliseerd daar waar mogelijk en wenselijk
- Transactionele dienstverlening standaard waar het kan, maatwerk waar nodig en ketengericht
- Werken vanuit strategisch beleid in programma's
- Co-creatie (andere vormen van democratie)
- Sturing op leiderschap, cultuur, werkattitudes t.b.v. organisatieperformance

Daarbij hanteren we de kernnormen: mensen, veranderen, presteren en vakintelligentie.

Korte terugblik

De afgelopen 2 jaar is veel aandacht uitgegaan naar: het mogelijk maken van het bestuurlijke besluit om 5.85 miljoen euro op de organisatie te bezuinigen, het realiseren van de drie decentralisaties, de fusie tussen de sociale dienst en Atlant (nu Senzer) en de ontvlechting van de Peelsamenwerking op het terrein van zorg. Daarnaast zijn in 2017 ruim 100 nieuwe mensen aangenomen om zo de gewenste kwalitatieve impuls te krijgen en de inhuur derden op structurele posities terug te dringen.

Ook is in die periode gestart met het op orde brengen van de basis. Dit is een breed begrip en raakt alle afdelingen. Het betreft o.a. het voeren van een moderne financiële administratie, personele administratie en projectadministratie, het digitaliseren van werkprocessen, werken met een duidelijke (concern)planning en dashboard om te kunnen sturen, integraal adviseren en het hebben van een strategisch personeelsbeleid. Op al deze terrein is fors geïnvesteerd. De eerlijkheid gebiedt ook te zeggen dat deze strategische pijler ook 2018 e.v. nog de nodige tijd en investering vraagt. Verder is in 2017 een performancemeting gehouden onder de medewerkers. Deze meting geeft inzicht het effect van leiderschap, de kernnormen (cultuur) en werkattitudes op de performance van de organisatie.

In 2018 ev. is het zaak om niet alleen de basis verder op orde te brengen, maar juist te investeren in de verdere ontwikkeling van de horizontale organisatie. Onderstaand daar meer over.

Bouwopdrachten: design, cultuur, strategisch personeelsbeleid, MD-traject

In 2017 heeft iedere afdeling een bouwopdracht gekregen en uitgewerkt om de gewenste missie, strategische pijlers en kernnormen te realiseren. In 2018 e.v. gaat de implementatie van de opdrachten plaatsvinden. Dit moet leiden tot: het optimaliseren van de belangrijkste werkprocessen, een verdere digitalisering van werkprocessen, het mogelijk wijzigen van functies of het introduceren van nieuwe functies en het vaststellen van de gewenste formatie die recht doet aan de gewenste bezuiniging enerzijds en de ambities van de stad anderzijds. Mogelijk roept dit laatste spanning op en vraagt dit om aandacht van bestuur en organisatie.

Het design van de organisatie leidt tot de noodzaak om daarnaast een beeld te geven van de gewenste kwaliteiten van medewerkers. Dit kan leiden tot vraagstukken op het terrein van plaatsing, opleiding & training en mobiliteit. De budgetten in de begroting zijn hiertoe beperkt. Getracht wordt om zoveel mogelijk binnen de begroting deze vraagstukken op te lossen.

Verder wordt in 2018 het cultuurtraject verder voortgezet. In dit traject worden gedrag en attitudes met de medewerkers in beeld gebracht en afgezet tegen de gewenste kernnormen. De confrontatie tussen de gewenste gedrag en feitelijk gedrag leidt dan tot interventies. Deze kunnen betrekking hebben op: leiderschapsstijl, het hanteren van duidelijke kaders, goalsetting, persoonlijke ontwikkeling & coaching, integriteit, communicatie, teaminterventies e.d. Dit alles wordt gemonitord. Uiteindelijk moet ook uit de volgende performancemeting in 2018 blijken of voortuitgang geboekt is.

Tot slot vindt in 2018 een verdere investering in het management plaats middels het management development-traject (MD-traject)

Thema's voor de nabije toekomst een andere kijk op de arbeidsmarkt en huisvesting

Het strategisch personeelsbeleid en de al reeds bestaande krapte op de arbeidsmarkt noopt ook tot andere kijk op de arbeidsmarktbeleid. Het is in de eerste plaats nodig om te investeren in het eigen personeel gezien de uitstroom van ruim 160 medewerkers de komende jaren vanwege pensioen. Met de instroom van nieuwe medewerkers alleen kan dit anders niet opgevangen worden. Dit perspectief van uitstroom en krapte maakt het daarnaast nodig om anders om te gaan met externe inhuur. De hang naar minder externen is niet realistisch.

Verder is huisvesting en belangrijke kwestie, mede in het licht van arbeidskrapte. Bij een organisatie die meer horizontaal gaat werken, hoort ook een "huis" dat hieraan voldoet. Bovendien vraagt de jongere generatie ook een meer inspirerende werkomgeving.

In 2018 is het de bedoeling om nader inhoud te geven aan deze vraagstukken t.b.v. bestuurlijke discussie.

4.5.4 Informatievoorziening en ICT

De inzet van ICT en kwalitatief goede informatie is een steeds belangrijker, zo niet onmisbare, component om de veranderingen waar de gemeente voor staat (bezuinigingen, doorvoering transformatie in het kader van het sociaal domein, omgevingswet, regionale samenwerking, verdergaande digitalisering van de overheid) succesvol te kunnen invoeren.

Om hier beter sturing aan te kunnen geven is in 2015 gestart met het Programma Dienstverlening en Digitalisering en is bovendien de afdeling I&A gereorganiseerd in 2016.

Op basis van de nieuwe I&A-organisatie zal samen met de organisatie en partners de realisatie van het programma Dienstverlening en Digitalisering (D&D) verder vorm worden gegeven, ook in 2017 en 2018. In zekere zin is het programma D&D zodoende een belangrijk voertuig voor transformatie en professionalisering van de gemeentelijke organisatie en houdt het programma rekening met de uitgangspunten van de Digitale Agenda 2020.

Onderwerpen die daarbij aan de orde komen zijn onder andere: (regionale) samenwerking, de doorontwikkeling van de dienstverlening, digitalisering van de werkprocessen, informatiebeveiliging en privacy, aansluiting op en gebruik van basisregistratie, doorontwikkeling van datascience en ook bijdragen aan Brainport Smart District en de aanleg van een glasvezelnetwerk.

Hieronder zijn voor de belangrijkste onderwerpen de speerpunten benoemd waar we in 2018 verder aandacht aan besteden en resultaten op zullen behalen.

(Regionale) samenwerking

In het kader van (regionale) samenwerking wordt onder andere aandacht aan informatiedeling tussen de verschillende zorgpartners in het sociaal domein. Denk daarbij aan de samenwerking met Senzer, maar ook het werken met zorgpartners in gebiedsteams binnen het Sociaal Domein.

Sowieso wordt samenwerking in algemene zin steeds belangrijker en de effectiviteit van samenwerkingsverbanden is steeds meer afhankelijk van een goede en real-time informatie-uitwisseling. Ook in relatie tot de veiligheidsregio zal worden onderzocht op welke wijze de informatie-uitwisseling kan worden verbeterd.

Omgevingswet (ingangsdatum 01/01/2019; mogelijk uitgesteld)

Een belangrijk onderwerp de komende jaren is bovendien de transformatie als gevolg van de Omgevingswet. Ingeschat wordt dat de impact hiervan nog groter is dan die van de decentralisaties. We zijn reeds bezig de consequenties in beeld te brengen en de voorbereidingen voor pilots te starten. (Digitale Agenda "Omgevingswet")

Doorontwikkelen dienstverlening

In 2016 is de visie op dienstverlening uitgewerkt. Dit heeft onder andere reeds geresulteerd in een nieuwe toptaken website inclusief webredactie; daarbij inbegrepen het beheer en de monitoring van social media. In onze nieuwe website staan de producten en diensten centraal waar inwoners en bedrijven het meest naar op zoek zijn. Deze producten en diensten kunnen digitaal worden aangevraagd en worden afgehandeld.

In 2018 zal de aandacht liggen op verdergaande digitalisering van diensten die bovendien maximaal aansluiten bij de behoeften van inwoners en bedrijven. Denk hierbij aan digitale selfservice bij veel eenvoudige diensten zoals het doorgeven van verhuizingen (24 uur per dag, 7 dagen per week). Ook is te denken aan Woonconnect, een initiatief van Ministeries en gemeenten (waaronder Helmond) om steeds meer vanuit inwonersperspectief diensten aan te bieden die helpen bij het (ver)bouwen van eigen woningen en inrichting van de eigen woonomgeving. (Digitale Agenda "Samen Organiseren")

Binnen het Sociaal Domein zien we een zelfde ontwikkeling voor inwoners die zelf regie kunnen en willen voeren op hun eigen zorgvragen. Dit alles vraagt wel om excellente digitale ondersteuning. Digitalisering leidt tot een steeds betere informatiepositie van inwoners en bedrijven en daarmee tot een slankere en slimmere dienstverlening die bovendien kostenbesparend is. Door die efficiëntie ontstaat de tijd en ruimte om inwoners meer op maat te helpen als de situatie daarom vraagt. Ook blijft er natuurlijk aandacht voor minder digitaal onderlegde inwoners.

Digitaal (zaakgericht) werken en procesoptimalisatie

In 2018 vindt uitrol plaats in de organisatie van een nieuw zaakstelsel. Deze uitrol wordt vooraf gegaan door (verplichte) procesoptimalisatie (op basis van leanprincipes) die ertoe moet leiden dat de organisatie steeds efficiënter, en daarmee goedkoper en klantgerichter, kan werken.

Een zaakstelsel, of digitalisering in het algemeen, is geen doel op zich. Uiteindelijk gaat het om gedrag en houding in de organisatie, die ondersteund wordt vanuit de digitalisering en die moet leiden tot betere dienstverlening tegen lagere kosten.

Dit is mede van belang gelet op de taakstelling die binnen de organisatie gerealiseerd moet worden.

Basisregistraties op orde

De gemeente is bij uitstek een gegevensverwerkende organisatie. Voor allerlei processen, bijvoorbeeld verlenen van vergunningen, uitkeringen verstrekken, reisdocumenten afgeven, beleid (jeugd, zorg, werk, ruimtelijke plannen, etc.) ontwikkelen, maar bijvoorbeeld ook ten behoeve van rampenbestrijding is een adequate informatievoorziening nodig en basisregistraties die op orde zijn. Einde 2018 moeten de basisregistraties kwalitatief geheel op orde zijn en de processen zo zijn ingericht dat deze ook op orde blijven. Ingebruikname van de nieuwe gegevensmakelaar is dan een feit. Het stroomlijnen van de basis- en kerngegevens zorgt voor een betere integriteit waardoor het delen van deze gegevens binnen organisatie en ketenpartners zonder meer kan worden toegepast. Digitaal werken en het op orde brengen van de gegevenshuishouding ondersteunt de Wet Hergebruik Overheidsinformatie (Digitale Agenda "WHO").

Informatiebeveiliging

Een steeds belangrijker onderwerp is informatiebeveiliging en privacy. Dat blijkt ook uit de steeds frequentere nieuwsberichten over malware en datalekken. Het belang van dit onderwerp heeft zich vertaald in de vorming van een aantal nieuwe functies binnen de I&A-bedrijfsfunctie. Zo zijn er inmiddels een security officer, een privacy officer en een beveiligingsbeheerder aangesteld. Daarnaast is op basis van het informatieveiligheidsplan in 2016 een eerste meting gedaan. De resultaten zijn de basis voor het nemen van een aantal verdergaande maatregelen op het gebied van informatieveiligheid. Hiermee worden nog meer waarborgen gerealiseerd dat onbevoegden geen toegang krijgen tot informatie die niet voor hen is bestemd. Daarnaast zullen we toezien op de bescherming van de privacy van burgers en worden procedures omtrent datalekken verder geoptimaliseerd. Dit vraagt blijvende aandacht, zowel als het gaat om techniek, organisatie als ook bewustwording bij medewerkers.

De activiteiten zorgen voor compliance met de IBD (Informatie Beveiligings Dienst) en de zelfevaluatie voor informatiebeveiliging conform ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit).

Privacy

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming van toepassing. Dit betekent dat de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) komt te vervallen. De wijzigingen die dit voor de organisatie wordt op dit moment in kaart gebracht en geïmplementeerd. De VNG en het Centrum Informatiebeveiliging en Privacy (CIP) ondersteunen landelijk de invoering van de AVG. (Digitale Agenda "Algemene Verordening Gegevensbescherming").

Datascience

De gemeente Helmond, en dus ook het gemeentebestuur, maakt nu reeds veel beleid aan de hand van beleidsonderzoek en dus data-analyses die in eigen huis gemaakt wordt.

Met het beschikbaar komen van steeds meer digitale data, zowel op het open netwerk als ook binnen systemen, ontstaan er vele nieuwe mogelijkheden. Denk daarbij aan nauwkeurigere analyses, het verkrijgen van nieuwe inzichten met zelfs voorspellende waarden, maar ook aan nieuwe functionaliteiten zoals bijvoorbeeld een digitale scan bij vergunningsaanvragen of het gebruik van Woonconnect dat databestanden vanuit verschillende organisaties bijeen brengt.

Binnen de organisatie wordt zwaar ingezet om deze ontwikkelingen te volgen en eigen te maken. Het team Analyse & Intelligence heeft hierbij het voortouw. Zo wordt de verdere samenwerking met het CBS via een Urban Data Center door dit team handen en voeten gegeven.

Ook wordt nu reeds onderzocht hoe we op verschillende terreinen innovatief gebruik kunnen maken van datascience. Zo is er in 2017 al een pilot geweest met 'intelligente' straatverlichting, wordt er met de afdeling Naleving en Handhaving gekeken naar inzet van data-analyses om ondermijnende activiteiten bloot te leggen en proberen we binnen het sociaal domein vraagpatronen inzichtelijk te krijgen waardoor we inzicht krijgen in zorgvragen die nog moeten komen. Daardoor komen we steeds meer in positie om in te zetten op preventie.

In 2018 zullen deze ontwikkelingen worden doorgezet en voor de komende jaren is een intensivering op dit vlak te voorzien.

Brainport Smart District (BSD) en glasvezel

BSD en glasvezel lijkt in eerste aanleg niet veel met elkaar te maken te hebben, maar het tegendeel is waar. Glasvezel is dé basis om bulk-dataverkeer tegen geringe kosten mogelijk te maken en is daarmee de basisvoorziening voor elke informatisering en elke moderne woonomgeving. Noodzakelijk dus waar het gaat om een slimme wijk. Maar in algemene zin ook voor innovatieve startups, om goed toekomstbestendig onderwijs te kunnen geven en bovenal om zorg aan huis naar de toekomst toe mogelijk te maken en te houden. De gemeenteraad heeft bij de voorjaarsnota het college gevraagd om de regie te nemen bij de verdere aanleg van glasvezel. Eind 2017 wordt een apart raadsvoorstel aan de gemeenteraad voorgelegd worden dat erin moet voorzien dat versnelde 'verglazing' van Helmond wordt mogelijk gemaakt.

Tevens zet Helmond in op Brainport Smart District in samenwerking met diverse partners. Deze slimme wijk moet een voorbeeld zijn van slimme verbinding tussen innovaties op de verschillende terreinen zoals wonen, samenleven, mobiliteit etc.. Eén van de belangrijke thema's is ook data. Data die via glasvezel gebruikt kan worden door verschillende partijen, waaronder de gemeente zelf.

4.6 Paragraaf verbonden partijen

4.6.1 Algemeen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen, waarmee de gemeente Helmond een bestuurlijke én een financiële band heeft. In artikel 1 lid c BBV wordt **financieel belang** gedefinieerd als: *“Een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt”*. In artikel 1 lid d BBV tenslotte wordt **bestuurlijk belang** gedefinieerd als: *“Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht”*.

Het inzichtelijk maken van de verbonden partijen is om twee redenen van belang. De eerste reden is omdat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan blijven doen. De gemeente mandateert als het ware de verantwoordelijkheid van het beleid aan de verbonden partij. De tweede reden is gelegen in het inzicht in de kosten, het budgettaire beslag en de financiële risico's die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

De visie op verbonden partijen is vastgelegd in het visiedocument intergemeentelijke samenwerking voor wat betreft de publiekrechtelijke samenwerkingen en in de Kadernotitie gemeentelijke betrokkenheid privaatrechtelijke rechtspersonen. Deze laatste Kadernotitie is in 2017 geactualiseerd. De visie en realisatie van de doelstellingen zijn per publiekrechtelijke samenwerking vastgelegd in afzonderlijke beleidsdocumenten.

De mate waarin verbonden partijen bijdragen aan de beleidsdoelstellingen is nader toegelicht bij de betreffende beleidsprogramma's. Dit conform die vernieuwde BBV voorschriften, zoals die vanaf deze programmabegroting gelden.

4.6.2 Publiekrechtelijke rechtspersonen

Publiekrechtelijke samenwerking vindt plaats op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Dergelijke samenwerkingsverbanden zijn te karakteriseren als verlengd lokaal bestuur. Op deze wijze participeert de gemeente Helmond in de onderstaande 7 gemeenschappelijke regelingen. Vervolgens worden de regelingen nader toegelicht.

1. GR Metropoolregio Eindhoven
2. GR Reiniging Blink
3. GR Veiligheidsregio Zuidoost Brabant
4. GR Atlant Groep
5. GR GGD Brabant Zuid-oost
6. GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant

De kosten die voortvloeien uit deelname aan gemeenschappelijke regelingen zijn verplichte kosten die in de gemeentebegroting opgenomen dienen te worden. Op grond van het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft uw raad de mogelijkheid opmerkingen over de ontwerp begroting kenbaar te maken aan het algemene bestuur van de betreffende gemeenschappelijke regeling. In het voorjaar worden de ontwerpbegrotingen van de 6 openbare lichamen gepresenteerd zodat de mogelijkheid ontstaat om uw gevoelens kenbaar te maken.

Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE)
<p><i>Algemene informatie</i></p> <p>Gevestigd: Raiffeisenstraat 18; 5611 CH Eindhoven</p> <p>Portefeuilles : Burgemeester Blanksma (Dagelijks Bestuur); wethouder Stienen (Algemeen Bestuur)</p> <p>Afdeling: Strategie en Programma's</p> <p>Opgericht: 25 februari 2015</p> <p>Deelnemers: Gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre</p>
<p><i>Ontwikkelingen</i></p> <p>De MRE begroting 2018 is opgesteld als een technische begroting omdat in deze versie de uitkomsten van de evaluatie die in de 1e helft van 2017 is uitgevoerd nog niet zijn meegenomen. De begroting is opgesteld conform vigerend beleid, waarbij de Regionale Agenda 2015-2018 het uitgangspunt is. In de loop van 2018 wordt uitwerking gegeven aan de uitkomsten van de evaluatie en moet een agenda voor de volgende bestuursperiode (2019-2022) worden vastgesteld.</p>
<p><i>Beleidsvoornemens</i></p> <p>Op regionale schaal gaan de 21 gemeenten uit van één gedeelde agenda, gericht op een sterke metropolitane regio, met focus op drie thema's: economie, ruimte en mobiliteit. Hiertoe zijn momenteel 6 werkplaatsen ingericht met als thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Economische Strategie • Werklocaties • Arbeidsmarkt • Strategie Ruimte • Strategie Mobiliteit • Wonen <p>In de loop van 2018 moet een agenda voor de volgende bestuursperiode (2019-2022) worden vastgesteld. Niet alleen vormt de evaluatie hiervoor input, maar bijvoorbeeld ook de Brainport Next Generation Strategie en de Nationale Actieagenda Brainport die op 5 april aan diverse fracties in de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden is. Binnen deze Actieagenda, die zich richt op wat onze regio nodig heeft om economisch én maatschappelijk voorloper te kunnen blijven, staat onder meer het regionale woon-, leef- en vestigingsklimaat centraal.</p> <p>Elementen uit bovenstaande punten dienen opgenomen te worden als basis voor de nieuwe Regionale Agenda 2019-2022.</p>
<p><i>Wijze waarop de gemeente een belang heeft</i></p> <p>Het Regionaal Platform is (formeel) de samenkomst van de colleges van de 21 gemeenten en fungeert volgens de huidige Gemeenschappelijk Regeling als opdrachtgever voor de uitwerking van de Regionale Agenda door de werkplaatsen. Het Algemeen Bestuur, waarin alle 21 gemeenten door lid vertegenwoordigd zijn, stelt de algemene kaders vast.</p> <p>Het Dagelijks Bestuur faciliteert de samenwerking in procedurele zin (voorbereiding en uitvoering van besluiten door het Algemeen Bestuur, vertegenwoordiging van de regionale belangen).</p> <p>Burgemeester E. Blanksma is lid van het Dagelijks Bestuur. Wethouder Stienen is lid van het Algemeen Bestuur namens Helmond. Leden van het college die betrokken zijn bij de thematische werkplaatsen doen dat vanuit het belang van de (sub)regio, niet vanuit het specifieke belang van Helmond.</p>
<p><i>Openbaar belang dat er mee gediend wordt</i></p> <p>Samen met andere overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties wordt samengewerkt aan een regionale strategie op de domeinen economie, ruimte en mobiliteit.</p> <ol style="list-style-type: none"> a. een gezamenlijke strategie en agenda opstellen, met doelen voor de regionale inzet; b. samenhang en afstemming organiseren tussen alle betrokken regionale partijen.
<p><i>Risico's</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Realisering transformatie binnen budgettaire kaders, daarvoor heeft het MRE een transformatie-reserve gevormd. Deze is gevormd t.b.v.: <ul style="list-style-type: none"> - wegvallende plus-status; - transformatie SRE naar Metropoolregio (afgestoten taken); 2. Het niet voor handen hebben van middelen voor investeringen of exploitatielasten voortvloeiend uit Regionale Agenda 2015-2018 (en 2019-2022), noch voor interne bedrijfsvoering om plannen tot ontwikkeling te brengen.
<p><i>Belang begin van het jaar</i></p> <p>Het aandeel van de gemeente Helmond bedraagt 12%, gebaseerd op het aantal inwoners.</p>

Belang eind van het jaar

Het aandeel van de gemeente Helmond bedraagt 12%, gebaseerd op het aantal inwoners.

Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE)

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	5.106.000	3.421.000	3.246.000
Vreemd vermogen	22.401.000	22.059.000	21.465.000
Resultaat	711.000		
Inwonerbijdrage	1.211.000	1.194.000	1.267.093

Gemeenschappelijke regeling reiniging Blink

Algemene informatie

Raadsbesluit d.d.7 februari 2006, bijlagenr. 18 Eerstkomende herziening per 1 augustus 2017 (toetreding Heeze-Leende)

Gevestigd: Weg op den Heuvel 35; 5701 NV Helmond

Deelnemers: gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen en Someren alsook de private partij Suez Gemeentelijke Dienstverlening

Ontwikkelingen

De colleges hebben op basis van het bepaalde in de Afvalstoffenverordening, ieder voor zich, besloten Blink aan te wijzen als inzameldienst voor het ophalen van huishoudelijke afvalstoffen en KWD-bedrijfsafvalstoffen, zoals bedoeld in de Afvalstoffenverordening. Blink is dientengevolge bevoegd tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen als bedoeld in de artikelen 10.21 eerste lid en artikel 10:22 eerste lid Wet milieubeheer. Daarnaast voert Blink voor de deelnemende gemeenten o.a. taken uit op het gebied van gladheidsbestrijding en het reinigen van de openbare ruimte. Het aantal en de omvang van die laatste activiteiten neemt ook in 2018 weer toe.

Met de gemeente Heeze-Leende zijn in 2016 en 2017 gesprekken gevoerd over eventuele toetreding tot de regeling; deze hebben in oktober 2016 geleid tot een officieel verzoek van Heeze-Leende aan het AB van Blink om toe te treden. Inmiddels is deze toetreding een feit.

Beleidsvoornemens

Inspanningen binnen de gemeente op het gebied van afvalinzameling zijn gericht op het realiseren van de doelstellingen uit het landelijk Afval Plan II en de ambities uit de zgn. Mansveld-brief van januari 2014. In Helmond is dat vertaald in de Kadernotitie Afvalbeleid die op 11 maart 2014 is vastgesteld.

Het AB van Blink heeft besloten het ondernemingsplan (verplicht onderdeel van de regeling) te actualiseren, waarmee Blink een volgende (ontwikkel-)fase van haar bestaan in gaat. Eind 2017 zal dit geactualiseerde ondernemingsplan worden vastgesteld.

Wijze waarop de gemeente een belang heeft

Een lid aangewezen door raad uit leden college (wethouder Smeulders; als voorzitter AB en DB) en een plaatsvervangend lid (wethouder De Vries).

Openbaar belang dat er mee gediend wordt

De gezamenlijke uitvoeringsorganisatie heeft mede tot het doel zorg te dragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van de inzameling, sortering, vermarkting en (eind)verwerking van (grondstoffen in) grof en fijn huishoudelijke afvalstoffen, de gladheidsbestrijding en de reiniging van de openbare ruimte van de deelnemende gemeenten.

Risico's

1. De gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Blink opereert in een dynamische beleidsmatige context, die rekening moet houden met de ontwikkelingen in de markt.

2. Verder teruglopen aanbod aan afvalstoffen/ noodzaak tijdig afbouw van lopende verwerkingscontracten.

3. De groei van de opgave voor Blink door de recente en komende toetredingen, de uitbreiding van de aan Blink opgedragen taken etc. vraagt een robuuste organisatie die kwalitatief en kwantitatief adequaat is ingericht. Het is ook in gemeentelijk belang om de risico's hierbij te beperken.

Belang begin van het jaar

Deelnemende gemeenten betalen ieder voor zich een bijdrage, gebaseerd op de werkelijke kosten van de uitvoering. GR Blink kent een kostendekkende begroting gerelateerd aan de hoogte van de Afvalstoffenheffing resp. de budgetten beheer openbare ruimte

Belang eind van het jaar

Deelnemende gemeenten betalen een bijdrage, gebaseerd op de werkelijke kosten van de uitvoering. GR Blink kent een kostendeekkende begroting gerelateerd aan de hoogte van de Afvalstoffenheffing respectievelijk de budgetten beheer openbare ruimte.

Gemeenschappelijke regeling reiniging Blink

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
Resultaat			
Bijdrage in exploitatie	3.144.568	4.467.154	4.600.145

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant Zuidoost

Algemene informatie

Gevestigd te : Deken van Somerenstraat 2, Postbus 242, 5600 AE Eindhoven
 Afdeling : Veiligheid & Naleving
 Opgericht : 27 januari 2011
 Deelnemers : Gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre.

Ontwikkelingen

Het bestuur van de gemeente Helmond wil dat mensen zich veilig voelen in de gemeente Helmond. Derhalve staat in de Kadernota integrale Veiligheid Helmond/Peelland 2015-2018 een aantal uitgangspunten opgenomen. Ze vormen de basis waarop de gemeente Helmond haar veiligheidsbeleid in de komende jaren wil (voort)bouwen.

1. Behoud van huidige veiligheidsniveau

Behoud van het veiligheidsniveau, ook op het terrein van de brandweezorg, dat de afgelopen jaren is opgebouwd.

2. Aan veiligheid wordt samengewerkt

Samenwerken, met burgers en bedrijven, andere gemeenten en met andere partners (privaat of publiek) is een randvoorwaarde voor succes.

3. "Voorkomen is beter dan genezen"

Oftewel: preventief werken is nog altijd beter dan dat er repressieve maatregelen genomen moeten worden. Hoewel dat laatste uiteraard wel altijd nodig zal blijven. Bij fysieke veiligheid zoals brandweezorg wordt preventie steeds belangrijker. Dit uitgangspunt is ook een basis uitgangspunt bij de "Toekomstvisie Brandweezorg 2015-2018".

4. Betrekken van burgers en burgers aanspreken op het nemen van hun eigen verantwoordelijkheid

Het betrekken van burgers, op stadsniveau, wijkniveau en buurtniveau, bij de aanpak van veiligheidsissues kan verschillende functies vervullen. Samen dingen oppakken betekent: signalen opvangen die ertoe doen om problemen echt te kennen, betekent dat er gemeenschapszin kan ontstaan rond dingen die men graag in de eigen wijk wil aanpakken, betekent dat dingen ook daadwerkelijk in gezamenlijkheid worden opgepakt. Uitgangspunt van het beleid voor de komende jaren is dat gemeente Helmond wil groeien in het nog beter betrekken van burgers en burgers meer zelfredzaam willen laten worden. Een van de uitgangspunten in de Toekomstvisie Brandweezorg, het concept van "Brandveilig Leven" alwaar de eigen verantwoordelijkheid van burgers op het terrein van brandweezorg wordt gestimuleerd, sluit aan op dit uitgangspunt.

Beleidsvoornemens

Het bevorderen van een veiligere leefomgeving voor mensen die in Zuidoost-Brabant wonen of verblijven. Als het noodzakelijk is, wordt professionele hulp geboden. De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost is een organisatie waarin brandweer, GHOR en RAV (Regionale Ambulancevoorziening) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, beperken en bestrijden.

Wijze waarop de gemeente een belang heeft

De gemeenteraad wijst de burgemeester aan. Zo nodig wordt burgemeester Blanksma - Van den Heuvel vervangen door locoburgemeester De Vries.

Openbaar belang dat er mee gediend wordt

- Adequaate reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven.

- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen.
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot onze taak.

Risico's

1. Gemeente is aansprakelijk voor tekorten naar rato van de bijdrage aan de gemeente uit het gemeentefonds.
2. Mogelijkheden om opgedragen bezuinigingstaakstellingen te realiseren binnen aangegeven tijdsbestek.
3. Rechtspositionele vraagstukken als gevolg van afslanking organisatie en arbeidsonrust.

Belang begin van het jaar

Financiering geschiedt o.b.v. rijksbijdragen, bijdragen zorgverzekeraars en de deelnemende gemeenten.

Belang eind van het jaar

Financiering geschiedt o.b.v. rijksbijdragen, bijdragen zorgverzekeraars en de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant Zuidoost

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	9.172.324	6.582.806	5.997.806
Vreemd vermogen	21.997.544	38.092.597	42.516.450
Resultaat	2.412.471		
Gemeentelijke bijdrage	4.552.926	4.391.978	4.178.681

Gemeenschappelijke regeling Werkbedrijf Atlant de Peel (Senzer)

Algemene informatie

Opgericht: 1 januari 2016

Naamswijziging: 1 oktober 2016 nieuwe naam: Senzer

Gevestigd: Montgomeryplein 6, 5705 AX Helmond

Afdeling : Programma Sociaal Domein

Deelnemers: Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Someren

Ontwikkelingen

De gemeente heeft een bredere maatschappelijke doelstelling dan die van het WADP. De drie decentralisaties omvatten immers ook Zorg en Jeugd. Tussen de decentralisaties bestaan diverse raakvlakken waarbij het uit effectiviteit en efficiency van belang is dat er een goede integrale aanpak en afstemming plaats vindt. Voorkomen moet worden dat binnen de decentralisaties de partners teveel eigen richting ontwikkelen en het belang van de eigen organisatie benadrukken. De kracht moet juist in het gezamenlijke tot uitdrukking komen. Het is van belang dat de Raad die integrale aanpak en afstemming bewaakt in de bredere maatschappelijke doelstellingen van de gemeente.

Beleidsvoornemens

Uitvoeren van de taakstelling die door de 7 deelnemende gemeenten is vastgesteld en is afgesproken met het werkbedrijf, zoals opgenomen in het ondernemingsplan 2018. Doelstelling: We zijn de verbinder tussen werkgever en werkzoekende, redenerend vanuit de P&O-vraag van de werkgever die we verbinden aan de (arbeids)kracht en het talent van de werkzoekende.

Wijze waarop de gemeente een belang heeft

Het college van de gemeente Helmond heeft het recht om uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, 2 leden aan te wijzen. Een van hen wordt lid van het dagelijks bestuur en vervult tevens de functie van voorzitter.

De raad maakt op grond van de Wgr haar zienswijze op de begroting van het WADP kenbaar aan het Algemeen Bestuur van het WADP.

Openbaar belang dat er mee gediend wordt

WADP is een GR voortgekomen uit samenvoeging van GR Atlant Groep en de afdeling Werk en Inkomen (Werkplein). Het WADP voert namens de gemeenten in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel, waaronder Helmond, de Wsw en de Participatiewet uit.

De 'hoe-vraag' wordt daarbij ingevuld door het WADP en de uitvoering is gemandateerd aan de Algemeen Directeur met bevoegdheid door te mandateren aan eigen medewerkers in het WADP belang van de uitvoering. WADP is de verbinder tussen werkgever en werkzoekende, redenerend

vanuit de P&O-vraag van de werkgever die WADP verbindt aan de (arbeids)kracht en het talent van de werkzoekende.

Risico's

1. Per 1 oktober 2016 voert Senzer de W&I-taken in eigen beheer uit. Daarbij is zij afhankelijk van de gemeentelijke informatievoorziening. Tot het moment dat Senzer een eigen aansluiting heeft op de landelijke informatie, loopt Helmond een risico op datalekken.
2. Als gevolg van de modernisering van de Wsw moet marktgericht geopereerd worden, waarbij risico's niet volledig afgedekt worden uit subsidies van gemeenten.
3. Omzet is afhankelijk van economische ontwikkelingen.
4. De door de Atlant Groep opgerichte BV's dienen te functioneren onder bestuurlijke verantwoording en financieel toezicht van het bestuur van de Atlant Groep.
5. In 2015 is ingespeeld op bestuurlijke veranderingen en noodzakelijke aanpassing van bedrijfsprocessen die voortvloeien uit de Participatiewet.
6. Exploitatierisico's als het rijksbudget tekort schiet.

Belang begin van het jaar

Het aandeel van de gemeente Helmond is gebaseerd op de van het Rijk ontvangen middelen BUIG, Participatiewet en een algemene bijdrage, zoals opgenomen in de begroting WADP 2018 en af te geven beschikkingen.

Belang eind van het jaar

Het aandeel van de gemeente Helmond is gebaseerd op de van het Rijk ontvangen middelen BUIG, Participatiewet en een algemene bijdrage, waarbij verwacht wordt dat het Werkbedrijf minimaal kostendekkend opereert

Gemeenschappelijke regeling Atlant Groep

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	15.910.000	14.190.000	12.148.000
Vreemd vermogen	13.462.000		11.541.000
Resultaat	300.000		
Bijdrage in exploitatie	71.723.340	69.047.000	70.885.057

Gemeenschappelijke regeling GGD Brabant Zuid-Oost

Algemene informatie

Algemene informatie

Gevestigd te Eindhoven (Clausplein 10, 5611 XP Eindhoven) Deelnemende gemeenten: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre

Ontwikkelingen

Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de gezondheidszorg en de organisatie van het ambulancevervoer in Zuid-Oost Brabant (RAV). De eventuele consequenties van de huidige problematiek m.b.t. statushouders is dermate ongewis dat daar in financiële zin nog geen rekening mee kan worden gehouden. Ook de huidige werkdruk op het gebied van de JGZ kan consequenties hebben.

Beleidsvoornemens

De GGD adviseert over gezondheid en helpt zo gezondheidsproblemen te voorkomen. De GGD verzorgt inentingen, geeft voorlichting op bijvoorbeeld scholen of aan verenigingen en adviseert gemeenten over hun gezondheidsbeleid. Met aparte campagnes besteedt de GGD aandacht aan speciale aspecten van gezondheid, zoals overgewicht, het gevaar van alcohol voor pubers en suïcidepreventie. Soms behandelt de GGD ook gezondheidsproblemen, zoals bij tuberculose en seksueel overdraagbare aandoeningen (Soa's).

De GGD is er voor iedereen maar in het bijzonder ook voor de gemeenten. Alle gemeenten in Nederland hebben de taak om de gezondheid van hun inwoners te beschermen en te verbeteren. De GGD voert deze taak voor de gemeenten uit. Een deel van deze activiteiten is in de wet vastgelegd.

Wijze waarop de gemeente een belang heeft

De gemeenteraad wijst een lid (wethouder De Leeuw-Jongejans) en een plaatsvervangend lid (wethouder Van der Zanden) aan voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen. De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen.

Openbaar belang dat er mee gediend wordt

De GGD Brabant-Zuidoost streeft - onder regie van de gemeenten – door middel van preventie naar gezondheidswinst van alle inwoners, om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van hun leven en de zelfredzaamheid te vergroten. De dienstverlening betreft gezondheid, preventie en snelle interventie, is professioneel en betrouwbaar en komt tot stand vanuit de wens van de klant en in dialoog met de opdrachtgevers en samenwerkingspartners.

Risico's

De gemeente is aansprakelijk voor tekorten naar rato van de bijdrage aan de gemeente uit het gemeentefonds. Hierbij zijn er 2 dossiers te benoemen die financiële consequenties kunnen hebben: De ambulancezorg moet in de komende jaren opnieuw aanbesteed worden, dit betekent dat deze mogelijk aan een andere partij gegund kan worden. Dit zou financiële gevolgen kunnen hebben.

Belang begin van het jaar

De financiering geschiedt door bijdragen van gemeenten aan het gezamenlijke takenpakket en mogelijke contracttaken en bijdragen van derden.

Belang eind van het jaar

De financiering geschiedt door bijdragen van gemeenten aan het gezamenlijke takenpakket en mogelijke contracttaken en bijdragen van derden.

Gemeenschappelijke regeling GGD Brabant Zuid-Oost

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	3.037.000	3.012.000	3.080.000
Vreemd vermogen	13.903.000	13.759.000	14.725.000
Resultaat	293.000		
Inwonerbijdrage	1.353.000	1.467.000	1.481.000

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)

Algemene informatie

Gevestigd te : Eindhoven (Wal 28, Postbus 8035, 5601KA Eindhoven)

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is een Openbaar Lichaam op basis van een Gemeenschappelijke Regeling (GR), gevormd door de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant.

De ODZOB (actief sinds 1 juni 2013) is net als de overige omgevingsdiensten opgericht naar aanleiding van enkele grote milieu-incidenten. Er zijn afspraken gemaakt over bijvoorbeeld het verplichte basistakenpakket (minimum takenpakket), de kwaliteitscriteria voor vergunningverlening en handhaving en financiering.

De ODZOB onderkent vier programmadelen waaraan baten gekoppeld zijn:

1. Basistaken;
2. Verzoektaken;
3. Collectieve taken;
4. Intensiveringsprogramma.

Het gaat hier voor het overgrote deel om werkzaamheden die in verleden door de SRE Milieudienst werden uitgevoerd aangevuld met het toezicht op grond van de Wet bodembescherming (basistaak, niet gemandateerd).

Ontwikkelingen

Wet VTH en Algemene maatregel van bestuur VTH

Op 14 april 2016 is de Wet Verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in werking getreden. De wet ziet onder meer op:

- de vorming van een landelijk netwerk van regionale uitvoeringsdiensten/omgevingsdiensten;
- het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken; en
- de verbetering van de samenwerking en informatie-uitwisseling bij de handhaving in de bestuurlijke kolom enerzijds en tussen de bestuurlijke en strafrechtelijke kolom anderzijds.

De Wet VTH vervangt paragraaf 5.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) door een nieuwe paragraaf over kwaliteitsbevordering en samenwerking bij de uitvoering en handhaving. Op termijn wordt de Wet VTH (met de hele Wabo) overgeheveld naar de Omgevingswet.

De ODZOB stelt dat zij eind 2017 voldoet aan de kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving krachtens de Wabo.

Besluit omgevingsrecht:

Het Besluit omgevingsrecht (Bor) is gewijzigd naar aanleiding van de nieuwe bepalingen in de Wabo, waar het gaat om de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op het gebied van het milieu. In het Bor is vastgelegd welke milieutaken de omgevingsdiensten in ieder geval moeten uitvoeren (het 'basistakenpakket' uit de package-deal tussen het Rijk, IPO en de VNG van juni 2009), en wordt het informatie uitwisselingsprogramma Inspectieview Milieu formeel geïntroduceerd.

Het besluit regelt ook dat de partijen die deelnemen in een omgevingsdienst hun wettelijk verplichte VTH-(uitvoerings)beleid moeten afstemmen in een door het AB van ODZOB vast te stellen uniform uitvoeringsbeleid. Dit laatste wordt een lastige opgave omdat elk bestuursorgaan haar eigen lokale prioriteiten heeft en bijpassende budgetten. Het uniforme uitvoeringskader zou kunnen leiden tot extra kosten voor een of meerdere van de deelnemende overheden.

Er is een regionale werkgroep gevormd die zich moet gaan bezighouden met het uniforme uitvoeringskader op grond van de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming. Gemeente Helmond is lid van die werkgroep.

Omgevingswet:

De Omgevingswet, die naar verwachting op 1 juli 2019 in werking treedt, betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die ziet op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft een grote impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium.

ODZOB participeert in projecten die zich bezig houden met de gevolgen van de invoering van de omgevingswet (o.a. bij de gemeente Eindhoven).

Verbod op asbestdaken 2024:

Vanaf 2024 zijn asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht verboden. Dit verbod geldt voor particulieren, bedrijven en (overheids)instellingen. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest. Nadruk van het project "verwijdering van asbestdaken" ligt op stimulering van een spoedige en vrijwillige verwijdering.

Er is inmiddels vooruitlopend op het verbod een werkgroep gevormd die zich moet gaan bezighouden met het uitvoeringskader. De gemeente Helmond is lid van de werkgroep. ODZOB zal het verbod moeten gaan handhaven. Een mogelijk risico is dat er veel daken blijven liggen omdat de eigenaren de kosten niet kunnen betalen.

Beleidsvoornemens

Het aflopen van de dienstverleningsovereenkomst 2015-2017 is een aandachtspunt. Ook zal een update worden gemaakt voor het concernplan 2014-2018.

Wijze waarop de gemeente een belang heeft

Het Algemeen Bestuur, waarin alle 21 gemeenten en de provincie NB door een lid vertegenwoordigd zijn, stelt de algemene kaders vast. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor de uitvoering van besluiten van het Algemeen Bestuur van de ODZOB en ze ziet toe op het correct functioneren van de bedrijfsvoering van de uitvoeringsorganisatie. Wethouder Smeulders is lid van het Algemeen Bestuur namens Helmond.

Openbaar belang dat er mee gediend wordt

De ODZOB zorgt voor een gezonde en veilige leefomgeving (kwaliteit van de fysieke leefomgeving) door uitvoering van de door de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling opgedragen taken. Basistaken en de verzoektaken worden door de deelnemers bij de ODZOB belegd in de vorm van werkprogramma's. Een werkprogramma bevat een prognose van het aantal te verlenen omgevingsvergunningen, meldingen, uit te voeren toezicht en -handhaving, behandelen van klachten en andere milieu gerelateerde werkzaamheden.

Risico's

-1. Gemeenten zijn aansprakelijk voor de tekorten o.b.v. afname diensten. Hoe minder diensten afgenomen worden, hoe hoger het risico.

Om zowel de opbouw van de uurtarieven als het monitoren van de efficiencyverbeteringen en kostenbesparingen goed te kunnen volgen en transparant te kunnen bespreken, is een ambtelijke financiële werkgroep geformeerd. Deze werkgroep onderzoek samen met de controller van de ODZOB o.a. nadere beheersmaatregelen.

2. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest. Nadruk van het project "verwijdering van asbestdaken" ligt op stimulering van een spoedige en vrijwillige verwijdering. Een mogelijk risico is dat er veel daken blijven liggen, omdat de eigenaren de kosten niet kunnen betalen.

Belang begin van het jaar

Afrekening en verdeling vindt plaats op basis van de uitgezette opdrachten bij de ODZOB door de deelnemers.

Belang eind van het jaar

Afrekening en verdeling vindt plaats op basis van de uitgezette opdrachten bij de ODZOB door de deelnemers.

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	1.576.541	1.576.541	1.576.541
Vreemd vermogen	8.443.489	7.066.021	6.966.021
Resultaat			
Bijdrage in exploitatie	743.416	774.649	799.963

4.6.3 Privaatrechtelijke rechtspersonen

Privaatrechtelijke organisaties zijn in het Burgerlijk Wetboek nader geregeld, en kunnen stichtingen, verenigingen, coöperaties en vennootschappen zijn. In het laatste geval wordt de term deelneming geïntroduceerd.

De gemeente Helmond participeert in de volgende privaatrechtelijke rechtspersonen. Die afzonderlijk toegelicht worden.

1. Brainport Development NV
2. Automotive Facilities Brainport (AFB) Holding
3. NV Bank voor Nederlandse Gemeenten
4. Enexis Holding NV
5. Stichting Automotive Campus Helmond
6. AutomotiveNL BV
7. Stichting Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

Brainport Development NV

Algemene informatie

Brainport Development NV

Gevestigd: Emmasingel 11, 5611 AZ Eindhoven

Ontwikkelingen

In november 2016 heeft het Rijk Brainport aangewezen als één van de drie Nederlandse economische kerngebieden. Daarmee heeft Brainport in analogie van Rotterdam en Amsterdam de status van 'mainport-status'. Op basis daarvan is gestart met het opstellen van de Brainport Nationale Actieagenda. Op 5 april 2017 zijn, met het oog op de nieuwe kabinetsformatie, de hoofdlijnen van deze Nationale Actieagenda aangeboden aan fracties van de Tweede Kamer en is deze agenda tevens ter kennis gebracht van de informateur. Sinds 5 april wordt gewerkt aan de nadere concretisering van deze Brainport Nationale Actieagenda die als een uitvoeringsagenda van de

Brainport Next Generation strategie kan worden gezien. Doel is om de betrokkenheid van het Rijk bij de Brainport Nationale Actieagenda vast te hebben gelegd in het nieuwe regeerakkoord en daarmee een substantiële bijdrage van het Rijk aan de Brainport-regio te organiseren.

Beleidsvoornemens

Eind 2016 is het Meerjarenplan Brainport Development 2017 – 2020 vastgesteld. Het Meerjarenplan 2017-2020 van Brainport Development geeft op hoofdlijnen de bijdrage die de vennootschap de komende jaren levert aan het realiseren van de gezamenlijke ambitie die de stichting Brainport heeft verwoord in Brainport Next Generation. Het meerjarenplan wordt jaarlijks vertaald naar een jaarplan met concrete activiteiten.

Op basis van het meerjarenplan wordt de komende periode ingezet op het investeren in de randvoorwaarden voor economische groei langs de lijnen: People, Technology, Business, Basics en International. Hierbij is 'slim, sterk en adaptief' het adagium waarmee bedoeld wordt dat Brainport dusdanig flexibel dient te zijn dat het voortdurend kan inspelen op veranderingen om zich heen. Meer concreet richt de inzet van Brainport Development zich de komende jaren op de volgende aspecten:

- People: inzet op een vernieuwende integrale benadering van onderwijs en arbeidsmarkt, onder meer door experimenten met cross sectorale talentpool en een leven lang leren
- Technology: onder andere het gezamenlijk definiëren en uitdragen van een Technologie Portfolio Brainport, het opstellen van een roadmap voor excellente regionale onderzoeksinfrastructuur- en faciliteiten en een betere aansluit van het Rijks- en Europees beleid op gebied van innovatiebevordering beter laten aansluiten op het Brainport ecosysteem
- Business: onder meer het opzetten van een steviger start-up systeem, starters- en groeiers begeleiding en het identificeren en ontwikkelen van nieuwe clusters zoals photonica.
- Basics: onder andere inspanningen gericht op het vergroten van de agglomeratiekracht, het verstevigen van het voorzieningenaanbod en het uitbouwen van onze mondiale bekendheid bij kenniswerkers, start-ups en investeerders
- International: het uitbouwen van het Brainport International Program als instrument om de internationale samenwerking tussen de multi helix partners in Brainport op de taakvelden Talent, Innovation, Invest, Export, Public en Branding te bevorderen

Daarnaast worden concreet 5 maatschappelijke uitdagingen benoemd waarop Brainport komende periode acteert en waaraan zij waarde toevoegt. Het gaat dan om slimme mobiliteit, energie, gezond leven, voedsel en veiligheid.

Wijze waarop de gemeente een belang heeft

De gemeente Helmond is aandeelhouder van Brainport Development NV. Commissarissen worden benoemd door de stichting Brainport. Burgemeester Blanksma is bestuurslid van de stichting Brainport.

Openbaar belang dat er mee gediend wordt

Brainport Development NV is een economische ontwikkelingsorganisatie die samen met partners uit bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid werkt aan het versterken van Brainport Regio Eindhoven. High tech en design in combinatie met hoogwaardige maakindustrie en ondernemerschap leveren de oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen van morgen.

Risico's

1. Het niet voor handen hebben van (voldoende) middelen voor investeringen.
2. Het niet hebben van voldoende middelen voor interne bedrijfsvoering om plannen tot ontwikkeling te brengen.

Belang begin van het jaar

Inleg aandelenkapitaal: 328 aandelen à € 453,78 = € 148.840

Belang eind van het jaar

Inleg aandelenkapitaal: 328 aandelen à € 453,78 = € 148.840

Brainport Development NV

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	3.215.000		
Vreemd vermogen	2.410.000		
Resultaat	-72.000		

Automotive Facilities Brainport (AFB) Holding			
<i>Algemene informatie</i> Gevestigd: Emmasingel 11, 5611 AZ Eindhoven			
<i>Ontwikkelingen</i> Er zijn vier testlaboratoria ontwikkeld: voor elektrische mobiliteit, voor coöperatieve driving, voor manufacturing processes, training en education, en voor endurance, safety en testing. Om een open innovatie te stimuleren kunnen onderwijsinstellingen en startende bedrijven onder gunstige voorwaarden van deze testlabs gebruikmaken. Het programma realiseert bovendien een accelerator center met werkplaatsen en kantoorunits voor startende automotieve bedrijven.			
<i>Beleidsvoornemens</i> Doel van het AFB-programma is om de internationale concurrentiepositie van de Automotive campus te verstevigen. Hiertoe worden vier testlaboratoria ontwikkeld: voor elektrische mobiliteit, voor coöperatieve driving, voor manufacturing processes, training en education, en voor endurance, safety en testing. Om een open innovatie te stimuleren, kunnen onderwijsinstellingen en startende bedrijven onder gunstige voorwaarden van deze testlabs gebruikmaken. Het programma realiseert bovendien een accelerator center met werkplaatsen en kantoorunits voor startende automotieve bedrijven.			
<i>Wijze waarop de gemeente een belang heeft</i> De gemeente Helmond is aandeelhouder. De directie wordt momenteel gevoerd door de directie van AutomotiveNL B.V.			
<i>Openbaar belang dat er mee gediend wordt</i> a. het opzetten, exploiteren, deelnemen in en beheren van facilitaire testcentra op de Automotive Campus in Helmond; b. het oprichten, verkrijgen en vervreemden van vennootschappen en ondernemingen, het verkrijgen en vervreemden van belangen daarin en het beheren of doen beheren, en het voeren of doen voeren van bestuur over vennootschappen en ondernemingen en het financieren of doen financieren daarvan.			
<i>Risico's</i> 1. Verlies inleg aandelenkapitaal bij gedwongen liquidatie. 2. Het niet voor handen hebben van (voldoende) middelen voor investeringen. 3. Het niet hebben van voldoende middelen voor interne bedrijfsvoering om plannen tot ontwikkeling te brengen.			
<i>Belang begin van het jaar</i> De gemeente Helmond neemt deel voor 38% van het geplaatst aandelenkapitaal.			
<i>Belang eind van het jaar</i> De gemeente Helmond neemt deel voor 38% van het geplaatst aandelenkapitaal.			
Automotive Facilities Brainport (AFB) Holding			
	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	-176.000		
Vreemd vermogen	2.170.000		
Resultaat	-75.000		

NV Bank voor Nederlandse Gemeenten			
<i>Algemene informatie</i> Algemene informatie NV Bank voor Nederlandse Gemeenten Gevestigd: Koninginnegracht 2, 2514 AA Den Haag			
<i>Ontwikkelingen</i> De strategie van de BNG is met 'de klant' mee te bewegen. De bank doet dit door met diensten op maat in te spelen op de veranderende behoeften van de klanten. De financiële diensten omvatten kredietverlening, advies, betalingsverkeer, elektronisch bankieren en vermogensbeheer en gebiedsontwikkeling.			
<i>Beleidsvoornemens</i> De BNG Bank is de bank voor overheden en instellingen met specifieke expertise in de publieke sector. Door de lage financieringsstarieven draagt de bank bij aan zo laag mogelijke kosten van			

maatschappelijke voorzieningen voor de burgers. Duurzaamheid is een belangrijk element in de missie van de BNG Bank, waarbij de bank klanten en investeerders ondersteunt in het realiseren van hun doelstellingen voor een toekomstbestendige samenleving. 'Duurzaam' definieert de bank als maatschappelijk verantwoord, waarmee ze wil zeggen een houdbaar evenwicht tussen milieubelangen, economische belangen en sociale belangen, ook naar toekomstige generaties toe.

Wijze waarop de gemeente een belang heeft

Jaarlijks is er een aandeelhoudersvergadering. De BNG bank is sinds medio 2016 tevens de huisbankier van de gemeente Helmond

Openbaar belang dat er mee gediend wordt

De BNG bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank heeft toegang tot financieringsmiddelen tegen scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Uiteindelijk leidt dit voor de burger tot lagere kosten voor verschillende voorzieningen.

Risico's

Macro-economische omstandigheden kunnen sterke vermogenspositie beïnvloeden. Risico's worden laag ingeschat (thans tripple AAA).

Gegevens m.b.t. de vermogenspositie voor het komende begrotingsjaar, stelt de BNG bank niet beschikbaar.

Belang begin van het jaar

Gemeente Helmond bezit 52.650 aandelen à € 2,50.

Belang eind van het jaar

Gemeente Helmond bezit 52.650 aandelen à € 2,50.

NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (x € 1.000)

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	4.486.000		
Vreemd vermogen	149.514.000		
Resultaat	369.000		

Enexis Holding NV

Algemene informatie

Enexis Holding NV

Gevestigd: Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch

Als gevolg van de verkoop van de aandelen van de gemeente Helmond in Essent NV in 2009 is er een aantal andere deelnemingen bijgekomen waarvan

a. Enexis Holding N.V. de belangrijkste is.

In 2009 is besloten de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent te verkopen aan energiebedrijf RWE. En in 2014 is besloten de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero te verkopen aan private equity organisatie Waterland. Uit de verkoop aan RWE en Waterland vloeien de deelnemingen zoals genoemd onder b t/m h voort. Gemeente Helmond is aandeelhouder in deze deelnemingen.

b. CBL Vennootschap B.V.;

c. Vordering op Enexis B.V.;

d. Verkoop Vennootschap B.V.;

e. Extra Zekerheid Vennootschap B.V.;

f. Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.;

g. Claim Staat Vennootschap;

h. Essent Milieu Holding B.V.

Ontwikkelingen

Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in april 2017 is een Strategisch Plan goedgekeurd. In dit plan zijn de trends en ontwikkelingen in de Nederlandse energiesector voor de komende jaren opgenomen en de voorgenomen strategische koers van Enexis binnen deze markt. Hierbij wordt door Enexis ingezet op de realisatie van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen.

Beleidsvoornemens

a. In de Elektriciteits- en Gaswet is vastgelegd dat Enexis de netbeheerder is. Onze burgers kunnen niet kiezen. Enexis zorgt voor het veilig, betrouwbaar, betaalbaar en klantgericht transporteren van

energie.
Nederland is op weg naar een duurzame energievoorziening. Hiervoor is efficiënt gebruik van energie uit steeds meer duurzame bronnen noodzakelijk. Enexis werkt samen met andere organisaties aan duurzame en verantwoorde energie voor vandaag en morgen.

b, d, f. Ondanks dat het escrow fonds in juni 2016 is uitbetaald en geliquideerd, dient CBL Vennootschap BV nog in stand te worden gehouden tot en met 2019. De reden hiervoor is dat de vennootschap partij is in een aantal juridische overeenkomsten die bij de verkoop van Essent aan RWE zijn afgesloten. Een positief liquidatiesaldo zal vrijvallen aan de aandeelhouders.

Wijze waarop de gemeente een belang heeft

Jaarlijks is er een aandeelhoudersvergadering.

Openbaar belang dat er mee gediend wordt

(a) Enexis Holding NV beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

De vennootschap heeft ten doel:

- het distribueren en het transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water;
- het in stand houden, beheren, exploiteren en uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie;
- het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld;
- het binnen de wettelijke grenzen ontplooiën van andere operationele en ondersteunende activiteiten.

Enexis speelt een belangrijke rol in de energietransitie: het netwerk dient gereed te zijn voor decentrale energieopwekking, terug levering en datacommunicatie over de energiestromen.

In de 20e eeuw zijn provinciale en gemeentelijke energiebedrijven opgegaan in de rechtsvoorgangers van Enexis. Enexis is sinds 30 september 2009 een zelfstandig bedrijf.

De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.

(b, c.,d ,.e .,f , g en h) zekerstelling belangen voormalige aandeelhouders Essent N.V.

(h) Essent Milieu Holding BV voert beheerstaken uit op gebied van milieu (voormalige regionale stortplaatsen).

Risico's

De risico's worden laag ingeschat vanwege het afbouw scenario, daarmee is de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders gering.

Belang begin van het jaar

Gemeente Helmond bezit 23.177 aandelen à € 1 in Enexis Holding NV, voor het geringe aandelenkapitaal in de andere BV's wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Belang eind van het jaar

Gemeente Helmond bezit 23.177 aandelen à € 1 in Enexis Holding NV, voor het geringe aandelenkapitaal in de andere BV's wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

a. Enexis Holding NV (x €1.000)

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	3.704.000	3.704.000	3.804.000
Vreemd vermogen	2.608.000	3.814.000	3.814.000
Resultaat	207.000	200.000	200.000

b. CBL. Vennootschap BV (x \$1.000)

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	830	120	70
Vreemd vermogen	155		
Resultaat	-270	-15	-50

c. Vordering Enexis BV (x €1.000)

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	35	35	28
Vreemd vermogen	6.300	356.260	356.260
Resultaat	-17	-15	-7

d. Verkoop Vennootschap BV (x €1.000)

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	1.400	100	60

Vreemd vermogen	2		
Resultaat	-430	-50	-40
e. Claim Staat Vennootschap (x €1.000)			
	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	3.200	800	600
Vreemd vermogen	162		
Resultaat	3.300	-75	-200
f. Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (x €1.000)			
	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	1.600	1.620	1.600
Vreemd vermogen	45		
Resultaat	65	-15	-20

Stichting Automotive			
<i>Algemene informatie</i> Algemene informatie Gevestigd: Automotive Campus 30, 5708 JZ Helmond			
<i>Ontwikkelingen</i> De stichting Automotive Campus is per 1 april 2017 opgericht samen met de bedrijven Van de Ven en Hurks en de provincie Noord Brabant. De stichting heeft een drieledige taak: • mee-ontwikkeling en bewaking van het Automotive Campus-concept; • aantrekken van nieuwe bedrijven voor de campus; • uitbouwen van het ecosysteem op en rondom de campus en versterking van het vestigingsklimaat. Dit is vastgelegd in het Businessplan Stichting Automotive Campus 2017-2019.			
<i>Beleidsvoornemens</i> De stichting heeft een drieledige taak: • mee-ontwikkeling en bewaking van het Automotive Campus-concept; • aantrekken van nieuwe bedrijven voor de campus; • uitbouwen van het ecosysteem op en rondom de campus en versterking van het vestigingsklimaat. Dit is vastgelegd in het Businessplan Stichting Automotive Campus 2017-2019.			
<i>Wijze waarop de gemeente een belang heeft</i> De gemeente Helmond subsidieert de SAC en is (op bestuurlijk niveau) vertegenwoordigd in de Raad van Toezicht.			
<i>Openbaar belang dat er mee gediend wordt</i> a. uitbouw van het ecosysteem op de Automotive Campus in Helmond en hiermee bijdragen aan de economische structuurversterking van Helmond; b. aantrekken van nieuwe bedrijven.			
<i>Risico's</i> 1. Risico's opstartfase van de stichting 2. Verlies inbreng gemeentelijke middelen; € 625.000 voor 2017-2019			
<i>Belang begin van het jaar</i> De gemeente Helmond subsidieert in totaal € 725.000,- in de periode tot en met 2019.			
<i>Belang eind van het jaar</i> n.v.t.			
Stichting Automotive			
	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
Resultaat			
Bijdrage in exploitatie			725.000

AutomotiveNL B.V.			
<i>Algemene informatie</i> Gevestigd: Automotive Campus 30, 5708 JZ Helmond			
<i>Ontwikkelingen</i> AutomotiveNL is op 27 november 2011 gelanceerd als nieuwe fusieorganisatie van de toen bestaande organisaties, FHA, ATC, HTAS en High Tech Automotive Campus. AutomotiveNL is de sectororganisatie van de Nederlandse automotive industrie, technologie bedrijven en organisaties voor automotive onderzoek en onderwijs. AutomotiveNL heeft vier samenhangende hoofdactiviteiten: - Ecosysteem: Het verlenen van diensten aan de leden en het actief onderhouden van een sterk internationaal automotive netwerk met industrie, dienstverleners, opleidingen, kennisinstituten en overheden. - Innovatie: Het stimuleren van onderzoek en innovatie van industrie en kennisinstellingen met gezamenlijke ontwikkeling van strategie, roadmaps en projecten. - Campus: Het bevorderen van de groei en bloei van de Automotive Campus in Helmond met de exploitatie van het Automotive House en via de faciliteiten voor onderzoek, onderwijs en open innovatie. Deze activiteit is inmiddels overgedragen aan de gemeente Helmond. - Acquisitie en Internationalisering: Het aantrekken van hoogwaardige automotive bedrijven en kennisinstellingen naar Nederland en naar de Automotive Campus. Het doel van het innovatieprogramma van AutomotiveNL is de sterktes van de Nederlandse automotive sector in te zetten om innovaties te ontwikkelen die oplossingen bieden voor de maatschappelijke problemen van wegmobiliteit: emissie, congestie, veiligheid en geluid. Daartoe voert de Nederlandse automotive sector een programma gebaseerd op de twee focusgebieden smart & green mobility.			
<i>Beleidsvoornemens</i> De stichting heeft een driedelige taak: • mee-ontwikkeling en bewaking van het Automotive Campus-concept; • aantrekken van nieuwe bedrijven voor de campus; • uitbouwen van het ecosysteem op en rondom de campus en versterking van het vestigingsklimaat. Dit is vastgelegd in het Businessplan Stichting Automotive Campus 2017-2019.			
<i>Wijze waarop de gemeente een belang heeft</i> De gemeente Helmond is lid van Automotive NL en is (op bestuurlijk niveau) vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen (van de hieraan gekoppelde BV).			
<i>Openbaar belang dat er mee gediend wordt</i> a. bijdragen aan het ecosysteem op de Automotive Campus door ; b. aantrekken van bedrijven richting de campus door o.a. hun innovatieprogramma.			
<i>Risico's</i> De ontwikkelingen op de automotive campus zijn sterk markt gerelateerd. Verreweg het merendeel van de leden van de coöperatie zijn gefocust op de eigen onderneming; de gemeente heeft belang bij het bevorderen van de economische ontwikkeling in het geheel en een sluitende grondexploitatie.			
<i>Belang begin van het jaar</i> De gemeente Helmond betaalt lidmaatschap à € 18.150.			
<i>Belang eind van het jaar</i>			
AutomotiveNL B.V.			
	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
Resultaat			

Stichting Veiligheidshuis Zuid-Oost-Brabant			
<i>Algemene informatie</i> Raadsbesluit d.d. 31 maart 2015, raadsvoorstel 30. Gevestigd: Smalstraat 2, 5701 NX Helmond Deelnemers: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de Mierden,			

Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre.

Ontwikkelingen

De doelstelling van het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost als volgt is: Het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een netwerksamenwerking tussen partners uit de straf-, en zorgketen en gemeenten. In de Veiligheidshuizen werken partners samen om te komen tot een integrale, keten-overstijgende, aanpak van (potentieel) criminele of ernstig overlast veroorzakende personen of systemen, waarachter een complexe problematiek schuilgaat. Hiermee wordt voorkomen dat partnerorganisaties ieder slechts een gedeelte van de problematiek aanpakken en/of langs elkaar heen werken. De samenwerking in de Veiligheidshuizen richt zich op het oplossen van vraagstukken met een complexe, meervoudige problematiek. Voor het realiseren van deze doelstelling van het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een intensieve samenwerking tussen gemeenten, justitie, politie, justitiële ketenpartners en gemeentelijke zorg- en welzijnspartners noodzakelijk.

Beleidsvoornemens

Vastgestelde topprioriteiten:

1. Uitvoering geven aan de 3 hoofdtaken van het Veiligheidshuis: Procesregie (Casus Op Maat/ PGA), Advisering en Signalering.

2. Uitvoering geven aan een optimale Informatievoorziening COM (Casus op Maat) en PGA (Persoonsgerichte aanpak).

Benoemde aandachtsvelden:

3. Aansluiting ZSM (Zo Snel Mogelijk)– VHH/ Veilig Thuis - VHH/ Sociaal Domein – VHH.

Wijze waarop de gemeente een belang heeft

De Peelgemeenten worden vertegenwoordigd door één burgemeester en één wethouder. De huidige situatie is dat burgemeester Veltman voorzitter is van het dagelijks bestuur en wethouder de Leeuw-Jongejans lid is van het dagelijks bestuur.

Openbaar belang dat er mee gediend wordt

In het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost werken overheid, politie, justitie, reclassering, kinderbescherming, (verslavings)zorg en zorgpartners samen. De doelstelling van de samenwerking is bijdragen aan de algemene veiligheid, het verminderen van zorgproblemen, het voorkomen en verminderen van zorgproblemen, het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval.

Risico's

1. Gemeente is aansprakelijk voor tekorten;

2. Tendens is dat meer COM-zaken vanuit 21 deelnemende gemeenten richting VHH worden geleid. Dit kan uiteindelijk tot een extra claim voor onze gemeente leiden.

Belang begin van het jaar

Jaarlijkse bijdrage in de exploitatie van het Veiligheidshuis Zuidoost Brabant

Belang eind van het jaar

Jaarlijkse bijdrage in de exploitatie van het Veiligheidshuis Zuidoost Brabant

Stichting Veiligheidshuis Zuid-Oost-Brabant

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Eigen vermogen	12.990		
Vreemd vermogen			
Resultaat	123.883		
	70.554	70.436	70.436

4.7 Paragraaf grondbeleid

4.7.1 Beleidsuitgangspunten

Het grondbeleid van de gemeente Helmond is uitgewerkt in de nota grondbeleid 2017-2020. In deze nota zijn de uitgangspunten en kaders van het grondbeleid opgenomen.

Het grondbeleid richt zich op de (her-) ontwikkeling van vastgoed voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Helmond in ruime zin. Zeker tegen de achtergrond van de economische conjunctuur kunnen zich hierbij zowel positieve als negatieve ontwikkelingen voordoen. Uitgangspunt in de nota grondbeleid is terughoudend zijn met het opstarten van nieuwe plannen en bestaande plannen eerst afmaken. Voor nieuw op te starten plannen geldt als uitgangspunt dat de ontwikkeling zoveel mogelijk worden overgelaten aan de markt. De rol van de gemeente beperkt zich zoveel mogelijk tot het uitvoeren van haar publieke (wettelijke) taken als het vaststellen van het bestemmingsplan met bijbehorende toetsing op de uitvoering, het zorgen voor de voorzieningen van openbaar en nut en verhalen van deze kosten op de particuliere grondexploitant. Van dit uitgangspunt wordt alleen afgeweken als op grond van algemene maatschappelijke belangen een actieve rol van de gemeente gewenst is, danwel een positief resultaat te verwachten is bij een actieve rol van de gemeente.

4.7.2 Grondprijzenbeleid

In de Nota Grondbeleid is als uitgangspunt gehanteerd dat de grondprijzen marktvolgend worden benaderd met als streven de inflatie te volgen, maar met een nullijn als minimum.

De grondprijzen in Helmond voor woningbouw liggen al sinds 2009 op hetzelfde niveau. Ook voor 2018 wordt voorgesteld de grondprijzen niet te verhogen.

Een door een extern bureau opgestelde analyse van de grondprijzen in de gemeente Helmond, in opdracht van de gemeente, toont aan dat de marktconforme grondprijs onder een woning fluctueert als gevolg van differentiatie in locatie en woningtype.

Omdat de grondprijzen gelijk blijven heeft dat op dat onderdeel geen consequenties voor de te verwachten eindresultaten op de (vastgestelde) grondexploitaties met verkopen in 2018 en verder. Ook daar waar de grondprijs vastligt in een contract zal er geen verschil optreden.

4.7.3 Actuele prognose grondexploitatie

In de nota grondbeleid is opgenomen dat jaarlijks bij de jaarrekening een uitgebreide herziening wordt gedaan van alle grondexploitaties waarbij alle aspecten diepgaand tegen het licht worden gehouden. Daarbij wordt inzicht gegeven in de verwachte looptijd en de te verwachten eindresultaten van de grondexploitaties. Met de vaststelling van de jaarrekening door de raad worden ook de nieuwe grondexploitatiebegrotingen voor de resterende looptijd vastgesteld. De afzonderlijke jaarschijven voor de resterende looptijd liggen daarmee in principe vast tot aan de nieuwe uitgebreide herziening bij de jaarrekening van het daaropvolgende jaar.

Dit betekent dus ook dat planinhoudelijke wijzigingen in programmering en planning in principe tussentijds niet separaat aan de raad zullen worden voorgelegd tenzij het college het in een specifiek geval noodzakelijk acht dat de raad vooraf betrokken wordt bij de besluitvorming.

Dit betekent overigens niet dat de raad het hele jaar niet betrokken wordt bij de grondexploitaties. Bij de begroting en bij de 2^e Berap wordt op hoofdlijnen een nieuwe actualisatie van de grondexploitaties uitgevoerd. In deze paragraaf grondbeleid bij de begroting zal inzicht gegeven worden in de majeure ontwikkelingen die van invloed zijn op de te verwachten eindresultaten en bij de 2^e Berap zal een 1^e inschatting gegeven worden van het jaarrekeningresultaat.

Sinds de laatste uitgebreide herziening bij de jaarrekening 2016 zijn er geen majeure aanpassingen geweest die van invloed zijn op de te verwachten eindresultaten met uitzondering van de sloop van de stallen aan de Nuenensedijk (Brandevoort 2) Bij de sloop is op meerdere plekken asbest aangetroffen en als gevolg van de aangescherpte regelgeving zal dit tot extra kosten gaan leiden.

De voortgang in de grondexploitaties verloopt op hoofdlijnen gezien volgens de planning bij de laatste herziening. Er hoeven derhalve naar verwachting geen of nauwelijks aanpassingen doorgevoerd te worden in de verwachte einddata.

Bij de jaarrekening 2017 vindt de volgende uitgebreide herziening van de grondexploitaties plaats.

4.7.4 Winstneming

Als de verwachte eindresultaten berekend zijn, wordt voor de grondexploitaties met een verwachte winst op de einddatum, bepaald of het mogelijk is om reeds een gedeelte van deze winst te nemen. Daarbij geldt het realisatieprincipe en het voorzichtigheidsprincipe.

Onlangs is door de BBV in de vraag en antwoord rubriek het beleid op winstnemingen nader gedefinieerd. Daarbij is de POC (Percentage Of Completion) methode verplicht gesteld. Deze methode houdt in dat op grond van een voortgangpercentage op zowel de uitgaven als de opbrengsten wordt bepaald welk gedeelte van de totale winst over de gehele looptijd moet worden genomen. Eventuele risico's die nog van invloed kunnen zijn op het gedeelte van de winst dat nog moet worden gerealiseerd mogen hierop in mindering worden gebracht.

Deze onlangs verplicht gestelde methode wijkt af van de wijze van winstneming die is beschreven in de Nota Grondbeleid 2017-2020.

Het gevolg van deze nieuwe methode is dat winsten sneller genomen moeten worden dan voorheen. Als alles volgens planning gaat verlopen zal ook in 2018 op een aantal grondexploitaties winst genomen moeten worden. Dit zal dan voornamelijk op de grondexploitaties Brandevoort 1, Houtse Akker en BZOB zijn. Over de hoogte van de te verwachten winstnemingen in 2018 kan in dit stadium nog geen concreet beeld gegeven worden.

Een uitzondering op de POC methode geldt voor de grondexploitatie Restexploitaties. Hierop zijn de restanten van voormalige grondexploitaties ondergebracht. Elke verkoop leidt tot een afsluiting van een restant en het jaarlijkse resultaat op Restexploitaties komt daarmee ten gunste van het jaarrekeningresultaat.

4.7.5 Voortgang beleidsuitvoering

De toelichting op de voortgang van de beleidsuitvoering is opgenomen in de toelichting bij de programma's 8 en 9.

Financiële begroting

5 Totaaloverzicht lasten en baten

5.1 Overzicht van baten en lasten

Dit hoofdstuk geeft een recapitulatie van alle baten en lasten van deze begroting.

In onderstaande tabel is het totaal opgenomen van de lasten en baten per programma, waarbij de verrekeningen in de reserves afzonderlijk inzichtelijk zijn weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	2018 Lasten	2018 Baten	2018 Saldo
01 Veiligheid en handhaving	7.512	744	6.768
02 Werk en inkomen	74.175	36.441	37.734
03 Zorg en welzijn	55.172	4.098	51.074
04 Jeugd en onderwijs	41.955	3.709	38.246
05 Cultuur	11.798	2.644	9.154
06 Sport en recreatie	6.511	726	5.785
07 Economisch beleid en werkgelegenheid	4.447	253	4.194
08 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	54.776	51.105	3.671
09 Stedelijke vernieuwing	4.806	262	4.544
10 Verkeer en mobiliteit	1.485		1.485
11 Openbare ruimte en natuurbescherming	20.352	3.944	16.408
12 Milieu	18.426	21.944	-3.518
13 Bestuur en organisatie	14.220	1.515	12.705
AD Algemene dekkingsmiddelen	34.968	207.772	-172.805
Resultaat programma's	350.602	335.157	15.445

Verrekeningen met reserves

01 Veiligheid en handhaving		100	100
02 Werk en inkomen		873	873
03 Zorg en welzijn		2.594	2.594
04 Jeugd en onderwijs		370	370
05 Cultuur	100	518	418
06 Sport en recreatie		585	585
07 Economisch beleid en werkgelegenheid		1.274	1.274
08 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		1.665	1.665
09 Stedelijke vernieuwing	350	753	403
10 Verkeer en mobiliteit		128	128
11 Openbare ruimte en natuurbescherming	450	800	350
12 Milieu	536	334	-202
13 Bestuur en organisatie	1.508	3.699	2.190
AD Algemene dekkingsmiddelen	40	4.736	4.696
Totaal verrekeningen met reserves	2.984	18.429	15.445

Totaal resultaat programma's	0	0	0
-------------------------------------	----------	----------	----------

5.2 Uiteenzetting van de financiële positie

Met ingang van de Meerjarenbegroting 2017-2020 bevat de uiteenzetting van de financiële positie naast een overzicht van de geraamde baten en lasten per programma ook een geprognosticeerde begin- en eindbalans voor het begrotingsjaar. Onderstaand treft u deze prognose aan.

(bedragen x € 1.000)

Activa	<i>Balans per</i>	Balansprognose	
		01/01/2018	31/12/2018
Vaste activa			
Materiële vaste activa		272.104	271.959
Financiële vaste activa		30.363	27.117
Totaal vaste activa		302.467	299.076
Vlottende activa			
Onderhanden werk bouwgrondexploitatie		139.024	116.160
Totaal vlottende activa		139.024	116.160
Totaal activa		441.491	415.236

Passiva	<i>Balans per</i>	Balansprognose	
		01/01/2018	31/12/2018
Vaste passiva			
Eigen vermogen (reserves)		233.611	218.534
Voorzieningen		15.847	15.237
Langlopende schulden		138.661	135.913
Totaal vaste passiva		388.119	369.684
Vlottende passiva			
Kortlopende financiering		53.372	45.552
Saldo vlottende passiva		53.372	45.552
Totaal passiva		441.491	415.236

5.3 Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld

Met ingang van 2017 is de verplichte productenraming en verantwoording van het college van burgemeester en wethouders in de wet komen te vervallen. Hiervoor is een verplicht voorgeschreven taakveldenraming in de plaats gekomen in de begroting en verantwoording. Onderstaand is het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld voor het begrotingsjaar 2018 weergegeven.

	(bedragen x € 1.000)	
	2018 Lasten	2018 Baten
0 Bestuur en ondersteuning		
0.1 Bestuur	4.940	1
0.10 Mutaties reserves	2.984	18.429
0.2 Burgerzaken	3.180	1.397
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	3.529	3.399
0.4 Overhead	33.641	1.264
0.5 Treasury	1.509	7.569
0.61 OZB woningen	1.458	18.087
0.62 OZB niet-woningen		3.345
0.63 Parkeerbelasting		3.358
0.64 Belastingen overig		874
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	2.471	176.667
0.8 Overige baten en lasten	2.084	
Resultaat Bestuur en ondersteuning	55.796	234.393
1 Veiligheid		
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4.830	203
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.760	541
Resultaat Veiligheid	7.591	744
2 Verkeer, vervoer en waterstaat		
2.1 Verkeer en vervoer	14.107	534
2.2 Parkeren	2.956	41
2.4 Economische havens en waterwegen	396	45
Resultaat Verkeer, vervoer en waterstaat	17.459	621
3 Economie		
3.1 Economische ontwikkeling	4.279	15
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.403	4.835
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	154	208
3.4 Economische promotie	1.183	368
Resultaat Economie	9.019	5.426
4 Onderwijs		
4.1 Openbaar basisonderwijs	289	
4.2 Onderwijshuisvesting	5.066	549
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.988	1.661
Resultaat Onderwijs	9.343	2.210
5 Sport, cultuur en recreatie		
5.1 Sportbeleid en activering	1.527	
5.2 Sportaccommodaties	4.613	720
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	5.933	1.496
5.4 Musea	1.934	113
5.5 Cultureel erfgoed	95	3

5.6 Media	2.582	666
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.308	94
Resultaat Sport, cultuur en recreatie	21.991	3.092
6 Sociaal domein		
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	17.627	3.697
6.2 Wijkteams	3.078	
6.3 Inkomensregelingen	49.409	35.492
6.4 Begeleide participatie	17.080	-184
6.5 Arbeidsparticipatie	5.078	
6.6 Maatwerkvoorziening (Wmo)	1.961	314
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	23.531	2.466
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	20.287	
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	16.819	363
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	2.428	
Resultaat Sociaal domein	157.298	42.148
7 Volksgezondheid en milieu		
7.1 Volksgezondheid	4.472	
7.2 Riolering	6.946	9.391
7.3 Afval	6.651	10.052
7.4 Milieubeheer	4.272	2.377
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	15	
Resultaat Volksgezondheid en milieu	22.355	21.820
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
8.1 Ruimtelijke ordening	2.239	79
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	42.552	40.498
8.3 Wonen en bouwen	7.943	2.556
Resultaat Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	52.734	43.133
Totaal resultaat	353.586	353.586

6 Meerjarenperspectief

6.1 Meerjarig overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel is het totaal opgenomen van de lasten en baten per programma uit het meerjarenperspectief van deze begroting, waarbij de verrekeningen in de reserves afzonderlijk zijn weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

Lasten (excl.stortingen reserves)	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021
01 Veiligheid en handhaving	7.512	7.722	7.546	7.544
02 Werk en inkomen	74.175	72.595	71.225	70.757
03 Zorg en welzijn	55.172	53.907	53.003	52.973
04 Jeugd en onderwijs	41.955	42.118	42.406	42.622
05 Cultuur	11.798	11.695	11.504	11.445
06 Sport en recreatie	6.511	6.497	8.642	7.495
07 Economisch beleid en werkgelegenheid	4.447	4.104	3.352	3.051
08 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	54.776	56.377	38.690	36.272
09 Stedelijke vernieuwing	4.806	4.898	4.621	4.500
10 Verkeer en mobiliteit	1.485	1.738	1.716	1.694
11 Openbare ruimte en natuurbescherming	20.352	19.961	19.997	19.635
12 Milieu	18.426	18.273	18.075	18.102
13 Bestuur en organisatie	14.220	12.189	13.288	13.572
ADAlgemene dekkingsmiddelen	34.968	37.138	39.412	40.915
Totaal lasten	350.602	349.213	333.477	330.576

Baten (excl.onttrekkingen reserves)				
01 Veiligheid en handhaving	744	819	744	744
02 Werk en inkomen	36.441	36.441	36.441	36.441
03 Zorg en welzijn	4.098	4.098	4.098	4.098
04 Jeugd en onderwijs	3.709	3.709	3.709	3.709
05 Cultuur	2.644	2.644	2.644	2.644
06 Sport en recreatie	726	726	726	1.128
07 Economisch beleid en werkgelegenheid	253	253	253	253
08 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	51.105	53.017	36.481	34.193
09 Stedelijke vernieuwing	262	262	262	262
10 Verkeer en mobiliteit	0	0	0	0
11 Openbare ruimte en natuurbescherming	3.944	3.944	3.944	3.944
12 Milieu	21.944	21.983	22.014	22.044
13 Bestuur en organisatie	1.515	1.449	1.449	1.047
ADAlgemene dekkingsmiddelen	207.772	209.879	211.299	212.810
Totaal baten	335.157	339.223	324.064	323.317

Resultaat programma's	-15.445	-9.990	-9.413	-7.259
------------------------------	----------------	---------------	---------------	---------------

Verrekeningen met reserves				
Stortingen in reserves	2.984	1.137	147	105
Onttrekkingen aan reserves	18.429	11.127	9.560	7.364
Totaal verrekeningen met reserves	15.445	9.999	9.413	7.259

Totaal resultaat programma's	0	0	0	0
-------------------------------------	----------	----------	----------	----------

6.2 Uiteenzetting van de financiële positie (balans)

Met ingang van de Meerjarenbegroting 2017-2020 bevat de meerjarenraming niet alleen een overzicht van de geraamde baten en lasten maar ook een geprognosticeerde begin- en eindbalans.

Onderstaande tabel geeft de prognose van de balans in het meerjarenbeeld weer.

(bedragen x € 1.000)

Activa	Balansprognose					
	<i>Balans per</i>	1/1/2018	1/1/2019	1/1/2020	1/1/2021	1/1/2022
Vaste activa						
Materiële vaste activa		272.104	271.959	268.630	262.091	259.963
Financiële vaste activa		30.363	27.117	19.916	18.178	17.928
Totaal vaste activa		302.467	299.076	288.546	280.809	277.891
Vlottende activa						
Onderhanden werk bouwgrondexploitatie		139.024	116.160	97.170	87.339	84.057
Totaal vlottende activa		139.024	116.160	97.170	87.339	84.057
Totaal activa		441.491	415.236	385.716	368.148	361.948

Passiva	Balansprognose					
	<i>Balans per</i>	1/1/2018	1/1/2019	1/1/2020	1/1/2021	1/1/2022
Vaste passiva						
Eigen vermogen (reserves)		233.611	218.534	208.028	198.619	191.334
Voorzieningen		15.847	15.237	16.818	18.339	20.406
Langlopende schulden		138.661	135.913	123.157	105.391	92.616
Totaal vaste passiva		388.119	369.684	348.003	322.349	304.356
Vlottende passiva						
Kortlopende financiering		53.372	45.552	37.713	45.799	57.592
Totaal vlottende passiva		53.372	45.552	37.713	45.799	57.592
Totaal passiva		441.491	415.236	385.716	368.148	361.948

7 Bijlage

7.1 EMU-saldo

Centraal Bureau voor de Statistiek
www.cbs.nl/kredo

Vragenlijst
 Berekening EMU-saldo
 Gemeente Helmond (060794)

Algemene gegevens:	Gemeente
Overheidslaag:	Helmond
Berichtgevenaam:	060794
Berichtgevenummer:	2018
Jaar:	
Naam contactpersoon:	
Telefoon:	
E-mail:	
Bestandsnaam:	EMU1806060794.XLS

Omschrijving	2017	2018	2019
	x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2017, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2018	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2018
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-10.480	-15.445	-9.999
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	13.808	14.217	15.013
3 Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	-3.832	-3.598	-3.739
4 Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	7.695	14.965	13.607
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, geen betrekking hebbende op bouwgrondexploitatie en niet verantwoord op de exploitatie			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
7 Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d., alleen transacties met derden niet op de exploitatie			
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover niet al op de exploitatie verantwoord	15.521	22.506	25.168
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen			
10 Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht			
11 Verkoop van effecten: a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
Berekend EMU-saldo	7.322	2.715	12.836

7.2 Overzicht incidentele lasten en baten

bedragen x €1.000									
Progr	Incidentele baten en lasten:	Begroting		Meerjarenbegroting					
		2018		2019		2020		2021	
		lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
01	Inlechten Stichting Stadswacht Helmond	-	-	75	-	-	-	-	-
01	Inzet middelen Stichting Stadswacht Helmond	-	-	-	75	-	-	-	-
01	Plan van aanpak criminaliteit Peelland	43	-	-	-	-	-	-	-
01	Voortzetten Taskforce Brabant- Zeeland	100	-	100	100	-	-	-	-
01	Idem inzet Reserve cofinancieringsfonds	-	100	-	-	-	-	-	-
02	Impuls werkgelegenheid	400	-	400	-	-	-	-	-
02	Inzet Reserve achtervang WMO	-	400	-	400	-	-	-	-
02	Bijdrage uitvoeringskosten Senzer	402	-	402	-	402	-	-	-
02	Middelen gemeentefonds	-	119	-	152	-	152	-	-
02	reserve i-deel	-	283	-	250	-	250	-	-
02	Schulddienstverlening #	534	-	-	-	-	-	-	-
03	Transformatieagenda sociaal domein	1.000	-	1.000	-	-	-	-	-
03	Reserve achtervang WMO	-	1.000	-	1.000	-	-	-	-
03	Porjecten sociaal innovatiefonds	1.500	-	-	-	-	-	-	-
03	Reserve Sociaal Innovatief Fonds	-	1.500	-	-	-	-	-	-
03	AED	70	-	-	-	-	-	-	-
03	idem reserve achtervang WMO	-	70	-	-	-	-	-	-
04	Impuls techniekeducatie #	80	-	-	-	-	-	-	-
05	Evenementen	150	-	-	-	-	-	-	-
05	Overbrugging Cacaofabriek	150	-	-	-	-	-	-	-
05	Inzet reserve cacaoafabriek	-	150	-	-	-	-	-	-
05	Opening Speelhuus	100	-	-	-	-	-	-	-
05	Reserve uitvoering strategische agenda	-	100	-	-	-	-	-	-
05	Expositie Lucas Gassel	40	-	160	-	-	-	-	-
05	Inzet evenementenbudget int.events via reserve museum	-	40	-	160	-	-	-	-
05	Idem: storting in reserve museum (in 2017 en 2018)	100	-	-	-	-	-	-	-
06	Berkendonk e.d.	300	-	200	-	-	-	-	-
06	Reserve groene peelvallei	-	300	-	200	-	-	-	-
06	Voetbalcoördinator	75	-	75	-	75	-	-	-
06	City-sporthal	-	-	-	-	2.180	-	-	-
06	reserve city-sporthal	-	-	-	-	-	2.180	-	-
06	De Braak (bijdrage OMO en onvoorzien)	-	-	-	-	-	-	1.000	-
06	idem reserve gronbedrijf	-	-	-	-	-	-	-	1.000
07	Brainport International Programma	66	-	-	-	-	-	-	-
07	Impuls programma Food t/m 2021	90	-	-	-	-	-	-	-
07	Inzet reserve Food Programma t/m 2021	-	90	-	-	-	-	-	-
07	Projecten High Tech Automotive	945	-	945	-	945	-	945	-
07	Inzet Reserve High Tech Automotive Campus	-	945	-	945	-	945	-	945
07	Doorontwikkeling 2e fase Smart Industries	60	-	-	-	-	-	-	-
07	idem reserve strategische agenda	-	60	-	-	-	-	-	-
07	Innovatiehuis De Peel	30	-	30	-	30	-	30	-
07	Economische impuls bedrijventerreinen	300	-	300	-	300	-	-	-
07	Smart Mobility	750	-	750	-	-	-	-	-
07	Uitvoering doorontwikkeling Food Tech Brainport	125	-	-	-	-	-	-	-
07	idem reserve strategische agenda	-	125	-	-	-	-	-	-
08	Flankerend beleid Wonen	1.000	-	1.000	-	-	-	-	-
08	Idem inzet Reserve stimuleren wonen	-	1.000	-	1.000	-	-	-	-
08	Brainport Smart District Brandevoort	350	-	-	-	-	-	-	-
08	Idem dekking uitvoering strategische agenda	-	350	-	-	-	-	-	-
08	Invoering omgevingswet	150	-	-	-	-	-	-	-
09	Revitalisering Helmond-Noord en Helmond-Oost	125	-	125	-	-	-	-	-
09	Revitalisering Annawijk	100	-	100	-	-	-	-	-
11	Impuls onderhoudsvriendelijk groen	100	-	-	-	-	-	-	-
11	Inzet Reserve Natuur-en onderhoudsvriend.Groen	-	100	-	-	-	-	-	-
11	Aanleg parkeerplaatsen	250	-	250	-	250	-	-	-
11	Reserve parkeervoorzieningen	-	250	-	250	-	250	-	-
12	Versnellingsagenda Duurzaamheid	300	-	100	-	-	-	-	-
12	Inzet Reserve versnellingsagenda duurzaamheid	-	300	-	100	-	-	-	-
12	Milieu: bodemsanering (doeluitkering gemeentefonds)	-	481	-	481	-	-	-	-
12	Milieu: middelen uitvoering via gemeentefonds	-	55	-	39	-	36	-	-
12	Milieu: Storing in reserve milieu	536	-	520	-	36	-	-	-
12	Aanplant 200 bomen	125	-	125	-	-	-	-	-
13	Organisatie-ontwikkeling	2.000	-	-	-	-	-	-	-
13	Inzet reserve organisatie-ontwikkeling	-	2.000	-	-	-	-	-	-
13	Organisatie verkiezingen	75	-	-	-	-	-	-	-
13	Inzet egaliseriereserve verkiezingen	-	75	-	-	-	-	-	-
AD	Opstartkosten urban data center	50	-	25	-	-	-	-	-
AD	Reserve automatisering	-	50	-	25	-	-	-	-
AD	Reserve inc.middelen 2015-2018 (dekking #)	-	614	-	-	-	-	-	-
AD	Onderhoud gebouwen (onderh.programma)	450	-	300	-	300	-	-	-
AD	Reserve onderhoud gebouwen	-	450	-	300	-	300	-	-
AD	Vervangingen ICT	250	-	250	-	250	-	250	-
AD	Reserve automatisering / vervanging gr. Systemen	-	250	-	250	-	250	-	250
	Totalen	13.271	11.257	7.232	5.727	4.768	4.363	2.225	2.195
	Waarvan inc. mutaties op reserves	636	10.602	520	4.980	36	4.175	-	2.195
	idem per saldo	-	9.966	-	4.460	-	4.139	-	2.195

7.3 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

(bedragen x € 1.000)

Toevoeging aan de reserves t.l.v. programma's	Raming 2017	Waarvan structureel	Raming 2018	Waarvan structureel Inclusief dekkingsreserves
PROG01				
PROG02				
PROG03				
PROG04	400			
PROG05			100	
PROG06				
PROG07				
PROG08	2.000			
PROG09			350	
PROG10				
PROG11			450	
PROG12	564		536	
PROG13	108	108	1.508	108
AD	5.547	45	40	40
Totaal	8.619	153	2.984	148

Onttrekking aan de reserves t.g.v. programma's	Raming 2017	Waarvan structureel	Raming 2018	Waarvan structureel Inclusief dekkingsreserves
PROG01	100		100	0
PROG02	610		873	190
PROG03	7.020	20	2.594	24
PROG04	369	355	370	370
PROG05	369	131	518	228
PROG06	459	150	585	285
PROG07	1.144	9	1.274	54
PROG08	3.359	284	1.665	315
PROG09	291	162	753	403
PROG10	609	9	128	128
PROG11	143		800	0
PROG12	354	28	334	34
PROG13	3.300	77	3.699	224
AD	7.075	990	4.736	3.366
Totaal	25.202	2.215	18.429	5.621

Per Saldo			15.445	5.479
------------------	--	--	---------------	--------------

Specificatie (per saldo) in overzicht incidentele baten en lasten € 9.966

7.4 Reserves en voorzieningen

(bedragen x € 1.000)

Naam reserve	Boek waarde	Mutaties 2018		Boek waarde	Mutaties 2019		Boek waarde	Mutaties 2020		Boek waarde	Mutaties 2021		Boek waarde
		01-01-2018	Toevoeging		Onttrekking	31-12-2018		Toevoeging	Onttrekking		31-12-2019	Toevoeging	
Algemene reserve													
<i>Algemene reserve</i>													
Algemene Reserve	26.098	-	-2.675	23.423	-	-	23.423	-	-	23.423	-	-	23.423
Algemene reserve i-deel	3.688	-	-283	3.405	-	-250	3.155	-	-250	2.905	-	-	2.905
Reserve Sociaal Domein	12.348	-	-1.470	10.878	-	-1.400	9.478	-	-	9.478	-	-	9.478
Algemene reserve	42.134	-	-4.428	37.706	-	-1.650	36.056	-	-250	35.806	-	-	35.806
Algemene reserve Grondbedrijf													
Algemene reserve Grondbedrijf	45.961	-	-1.700	44.261	-	-1.450	42.811	-	-1.200	41.611	-	-2.200	39.411
Algemene reserve Grondbedrijf	45.961	-	-1.700	44.261	-	-1.450	42.811	-	-1.200	41.611	-	-2.200	39.411
Algemene reserve	88.095	-	-6.128	81.967	-	-3.100	78.867	-	-1.450	77.417	-	-2.200	75.217
Bestemmingsreserves													
<i>Bestemmingsreserves</i>													
Reserve eenmalige investeringsimpuls	3.198	-	-236	2.962	-	-236	2.726	-	-236	2.490	-	-236	2.254
Dekkingsres investeringen economisch nut	43.168	4.875	-2.490	45.553	500	-2.839	43.214	-	-2.788	40.426	-	-2.694	37.732
Dekkingsres investering maatschapp.nut	5.723	-	-184	5.539	-	-245	5.295	-	-245	5.050	-	-245	4.805
Capaciteit werk en inkomen	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Onrendabele top de Braak													
Reserve mobiliteit en verkeersveiligheid	600	-	-	600	-	-	600	-	-	600	-	-	600
Reserve Helmond Stagestad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve 50+ Beleid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Reserve Cacaoafabriek	150	-	-150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve Natuur-en onderhoudsvriend. Groen	100	-	-100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve Programma Food	90	-	-90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve groene peelvallei	546	-	-300	246	-	-246	-	-	-	-	-	-	-
Reserve cofinancieringsfonds	1.320	-	-100	1.220	-	-100	1.120	-	-	1.120	-	-	1.120
Reserve High Tech Automotive Campus	3.780	-	-945	2.835	-	-945	1.890	-	-945	945	-	-945	-
Reserve Sociaal Innovatief Fonds	1.500	-	-1.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve versnellingsagenda duurzaamheid	400	-	-300	100	-	-100	-	-	-	-	-	-	-
Reserve de Waart	917	-	-350	567	-	-500	67	-	-33	33	-	-33	-
Reserve infrastructurele werken	32	-	-	32	-	-	32	-	-	32	-	-	32
Reserve GZ revitalisering bedrijventerr.	66	-	-	66	-	-	66	-	-	66	-	-	66
Reserve parkeervoorzieningen	926	-	-250	676	-	-250	426	-	-250	176	-	-	176
Reserve afvalstoffenheffing	4.691	-	-	4.691	-	-	4.691	-	-	4.691	-	-	4.691
Reserve rioleringen	722	-	-	722	-	-	722	-	-	722	-	-	722
Reserve strategische investeringen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve ISV Invest. Sted.Vernieuwing	962	536	-	1.498	520	-	2.018	36	-	2.054	-	-	2.054
Reserve verzekeringsgelden theater	2	-	-	2	-	-	2	-	-	2	-	-	2
Reserve parkeren	450	-	-450	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve stedelijke vernieuwing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve integraal veiligheidsbeleid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve topsport	16	-	-	16	-	-	16	-	-	16	-	-	16
Reserve City-sporthal	2.180	-	-	2.180	-	-	2.180	-	-2.180	-	-	-	-
Reserve wet werk & bijstand	49	-	-	49	-	-	49	-	-	49	-	-	49
Reserve gezondheidsbeleid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve Wet Maatschap.Ondersteuning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve voorm ID-banen GH	524	10	-77	457	9	-77	389	7	-77	319	6	-77	248
Reserve Instroom en doorstroombanen	1.162	27	-190	999	22	-190	831	17	-170	678	13	-170	522

Reserve accommodatiebeleid	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0
Reserve investeringsimpuls 01/05-08	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve autom/verv grote systemen	1.055	-	-250	805	-	-250	555	-	-250	305	-	-250	55
Reserve automatisering algemeen	1.364	86	-1.450	-	86	-25	61	86	-	147	86	-	234
Reserve samen investeren Brabantstad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve brabantnet (glasvezelkabel)	44	-	-	44	-	-	44	-	-	44	-	-	44
Reserve helmond west	-	50	-	50	50	-	100	50	-	150	-	-	150
Reserve onderhoud gebouwen (vastgoed)	1.800	-	-450	1.350	-	-300	1.050	-	-300	750	-	-300	450
Reserve incidentele midd. begroting 2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve incidentele middelen begr.2013	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0
Reserve incidentele middelen begr.2014	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve organisatie ontwikkeling	2.000	-	-2.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve volkshuisvestingactiviteiten	1.100	-	-220	880	-	-220	660	-	-220	440	-	-220	220
Reserve Gemeentemuseum	143	-	-185	-42	-	-30	-72	-	-20	-92	-	-20	-112
Reserve incidentele middelen begr.2015	705	25	-729	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Res.Hypoth.fonds N.Br.Gem.ledenrekening	1.264	-	-421	843	-	-421	421	-	-421	-	-	-	-
reserve gezond in de stad (GIDS)	40	-	-	40	-	-	40	-	-	40	-	-	40
Reserve uitvoering strategische agenda	800	-	-635	165	-	-	165	-	-	165	-	-	165
Reserve Brandweer – profess. organisat	70	-	-25	45	-	-25	20	-	-20	-	-	-	-
Reserve ODZOB	722	-	-	722	-	-	722	-	-	722	-	-	722
Reserve Arbeidsvoorwaardenbeleid	240	-	-	240	-	-	240	-	-	240	-	-	240
Reserve Startersleningen	200	-	-	200	-	-	200	-	-	200	-	-	200
Reserve stimuleren wonen	2.000	-	-1.000	1.000	-	-1.000	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Theater Speelhuis	61	-	-	61	-	-	61	-	-	61	-	-	61
Bestemmingsreserves	86.882	5.609	-15.077	77.414	1.187	-7.999	70.602	197	-8.156	62.643	105	-5.190	57.558

Reserves met inkomensfunctie													
Reserve uitkering grondbedrijf/garant.	8.259	-	-	8.259	-	-	8.259	-	-	8.259	-	-	8.259
Financieringsreserves begroting	49.461	-	-	49.461	-	-	49.461	-	-	49.461	-	-	49.461
Reserves met inkomensfunctie	57.720	-	-	57.720	-	-	57.720	-	-	57.720	-	-	57.720
Egalisatiereserves													
Egalisatiereserve Verkiezingen	193	-	-75	118	-	-	118	-	-	118	-	-	118
Egalisatiereserve Rijbewijzen & Reisdoc.	425	-	-	425	-	-	425	-	-	425	-	-	425
Reserve onderhoud buitensport	184	-	-	184	-	-	184	-	-	184	-	-	184
Reserve Gemeentemuseum	112	-	-	112	-	-	112	-	-	112	-	-	112
Reserve egalisatie renteresultaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egalisatiereserves	914	-	-75	839	-	-	839	-	-	839	-	-	839
Bestemmingsreserves	145.516	5.609	-15.152	135.973	1.187	-7.999	129.161	197	-8.156	121.202	105	-5.190	116.117
Voorzieningen													
Voorzieningen													
Voorziening wethouderspansioenen	6.229	25	-	6.254	25	-	6.279	25	-	6.304	25	-	6.329
Voorziening Startersleningen	458	-	-132	326	-	-68	258	-	-68	189	-	-68	121
Voorziening zonnepanelen Brandevoort	19	-	-13	6	-	-6	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening rioleringslasten	8.992	3.483	-3.973	8.501	3.420	-1.790	10.131	3.480	-1.916	11.696	3.538	-1.427	13.807
Voorziening borgstellingen	150	-	-	150	-	-	150	-	-	150	-	-	150
Voorzieningen	15.847	3.508	-4.119	15.237	3.445	-1.864	16.818	3.505	-1.984	18.339	3.563	-1.496	20.406
Voorzieningen	15.847	3.508	-4.119	15.237	3.445	-1.864	16.818	3.505	-1.984	18.339	3.563	-1.496	20.406
Totaal	249.458	9.117	-25.399	233.771	4.632	-12.963	224.846	3.702	-11.590	216.958	3.668	-8.885	211.740

7.5 Investeringsprogramma (IVP)

(bedragen x (€ 1.000))

Programma	Investering	Totale investering	Kapitaallasten 2019	Kapitaallasten 2020	Kapitaallasten 2021
PROG03	Verduurzaming wijkhuizen	150	0	0	0
Totaal programma		150	0	0	0
PROG04	Onderwijshuisvesting	14.200	305	532	759
PROG04	Speelvoorzieningen	80	6	6	6
Totaal programma		14.280	311	538	765
PROG05	Asbestsanering Kasteel	800			
Totaal programma		800	0	0	0
PROG06	Knelpunten voetbal (aanleg 2 kunstgrasvelden)	500	66	65	63
PROG06	Sportpark de Braak	24.950		86	173
Totaal programma		25.450	66	153	236
PROG09	Centrumontwikkeling (o.a. Havenpark)	2.150	156	153	150
PROG09	Revitalisering Annawijk	650	21	42	42
Totaal programma		2.800	177	195	192
PROG10	Bereikbaarheidsagenda/flankerende maatregelen N297	800			
PROG10	Fietsagenda	1.075			
Totaal programma		1.875	0	0	0
PROG11	24/7 parkeren Doorneind en Boscotondo	450			
Totaal programma		450	0	0	0
PROG12	Rioleringszorg	2.735			
PROG12	Verduurzaming sportaccommodaties	430	12	25	34
Totaal programma		3.165	12	25	34
PROG13	Automatisering portfolioplan D&D	1.400			
PROG13	Glasvezel	PM			
PROG13	Reguliere vervangingssystemen automatisering	650	114	111	108
Totaal programma		2.050	114	111	108
Eindtotaal		51.020	680	1022	1335

7.6 Kansrijke investeringen 2019-2021

(bedragen x (€ 1.000))

Prog.	Investering	Investeringen 2019	Investeringen 2020	Investeringen 2021	Totaal	Kapitaallasten 2019	Kapitaallasten 2020	Kapitaallasten 2021
04	Speelvoorzieningen	80	100	170	350		6	13
	Totaal programma 04	80	100	170	350		6	13
06	Knelpunten voetbal (aanleg 2 kunstgrasvelden)	500			500		66	65
06	Knelpunten voetbal (omvorming)	PM	PM					
	Totaal programma 06	500			500		66	65
10	Bereikbaarheidsagenda/flankerende maatregelen N297	1.350	1.400	1.400	4.150		111	224
10	Fietsagenda	PM	PM	PM				
	Totaal programma 10	1.350	1.400	1.400	4.150		111	224
11	Vervanging sluis 9		3.650	3.650	7.300			210
11	Vervanging VRI's	400	400	400	1.200		53	105
	Totaal programma 11	400	4.050	4.050	8.500		53	315
12	Rioleringszorg	2.552	2.677	2.189	7.418		134	272
	Totaal programma 12	2.552	2.677	2.189	7.418		134	272
13	Reguliere vervangingssystemen automatisering	1.500	1.350	150	3.000		263	493
13	Glasvezel	PM	PM	PM				
13	Toekomstvisie huisvesting (Stadskantoor)	PM	PM	PM				
	Totaal programma 13	1.500	1.350	150	3.000		263	493
	Eindtotaal	6.382	9.577	7.959	23.918		116	323

7.7 Lijst van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ABS	Automotive, bereikbaarheid en Smart & Green mobility
AED	Automatische Externe Defibrillator
AFB	Automotive Facilities Brainport
ANBI	Algemeen Nut Beogende Instelling
APV	Algemeen Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBP	Bruto Binnenlands Product
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
Berap	Bestuursrapportage
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BRP	Basisregistratie Personen
BSD	Brainport Smart District
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BVO	Betaald Voetbal Organisatie
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BZOB	Bedrijventerrein Zuid Oost Brabant
CIP	Centrum Informatiebeveiliging en Privacy
COM	Casus op Maat
DAEB	Dienst van algemeen en economisch belang
DBA	Deregulering beoordeling arbeidsrelaties
EHS	Ecologische hoofdstructuur
EMU	Europese Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
GIDS	Geïntegreerde interactieve database voor Strategische bedrijfsinformatie
GF	Gemeentefonds
GFT	Groente Fruit Tuin
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de REgio
GR	Gemeentelijke Riolerling
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
IBD	Informatie Beveiligings Dienst
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IFLO	Inspectie Financiën Lagere Overheden
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IPO	Interprovinciaal Overleg

IVP	Investeringsprogramma
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JPT	Jeugd Preventie Team
KGA	Klein Gevaarlijk Afval
KNVB	Koninklijke Nederlands Voetbal Bond
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
LLA	Leerplicht administratie
LVB	Lichte Verstandelijke Beperking
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MRE	Metropool Regio Eindhoven
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NAI	Nederlandse Arbitrage Instituut
NCAD	Nederlands Centrum voor Autohistorische Documentatie
NNB	Natuurnetwerk Brabant
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
OMO	Ons Middelbaar Onderwijs
OPR	Operationeel Programma Riolering
OZB	Onroerende Zaakbelasting
PB	Programmabegroting
PGA	Persoonsgerichte aanpak
PIT	Peelland Interventie Team
PMD	Plastic Metaal Drankkartons
P&O	Personeel & Organisatie
POW	Programma Onderhoud Wegen
PSD	Programma Sociaal Domein
PvA	Plan van Aanpak
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RHCe	Regionaal Historisch Centrum Eindhoven
RMC	Regionaal Meldpunt Coördinatie
ROW	Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties
SBH	Stichting Bedrijventerrein Helmond
SES	Sociaal Economische Status
SGE	Stedelijk Gebied Eindhoven
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SSH	Stichting Stadswacht Helmond
TIP	Telefonisch Informatie Punt
VJN	Voorjaarsnota
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VRBZO	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
VSV	Voortijdig School Verlaters
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen

WADP	Werkbedrijf Atlant de Peel
WBP	Wet Bescherming Persoonsgegevens
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Waardering onroerende zaken
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WW	Werkloosheidswet